

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

28 maart 2007

ONTWERP VAN DECREET

betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet d.d. 15 december 2006	33
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad	67
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	79
Voorontwerp van decreet d.d. 26 januari 2007	83
Advies van de Raad van State d.d. 1 februari 2007	117
Advies van de Raad van State d.d. 22 februari 2007.....	123
Ontwerp van decreet	143
Bijlage bij de memorie van toelichting: Reguleringsimpactanalyse.....	169

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE INLEIDING

1. Inleiding

Het decreet regelt de toekenning van studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap. Studiefinanciering is de verzamelterm voor elke vorm van toelage die de school- of studiekosten wil helpen dragen.

2. Ruim kader

In het kader van sociale maatregelen bestaan er meerdere systemen die al dan niet direct de democratisering van het onderwijs ondersteunen.

Het stelsel van de studiefinanciering heeft zijn relevantie in dit kader bewezen. In verschillende studies¹ wordt geïllustreerd dat het studiefinancieringsstelsel een belangrijke selectieve tegemoetkoming is voor personen die het financieel minder gemakkelijk hebben en waarvoor de extra kost die studeren meebrengt een te zware belasting is voor het gezinsbudget. Het stelsel is doelmatig daar de studiefinanciering de beoogde doelgroep bereikt. Eveneens wordt aangetoond dat financiële drempels het studiekeuzegedrag van studenten en ouders beïnvloeden. Financiële hefboomen zoals studiefinanciering en/of andere kostenreducerende voorzieningen dragen bijgevolg bij tot de democratisering van het onderwijs.

De doelstelling van studiefinanciering is het creëren van maximale kwalificatiekansen en ontplooiingsmogelijkheden in het onderwijs. Om deze doelstelling te bereiken moeten voor bepaalde leerlingen en studenten financiële drempels weggewerkt worden.

Het huidige stelsel van de studiefinanciering is voor wat het secundair onderwijs betreft gebaseerd op de wet van 19 juli 1971, en wordt voor het hoger onderwijs geregeld door het decreet van 30 april 2004.

In het hoger onderwijs bestaan er naast de reguliere studiefinanciering nog andere maatregelen ter financiële ondersteuning van de student. Het stelsel van de studentenvoorzieningen aan de hogeronderwijsinstellingen draagt enerzijds bij tot de democratisering van het hoger onderwijs. Anderzijds levert het een bijdrage aan de verbetering van de randvoorwaarden voor alle studenten zoals huisvesting, voeding enzovoort. In het kader van de studentenmobiliteit bestaat er verder een studiefinanciering voor studenten die een periode in het buitenland studeren. Momenteel betreft dit het Europese Erasmus/Socrates-programma waarbij studenten een studiefinanciering ontvangen die gedeeltelijk gebonden is aan het inkomen van de ouders van de student.

In het basisonderwijs, waar vooralsnog geen systeem van studiefinanciering bestaat, wordt het principe van de kosteloosheid van het onderwijs gehanteerd. Scholen kunnen aan ouders geen bijdrage vragen voor alle materies die gekoppeld zijn aan het bereiken van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen.

Naast voornoemde sociale maatregelen worden de ouders van leerlingen en studenten ook gesteund in hun kosten door de kinderbijslag, de federale schoolpremie en de fiscale aftrek voor studerende kinderen. Het gaat hier om oudergebaseerde tegemoetkomingen. Studenten zelf worden financieel gesteund door bijvoorbeeld de toekenning van leefloon en de vrijstelling van stempelcontrole.

3. Specifiek kader

Zoals vermeld bestaat er vooralsnog geen systeem van studiefinanciering in het basisonderwijs. Overeenkomstig het decreet basisonderwijs kunnen, gelet op de kosteloosheid van het onderwijs, aan ouders evenwel geen bijdragen gevraagd worden voor alle materies die gekoppeld zijn aan het bereiken van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen, ook wel gekend als de 'echte onderwijskosten'.

Naast deze 'echte onderwijskost' kunnen ouders echter een aantal schoolrekeningen gepresenteerd krijgen voor materialen die niet gedekt zijn binnen de kosteloosheid en activiteiten die het onderwijs levendiger maken, maar niet strikt nodig zijn. Het gaat dan om kaftpapier, ringmappen, boekentassen enzovoort,

¹ Nicaise, I., Bollens, J., Groenez, S., Verhaeghe, J., Ackaert, L., *Studiekosten, studietoelagen en participatie in het hoger onderwijs. Syntheserapport*, Leuven: HIVA, / Gent: Vakgroep Onderwijskunde R. U. Gent, 2000.
Tan, B., *Blijvende sociale ongelijkheden in het Vlaamse onderwijs*, Antwerpen: CSB, 1998, p. 15-20.
Cantillon, B., Verbist, G., Segal, I., *Student in de 21e eeuw. Wegen naar een alternatieve studiefinanciering van het hoger onderwijs*, <http://www.ond.vlaanderen.be/obpwo/projecten/2003/>

maar bijvoorbeeld ook om het gebruik van tijdschriften, of om extra-muros activiteiten (daguitstappen, theaterbezoek, film, meerdaagse uitstappen zoals de bos- en zeeklassen). Ook deze kosten moeten voor alle ouders betaalbaar blijven.

Hoewel de invoering van een maximumfactuur deze kosten kan beperken, zal deze maatregel niet voldoende zijn voor minvermogende gezinnen voor wie deze kosten nog steeds een gevoelige hap uit het gezinsbudget kunnen betekenen. Een systeem van financiële ondersteuning voor de gezinnen waarvoor de schoolfactuur het zwaarst doorweegt – een schooltoelage dus – kan deze nood inlossen.

In tegenstelling tot het basisonderwijs, bestaat er voor het secundair onderwijs vandaag wel studiefinanciering. Deze reglementering dateert evenwel van 1971, waardoor deze niet meer aangepast is aan de gewijzigde maatschappelijke evoluties. Deze evoluties betreffen onder meer het stijgend aantal echtscheidingen, waardoor meer eenoudergezinnen en nieuw samengestelde leefeenheden ontstaan, de dreigende dualisering in de kennismaatschappij enzovoort. De wet van 1971 beantwoordt ook niet langer aan bepaalde recente onderwijsrevoluties zoals de modularisering in het secundair onderwijs. Bovendien werden de inkomstengrenzen niet meer aangepast waardoor het aantal toelagegerechtigde leerlingen jaarlijks afnam. Ten slotte komen leerlingen die deeltijds leerplichtonderwijs volgen overeenkomstig deze wet niet in aanmerking voor een schooltoelage, hoewel de schoolkosten en het levensonderhoud van deze leerlingen vaak hoog oplopen. Hierbij wordt met name gedacht aan leerlingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs en leerlingen die in het kader van de leertijd met een erkende leerovereenkomst of -verbintenis in een Syntra naar school gaan.

Het hogeronderwijslandschap ondervond eveneens wijzigingen. Deze wijzigingen behelsden het Bologna-proces, het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs (hierna structuurdecreet genoemd), het decreet betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs (hierna flexibiliseringsdecreet genoemd), de toenemende internationalisering en het levenslang leren. Bovendien diende de regelgeving voor het hoger onderwijs eveneens rekening te houden met bovenvermelde gewijzigde maatschappelijke evoluties. De decreetgever kwam met het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap tegemoet aan deze nieuwe context.

Een onderzoek over alternatieve vormen van studiefinanciering dat recent onder leiding van professor Bea Cantillon werd gevoerd², concludeert dat het systeem van studiefinanciering in het hoger onderwijs nu behoorlijk functioneert. Het bestaande systeem blijft bijgevolg behouden, doch omwille van diverse redenen wordt het luik studiefinanciering hoger onderwijs uit het decreet van 2004 gelicht en in een nieuw decreet over studiefinanciering geïncorporeerd.

Vooreerst kan op die manier meer eenvormigheid gebracht worden met betrekking tot de termen die worden gehanteerd in de diverse regelgevingen voor individuele financiële tegemoetkomingen op alle studieniveaus. Door de huidige uiteenlopende wetgeving tussen het secundair en het hoger onderwijs worden de termen 'studietoelage' (de financiële tegemoetkoming van de Vlaamse Gemeenschap voor leerlingen in het secundair onderwijs), 'studiefinanciering' (de financiële tegemoetkoming van de Vlaamse Gemeenschap voor studenten in het hoger onderwijs) en 'studiebeurs' (federale doctoraatsbeurzen) door elkaar gebruikt.

Door alle individuele financiële tegemoetkomingen van de Vlaamse Gemeenschap die de onderwijskosten in de verschillende studieniveaus helpen dragen te bundelen in één decreet, wordt de term 'studiefinanciering' de verzamelnaam voor de schooltoelagen in het basisonderwijs, het secundair onderwijs, erkende vormen van deeltijds leerplichtonderwijs en de studietoelagen in het hoger onderwijs.

Bovendien wordt het begrip minvermogenheid in alle studieniveaus eenduidig ingevuld: de financiële voorwaarden om in aanmerking te komen voor een toelage zijn in alle studieniveaus dezelfde. Dit betekent in de praktijk dat wanneer in een gezin een kind in aanmerking komt voor een studietoelage voor het hoger onderwijs, zijn broer en zus in het lager en het secundair onderwijs eveneens in aanmerking komen voor een toelage. Dit gegeven motiveert de ouders om hun kinderen verder te laten studeren, want nog voor hun zoon of dochter aan de hogere studies begint, weten ze dat ze in aanmerking komen voor een toelage. Het gelijk leggen van de voorwaarden, ongeacht het studieniveau, brengt eveneens als voordeel met zich dat het toelagesysteem gebaseerd kan worden op een uniek gezinsdossier voor alle leerlingen en stu-

² Cantillon B., Verbist G. en Segal I., *o.c.*

denten in het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, met minder administratieve lasten tot gevolg.

Een bijkomend aandachtspunt bij de uitwerking van dit decreet, betreft de bevordering van de instroom, doorstroom en uitstroom van het onderwijs. Cijfers leren dat de slaagkansen van leerlingen en studenten in het onderwijs stijgen, naarmate de instapleeftijd in het onderwijs van de betrokken leerlingen en studenten daalt. Met andere woorden: hoe jonger men start met onderwijs, hoe hoger de slaagkansen. Evenzeer is het zo dat ook het behalen van hogere kwalificaties zorgt voor meer kansen. Vroeg starten en voldoende lang studeren is dus de boodschap. Schooltoelagen kunnen bijgevolg een instrument zijn om kinderen al op vroege leeftijd op de schoolbanken te krijgen én hen daar te houden. Zo worden stimuli en incentives gegeven om spijbelgedrag tegen te gaan, aangezien spijbelen de kansen op slagen van een leerling immers drastisch vermindert en kan leiden tot uitval zonder een basisdiploma te behalen. Het gebrek aan dit basisdiploma belemmert de overgang naar de arbeidsmarkt echter aanzienlijk.

Onderhavig decreet wil aldus uitvoering geven aan het internationaal verdrag van 19 december 1966 inzake economische, sociale en culturele rechten, door een verantwoord stelsel van studiebeurzen aan te bieden.

4. Doelstellingen

Het voorontwerp van decreet betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap streeft de verwezenlijking na van verschillende doelstellingen:

- meer gezinnen in het secundair onderwijs voor wie de schoolfactuur het zwaarst doorweegt, financieel ondersteunen via een schooltoelage en de uitgekeerde bedragen optrekken;
- gezinnen in het basisonderwijs voor wie de schoolfactuur het zwaarst doorweegt, financieel ondersteunen;
- gezinnen in het deeltijds leerplichtonderwijs voor wie de schoolfactuur het zwaarst doorweegt, financieel ondersteunen;
- het bestendigen van de verworvenheden van de studietoelagen in het hoger onderwijs en er naar streven de directe studiekosten geheel te dekken;
- de verschillende wetgevingen transparanter en eenvoudiger maken door het gelijkleggen van de voorwaarden voor het verkrijgen van een toelage in het basisonderwijs, secundair en hoger onderwijs;
- de kleuterparticipatie verhogen in het kleuteronderwijs en spijbelen tegengaan in het lager en secundair onderwijs, alsook in het deeltijds leerplichtonderwijs;
- alle individuele financiële tegemoetkomingen voor die gezinnen waarvoor de kost van het studeren het zwaarst doorweegt onderbrengen in één decreet en meer eenvormigheid en duidelijkheid brengen in de gebruikte termen rond ‘studietoelagen’, ‘studiebeurzen’, en ‘studiefinanciering’.

5. Uitgangspunten

Studiefinanciering is bedoeld voor personen met weinig bestaansmiddelen of ontplooiingskansen. Het ontbreken van voldoende financiële draagkracht blijft de doorslaggevende voorwaarde met betrekking tot het verkrijgen van een studiefinanciering.

Gelet op het feit dat aangetoond werd dat er door de voorwaarden toe te passen die gelden in het hoger onderwijs in geslaagd wordt om de beoogde doelgroepen te bereiken, vormt de reglementering van het hoger onderwijs het uitgangspunt voor de studiefinanciering voor alle studieniveaus.

6. Historiek studiefinanciering

De grondslag van het huidig systeem van studiefinanciering werd gelegd met de wet van 19 juli 1971. Toen reeds stonden democratisering van het onderwijs en het creëren van gelijke kansen centraal, zoals blijkt uit volgende passage uit de memorie van toelichting: “Een werkelijke democratisering van het onderwijs vereist enerzijds dat de onderwijsstructuren en de leermethodes de volledige ontplooiing van alle hoedanigheden van het kind mogelijk maken en dat anderzijds het kind, dat in staat is om op bevredigende wijze een bepaalde onderwijscyclus te volgen, daarvan niet zou verhinderd worden om redenen van geldelijke aard, terwijl het zeer vaak een grote sociaal-culturele handicap heeft moeten overwinnen.”.

De fiscaliteit werd aangevoerd als het meest objectieve middel om de financiële situatie en de draagkracht van een gezin te bepalen.

Met het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de studietoelagen voor hoger onderwijs van 13 juli 1983 kreeg een systeem van studiefinanciering vorm waarop het huidige stelsel werd geënt.

Op 16 februari 2001 werd een nieuw decreet inzake studietoelagen hoger onderwijs goedgekeurd. Dit decreet voerde geen fundamentele wijzigingen aan het bestaande systeem door, maar gaf reeds een aanzet tot aanpassing aan de veranderde maatschappelijke realiteit, evenals aan de realiteit van de studietrajecten en de studievoortgang. Het deed dit door:

- de invoering van een derde studieniveau met betrekking tot het recht op een studietoelage;
- de invoering van de jokerbeurs;
- de gelijke behandeling van samenwonende en gehuwde studenten;
- de verruiming van het systeem van vermoedelijk inkomen;
- de geleidelijke aanpassing van de volledige studietoelage aan de directe studiekost;
- het optrekken van de minimumtoelage tot 198,31 euro;
- de invoering van een bodem-kadastraal inkomen;
- de tegemoetkoming aan eenoudergezinnen.

Toen werd reeds gesteld dat het een overgangsdecreet betrof en dat een grondige herziening zich opdrong om tegemoet te komen aan een aantal noden en behoeften die ontstaan zijn ten gevolge van de gewijzigde maatschappelijke context, waarop de huidige wetgeving onvoldoende antwoord geeft.

Daarnaast werd het decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs op 4 april 2003 goedgekeurd. Dit decreet is het gevolg van de Bolognaverklaring, die Vlaanderen ondertekende op 13 juni 1999 en waarbij het engagement werd aangegaan om tegen 2010 de principes van de resolutie te implementeren. Vlaanderen koos ervoor het Bolognaproces aan te grijpen om een grondige herziening en aanpassing van het hele hoger onderwijs in al zijn aspecten door te voeren.

In de Bolognaverklaring worden de volgende doelstellingen die een onmiddellijke impact op het stelsel van studiefinanciering hebben, onderschreven:

- de invoering van een creditsysteem;
- de versterking van de mobiliteit van studenten.

De decreetgever implementeerde het Bolognaproces in een nieuw decreet, en stuurde tegelijk het overgangsdecreet van 2001 bij door rekening te houden met de nieuwe maatschappelijke tendensen. Het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap werd aldus een feit.

Wat betreft de studiefinanciering in het secundair onderwijs, bleef de wet van 19 juli 1971 van kracht. Conform deze wet kwam enkel het voltijds secundair onderwijs in aanmerking voor een schooltoelage.

7. Totstandkoming van het decreet

Op initiatief van de minister van Werk, Onderwijs en Vorming Frank Vandenbroucke werd door professor Bea Cantillon een onderzoek uitgevoerd naar alternatieve vormen van studiefinanciering. In dit onderzoek wordt tot de conclusie gekomen dat het systeem van studietoelagen in het hoger onderwijs behoorlijk functioneert.

Naar aanleiding van dit onderzoek werd evenwel vastgesteld dat er in het basisonderwijs nog geen systeem van studiefinanciering bestaat waardoor er, ondanks het streven naar kosteloosheid voor alles wat strikt samenhangt met de eindtermen en ontwikkelingsdoelen, steeds schoolfacturen zullen blijven bestaan die zwaar doorwegen op het budget van mindervermogende gezinnen.

In het secundair onderwijs is de kosteloosheid van het onderwijs nog niet aan de orde. Waar de studiefinanciering in het hoger onderwijs behoorlijk is, is dit niet het geval in het secundair onderwijs. Aangezien de schoolkosten die er vandaag in het secundair onderwijs bestaan zwaar doorwegen, dringt een verbetering van het bestaande systeem van studiefinanciering voor het secundair onderwijs zich op.

Naast het bestendigen van de verworvenheden van de studietoelagen in het hoger onderwijs, wil onderhavig decreet bijgevolg een stelsel van schooltoelagen in het basisonderwijs ontwikkelen en het bestaande systeem van de schooltoelagen in het secundair onderwijs optimaliseren. Gelet op de conclusie van het onderzoek van professor Cantillon, werd er voor geopteerd om de voorwaarden die gelden voor het hoger

onderwijs toe te passen in het basis- en het secundair onderwijs. Deze voorwaarden slagen er immers in om de beoogde doelgroep van studiefinanciering te bereiken. Hierdoor zullen één op vier leerlingen in elk studieniveau in aanmerking komen voor studiefinanciering. Aangezien de studiekosten sterk afhankelijk zijn van het studieniveau, zullen de toelagebedragen evenwel bepaald worden per studieniveau.

Ten slotte wil onderhavig decreet ook financiële ondersteuning bieden aan gezinnen met kinderen die aan een school deeltijds onderwijs volgen dat erkend is in het kader van het vervullen van de deeltijdse leerplicht.

II. STRUCTUUR VAN HET DECREET

BOEK I

Algemene bepalingen

In de algemene bepalingen worden de doelstellingen van school- en studietoelagen uiteengezet. De gebruikte concepten en algemene principes worden in deze titel toegelicht.

BOEK II

Schooltoelagen en studietoelagen

Boek II is opgedeeld in zeven titels. Titel I handelt over de algemene bepalingen. Titels II, III en IV lichten de voorwaarden toe om in aanmerking te komen voor studiefinanciering. Deze voorwaarden betreffen de nationaliteitsvoorwaarden, de pedagogische voorwaarden, en de financiële voorwaarden. Titel V handelt over de procedurele voorwaarden. De procedure voor het aanvragen van studiefinanciering wordt bepaald. De procedure voor een herziening, voor het aantekenen van bezwaar en de procedure voor het terugvorderen van studiefinanciering komen eveneens aan bod. Ten slotte handelen titels VI en VII over respectievelijk de algemene overgangsbepalingen en de overgangsbepalingen die specifiek betrekking hebben op het hoger onderwijs.

BOEK III

Diverse bepalingen

Deze titel brengt enkele wijzigingen aan aan het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.

BOEK IV

Opheffingsbepalingen

Deze titel bepaalt welke wetteksten opgeheven worden.

BOEK V

Inwerkingtreding

Deze titel regelt de inwerkingtreding van de verschillende onderdelen van het decreet.

III. ALGEMENE TOELICHTING

BOEK I

Algemene bepalingen

In het decreet worden de studiefinanciering in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en het hoger onderwijs geregeld.

BOEK II

Schooltoelagen en studietoelagen

TITEL I

Algemene bepalingen

Om in aanmerking te komen voor studiefinanciering moet men voldoen aan vier cumulatieve voorwaarden. Het betreft nationaliteitsvoorwaarden, peda-

gogische en financiële voorwaarden en ten slotte procedurele voorwaarden.

TITEL II

Nationaliteitsvoorwaarde

Het uitgangspunt van de nationaliteitsvoorwaarden blijft het bezit van de Belgische nationaliteit. Het decreet houdt echter eveneens rekening met de Europese context en andere internationale gegevens.

TITEL III

Pedagogische voorwaarden

De pedagogische voorwaarden zijn sterk afhankelijk van het studieniveau. Materies zoals een inschrijvingsplicht, aanwezigheid, de financierbare opleidingen, meeneembaarheid en studievoortgang worden bijgevolg voor elk studieniveau afzonderlijk behandeld.

Een belangrijk gegeven waarmee in het kader van de pedagogische voorwaarden rekening gehouden wordt, is dat de slaagkansen in het onderwijs stijgen naarmate de instapleeftijd van de kinderen lager ligt. Bovendien verloopt de uitstroom naar de arbeidsmarkt vlotter naargelang de kinderen een langere opleiding (hoger onderwijs) hebben genoten. Voldoende vroeg en lang studeren is bijgevolg de boodschap.

Heel wat leerlingen lopen van bij het begin van het lager onderwijs achterstand op. We weten dat het vooral de kansarme kinderen zijn die een risico lopen op dergelijke achterstand. Onderzoek toont aan dat zo vroeg mogelijke intensieve begeleiding in een georganiseerde structuur vooral voor de sociaal zwakken belangrijke positieve effecten heeft, en het risico op achterstand en de achterstand zelf verkleinen.³ Om de ouders van kleuters te stimuleren om hun kinderen te laten participeren aan het kleuteronderwijs,

dient deze doelgroep financieel ondersteund te worden. Gelet op het belang van een voldoende participatie, wordt het recht op een schooltoelage bijgevolg afhankelijk gemaakt van de inschrijving en een minimale aanwezigheid.

In het lager onderwijs is de kosteloosheid van het onderwijs niet geheel dekkend. Hoe scherp de maximumfactuur voor alles wat niet strikt samenhangt met de eindtermen en ontwikkelingsdoelen ook is, voor minder begoede ouders kan ze nog een probleem vormen. Toch is het belangrijk om ook deze kinderen op jonge leeftijd in het systeem te krijgen en te houden. Een goede basisvorming heeft positieve effecten op het ganse studietraject, inclusief het hoger onderwijs. De schooltoelage in het lager onderwijs kan hiertoe belangrijke incentives geven.

De schooltoelage voor het secundair onderwijs en erkende vormen van deeltijds onderwijs geven eveneens positieve stimuli en incentives aan leerlingen om zich in te schrijven en de ongewettigde afwezigheden terug te dringen. Hierdoor verhogen de slaagkansen zodat de uitstroom bevorderd kan worden met een positief effect naar de samenleving toe.

De regelgeving inzake schooltoelagen zal het spijbelgedrag in het leerplichtonderwijs bijgevolg ontraden. Zij stelt de overheid bovendien in staat om de ouderbetrokkenheid in dit verband te stimuleren, aangezien de ouders in het kader van de schooltoelagen continu geïnformeerd kunnen worden over het belang van het regelmatig aanwezig zijn.

Wat betreft het hoger onderwijs, blijft het Bologna-proces belangrijk. Vlaanderen ondertekende op 13 juni 1999 de Bolognaverklaring en ging het engagement aan om binnen de gestelde termijn de principes ervan te implementeren. Vlaanderen heeft ervoor gekozen 'Bologna' aan te grijpen om een grondige herziening en aanpassing door te voeren van het hele hoger onderwijs in al zijn aspecten. Het decreet van 30 april 2004 bood dienvolgens een antwoord op de invoering van de bachelor-masterstructuur, de flexibilisering van het hoger onderwijs, de toenemende internationalisering en mobiliteit. Deze principes, met inbegrip van het studietoelagekrediet, worden overgenomen door onderhavig decreet.⁴

³ Groenez, S., e.a., *Cijferboek sociale ongelijkheid in het Vlaams onderwijs. Een verkennend onderzoek op de panelstudie van Belgische huishoudens*. Leuven, Steunpunt LOA, 2003.

Vandemeulebroecke, L., De Munter, A., *De verhoging van de instapleeftijd voor het kleuteronderwijs en de problematiek van de verlate overgang van de voorschoolse naar de schoolse situatie*, Leuven, KULeuven, 2001.

⁴ Voor een integrale bespreking van deze principes wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het decreet van 30 april 2004: *Parl. St.* VI. Parl. 2003-04, nr. 2208/1, p.9-11.

TITEL IV

Financiële voorwaarden

Om te bepalen of een persoon recht heeft op studiefinanciering, geldt de financiële draagkracht van het gezin als referentie. De fiscaliteit en de gangbare definitie van het begrip gezin leveren echter steeds meer een vertekend beeld op van deze draagkracht.

In de samenleving van vandaag bestaan er echter meerdere gezinsvormen. Naast het klassieke gezinspatroon zijn er steeds meer nieuw samengestelde leefeenheden, ook wel mozaïekgezinnen genoemd. Bovendien vormen tal van gezinnen een huishouden zonder dat deze samenlevingsvorm juridisch verankerd werd. Cijfers leren dat in 2003 7,1 procent van de gezinnen in het Vlaamse Gewest niet geformaliseerd was door een huwelijk.⁵ Er is bijgevolg een neutraal begrip nodig om de financiële draagkracht van een gezin te bepalen. Wat betreft de herdefiniëring van het begrip gezin, wordt bijgevolg geopteerd voor een definitie die neutraal is ten opzichte van de samenlevingsvorm (gehuwd, samenwonend, homoseksuele relatie, nieuw samengesteld gezin enzovoort). Het gaat hier om leefeenheden.

Het begrip ‘lefeenheid’ krijgt bijgevolg, zoals in het decreet van 30 april 2004, een centrale plaats: het inkomen van de leefeenheid waartoe de leerling of student behoort, is de maatstaf om te bepalen of de leerling of student in aanmerking komt voor studiefinanciering.

Er bestaan vijf categorieën van leefeenheden, waarvan de eerste twee oudergerelateerd zijn en de overige drie gelieerd zijn aan de leerling of de student zelf. Om de financiële draagkracht te bepalen, zal bijgevolg uitgegaan worden van de inkomsten:

- van de ouder(s) of van een andere natuurlijke persoon van wie de leerling of student ten laste is;
- van de zelfstandige of alleenstaande leerling of student, evenals deze van de gehuwde leerling of student en deze van de partner.

⁵ E. Lodewijckx, *Types van huishoudens: veranderingen tussen 1991 en 2003*, www.cbgs.be/content/selfware.pl?pageid=29.

Zoals gezegd dient de financiële draagkracht van de leefeenheid waartoe de leerling of student behoort, als maatstaf om te bepalen of men toelagegerechtigd is. De Vlaamse Regering krijgt delegatie om te bepalen op welke wijze de verschillende types leefeenheden worden gedefinieerd, evenals om de personen te bepalen wiens inkomen binnen de leefeenheid in aanmerking genomen worden. Wanneer een leerling of student bijgevolg wettelijk samenwoont of gehuwd is, zullen bijgevolg ook de inkomsten van de partner mee in rekening worden gebracht.

Om de samenstelling van de leefeenheid te bepalen, krijgt de hoofdverblijfplaats zoals opgenomen in het rijksregister een belangrijke rol toebedeeld. Meer bepaald wordt bij het bepalen van de samenstelling van de leefeenheid steeds rekening gehouden met de toestand op 31 december van het betrokken school- of academiejaar. Uitzonderlijk wordt er bij het bepalen tot welke leefeenheid een leerling of student behoort, rekening gehouden met diens vorige hoofdverblijfplaats. Dit is met name het geval wanneer de leerling of student er niet in slaagt aan te tonen dat hij op 31 december deel uitmaakt van een leerling- of studentgerelateerde leefeenheid, doch op dat ogenblik evenmin bij de oudergerelateerde leefeenheid woont. Wat betreft de samenstelling van deze oudergerelateerde leefeenheid (zoals het aantal personen ten laste), zal evenwel steeds de situatie d.d. 31 december van het betrokken academiejaar gelden.

Bij de toekenning van studiefinanciering wordt gestreefd naar een spreiding van de draagkracht en een financiering van de volledige school- of studiekost. Bij het bepalen van de inkomensgrenzen wordt uitgegaan van de financiële draagkracht van de leefeenheid waartoe de leerling of student behoort. Om de dekkingsgraad van de toelage te bepalen, wordt rekening gehouden met het geheel aan andere sociale maatregelen, zoals de kinderbijslag, de federale schoolpremie en het fiscale voordeel dat de ouder geniet voor de kinderen die hij ten laste heeft. De leefeenheid wiens inkomen een bepaalde grens overschrijdt, heeft voldoende draagkracht om de studiekost volledig zelf te financieren. De leefeenheid wiens inkomen onder een bepaalde grens (de minimum toegelaten inkomensgrens) valt, kan zich niet veroorloven om een fractie van het eigen inkomen aan studie- of schoolkosten te spenderen. Het spanningsveld

tussen de minimum- en de maximuminkomensgrens dient, met uitzondering van het kleuteronderwijs, als basis om de hoogte van de school- en de studietoelage te bepalen.

Het systeem van studiefinanciering is geënt op de fiscale wetgeving: bij het bepalen van het referentie-inkomen wordt bijgevolg rekening gehouden met termen zoals het gezamenlijk en het afzonderlijk belastbaar inkomen en het kadastraal inkomen. Er worden voor de studiefinanciering evenwel corrigerende maatregelen toegepast aangezien de fiscaliteit niet steeds een correct beeld oplevert van de financiële draagkracht van een leefeenheid.

Er wordt binnen de doelgroep minvermogenden een gedifferentieerd beleid gevoerd voor specifieke doelgroepen. Naast het aantal personen ten laste in de leefeenheid wordt voor de studiefinanciering rekening gehouden met het aantal personen in de leefeenheid die fiscaal als personen met een handicap worden aangemerkt of het aantal studenten dat hoger onderwijs volgt in de leefeenheid.

Naast het inkomen wordt het bezit van onroerende goederen als vermogensindicator in rekening gebracht voor de berekening van de studiefinanciering. Het kadastraal inkomen van de onroerende goederen voor vreemd gebruik, dus niet voor eigen woning of beroepsdoeleinden, wordt bijgevolg tweemaal in rekening gebracht om het referentie-inkomen te bepalen. Het kadastraal inkomen van de onroerende goederen die voor beroepsdoeleinden worden gebruikt, wordt eenmaal in rekening gebracht om het referentie-inkomen te bepalen.

De zogenaamde kadastraal-inkomenstest uit het decreet van 30 april 2004 blijft eveneens behouden. In het verleden werd vaak de kritiek geuit dat studiefinanciering terechtkomt bij fiscaal onderlegde hogere inkomstencategorieën die door middel van aangifte van fictief lage inkomsten studiefinanciering genieten. Om hieraan tegemoet te komen werd reeds vóór het decreet van 30 april 2004 de KI-test ingevoerd waarbij een weging plaatsvindt van het KI ten aanzien van het inkomen. Deze KI-test bleek echter niet voldoende effectief om verschillende redenen: enerzijds werd de KI-test uitgehold door de mogelijkheid om het KI te wegen ten aanzien van het inkomen van een aansluitend kalenderjaar en door het invoeren van een bodem-KI, anderzijds trof de KI-test een aantal personen die men niet beoogde (namelijk de

personen met een reëel laag inkomen, maar een hoog KI).

Om die reden werd de KI-test door het decreet van 30 april 2004 en het decreet van 18 november 2005 tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 verder verfijnd. De huidige KI-test gaat uit van het recht op wonen en de noodzaak van het bezit van onroerende goederen voor beroepsdoeleinden. Enkel het KI vreemd gebruik (onroerende goederen die kunnen verhuurd worden en echt vermogen uitmaken) wordt in de berekening opgenomen. Bovendien wordt de KI-test niet toegepast wanneer het referentie-inkomen samengesteld is uit het bestaansminimum (ingevolge de wet van 7 augustus 1974) of leefloon, of voor minstens 70% bestaat uit alimentatiegelden, vervangingsinkomsten of een gehandicapptentegemoetkoming. Onderhavig decreet neemt deze aldus verfijnde KI-test over.

In het kader van de financiële voorwaarden wordt eveneens aandacht besteed aan levenslang leren. In de mededeling van de Europese Commissie 'Een Europese ruimte voor levenslang leren realiseren' (november 2001) wordt levenslang leren ruim gedefinieerd. Het betreft alle leeractiviteiten die gedurende het hele leven ontplooid worden om kennis, vaardigheden en competenties vanuit een persoonlijk, burgerlijk, sociaal en/of werkgelegenheidsperspectief te verbeteren.

Het levenslang leren omvat alle fasen van leren van de tijd vóór de leerplicht tot de tijd ná de pensionering.

Zowel op Europees als op Vlaams vlak is het levenslang leren een topprioriteit. Op Europees niveau was er het Memorandum inzake levenslang leren van de Diensten van de Europese Commissie van februari 2001 waarop een maatschappelijk debat volgde dat uitmondde in een synthesesrapport.

In het kader van levenslang leren wordt het in aanmerking komen voor bepaalde tegemoetkomingen voor ziekte, werkloosheid, leefloon enzovoort, niet beschouwd als een uitsluitingsfactor voor het ontvangen van studiefinanciering.

Studiefinanciering beoogt bij te dragen aan de school- en studiekosten voor gezinnen die niet over de financiële draagkracht beschikken om zelf in te staan voor deze kosten. De omvang van de studiefinanciering is evenwel omwille van een dubbele reden afhankelijk van het studieniveau.

Zoals hoger vermeld heeft de schooltoelage voor het basisonderwijs immers enkel als doel om, gelet op de kosteloosheid van het onderwijs, de indirecte onderwijskosten (boekentassen, schriftjes, uitstappen enzovoort) te helpen dekken. De schooltoelagen voor het secundair en de studietoelagen voor het hoger onderwijs beogen om zowel de directe als de indirecte studiekosten te dekken.

Ten tweede zijn de onderwijskosten – of het nu directe dan wel indirecte betreft – zelf sterk afhankelijk van het studieniveau: waar deze in het kleuteronderwijs beperkt zijn, lopen deze bijvoorbeeld al meer op in het lager onderwijs. In het secundair onderwijs zal de schoolfactuur nog verder oplopen, doch minder uitgesproken in het deeltijds onderwijs. In het hoger onderwijs ten slotte zijn de studiekosten het hoogste.

Het decreet houdt binnen eenzelfde studieniveau eveneens rekening met gegevens waarvan het bekend is dat ze een duidelijke impact hebben op de onderwijskosten. Zo worden in het secundair onderwijs hogere toelagebedragen toegekend aan leerlingen die in het 7e jaar TSO of BSO, dan wel in de vierde graad zitten, en wordt rekening gehouden met het gegeven dat een leerling op internaat zit. Wat betreft het hoger onderwijs wordt, zoals voorheen, een onderscheid gemaakt naargelang de student al dan niet op kot zit.

Met uitzondering van het kleuteronderwijs wordt de omvang van de studiefinanciering steeds bepaald door het spanningsveld tussen de maximum en de minimum toegelaten inkomensgrens.

In het kleuteronderwijs wordt, gelet op de lagere schoolkosten, steeds een fix bedrag toegekend wanneer het referentie-inkomen van de leefeenheid zich beneden de maximum toegelaten inkomensgrens bevindt.

Voor de overige studieniveaus wordt de omvang van de toelage wel bepaald door de verhouding tussen het vermogen en de draagkracht van de leefeenheid.

TITEL V

Procedurele voorwaarden

HOOFDSTUK I

Aanvraag

Net zoals geregeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 14 mei 2004 tot vaststelling van de pro-

cedure voor het indienen van de aanvragen en van de voorwaarden tot het toekennen van de studietoelagen voor het secundair onderwijs, en het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap zullen de aanvragen voor een studiefinanciering ontvankelijk zijn tot uiterlijk 30 juni van het betrokken schooljaar. Aanvragen na 30 juni worden niet meer behandeld. Dezelfde werkwijze wordt overgenomen voor het basisonderwijs.

Indien een dossier onvolledig werd ingediend vóór 30 juni van het betrokken schooljaar, krijgt de leerling of zijn wettelijke vertegenwoordiger toch nog de tijd tot 31 december van het kalenderjaar volgend op het einde van het betrokken schooljaar om zijn dossier te vervolledigen. Behoudens enkele uitzonderingen, zal het dossier worden afgesloten zonder gevolg indien het dossier niet voor die datum werd vervolledigd.

Een schooltoelage voor het basisonderwijs, het secundair onderwijs of het in het kader van de leerplicht erkende deeltijds onderwijs wordt in regel steeds uitbetaald aan de wettelijke vertegenwoordiger van de leerling. Meerderjarige leerlingen kunnen wel de dienst verzoeken de schooltoelage uit te betalen op een eigen bankrekening. Hierop kan de Vlaamse Regering uitzonderingen toestaan zodat openbare instellingen die de aanvrager begeleiden met de bescherming van diens financiële belangen, door de aanvrager gemachtigd kunnen worden om de schooltoelage gedeeltelijk of geheel te ontvangen. Opgemerkt wordt dat de toelage voortaan enkel uitbetaald wordt op een bankrekening. Het stopzetten van uitbetalingen via circulaire cheque betekent zowel voor de overheid als voor de burger een kostenbesparing en een administratieve lastenverlaging. Zowel het uitschrijven als het innen van een dergelijke cheque kost immers geld. Bovendien komen tal van circulaire cheques terug wanneer de aanvrager sedert zijn aanvraag verhuisd is. Ten slotte weigeren tal van banken dergelijke cheques nog cash uit te betalen, zodat zij uiteindelijk toch op een bankrekening terecht komen.

De betaling van de studietoelage voor het hoger onderwijs wordt steeds – via overschrijving – uitbetaald aan de student zelf, tenzij de student voorafgaand aan de uitbetaling de dienst verzoekt de toelage uit te betalen op een andere rekening. Op die manier kan de studietoelage bijvoorbeeld uitbetaald worden aan zijn ouders, doch ook aan een OCMW of de studentenvoorziening van de betrokken onderwijsinstelling, indien deze sociale instellingen een voorschot op de studietoelage verleend hebben en gesubrogeerd werden in de rechten van de student.

HOOFDSTUK II

Herziening

De aanvrager heeft het recht om de beslissing van de dienst bevoegd voor studiefinanciering op basis van nieuwe feiten inzake nationaliteit, pedagogische en financiële voorwaarden te laten herzien, op voorwaarde dat de aanvrager dit verzoekt binnen de zes maanden na kennisname van deze nieuwe gegevens. De dienst verantwoordelijk voor studiefinanciering kan de dossiers in bepaalde gevallen ook ambtshalve herzien.

Een herziening kan aanleiding geven tot een terugvordering, een status quo of een bijbetaling.

HOOFDSTUK III

Terugvordering

Net als in het decreet van 30 april 2004 over de studietoelagen in het hoger onderwijs wordt het principe gehanteerd dat – ongeacht het studieniveau – alle ten onrechte toegekende of op oneerlijke wijze verworven toelagen binnen de vijf jaar moeten worden teruggevorderd.

Teneinde ervoor te zorgen dat leerplichtige leerlingen ingeschreven zijn en ook daadwerkelijk naar school gaan, wordt de schooltoelage in het leerplichtonderwijs gekoppeld aan de leerplicht. Om die reden wordt bepaald dat indien de leerling én tijdens het betrokken schooljaar, én tijdens het laatst gevolgde schooljaar de vastgestelde grenzen van schoolverzuim of spijbelen overschrijdt (dertig halve schooldagen ongewettigde afwezigheden), de schooltoelage voor het betrokken schooljaar kan worden teruggevorderd. Gelet op de nefaste gevolgen van uitval zonder een diploma te behalen in het leerplichtonderwijs, wordt de koppeling aan de participatie doorgetrokken naar niet-leerplichtige leerlingen die het leerplichtonderwijs volgen.

In tegenstelling tot het lager en het secundair onderwijs, zal er in het kleuteronderwijs geen terugvordering plaatsvinden op basis van een onvoldoende schoolparticipatie. Wanneer een kleuter het voor-

gaande jaar niet het vereiste aantal dagen aanwezig behaalde, wordt de schooltoelage voor het daaropvolgende jaar immers slechts uitbetaald nadat vastgesteld werd dat de kleuter het nieuwe schooljaar voldoende geparticipeerd heeft.

Schooltoelagen voor het lager en secundair onderwijs en het in het kader van de leerplicht erkende deeltijds onderwijs worden tevens teruggevorderd wanneer de leerling wordt uitgeschreven en niet opnieuw is ingeschreven binnen de 15 kalenderdagen, of wanneer blijkt dat de leerling überhaupt niet ingeschreven was.

De bestaande regeling in het hoger onderwijs over de terugvorderingen in verhouding tot het ogenblik van de uitschrijving, blijft behouden.

De Vlaamse Regering bepaalt nader de modaliteiten van de terugvorderingsprocedure en de terug te vorderen sommen.

HOOFDSTUK IV

Beroepsprocedure

Elke burger heeft het recht de genomen beslissing in verband met studiefinanciering aan te vechten via een decretaal georganiseerd beroep.

De procedurele en inhoudelijke voorwaarden worden in het belang van de burger duidelijk en strikt omschreven. Doordat de burger zijn beroep bijvoorbeeld feitelijk en juridisch moet staven, krijgt hij namelijk de garantie dat de overheid een duidelijk en precies gemotiveerd antwoord zal overmaken. De overheid dient haar beroepsbeslissing tijdig, d.i. binnen de zestig kalenderdagen, mee te delen.

Wil de burger de beslissing van de dienst bevoegd voor studiefinanciering voorleggen aan de Raad van State, dient zij eerst het bovenvermelde administratieve beroep te hebben ingesteld overeenkomstig de voorwaarden zoals omschreven door het decreet.

Wanneer een burger meent dat een Vlaamse overheidsdienst hem niet heeft behandeld zoals het hoort,

kan hij eveneens een klacht indienen bij de Vlaamse Ombudsdienst⁶.

TITEL VI

Algemene overgangsbepalingen

De nieuwe asielprocedure wordt niet langer gekenmerkt door het onderscheid van de ontvankelijkheidsfase en de gegrondheidsfase. Deze nieuwe regelgeving treedt evenwel gefaseerd in werking: op een door de Koning nader te bepalen tijdstip is deze regelgeving ook van toepassing op de procedures die gestart werden vóór de nieuwe asielwetgeving. Bij wijze van overgangsmaatregel komen leerlingen en studenten die onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze nieuwe regelgeving een ontvankelijke asielaanvraag hebben lopen, in aanmerking voor studiefinanciering zolang hun procedure lopende is bij de Commissaris-Generaal voor Vluchtelingen en Staatslozen, bij de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen, of bij de Raad voor vreemdelingenbetwistingen.

TITEL VII

Overgangsbepalingen hoger onderwijs

Wat betreft het basisonderwijs, het secundair onderwijs en het deeltijdse leerplichtonderwijs zijn geen specifieke overgangsbepalingen noodzakelijk. Voor de inwerkingtreding van dit decreet bestond er immers geen studiefinanciering voor het basisonderwijs en het deeltijdse onderwijs, en de nieuwe regelgeving voor het secundair onderwijs zal met onmiddellijke werking in voege treden.

Aangezien een student in het hoger onderwijs evenwel recht heeft op studietoelagerekredieten, moeten alle opleidingen en richtingen die de student in het verleden gevolgd heeft in rekening gebracht worden op deze kredieten. Gelet op het feit dat ook de studiehistoriek die dateert van vóór de inwerkingtreding van onderhavig decreet in rekening dient te worden gebracht, worden hiervoor overgangsmaatregelen bepaald.

⁶ Door het decreet van 7 juli 1998 houdende de instelling van de Vlaamse Ombudsdienst werd de ombudsdienst ondergebracht bij het Vlaams Parlement.

Voor de niet-pedagogische wijzigingen die dit decreet ten opzichte van het decreet van 30 april 2004 inhouden (betreffende de nationaliteit enzovoort), zijn geen overgangsmaatregelen vereist aangezien onderhavig decreet met onmiddellijke werking in voege treedt, doch het decreet van 30 april 2004 met eerbiedigende werking opheft. De aanvragen die betrekking hebben op de academiejaren 2007-2008 en volgende, zullen bijgevolg behandeld worden overeenkomstig de nieuwe wetgeving, terwijl de nog lopende dossiers uit vroegere academiejaren afgehandeld worden overeenkomstig het decreet van 30 april 2004, respectievelijk dat van 16 februari 2001.

BOEK III

Diverse bepalingen

Dit decreet brengt enkele juridisch-technische wijzigingen aan aan het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.

BOEK IV

Opheffingsbepalingen

De wet van 19 juli 1971 betreffende de toekenning van studietoelagen wordt met eerbiedigende werking opgeheven. De wet van 19 juli 1971 blijft bijgevolg van toepassing voor de studiefinancieringsdossiers in het secundair onderwijs die betrekking hebben op de schooljaren vóór 2007-2008.

Enkele artikelen uit de wet van 1971 worden evenwel niet opgeheven en blijven onverminderd gelden. Het betreft artikelen van algemene aard, die van toepassing zijn op het basis-, secundair én hoger onderwijs.

Wat betreft de studietoelagen voor het hoger onderwijs, wordt het luik studiefinanciering in het decreet van 30 april 2004 met eerbiedigende werking opgeheven. De dossiers die betrekking hebben op de academiejaren vóór 2007-2008 blijven bijgevolg geregeld worden door het decreet van 30 april 2004. De dossiers hoger onderwijs die betrekking hebben op de academiejaren 2001-2002, 2002-2003 en 2003-2004 blijven evenwel geregeld door het decreet van 16 februari 2001 houdende regeling van de studietoela-

gen voor het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap.

BOEK V

Inwerkingtreding

Deze titel licht de inwerkingtredingsbepalingen toe.

IV. COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

BOEK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit artikel situeert de behandelde materie binnen haar grondwettelijke context.

Artikelen 2 tot en met 4

Deze artikelen leggen het toepassingsgebied van het decreet en de doelstellingen van studiefinanciering vast.

Studiefinanciering mag slechts worden aangewend om de studiegerelateerde kosten te dekken. Er kan geen beslag op gelegd worden wegens schulden die hiermee geen verband houden.

Artikel 5

Om de wetgeving transparant te maken, worden in dit artikel de begrippen die in het decreet regelmatig terugkeren omschreven.

Bovendien worden de gehanteerde begrippen afgestemd met deze van het structuurdecreet; dit gebeurt door verwijzing naar het structuurdecreet.

Volgende begrippen worden onder andere gedefinieerd:

- aanvrager: het decreet bepaalt dat de aanvrager naast de leerling of student ook de wettelijke verte-

genwoordiger kan zijn. De ouders moeten immers een aanvraag voor hun kinderen kunnen indienen, ook als deze hoger onderwijs volgen. Voorwaarde is wel dat de leerling of student zijn hoofdverblijfplaats op 31 december van het betrokken school- of academiejaar bij deze ouder heeft. Het recht op een toelage wordt immers vastgesteld op basis van de gezinstoestand van dat ogenblik. Omwille van deze reden, en gelet op het feit dat het gros van de schoolkosten dan reeds achter de rug zijn, is het ook deze ouder die gerechtigd is een eventuele schooltoelage te ontvangen. Uiteraard wordt een aanvraag van een ouder waarbij de leerling of student niet gedomicilieerd is eveneens aanvaard, doch het dossier zal worden verder behandeld op basis van de hoofdverblijfplaats van de leerling of student, waarbij de toestand op 31 december van het betrokken school- of academiejaar evenwel steeds doorslaggevend is. De toekenning van de studietoelage voor het hoger onderwijs gebeurt evenwel steeds aan de student, tenzij de student voorafgaand aan de uitbetaling verzoekt om de toelage uit te betalen op een andere rekening;

- gehuwden: het decreet behandelt het huwelijk en de wettelijke samenwoning op gelijke voet. Personen die samenwonen en gemeenschappelijke kinderen hebben, worden eveneens als gehuwd beschouwd;
- kadastraal inkomen vreemd gebruik: met deze term wil de decreetgever het kadastraal inkomen van de onroerende goederen vatten die niet als hoofdverblijfplaats worden gebruikt, noch voor eigen beroepsdoeleinden dienen;
- leefeenheid: aangezien onderhavig decreet eveneens schooltoelagen in het leerplichtonderwijs voorziet, dient de definitie van een leefeenheid zoals bepaald in het decreet van 30 april 2004 uitgebreid te worden. Onder bepaalde omstandigheden kunnen minderjarigen immers een eigen leefeenheid vormen;
- leerplichtonderwijs: het recht op een schooltoelage wordt voorbehouden aan leerlingen die een onderwijsvorm volgen aan een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling waarmee men aan de leerplicht kan voldoen. Hiertoe komen volgende onderwijsvormen in aanmerking: het lager onderwijs, het secundair onderwijs (zowel deeltijds als voltijds), en andere in het kader van de leerplicht

erkende onderwijsvormen die gevolgd worden aan centra. Wat betreft het deeltijds onderwijs komt bijgevolg het deeltijds beroepssecundair onderwijs en het deeltijds secundair zeevisserijonderwijs in aanmerking, alsook de leerling die aan een erkend en gesubsidieerd centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine of middelgrote ondernemingen in het kader van de leertijd met een erkende leerovereenkomst of -verbintenis is ingeschreven. Het huisonderwijs komt daarentegen niet in aanmerking;

- schooldag: deze term heeft betrekking op alle activiteiten waaraan de leerling gedurende een kalenderdag dient deel te nemen in het kader van zijn opleiding. Deze term bevat bijgevolg zowel de lessen in ruime zin (onder andere ook stages), doch ook arbeidsprestaties wanneer deze deel uitmaken van zijn opleiding (bijvoorbeeld in de deeltijdse leerplicht);
- specifieke lerarenopleiding: hiermee wordt de term bedoeld die tijdens de gelding van het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap omschreven werd als de lerarenopleiding als vervolgopleiding.

BOEK II

Schooltoelagen en studietoelagen

TITEL I

Algemene bepalingen

Artikel 6

Aangezien het in het verleden is gebleken dat het niet voor alle kandidaten duidelijk was dat om in aanmerking te komen voor een schooltoelage of een studietoelage, tegelijkertijd aan de nationaliteitsvoorwaarden, de pedagogische voorwaarden, de financiële en de procedurele voorwaarden moet worden voldaan, wordt dit omwille van de duidelijkheid geëxpliciteerd.

Artikel 7

Voor alle aanvragen die worden ingediend binnen een bepaald school- of academiejaar dient de kandidaat, ongeacht het tijdstip van indienen van de aanvraag op 31 december van het betrokken school- of academiejaar te voldoen aan de voorwaarden inzake nationaliteit, hoofdverblijfplaats en leefeenheid.

Door deze maatregel worden alle leerlingen en studenten binnen één school- of academiejaar gelijk behandeld.

Wat betreft de pedagogische toestand wordt een foto genomen op 30 juni van het betrokken school- of academiejaar, vermits de zomervakantie van de leerlingen in het basis- en het secundair onderwijs daarna start en de inschrijvingen in het hoger onderwijs na deze datum niet meer kunnen veranderen.

Artikel 8

Dit artikel machtigt de ambtenaren van de betrokken administratie om alle inlichtingen die nodig zijn om een aanvraag voor studiefinanciering af te handelen, rechtstreeks op te vragen bij deze diensten die over deze informatie beschikken.

Enerzijds wordt hiermee tegemoet gekomen aan die situaties waarin de student, omwille van een slechte verstandhouding met zijn ouders, niet meer zelf over de nodige gegevens beschikking krijgt; anderzijds wordt hiermee een vermindering van administratieve belasting van de burger beoogd. Door het in het leven roepen van samenwerkingsverbanden tussen de dienst verantwoordelijk voor studiefinanciering en de andere betrokken diensten, wat een continue gegevensuitwisseling voor gevolg zal hebben, zal de burger zelf minder bevroegd moeten worden om zijn dossier te vervolledigen.

Dit artikel bepaalt ten slotte dat de aanvrager de overheid op de hoogte dient te houden van nieuwe gegevens die een invloed hebben op het recht op een studiefinanciering. Dergelijke nieuwe gegevens kunnen betrekking hebben op de samenstelling van de leefeenheid, wanneer het aantal personen ten laste tussen het ogenblik van de aanvraag en 31 december van het betrokken school- of academiejaar wijzigde, of wanneer er zich binnen deze periode een wijziging

inzake de nationaliteitstoestand voordeed. Verder kan deze informatie onder meer betrekking hebben op gewijzigde pedagogische gegevens, zodat de student bijvoorbeeld niet nodeloos teruggevorderd wordt na een uitschrijving die evenwel nog voor 30 juni gevolgd werd door een nieuwe inschrijving voor het lopende academiejaar.

TITEL II

Nationaliteitsvoorwaarde

Artikel 9

Dit artikel schrijft de nationaliteitsvoorwaarden voor, waaraan kandidaten voor een school- en een studietoelage moeten voldoen. De principes van het decreet van 30 april 2004 worden behouden. Naast personen met de Belgische nationaliteit en personen met een permanente verblijfsvergunning, wordt de Europese context in acht genomen. De regelgeving houdt immers niet enkel rekening met de beginnelen van het vrije verkeer, doch bepaalt eveneens dat EU-onderdanen die een duurzame band hebben opgebouwd met België door hier vijf jaar te verblijven, in aanmerking komen. Ten slotte is er aandacht voor slachtoffers van mensenhandel. Bedoeld worden vreemdelingen die het slachtoffer zijn van het misdrijf mensenhandel in de zin van artikel 433quinquies van het Strafwetboek, of die het slachtoffer zijn van het misdrijf mensensmokkel in de zin van artikel 77bis in de omstandigheden bedoeld in artikel 77quater, 1°, uitsluitend voor wat de niet-begeleide minderjarigen betreft, tot en met 5°, en die met de autoriteiten samenwerken. De gespecialiseerde onthaalcentra waarvan sprake betreffen momenteel de vzw Payoke in Vlaanderen, de vzw Pagasa in het Brusselse Gewest en de vzw Sürya in het Waalse Gewest. Deze onthaalcentra werden door de federale overheid erkend bij omzendbrief van 7 juli 1994.

TITEL III

Pedagogische gegevens

HOOFDSTUK I

Schooltoelage kleuter- en leerplichtonderwijs

AFDELING I

Schooltoelage basisonderwijs

Artikelen 10 en 11

Wanneer een leerling ingeschreven is aan een door de Vlaamse Gemeenschap erkende en gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor het volgen van gewoon of buitengewoon onderwijs, kan deze leerling in aanmerking komen voor een schooltoelage zolang deze leerling gerechtigd is om dit onderwijs te volgen, overeenkomstig het decreet van 25 februari 1997 basisonderwijs.

De duur dat leerlingen gerechtigd zijn dit onderwijs te volgen, wordt onder de huidige decretale stand van zaken geregeld door artikel 19 van het decreet basisonderwijs. Dit artikel bepaalt dat, wat betreft het gewoon onderwijs, een leerling in beginsel minimum vier jaar en maximum acht jaar in het lager onderwijs kan doorbrengen met dien verstande dat een leerling die 15 jaar wordt vóór 1 januari van het lopende schooljaar, geen lager onderwijs meer kan volgen.

In het buitengewoon onderwijs kan een leerling maximum negen jaar in het lager onderwijs doorbrengen met dien verstande dat een leerling die 15 jaar is vóór 1 januari van het lopende schooljaar, geen lager onderwijs meer kan volgen.

Artikel 12

Dit artikel bepaalt welke gegevens de instellingen aan de dienst verantwoordelijk voor studiefinanciering moeten melden, teneinde toe te laten om na te gaan of de leerlingen aan de decretale pedagogische voorwaarden hebben voldaan.

De dienst zal wat betreft de pedagogische gegevens enkel rekening houden met de informatie die door de onderwijsinstellingen wordt bezorgd.

De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten volgens dewelke de instellingen deze informatie moeten meedelen.

Artikel 13

Teneinde de participatiegraad in het kleuteronderwijs te verhogen, wordt het recht op de schooltoelage

gekoppeld aan een minimale aanwezigheid. Deze aanwezigheid is gekoppeld aan de leeftijd van de leerling.

De leerling die tijdens het jaar waarin het betrokken schooljaar begint, de leeftijd van drie jaar bereikt, moet in het betrokken schooljaar gedurende 150 halve schooldagen aanwezig zijn op school. De leerling die pas na 31 december van datzelfde schooljaar de leeftijd van drie jaar bereikt, moet in het betrokken schooljaar gedurende 100 halve schooldagen aanwezig zijn. Woensdag geldt hierbij als een halve schooldag.

Wanneer de leerling vier of vijf wordt, bedraagt het vereiste aantal dagen aanwezigheid honderdvijfentachtig, respectievelijk tweehonderdtwintig halve dagen. Onderzoek heeft aangetoond dat deze grenzen aangewezen zijn om de actieve participatie van kinderen in de sociale structuur van de school mogelijk te maken.

Artikel 14

Het is belangrijk om kinderen meteen bij de start van het schooljaar op de schoolbanken te krijgen én hen daar te houden. De schooltoelage kan hierin een rol van betekenis spelen door het recht op de toelage te koppelen aan de inschrijving en aanwezigheid op de school. Een leerling dient aan twee voorwaarden te voldoen.

Enerzijds dient hij uiteraard ingeschreven te zijn. Dit artikel dient te worden samengelezen met artikel 7. Wil men in aanmerking komen voor een schooltoelage, dan moet de leerling op 30 juni van het betrokken schooljaar nog steeds ingeschreven zijn.

Anderzijds mag de leerling gedurende het schooljaar niet meer dan negenentwintig halve dagen ongewettigd afwezig zijn. Wanneer een leerling twee opeenvolgende schooljaren te vaak ongewettigd afwezig is, komt hij niet meer in aanmerking voor een schooltoelage. Het betreft bijgevolg geen hardvochtig sanctioneringsmechanisme: de onregelmatige leerling krijgt steeds een tweede kans.

Teneinde spijbelen tegen te gaan, is het belangrijk om de ouders hierbij te betrekken. Momenteel worden ouders in het kader van de leerplichtcontrole reeds gecontacteerd wanneer blijkt dat hun kind niet ingeschreven is in een school. Deze controle zal worden uitgebreid door op het einde van elk schooljaar het aantal dagen ongewettigde afwezigheid van de volle-

dige schoolpopulatie te screenen. De ouders van leerlingen wiens participatie dermate is, dat het recht op een schooltoelage in het gedrang gekomen is, zullen hiervan op de hoogte worden gesteld.

AFDELING II

Schooltoelagen voltijds secundair onderwijs en deeltijds leerplichtonderwijs

Artikel 15

Dit artikel bepaalt aan welke secundaire scholen of aan welke centra leerlingen zich kunnen inschrijven om een schooltoelage te krijgen.

Artikel 16

Net zoals het belangrijk is om leerlingen in het lager onderwijs van bij de start van het schooljaar op de schoolbanken te krijgen en te houden (artikel 14), geldt dit des te meer voor leerlingen in het secundair onderwijs. Het sanctioneringsmechanisme van het lager onderwijs en de informatiecampagne van de dienst bevoegd voor studiefinanciering is bijgevolg ook van toepassing in het secundair onderwijs, met inbegrip van het modulaire onderwijs, en andere vormen van onderwijs die erkend worden in het kader van het vervullen van de deeltijdse leerplicht.

Het is evenwel mogelijk dat een leerling zich inschrijft voor een opleiding hoger onderwijs, doch vervolgens besluit opnieuw onderwijs te volgen op het niveau van de leerplicht, bvb. secundair onderwijs. Wanneer deze leerling uiterlijk 1 december van datzelfde schooljaar opnieuw leerplichtonderwijs volgt, zijn de voorwaarden in verband met het ongewettigd afwezig zijn en de inschrijving niet van toepassing op de periode dat de leerling hoger onderwijs volgde.

Opgemerkt wordt dat de opleiding hoger onderwijs niet noodzakelijk in Vlaanderen moet gevolgd worden: de leerling kan zich eveneens ingeschreven hebben aan een buitenlandse instelling voor hoger onderwijs of aan een hogeronderwijsinstelling van een andere gemeenschap.

Artikel 17

De vroegere reglementering over studiefinanciering in het secundair onderwijs stelde een bijkomende

voorwaarde in voor niet-leerplichtige leerlingen. Om recht te hebben op studiefinanciering, dienden zij het vorige schooljaar met vrucht beëindigd te hebben.

Teneinde de ongekwalificeerde uitstroom uit het leerplichtonderwijs te beperken, wordt dit criterium verlaten. Aangezien de kansen van jongeren zonder basisdiploma zeer beperkt zijn, is het immers belangrijk dat ook jongeren met moeizame studievoortgang gestimuleerd worden om op de schoolbanken te blijven zodat zij alsnog een diploma kunnen behalen. Voortaan kunnen ook niet-leerplichtige leerlingen die een schooljaar dienen over te doen, in aanmerking komen voor een schooltoelage zonder dat er studievoortgang is, zij het tot en met het schooljaar waarin de betrokkene de leeftijd van 22 jaar bereikt.

Voor leerlingen die een vierde graad voltijds gewoon secundair onderwijs volgen, wordt deze leeftijd opgetrokken tot de leeftijd van 25 jaar, gezien het feit dat het volgen van deze studierichting twee tot drie jaar (verpleegkunde) langer duurt. Het weze nogmaals opgemerkt dat de bepalingen inzake spijbelen evenzeer van toepassing zijn op meerderjarige leerlingen.

Artikel 18

Dit artikel bepaalt welke gegevens de instellingen aan de dienst verantwoordelijk voor studiefinanciering moeten melden, teneinde toe te laten om na te gaan of de leerlingen aan de decretale pedagogische voorwaarden hebben voldaan.

De dienst zal wat betreft de pedagogische gegevens enkel rekening houden met de informatie die door de onderwijsinstellingen wordt bezorgd. Wanneer een leerling deeltijds onderwijs volgt, fungeert de werkgever bijgevolg enkel als doorgeefluik aan de onderwijsinstelling of het centrum.

Artikel 19

In tegenstelling tot in het hoger onderwijs, bestaat er voor het leerplichtonderwijs geen Europese Hogeronderwijsruimte. Om die reden wordt er enkel voorzien dat een leerling zijn schooltoelage kan meenemen naar het buitenland, indien hij in het buitenland een studierichting of opleiding volgt waarvoor in België geen equivalent bestaat.

Aangezien de start van het schooljaar zelf, de onderwijsstructuur en de controle op aanwezigheid en tij-

dige inschrijving sterk verschillen van land tot land, is het administratief onmogelijk om na te gaan of leerlingen die in het buitenland school lopen voldoen aan de bepalingen van de artikelen 16, 17 en 65.

HOOFDSTUK II

Studietoelage hoger onderwijs

Artikel 20

In artikel 20 worden de opleidingen en de voorwaarden waaraan opleidingen moeten voldoen, bepaald.

Er wordt een studietoelage verleend voor opleidingen die geaccrediteerd, erkend zijn als nieuwe opleiding, of tijdelijk erkend zijn en georganiseerd worden door een ambtshalve geregistreerde instelling. Het decreet linieert zich hiermee op het structuurdecreet.

In geval de student een opleiding volgt die werd geschrapt uit het Hoger Onderwijsregister vooraleer hij de opleiding heeft voltooid, wordt, conform het structuurdecreet dat voorziet dat de student zijn opleiding zal kunnen verder zetten aan een andere binnenlandse of buitenlandse instelling, verder een studietoelage verleend.

Gelet op het belang van deze opleidingen, wordt eveneens een studietoelage verleend voor het volgen van voorbereidings- en schakelprogramma's en voor de specifieke lerarenopleiding. Deze begrippen worden omschreven in artikel 5 van onderhavig decreet. Aangezien deze opleidingen niet worden geaccrediteerd en niet zijn opgenomen in het Hoger Onderwijsregister en hiermee wordt afgeweken van de algemene bepaling dat opleidingen dienen geaccrediteerd te zijn, worden ze expliciet opgenomen in het decreet om studietoelagen voor deze opleidingen te garanderen.

Krachtens het flexibiliseringsdecreet kan een student bij zijn inschrijving kiezen tussen drie soorten studiecontracten: het diplomacontract (indien de student zich inschrijft voor een aantal studiepunten met het oog op het behalen van een graad of diploma), een creditcontract (indien de student zich inschrijft voor een aantal studiepunten met het oog op het behalen van een creditattest van één of meerdere opleidingsonderdelen) en het examencontract (indien de student zich uitsluitend inschrijft voor het afleggen van examens). Met het oog op de studievoortgang en het

verkrijgen van een zekere maatschappelijke return stelt het decreet als voorwaarde om in aanmerking te komen voor een studietoelage voor het hoger onderwijs dat de student een diplomacontract afsluit.

Artikel 21

De filosofie van het decreet van 30 april 2004 blijft behouden: enerzijds wordt studievoortgang gestimuleerd, anderzijds blijft de idee van de jokerbeurs als opvangnet behouden.

Iedere student heeft recht op een studietoelagekrediet. Concreet betekent dit dat iedere student recht heeft op een krediet voor het volgen van twee bachelors en een master. Net zoals dat bij het decreet van 30 april 2004 het geval was, geldt er in tegenstelling tot het decreet van 16 februari 2001 geen hiërarchie in studieniveaus. Een student kan na het volgen van een bachelor- en een masteropleiding nog een tweede bacheloropleiding volgen. Bijkomende kredieten worden verleend voor het volgen van één voorbereidingsprogramma, één schakelprogramma en één specifieke lerarenopleiding. Iedere student heeft bovendien recht op een jokerkrediet dat voor de hele studieduur geldt.

Verduidelijkt wordt evenwel dat het tweede bachelorkrediet slechts geopend kan worden na het behalen van een eerste bachelordiploma.

Artikelen 22 tot en met 26

Gelet op de flexibilisering en de wijzigingen in het hoger onderwijslandschap, wordt een opleiding uitgedrukt in studiepunten. Aangezien de studiepunten op basis van de studietijd (i.e. de in uren weergegeven tijd die van de normstudent wordt geleverd om de voorgeschreven onderwijs-, studie- en toetsactiviteiten van een opleidingsprogramma af te ronden) aan de verschillende opleidingen worden toegekend, kan het aantal studiepunten variëren. Het krediet dat voor studiefinanciering in aanmerking komt, is afhankelijk van het aantal studiepunten van de gevolgde opleiding.

Aangezien de student zich binnen een academiejaar voor een deel van de studiepunten kan inschrijven, zal het bedrag van de studietoelage die wordt uitgekeerd afhankelijk zijn van het aantal studiepunten

waarvoor de student zich in het betrokken academiejaar of semester heeft ingeschreven.

Het decreet vereist bovendien dat de student zich minimum voor dertig studiepunten heeft ingeschreven om in aanmerking te komen voor een studietoelage voor het hoger onderwijs. Wanneer de student echter in zijn diplomajaar zit, kan een student eveneens in aanmerking komen voor een studietoelage wanneer het resterende aantal te behalen studiepunten waarvoor de student zich dient in te schrijven, lager is dan dertig.

Verder worden maximum zestig studiepunten per academiejaar betoelaagd. Aangezien het decreet met betrekking tot flexibilisering voorziet in twee modeltrajecten, namelijk het voltijds modeltraject dat een studieprogramma heeft tussen 54 en 66 studiepunten en het halftijds modeltraject dat een studieprogramma heeft tussen 27 en 33 studiepunten, wordt de studieomvang van beide trajecten voor de toepassing van dit decreet gelijkgesteld met respectievelijk zestig en dertig studiepunten.

Wanneer de student een opleiding volgt waarvan de studieomvang niet wordt uitgedrukt in studiepunten, bijvoorbeeld wanneer hij een opleiding volgt in het buitenland, wordt de studieomvang van één academiejaar vastgesteld op 60 studiepunten, tenzij hij kan aantonen dat hij geen voltijdse opleiding volgt. In dit laatste geval wordt de studieomvang vastgesteld op 30 studiepunten.

Studievoortgang wordt gestimuleerd door een minimaal aantal studiepunten te vereisen om in aanmerking te kunnen komen voor studiefinanciering en door opleidingsonderdelen die de student reeds in het verleden volgde niet meer via het studiefinancieringskrediet te financieren. Hiervoor dient het jokerkrediet te worden aangewend.

De betrokken artikelen bepalen eveneens op welke wijze de studietoelagekredieten worden beheerd. Opgemerkt wordt dat het in het verleden gevolgde studietraject enkel in mindering gebracht wordt van de studietoelagekredieten indien de reeds gevolgde bacheloropleiding, masteropleiding, voorbereidingsprogramma, schakelprogramma of specifieke lerarenopleiding gevolgd werden met een diplomacontract.

Met betrekking tot het jokerkrediet wordt opgemerkt dat dit krediet onder meer aangesproken dient te worden wanneer de student 'bist' of zich heroriën-

teert zonder de gevolgde opleiding met een diploma te bekronen. Bij het beoordelen of een student zich al dan niet heroriënteert, dient de dienst zich bijgevolg te baseren op de besluiten van de Vlaamse Regering die de verschillende bacheloropleidingen en masteropleidingen vaststellen. Ten slotte wordt opgemerkt dat de term ‘verleden’ in artikel 25 pas betrekking kan hebben op de academiejaren 2007-2008 en volgende, gelet op het feit dat dit artikel geen overgangsbepaling is.

Artikel 27

Dit artikel bepaalt welke gegevens de instellingen aan de dienst verantwoordelijk voor studiefinanciering moeten melden, teneinde toe te laten om na te gaan of de studenten aan de decretale pedagogische voorwaarden voldoen.

De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten volgens dewelke de instellingen deze informatie moeten meedelen.

Artikelen 28 tot en met 32

Gelet op de Bolognaresolutie waarin de ministers verantwoordelijk voor hoger onderwijs de intentie hebben om tot een Europese ruimte voor hoger onderwijs te komen en de studentenmobiliteit aan te moedigen, maakt onderhavig decreet het net zoals het decreet van 30 april 2004 mogelijk om een Vlaamse studietoelage voor het hoger onderwijs mee te nemen naar de andere gemeenschappen van België en naar het buitenland.

In eerste instantie moet de student om zijn studietoelage mee te kunnen nemen naar het buitenland, voldoen aan alle andere voorwaarden die gelden voor studenten die in Vlaanderen blijven studeren. Naargelang het verticale dan wel horizontale mobiliteit betreft, worden enkele specifieke voorwaarden gesteld om de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap mee te nemen.

Wat betreft de verticale mobiliteit bepaalt onderhavig decreet een aantal voorwaarden inzake de te volgen opleiding en inzake de instelling waaraan deze opleiding wordt gevolgd, evenals inzake de hoofdverblijfplaats of inzake de gevolgde vooropleiding. Zo moeten de opleiding of de instelling door de bevoegde overheid van de betrokken gemeenschap of het betrokken land erkend zijn, en moet de opleiding bovendien leiden tot een door die overheid erkend diploma. Het betreft met andere woorden een diplomacontract. Bovendien moet de opleiding ‘gevolgd’ worden aan de buitenlandse onderwijsinstelling, waaruit volgt dat afstandsonderwijs niet in aanmerking komt voor studiefinanciering.

Wat de hoofdverblijfplaats of de vooropleiding betreft, gelden de voorwaarden dat de student zijn hoofdverblijfplaats moet hebben in het Vlaamse Gewest; indien dit niet het geval is wordt als bijkomende voorwaarde vereist dat de student een diploma secundair onderwijs of een diploma hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap behaalde. Zonder deze beperkende maatregel zou iedere student die aan de algemene nationaliteitsvoorwaarden voldoet, ongeacht zijn hoofdverblijfplaats of opleiding, een beroep kunnen doen op de studietoelagen van de Vlaamse Gemeenschap. Onderhavige regels willen er voor zorgen dat de meeneembaarheid van studietoelagen

in het geval van verticale mobiliteit enkel toegekend wordt aan studenten die nog een reële band met de Vlaamse Gemeenschap hebben.⁷

TITEL IV

Financiële voorwaarden

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Artikel 33

De financiële voorwaarden die onder het decreet van 30 april 2004 met betrekking tot het hoger onderwijs golden, blijven behouden en worden overgenomen voor de andere studieniveaus. Hierdoor kan het unieke gezinsdossier worden ingevoerd.

⁷ In geval van verticale mobiliteit binnen de Europese Hoger-onderwijsruimte dient een student wiens hoofdverblijfplaats niet is gelegen in het Vlaamse Gewest in het bezit te zijn van een studiebewijs afgeleverd door een onderwijsinstelling erkend en/of gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap, vooraleer hij in aanmerking kan komen voor een studietoelage voor het hoger onderwijs.

De vraag dient te worden gesteld of deze regeling verzoenbaar is met de stelregel dat de gemeenschap niet rechtstreeks bevoegd is voor personen voor wat betreft het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Deze juridische vraag kan bevestigend worden beantwoord. Er moet immers worden opgemerkt dat bedoelde stelregel, vervat in artikel 127, §2, GW, niet uitsluit dat de gemeenschap onrechtstreeks, via de unicommunautaire instellingen waartoe zij zich richten, een beleid kunnen voeren ten aanzien van die personen:

1. De Raad van State heeft in een advies van 18 april 1991 over het voorontwerp van universiteitendecreet gesteld dat “een gemeenschapsdecreet geen regels kan opleggen aan personen die bij afwezigheid van een regel van subnationaliteit, op het stuk van aanhorigheid aan een gemeenschap op bij voorbaat vastgestelde en objectieve gronden niet identificeerbaar zijn” (*Parl. St.* VI. Parl. 1990-91, nr. 502/1).

De aanhorigheid bij de Vlaamse Gemeenschap is in casu evenwel zeer duidelijk vaststelbaar en objectiveerbaar aan de hand van het behaalde studiebewijs, waarbij opgemerkt dient te worden dat dit criterium vreemd is aan de invoering van enigerlei vorm van subnationaliteit, daar het niet gaat om louter personele criteria, doch wel om criteria die voortbouwen op de keuze voor de instelling waarbinnen een studiebewijs wordt behaald;

2. Aansluitend daarbij dient volgende passus uit voormeld advies bij het voorontwerp van universiteitendecreet te worden geciteerd:

Bij de toekenning van studiefinanciering wordt rekening gehouden met de draagkracht van de leefeenheid waartoe de leerling of student behoort.

HOOFDSTUK II

Categorieën van leefeenheden

Artikel 34

Bepaalde maatschappelijke evoluties kwamen onvoldoende tot uiting in het decreet van 16 februari 2001 en in de wet van 1971. Om die reden wordt bij het bepalen of een student in aanmerking komt voor studiefinanciering niet langer uitgegaan van het inkomen van het traditionele gezin. Het begrip gezin werd vervangen door een begrip dat neutraal is ten opzichte van de samenlevingsvorm: de leefeenheid. De leefeenheid bestaat uit één of meerdere meerderjarigen, ongeacht het geslacht, met eventueel één of meerdere minderjarigen, die hun hoofdverblijfplaats hebben

“Vervolgens is het zo dat in zaken van inhoudelijke gemeenschapsbevoegdheid, de regel van de niet-gelding van de decreten geen algemene regel is”. De raad wijst er op dat de artikelen 127 en 129 GW de uitdrukking zijn “van het in het constitutioneel bestel duidelijk aanwezige basisbeginsel dat in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad gemeenschapsdecreten gelding hebben [...] wanneer die tot geen communautaire fricties aanleiding kunnen geven”.

Op te merken valt dat het criterium waarvan sprake de keuze voor een instelling betreft, die zeer duidelijk onder de hoede van de Vlaamse Gemeenschap staat, waardoor van een “communautaire frictie” geen sprake kan zijn;

3. Ten slotte dient te worden gewezen op het advies van de Raad van State bij het voorstel van decreet houdende de organisatie van de zorgverzekering (*Parl. St.* VI. Parl. 1998-99, nr.1239/3). De raad heeft in dat advies – met betrekking tot de territoriale gelding van decreten inzake personele aangelegenheden (geregeld in het aan artikel 127, §2, GW, analoge artikel 128, §2, GW) – gesteld dat de Vlaamse Gemeenschap een regeling vermag uit te werken, waarbij de inwoners van het tweetalig gebied, zowel Nederlands- als anderstaligen, zich vrijwillig kunnen aansluiten bij een door de Vlaamse Regering erkende zorgkas, en aldus onder de toepassing van het besproken voorstel van decreet houdende de organisatie van de zorgverzekering kunnen vallen.

Deze principes kunnen bij analogie op voorliggend geval worden toegepast. De studenten waarvan sprake – Nederlands- of anderstaligen – kiezen vrij de instelling waarbinnen een studiebewijs wordt behaald, waardoor zij de studietoelage bij verticale mobiliteit kunnen genieten, voortvloeiend uit dit studiebewijs.

op hetzelfde adres. Het betreft dus zowel gehuwden, als samenwonenden, homorelaties, nieuw samengestelde gezinnen enzovoort. Het uitvoeringsbesluit zal de verschillende categorieën van leefeenheden nader definiëren die in aanmerking worden genomen.

Het decreet bepaalt vervolgens op een dwingende wijze de rangorde volgens de welke wordt nagegaan tot welke leefeenheid een leerling of student behoort. De keuze op het aanvraagformulier van het type leefeenheid waartoe de aanvrager meent te behoren, is bijgevolg enkel indicatief. Toch is de rangorde op een dergelijke wijze samengesteld om aan de student steeds maximaal het recht op een toelage te garanderen.

Het decreet bepaalt ten slotte dat wanneer een leerling of student een aanvraag heeft ingediend als gehuwd, zelfstandig of alleenstaand leerling of student, doch behandeld dient te worden als behorende tot de leefeenheid van een van zijn ouders of van een andere natuurlijke persoon, het inkomen van deze laatste twee leefeenheden – behoudens toestemming van de personen wier inkomen in aanmerking genomen wordt – niet meegedeeld wordt bij de beslissing tot toekenning of afwijzing van de aanvraag.

HOOFDSTUK III

Referentie-inkomen

Artikelen 35 tot en met 37

Zoals gezegd wordt bij de toekenning van studiefinanciering rekening gehouden met de draagkracht van de leefeenheid waartoe de leerling of student behoort. Om dit te bepalen wordt uitgegaan van het referentie-inkomen van de leefeenheid.

Het referentie-inkomen wordt samengesteld uit alle inkomsten verworven uit arbeid, ook deze verworven in het buitenland of bij Europese instellingen. Deze inkomsten dienen bewezen te worden, hetzij via het aanslagbiljet, hetzij aan de hand van attesten van werkgevers, diensten of instellingen. Van welke personen de inkomsten worden genomen om het referentie-inkomen samen te stellen is afhankelijk van de leefeenheid waar de student zijn hoofdverblijfplaats heeft.

Het alimentatiegeld wordt voor 80% in aanmerking genomen naar analogie met de werkwijze van het ministerie van Financiën dat alimentatiegelden voor 80% belast.

Aftrekken voor kapitaalaflossing en levensverzekeringen en bijtellingen van aftrekbare giften zijn, in tegenstelling tot wat in de oude regelgeving voor het secundair onderwijs was bepaald, niet meer opgenomen. Enerzijds beoogt dit een rechtvaardiger behandeling ten aanzien van die kandidaten die onder meer om financiële redenen geen eigendom kunnen verwerven. Bovendien brengt deze maatregel een belangrijke vereenvoudiging mee, aangezien voor de berekening van de grootte van de studiefinanciering geen extra berekeningen dienen uitgevoerd te worden. Er kan gebruik gemaakt worden van het op het aanslagbiljet vermeld bedrag van het gezamenlijk belastbaar inkomen.

De forfaitaire aftrek voor beroepsinkomsten blijft toegepast indien het referentie-inkomen voor minstens 70 procent uit vervangingsinkomsten bestaat.

Aangezien het bezit van onroerende goederen ook als vermogensindicator geldt, wordt het kadastraal inkomen van de onroerende goederen vreemd gebruik, dus niet voor eigen woning of beroepsdoeleinden, tweemaal in rekening gebracht om het referentie-inkomen te bepalen, het kadastraal inkomen van de onroerende goederen die voor beroepsdoeleinden worden gebruikt, wordt éénmaal in rekening gebracht om het referentie-inkomen te bepalen.

Het uitvoeringsbesluit zal het kalenderjaar bepalen waarvan het referentie-inkomen in aanmerking zal worden genomen en de eventuele afwijkingen die hierop worden toegestaan.

Het principe dat de leefeenheid wiens referentie-inkomen een bepaalde grens overschrijdt, voldoende draagkracht heeft om de studiekost zelf te financieren, blijft behouden.

HOOFDSTUK IV

Kadastraal inkomen

Artikel 38

Naast het inkomen wordt, net zoals in het decreet van 30 april 2004 over de studietoelagen voor het hoger

onderwijs, ook het bezit van onroerende goederen als vermogensindicator in rekening gebracht. De zogenaamde kadastraal inkomen-test blijft behouden.

In het verleden werd vaak de kritiek geuit dat de studiefinanciering terecht kwam bij fiscaal onderlegde hogere inkomstencategorieën die door middel van aangifte van fictief lage inkomsten studiefinanciering genoten. Om hieraan tegemoet te komen werd in het verleden de KI-test ingevoerd in het secundair onderwijs, waarbij een weging plaats vond van het KI ten aanzien van het inkomen. Deze KI-test bleek echter niet voldoende effectief om verschillende redenen: enerzijds werd de KI-test uitgehold door de mogelijkheid om het KI te wegen ten aanzien van het inkomen van een aansluitend kalenderjaar en door het invoeren van een bodem-KI, anderzijds trof de KI-test een aantal groepen die men niet beoogde (namelijk groepen met een laag inkomen, maar een hoog KI).

Om die redenen wordt de KI-test aangepast, waarbij, analoog met de regelgeving die reeds sinds 2004 voor studietoelagen in het hoger onderwijs geldt, wordt uitgegaan van het recht op wonen en de noodzaak van het bezit van onroerende goederen voor beroepsdoeleinden. Vandaar dat het KI van de eigen woning en van de onroerende goederen die voor beroepsdoeleinden worden gebruikt, niet in aanmerking worden genomen. Enkel het zogenaamde KI vreemd gebruik (onroerende goederen die kunnen verhuurd worden en echt vermogen uitmaken) wordt in de berekening opgenomen, waarbij het vermenigvuldigd wordt met drie om de KI-test uit te voeren. Indien dit KI hoger ligt dan 20% van het referentie-inkomen komt de student niet meer in aanmerking voor studiefinanciering.

Door deze maatregel dienen de KI's van huurwoningen niet meer te worden opgevraagd. Evenmin dient nog een KI-test te worden uitgevoerd voor die kandidaten die enkel een woonst voor eigen huisvesting hebben. Dit brengt een aanzienlijke vereenvoudiging en versnelling mee voor de afhandeling van de dossiers, zonder afbreuk te doen aan de weging van het vermogen.

Door de KI-test niet meer toe te passen indien het referentie-inkomen van de leefeenheid geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit bestaansminimum of leefloon, of voor minstens zeventig procent bestaat uit alimentatiegelden, vervangingsinkomsten of een inkomensvervangende tegemoetkoming, toegekend

in het raam van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkoming aan gehandicapten, wordt bovendien vermeden dat een beoogde doelgroep uit de boot valt.

Er wordt ten slotte delegatie verleend aan de Vlaamse Regering om te bepalen welk kalenderjaar van de kadastrale inkomsten in aanmerking kan worden genomen.

HOOFDSTUK V

Bedrag van de toelage

AFDELING I

Algemene bepalingen

Artikelen 39 tot en met 43

Het ligt in de bedoeling van de wetgever om de toekenningsvoorwaarden voor een toelage in het basisonderwijs, in het secundair onderwijs, het in het kader van de leerplicht erkende deeltijds onderwijs en in het hoger onderwijs, gelijk te leggen, zodat broers en zussen onder gelijke voorwaarden in aanmerking komen voor een studiefinanciering, ongeacht het studieniveau dat ze volgen.

Om die reden vertrekt men bij het bepalen van het bedrag van de schooltoelage voortaan van dezelfde maximum- en minimuminkomensgrenzen als in het hoger onderwijs. De leefeenheid wiens inkomen onder de minimuminkomensgrens valt, zal zich niet kunnen veroorloven om een fractie van het eigen inkomen aan studiekosten te spenderen. Hier zal de volledige studiekost moeten worden gefinancierd. De leerling ontvangt dan een volledige schooltoelage.

Indien het referentie-inkomen zich situeert tussen de minimum en maximum toegelaten inkomensgrenzen, dient het spanningsveld tussen beide als basis voor de hoogte van de schooltoelage. Een leerling ontvangt de minimumschooltoelage indien het referentie-inkomen gelijk is aan de maximuminkomensgrens.

Aangezien het inkomen van de leefeenheid geen volledige indicatie geeft van de financiële draagkracht, wordt, net zoals in het hoger onderwijs, bij het bepalen van de toepasselijke minimum- en maximuminkomensgrens rekening gehouden met andere factoren,

zoals het aantal personen ten laste in de leefeenheid, het aantal studenten hoger onderwijs aanwezig in de leefeenheid en het aantal personen aanwezig in de leefeenheid die fiscaal als gehandicapt worden aangemerkt. Per factor worden punten toegekend. Het aantal punten dat aan de leefeenheid wordt toegekend, bepaalt de hoogte van de toegelaten maximuminkomensgrens.

Gezien de bedoeling van de wetgever om de toekenningsvoorwaarden voor studiefinanciering in alle studieniveaus gelijk te leggen, zodat broers en zussen onder gelijke voorwaarden in aanmerking komen voor studiefinanciering, is het bovendien essentieel dat het aantal punten van de leefeenheid van een leerling in het kleuter of het leerplichtonderwijs, gelijk is aan het aantal punten van de leefeenheid van een broer of zus van die leerling die een aanvraag indient voor een studietoelage in het hoger onderwijs.

Zo wordt elke persoon die fiscaal ten laste is van de leefeenheid geteld voor één punt; ook de studenten en leerlingen die nog niet voldoen aan de voorwaarden van de categorie van zelfstandig of gehuwd leerling of student, worden geteld voor één punt. Het gezinshoofd dat fiscaal als gehandicapt wordt aangemerkt, wordt geteld voor één punt, andere personen in de leefeenheid die fiscaal als gehandicapt worden aangemerkt, worden met twee punten gelijkgesteld. Elke oudergerelateerde leefeenheid of de leefeenheid van een gehuwde leerling of student wordt voor één punt geteld.

Bepaalde leefeenheden zullen tegelijk kinderen in het hoger onderwijs tellen en kinderen in een ander studieniveau. Gelet op de hogere studiekosten in het hoger onderwijs en het feit dat de studietoelage niet geheel kostendekkend is, drukken studenten zwaarder op het gezinsbudget dan leerlingen in het secundair onderwijs. Vandaar wordt een extra punt toegekend aan elke persoon die buiten de kandidaat hoger onderwijs volgt. Aangezien het gezinsbudget één en ondeelbaar is, wegen de hoge studiekosten van meerdere hogeronderwijsstudenten binnen een leefeenheid evenwel evenzeer door op het beschikbare gezinsbudget voor de kinderen die basis- of secundair onderwijs volgen. Voor de aanvraag voor een schooltoelage in deze gemengde leefeenheid worden er bij de puntentelling bijgevolg zoveel punten bijgeteld als er hoger onderwijsstudenten zijn, min één punt (aangezien in het hoger onderwijs de kandidaat zelf niet wordt geteld). Hierdoor is er binnen dezelfde leefeenheid een gelijke puntenlast voor de kinderen in het kleuter- en leerplichtonderwijs en voor de kinderen

die hoger onderwijs volgen, zodat dezelfde inkomensgrenzen gelden. Bovendien creëert dit een belangrijke administratieve lastenverlaging aangezien dankzij de gelijke puntentelling en inkomensgrenzen, een uniek gezinsdossier kan ingevoerd worden.

Deze regeling is in wezen niet veel verschillend van deze van het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van het koninklijk besluit van 23 augustus 1972 tot vaststelling van de minvermogensgrenzen van de kandidaten voor een studietoelage. De corrigerende maatregelen zijn behouden gebleven. De terminologie werd evenwel aangepast: er wordt een puntenstelsel ingevoerd aangezien het vroegere begrip 'ten laste' vaak aanleiding gaf tot verwarring.

Bij het bepalen van de maximum- en minimuminkomensgrenzen werd uitgegaan van het principe dat de toekenningsvoorwaarden voor een toelage in het basisonderwijs en in het secundair onderwijs dezelfde dienen te zijn als voor het hoger onderwijs. Om die reden zijn de minimum- en maximuminkomensgrenzen dezelfde als dewelke gelden voor het hoger onderwijs voor academiejaar 2007-2008. Deze bedragen zijn sinds het decreet van 30 april 2004 geïndexeerd en liggen dus hoger dan de in titel II van het decreet van 30 april 2004 opgenomen minimum- en maximuminkomensgrenzen.

Sommige leerlingen en studenten krijgen een toelage die hoger is dan de volledige toelage. Indien de leerling of student overeenkomstig dit decreet gehuwd, zelfstandig of alleenstaande is, of het referentie-inkomen van de leefeenheid van de leerling of student bestaat voor 70 procent uit vervangingsinkomsten, alimentatiegelden, leefloon of de inkomensvervangende tegemoetkoming voor gehandicapten, dan komt deze leerling of student in aanmerking voor een uitzonderlijke toelage indien het referentie-inkomen lager is dan 1/10 van de maximuminkomensgrens.

Het bedrag van de volledige toelage ligt voor bepaalde categorieën van leerlingen in het secundair onderwijs evenwel gevoelig hoger. Het betreft met name leerlingen in de vierde graad en gehuwde, zelfstandige of alleenstaande leerlingen. Voor deze leerlingen wordt bijgevolg niet voorzien in een uitzonderlijke toelage.

Wat betreft de schooltoelage voor het kleuteronderwijs, worden er geen minimuminkomensgrenzen bepaald. Gelet op de lagere schoolkosten wordt er

een fix bedrag toegekend aan alle ouders van kleuters wiens inkomen zich beneden de maximuminkomensgrens situeert. Deze maximuminkomensgrens ligt, gelet op het uniek gezinsdossier, uiteraard wel op hetzelfde niveau als in het lager, secundair en hoger onderwijs.

Het decreet verleent delegatie aan de Vlaamse Regering om de minimum- en maximuminkomensgrenzen te bepalen.

Artikelen 44 tot en met 47

Er wordt in het voltijds secundair en het hoger onderwijs een onderscheid gemaakt naargelang de leerling of student al dan niet op kot of internaat verblijft.

Het bedrag van de toelage ligt hoger voor een kotstudent en een interne leerling, gezien de gemaakte studiekosten hoger liggen. Het decreet bepaalt welke categorieën van studenten en leerlingen als kotstudent of interne leerling worden beschouwd. De meest voorkomende categorie van kotstudenten, betreft studenten die tijdens het betrokken academiejaar een huurovereenkomst gesloten hebben met betrekking tot een woonst die gelegen is op een ander adres dan de hoofdverblijfplaats van de student. Uiteraard kan de huurovereenkomst ook gesloten worden door de ouders, doch ten behoeve van de student.

De vereiste duur van de huurovereenkomst wordt in het hoger onderwijs gekoppeld aan de opleiding waarvoor de student zich inschrijft: indien de student zich inschrijft voor een volledig jaar, dient de student een huurovereenkomst van acht maanden gesloten te hebben. Indien de student zich slechts inschrijft voor een semester, volstaat een huurcontract van vier maanden. Wanneer de student in de loop van het academiejaar meerdere opeenvolgende huurcontracten heeft afgesloten, worden deze eveneens in aanmerking genomen.

De uitgekeerde bedragen voor een toelage zijn afhankelijk van het studieniveau. Dit heeft te maken met de hoogte van de onderwijskost. De bedragen voor een toelage zijn, uitgezonderd in het kleuteronderwijs, tevens afhankelijk van het referentie-inkomen van de leefeenheid. Er is eveneens differentiatie binnen een studieniveau, meer bepaald in het secundair onderwijs. Leerlingen in de vierde graad, leerlinggerelateerde leefeenheden en leerlingen in het derde jaar van de derde graad TSO en BSO kunnen rekenen op een hogere toelage. Verder liggen de bedragen voor het deeltijds onderwijs lager dan deze voor het vol-

tijds secundair onderwijs, doch hoger dan het lager onderwijs.

De minimum- en maximuminkomensgrenzen en de bedragen van de schooltoelage en de studietoelage worden, zoals voor het hoger onderwijs reeds geregeld was in het decreet van 30 april 2004, jaarlijks voor de aanvang van het academiejaar geïndexeerd. Deze indexering wordt toegepast om de stijging van de studiekosten op te vangen en om de beoogde doelgroep te blijven vatten, gezien de aanpassing van de lonen aan de index. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop deze indexering wordt toegepast.

Alle bedragen gelden voor een volledig school- of academiejaar. Hierbij wordt de gelijke behandeling van alle aanvragers binnen een bepaald school- of academiejaar beoogd.

AFDELING II

Schooltoelage basisonderwijs

Artikelen 48 tot en met 49

Deze artikelen bepalen de omvang van de schooltoelage in het basisonderwijs. Waar het bedrag in het kleuteronderwijs voor alle toelagegerechtigden hetzelfde is, is dit in het lager onderwijs variabel.

AFDELING III

Schooltoelage voltijds secundair onderwijs en deeltijds leerplichtonderwijs

Artikel 50

Dit artikel legt de verschillende toelagebedragen vast in het voltijds secundair onderwijs en in het deeltijds leerplichtonderwijs.

Een verhoogde schooltoelage wordt voorzien voor leerlingen die het 7e jaar TSO of BSO volgen en voor de 4e graad BSO, aangezien de studiekost van deze voltijdse opleidingen een stuk hoger ligt dan voor de andere opleidingen. Bovendien doen deze leerlingen, die normaal gesproken al aan het werk zouden kunnen gaan, een bijzondere inspanning om zich te specialiseren, en (in het geval van BSO-leerlingen) om een volwaardig diploma van hoger secundair onderwijs te verwerven. Voor zelfstandige, gehuwde en alleenstaande leerlingen in het secundair onderwijs

wordt eveneens voorzien in hogere toelagebedragen, aangezien ook zij een bijzondere inspanning leveren om een diploma secundair onderwijs te behalen.

AFDELING IV

Studietoelage hoger onderwijs

Artikel 51

Dit artikel legt de verschillende toelagebedragen vast in het hoger onderwijs.

Artikel 52

Om aan de realiteit van de flexibilisering tegemoet te komen, worden de drie berekeningswijzen zoals ingevoerd door het decreet van 30 april 2004 behouden.

Berekeningswijze 1

Indien de student zich heeft ingeschreven voor een normtraject, en financieringsgerechtigd is voor alle studiepunten, ontvangt hij een studiefinanciering voor een volledig academiejaar conform de berekeningswijze bepaald in het decreet.

Berekeningswijze 2

Indien de kotstudent voor minder dan zestig studiepunten studietoelagegerechtigd is, ontvangt hij 30 procent van de studietoelage die hij zou ontvangen indien hij voor zestig studiepunten studietoelagegerechtigd zou zijn. De resterende 70% van de studietoelage wordt gedeeld door zestig en vermenigvuldigd met het aantal studiepunten waarvoor hij studietoelagegerechtigd is.

De niet-kotstudent ontvangt 20% van de studietoelage die hij zou ontvangen indien hij voor zestig studiepunten studietoelagegerechtigd zou zijn. De resterende 80% wordt gedeeld door zestig en vermenigvuldigd met het aantal studiepunten waarvoor hij studietoelagegerechtigd is.

Berekeningswijze 3

In afwijking hierop wordt voor de student die voor minder dan dertig studiepunten toelagegerechtigd is, doch uiteraard ingeschreven is voor minimum dertig

studiepunten in de door artikel 21 bedoelde opleidingen, het bedrag van de studiefinanciering dat hij zou ontvangen indien hij voor zestig studiepunten toelagegerechtigd is gedeeld door zestig en vermenigvuldigd met het aantal studiepunten waarvoor hij studietoelagegerechtigd is.

Met deze regeling wordt tegemoet gekomen aan een deel van de doelgroep die, vaak om familiale redenen, ervoor opteert in een deeltijds traject te stappen. Het betreft hier voornamelijk studenten die op latere leeftijd herintreden. Gezien het spreiden van een studietraject ook een meerkost betekent, onder meer inzake huisvesting of vervoer, wordt hieraan enigszins tegemoet gekomen met de voorgestelde regeling. De voorgestelde berekeningswijze garandeert het recht op een studietoelage wanneer een student ingeschreven is voor dertig studiepunten, doch voor minder dan dertig studiepunten toelagegerechtigd is.

Verder worden studenten die zich binnen het betrokken academiejaar tweemaal inschrijven voor een half-tijds studietraject, voor de berekening van het bedrag van de studietoelage beschouwd als een student die een voltijds studietraject volgt. Met deze regeling zullen studenten nooit meer dan een volledige studietoelage ontvangen; indien zij zich binnen hetzelfde academiejaar tweemaal inschrijven, worden toch maximaal zestig studiepunten gefinancierd.

TITEL V

Procedurele voorwaarden

HOOFDSTUK I

Aanvraag

AFDELING I

Algemene bepalingen

Artikelen 53 tot en met 55

Een aanvraag voor studiefinanciering kan ingediend worden door de leerling, de student, of de wettelijke vertegenwoordiger. Beide ouders – ook van een hoger-onderwijsstudent – kunnen bijgevolg een aanvraag indienen namens hun kind.

De aanvragen kunnen worden ingediend tot en met 30 juni van het betrokken school- of academiejaar. Het brengen van de datum van indienen op 30 juni van het betrokken school- of academiejaar heeft bijgedragen tot een grotere spreiding van het indienen van aanvragen. Omwille van dit laatste én omwille van het feit dat de instellingen de gegevens inzake behaalde resultaten en nieuwe inschrijvingen moeten kunnen verwerken, wordt de datum van indienen gebracht op 15 augustus. Op die manier wordt vermeden dat bij de burger valse verwachtingen worden gecreëerd inzake de afhandeling van zijn dossier. Immers, zo lang de dienst niet over alle noodzakelijke gegevens beschikt, kan het dossier niet worden afgewerkt.

Indien een dossier onvolledig werd ingediend vóór 30 juni van het betrokken schooljaar, krijgt de student of de leerling of zijn wettelijke vertegenwoordiger toch nog de tijd tot 31 december van het kalenderjaar volgend op het einde van het betrokken schooljaar om zijn dossier te vervolledigen. Behoudens enkele uitzonderingen bepaald in artikel 55, zal het dossier worden afgesloten zonder gevolg indien het dossier niet voor die datum werd vervolledigd.

AFDELING II

Schooltoelage kleuter- en leerplichtonderwijs

Artikel 56

De schooltoelage wordt in regel steeds uitbetaald aan de wettelijke vertegenwoordiger van de leerling. Meerderjarige leerlingen kunnen wel de dienst verzoeken de schooltoelage uit te betalen op een eigen bankrekening. Hierop kan de Vlaamse Regering uitzonderingen toestaan zodat openbare instellingen die de aanvrager begeleiden met de bescherming van diens financiële belangen, door de aanvrager gemachtigd kunnen worden om de studiefinanciering gedeeltelijk of geheel te ontvangen. Opgemerkt wordt dat de toelage voortaan enkel uitbetaald wordt op een bankrekening. Het stopzetten van uitbetalingen via circulaire cheque betekent zowel voor de overheid als voor de burger een kostenbesparing en een administratieve lastenverlaging. Zowel het uitschrijven als het innen van een dergelijke cheque kost immers geld. Bovendien komen tal van circulaire cheques terug wanneer de aanvrager sedert zijn aanvraag verhuisd is. Ten slotte weigeren tal van banken dergelijke

cheques nog cash uit te betalen, zodat zij uiteindelijk toch op een bankrekening terechtkomen.

Aangezien de toelage berekend wordt op basis van de toestand waarin de rechthebbende zich op 31 december van het betrokken schooljaar bevindt, en gelet op het feit dat het grootste deel van de kosten wordt gemaakt bij het begin van een schooljaar, wordt de toelage uitbetaald aan de wettelijke vertegenwoordiger waarbij de leerling was gedomicilieerd op 31 december. Indien het recht op de toelage komt vast te staan na 31 december van het betrokken schooljaar, wordt deze derhalve uitbetaald aan de persoon bij wie het kind op 31 december van het betrokken schooljaar zijn hoofdverblijfplaats heeft.

AFDELING III

Studietoelage hoger onderwijs

Artikel 57

De studietoelage wordt in het hoger onderwijs steeds uitbetaald aan de student. Studenten in het hoger onderwijs zijn immers veelal meerderjarig, of zullen de meerderjarigheid weldra bereiken. De student kan uiteraard wel verzoeken om de toelage uit te betalen op een andere rekening, bijvoorbeeld die van zijn ouders of een OCMW.

Artikel 58

De studentenvoorzieningen, zijnde de dienst of organisatie die instaat voor de voorzieningen ten behoeve van de studenten van het hoger onderwijs zoals bedoeld in het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, betalen, na onderzoek van de financiële situatie van de student, voorschotten uit op een eventuele studietoelage. Conform de regeling die reeds bestaat ten aanzien van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn, wordt in onderhavig artikel bepaald dat de studentenvoorzieningen een beroep kunnen doen op een door de dienst verantwoordelijk voor studiefinanciering georganiseerde voorschottenregeling. Deze regeling bestaat erin dat de voorschotten op studiefinanciering die door de studentenvoorzieningen aan de studenten werden toegekend, onder bepaalde voorwaarden rechtstreeks door de dienst

worden terugbetaald aan de studentenvoorziening. Dit brengt zowel voor de student als voor de studentenvoorzieningen een belangrijke lastenvermindering met zich.

HOOFDSTUK II

Herziening

Artikelen 59 tot en met 61

De mogelijkheid om de dossiers te herzien, wordt expliciet opgenomen. Dit verzoek moet door de burger aangevraagd worden binnen de zes maanden na kennisname van de nieuwe feiten op basis waarvan de herziening wordt gevraagd.

De dienst kan de dossiers eveneens op eigen initiatief herzien.

Indien de herziening van het dossier aanleiding geeft tot een hoger bedrag van de toelage, wordt het positieve saldo bijbetaald.

HOOFDSTUK III

Terugvordering

AFDELING I

Algemene bepalingen

Artikelen 62 tot en met 65

Het principe blijft gehanteerd dat alle ten onrechte toegekende of op oneerlijke wijze verworven studiefinanciering wordt teruggevorderd.

Behoudens kwaad opzet, verjaart de mogelijkheid tot terugvordering evenwel na verloop van vijf jaar, te rekenen vanaf 1 januari van het begrotingsjaar waarop de uitgave is verrekend.

Het beginsel van de schuldvergelijking kan worden toegepast indien de begunstigde van de toelage

hierom verzoekt. Indien een leerling of student ten gevolge van een terugvordering een bepaalde som dient terug te betalen aan de dienst, doch tegelijkertijd toelagegerechtigd is voor een toelage voor een volgend school- of academiejaar, kan de schuld bijgevolg op verzoek van de begunstigde vereffend worden door (een deel van) de nieuwe toelage in te houden. Hierbij geldt evenwel de volgende beperking: er kan nooit schuldvergelijking plaatsvinden tussen dossiers van verschillende kandidaten. Terugvorderingen zijn immers verbonden aan de individuele dossiers, en niet aan het gezinsdossier.

Het decreet verleent delegatie aan de Vlaamse Regering om de modaliteiten inzake de terug te vorderen sommen, de terugvorderingsprocedure en de verhoudingswijze terugvordering te bepalen.

Wanneer een persoon nalaat om naar aanleiding van een terugvordering de toelage terug te betalen, is het bestuur van Registratie en Domeinen belast met de inning ervan.

AFDELING II

Schooltoelage leerplichtonderwijs

Artikel 66

Via het stelsel van schooltoelagen worden incentives ingebouwd om ongewettigde afwezigheid tegen te gaan. Zo worden de ongewettigde afwezigheden opgevolgd en hebben deze een mogelijke impact op het al dan niet ontvangen van een schooltoelage. Aangezien leerlingen zich ook kunnen uitschrijven en aangezien de termijn tussen uit- en opnieuw inschrijven niet als ongewettigd afwezig wordt opgegeven, wordt voor het recht hebben op een schooltoelage een termijn van 15 kalenderdagen ingevoerd waarbinnen de leerling opnieuw dient ingeschreven te zijn. Deze termijn stemt enigszins overeen met de dertig halve dagen van problematische afwezigheid.

Aangezien een leerling in aanmerking kan komen tot en met het schooljaar waarin hij of zij de leeftijd van 22 of 25 jaar bereikt, worden de maatregelen inzake ongewettigde afwezigheid en uitschrijven toegepast voor alle leerlingen, ongeacht het feit dat ze al dan niet leerplichtig zouden zijn.

AFDELING III

Studietoelage hoger onderwijs

Artikel 67

Studietoelagen in het hoger onderwijs worden teruggevorderd wanneer studenten zich uitschrijven. De som die teruggevorderd wordt is in verhouding tot het moment in het academiejaar dat men de studies stopzet, aangezien dit bepaalt hoeveel studiekosten reeds gemaakt zijn. De Vlaamse Regering preciseert ingevolge artikel 64 de modaliteiten van deze verhoudingsgewijze terugvordering wat betreft de omvang van de terug te vorderen som, alsook wat betreft de verrekening van de opgenomen studiepunten.

In het decreet van 30 april 2004 was voorzien dat generatiestudenten ongeacht het moment van uitschrijven hun studietoelage niet dienden terug te betalen. Deze maatregel wordt niet meer opgenomen omwille van volgende redenen:

- de vaststelling dat dit leidde tot oneigenlijk gebruik;
- het gegeven dat dit de beoogde instroom naar het hoger onderwijs niet heeft bevorderd;
- de koppeling die gemaakt wordt met de schooltoelagen van het secundair onderwijs. Generatiestudenten die zich eerst inschrijven in het hoger onderwijs maar zich vervolgens uitschrijven om opnieuw te gaan studeren in het secundair onderwijs, zouden anders binnen eenzelfde jaar twee toelages van de Vlaamse Gemeenschap kunnen ontvangen.

HOOFDSTUK IV

Beroepsprocedure

Artikel 68

In dit artikel wordt voorzien in een bezwaarprocedure, indien de aanvrager niet akkoord gaat met de negatieve beslissing op de aanvraag voor een school-

toelage of een studietoelage, indien hij het bedrag van de school- of studietoelage onjuist berekend acht, of indien hij niet akkoord gaat met de terugvordering.

De procedurele en inhoudelijke voorwaarden worden in het belang van de burger duidelijk en strikt omschreven. Hierdoor zal de overheid haar beroepsbeslissing even zorgvuldig moeten motiveren, waardoor de rechtszekerheid gewaarborgd wordt. De overheid dient haar beroepsbeslissing tijdig mee te delen.

Verder bepaalt het decreet dat, in afwijking van artikel 34, §5, in geval van een beroepsprocedure aan de student of leerling die een aanvraag indiende op basis van het verwerven van het statuut van zelfstandig, gehuwd of alleenstaand leerling of student, doch geen van deze statuten kan aantonen, toch de inkomstgegevens van de oudergerelateerde leefeenheid waartoe de kandidaat geacht wordt te behoren, meegedeeld worden. De kennis van deze inkomstgegevens is immers noodzakelijk teneinde de leerling of student in staat te stellen om terdege te kunnen oordelen over de rechtmatigheid van de door de dienst genomen beslissing.

TITEL VI

Algemene overgangsbepalingen

Artikel 69

Dit artikel houdt rekening met de nieuwe asielwetgeving. De nieuwe asielprocedure wordt niet langer gekenmerkt door het onderscheid van de ontvankelijkheidsfase en de gegrondheidsfase. Deze nieuwe regelgeving treedt evenwel gefaseerd in werking: op een door de Koning nader te bepalen tijdstip is deze regelgeving ook van toepassing op de procedures die gestart werden vóór de nieuwe asielwetgeving. Bij wijze van overgangsmaatregel komen leerlingen en studenten die onmiddellijk voorafgaand aan de volledige inwerkingtreding van deze nieuwe regelgeving een ontvankelijke asielaanvraag hebben lopen, in aanmerking voor studiefinanciering zolang hun procedure lopende is bij de Commissaris-Generaal voor Vluchtelingen en Staatslozen, bij de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen, of de Raad voor vreemdelingenbetwistingen.

TITEL VII

Overgangsbepalingen hoger onderwijs

Artikel 70

Om de studiehistoriek van studenten voor de inwerkingtreding van onderhavig decreet in mindering te brengen van het studietoelagekrediet, wordt rekening gehouden met een dubbele cesuur.

Het studietraject dat vóór academiejaar 2004-2005 werd gevolgd, al dan niet met toekenning van een studietoelage, wordt in rekening gebracht.

Meer bepaald wordt een bachelorkrediet weggeschreven voor elke door de student voltooide en met een diploma bekroonde opleiding van:

- het hogeschoolonderwijs van één cyclus; hetzij
- de eerste cyclus van het hogeschoolonderwijs van twee cycli; hetzij
- de eerste cyclus van het academisch onderwijs.

Er wordt een masterkrediet weggeschreven indien de student een opleiding voltooide die bekroond werd met een diploma van:

- de tweede cyclus van het hogeschoolonderwijs van twee cycli; hetzij
- de tweede cyclus van het academisch onderwijs.

Verder wordt er een krediet voor het volgen van een specifieke lerarenopleiding weggeschreven indien de student een lerarenopleiding als vervolgopleiding voltooide bekroond met een diploma voor geaggregeerde voor secundair onderwijs groep 2 of 3.

Bovendien wordt het jokerkrediet weggeschreven indien de student de jokerbeurs, bepaald in het decreet van 16 februari 2001, heeft uitgeput.

Ten slotte wordt ieder reeds vóór academiejaar 2004-2005 gevolgd studiejaar dat niet bekroond werd met een diploma beschouwd als zestig opgenomen studiepunten, dewelke afgetrokken worden van het desbetreffende krediet.

De tweede breuklijn betreft het studietraject dat studenten gevolgd hebben tussen academiejaar 2004-

2005 en de inwerkingtreding van dit decreet, zijnde 2007-2008. Het studietraject dat in deze periode gevolgd werd, wordt als volgt in mindering gebracht van het studietoelagekrediet:

- voor academiejaar 2004-2005 wordt voor de opleiding die nog niet het voorwerp was van flexibilisering, overeenkomstig het decreet van 30 april 2004, zestig studiepunten van het desbetreffende krediet in mindering gebracht, tenzij de student kan aantonen dat hij geen voltijdse opleiding volgde in welk geval dertig studiepunten worden afgetrokken;
- voor academiejaar 2004-2005 wordt voor de opleiding die reeds het voorwerp van flexibilisering was, de in dat academiejaar opgenomen studiepunten in mindering gebracht van het desbetreffende krediet;
- vanaf academiejaar 2005-2006 tot en met 2006-2007 worden de per academiejaar opgenomen studiepunten in mindering gebracht van het desbetreffende krediet;
- het jokerkrediet wordt in mindering gebracht indien en in de mate dat de student het jokerkrediet, bepaald in het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, heeft uitgeput tijdens academiejaar 2004-2005, 2005-2006 en 2006-2007.

BOEK III

Diverse bepalingen

Artikelen 71 tot en met 74

Zowel de decretale regelgeving over studentenvoorzieningen als de beheersovereenkomsten die de studentenvoorzieningen in uitvoering van deze regelgeving met de overheid hebben gesloten, zijn geënt op de nationaliteitsvoorwaarden zoals bepaald in het luik studiefinanciering van het decreet van 30 april 2004. Wanneer het luik studiefinanciering door onderhavig decreet echter integraal opgeheven wordt, dreigen de studentenvoorzieningen in een rechtsvacuüm terecht te komen. Vandaar wordt er in het decreet van 30 april 2004 een nieuw artikel ingevoegd, dat de bestaande nationaliteitsvoorwaarden voor studenten-

voorzieningen in stand houdt. Hierdoor worden de doelstellingen van de studentenvoorzieningen inzake complementariteit en subsidiariteit ten aanzien van het stelsel van de studietoelagen ten volle gevrijwaard.

De artikelen in dit hoofdstuk passen eveneens de terminologie van het decreet van 30 april 2004 aan zodat deze in overeenstemming is met deze die gehanteerd wordt in onderhavig decreet.

BOEK IV

Opheffingsbepalingen

Artikelen 75 en 76

De wet van 19 juli 1971 betreffende de toekenning van studietoelagen, wordt opgeheven met eerbiedigende werking. De aanvragen voor studietoelagen die betrekking hebben op de schooljaren vóór het schooljaar 2007-2008, blijven bijgevolg beheerst worden door de opgeheven wetgeving.

Het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap wordt gedeeltelijk – en met eerbiedigende werking – opgeheven. De luiken studentenvoorzieningen en studentenmobiliteit blijven behouden. De aanvragen voor studietoelagen in het hoger onderwijs die betrekking hebben op de academiejaren 2004-2005 tot en met 2006-2007 blijven beheerst worden door deze opgeheven wetgeving.

De bepalingen die betrekking hebben op het luik studentenvoorzieningen en studentenmobiliteit, worden niet opgeheven.

BOEK V

Inwerkingtreding

Artikel 77

Deze titel regelt de inwerkingtreding van dit decreet.

De bepalingen inzake het kleuteronderwijs, het lager onderwijs en het in het kader van de leerplicht

erkende deeltijdse onderwijs treden in werking vanaf schooljaar 2008-2009. Aangezien de inkomstengrenzen voor alle studieniveaus dezelfde dienen te zijn, treedt het artikel dat de inwerkingtreding van de indexering van de inkomstengrenzen voor het kleuteronderwijs, het lager onderwijs en het deeltijds onderwijs regelt tegelijk in werking met de bepalingen over het voltijds secundair onderwijs en het hoger onderwijs.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Werk,
Onderwijs en Vorming,*

Frank VANDENBROUCKE

VOORONTWERP VAN DECREET

d.d. 15 december 2006

VOORONTWERP VAN DECREET

betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

TITEL I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Dit decreet regelt de studiefinanciering in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, via een stelsel van schooltoelagen in het basisonderwijs en het secundair onderwijs, en via een stelsel van studietoelagen in het hoger onderwijs.

Artikel 3

Schooltoelagen en studietoelagen hebben tot doel een bijdrage te leveren aan de democratisering van het onderwijs door financiële drempels weg te werken.

Artikel 4

De Vlaamse Regering verleent schooltoelagen aan minvermogende leerlingen in het basisonderwijs en het secundair onderwijs, overeenkomstig de regelen die bij en krachtens dit decreet zijn vastgesteld.

De Vlaamse Regering verleent studietoelagen aan minvermogende studenten in het hoger onderwijs, overeenkomstig de regelen die bij en krachtens dit decreet zijn vastgesteld.

De schooltoelagen en studietoelagen mogen alleen worden gebruikt om de kosten te dekken voor het onderhoud van de rechthebbende en het door hem gevolgde onderwijs.

Artikel 5

In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° aanvrager: een leerling, student of de wettelijke vertegenwoordiger bij wie de leerling of student op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie zijn hoofdverblijfplaats heeft, die een aanvraag voor een toelage indient;
- 2° academiejaar: periode van één jaar die op zijn vroegst op 1 september en uiterlijk op 1 oktober begint en die eindigt op de dag voor het begin van het volgende academiejaar. Als conform de vigerende wetgeving uitzonderlijk wordt afgeweken van de bovenvermelde definitie, wordt voor de aanvraag van een studietoelage de opleiding die begint na 31 december en eindigt na 30 september beschouwd als behorend tot het academiejaar, zoals hierboven bepaald, waarin de opleiding eindigt;
- 3° actualiseringsprogramma: begrip als vermeld in artikel 2, 1°, van het flexibiliseringsdecreet;
- 4° ambtshalve geregistreerde instelling: instelling als vermeld in artikel 7 van het structuurdecreet;
- 5° bachelorkrediet: een krediet voor een studietoelage om een bacheloropleiding te volgen als vermeld in artikel 12, §1 tot en met §3, van het structuurdecreet, met uitzondering van bacheloropleidingen die volgen op een andere bacheloropleiding;
- 6° buitenland: gebied buiten het grondgebied van het rijk;
- 7° dienst: de dienst van het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming die verantwoordelijk is voor de studiefinanciering;
- 8° diplomacontract: begrip als vermeld in artikel 2, 11°, van het flexibiliseringsdecreet;
- 9° erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor gewoon of buitengewoon basisonderwijs: begrip, gedefinieerd conform hoofdstuk VII van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, zoals tot op heden gewijzigd;
- 10° erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs: begrip, gedefinieerd overeenkomstig de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, zoals tot op heden gewijzigd;
- 11° Europese Hogeronderwijsruimte: alle Europese landen en regio's die de Bolognaverklaring, Joint Declaration of the European Ministers of Education Convened in Bologna on the 19th of June 1999, hebben ondertekend, of die de Bolognaverklaring na die datum hebben onderschreven en die op een Bolognafollow-upconferentie van Europese ministers, bevoegd voor het hoger onderwijs, als lid van het Bolognaproces zijn aanvaard;
- 12° fiscaal ten laste: ten laste volgens artikel 136 tot en met 145 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen;
- 13° flexibiliseringsdecreet: decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen;
- 14° gehuwden: gehuwden en wettelijk samenwonenden overeenkomstig artikel 1476 van het Burgerlijk Wetboek, zoals bepaald bij de wet van 23 november 1998 tot invoering van de wettelijke samenwoning, alsmede

twee personen die hun hoofdverblijfplaats hebben op hetzelfde adres en een of meer gemeenschappelijke kinderen hebben;

- 15° halftijds studietraject: een studietraject in het hoger onderwijs met een studieprogramma tussen 27 en 33 studiepunten;
- 16° hoofdverblijfplaats: plaats waar een persoon in de bevolkingsregisters is ingeschreven;
- 17° kadastraal inkomen: het kadastraal inkomen overeenkomstig titel IX van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen;
- 18° kadastraal inkomen vreemd gebruik: kadastraal inkomen van de onroerende goederen die noch als eigen hoofdverblijfplaats, noch voor eigen beroepsdoeleinden worden gebruikt;
- 19° kalenderjaar: periode van 1 januari tot en met 31 december;
- 20° leefeenheid: een of meer meerderjarigen, ongeacht hun geslacht, met eventueel een of meer minderjarigen die hun hoofdverblijfplaats hebben op hetzelfde adres, alsook een of meer minderjarige gehuwde, zelfstandige of alleenstaande leerlingen of studenten, ongeacht hun geslacht, met eventueel een of meer minder- en meerderjarigen die hun hoofdverblijfplaats hebben op hetzelfde adres;
- 21° leerling: de persoon, ingeschreven in een onderwijsinstelling voor basis- of secundair onderwijs;
- 22° masterkrediet: een krediet voor een studietoelage om een masteropleiding te volgen als vermeld in artikel 12, §§4 en 5, van het structuurdecreet, met uitzondering van de masteropleidingen die volgen op een masteropleiding;
- 23° meeneembaarheid van de toelage: het krijgen van een schooltoelage in het secundair onderwijs of een studietoelage in het hoger onderwijs voor een studieprogramma of opleiding, gevolgd in een andere gemeenschap of in het buitenland;
- 24° NARIC-Vlaanderen: het National Academic (& Professional) Recognition and Information Centre, opgericht bij de Vlaamse Gemeenschap;
- 25° opgenomen studiepunten: deel van de opleiding, uitgedrukt in het totaal aantal studiepunten dat het omvat, waarvoor een student zich aan een hogeronderwijsinstelling heeft ingeschreven;
- 26° opleidingsonderdeel: begrip als vermeld in artikel 2, 18°, van het flexibiliseringsdecreet;
- 27° rechthebbende: de leerling en student die overeenkomstig dit decreet recht hebben op een schooltoelage of een studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap;
- 28° schakelprogramma: begrip als vermeld in artikel 2, 19°, van het flexibiliseringsdecreet;
- 29° schooljaar: de periode die begint op 1 september en eindigt op 31 augustus van het daaropvolgende jaar;
- 30° schooltoelage: financiële middelen, toegekend door de Vlaamse Gemeenschap, aan minvermogende leerlingen in het basisonderwijs en in het secundair onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap;
- 31° specifieke lerarenopleiding: opleiding als vermeld in artikel 55octies van het structuurdecreet;
- 32° student: de persoon, ingeschreven in een onderwijsinstelling voor hoger onderwijs;

- 33° structuurdecreet: het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;
- 34° studietoelage: financiële middelen, toegekend door de Vlaamse Gemeenschap, aan minvermogende studenten in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap;
- 35° toelage: een schooltoelage of een studietoelage;
- 36° uitschrijven: het vroegtijdig stopzetten van dat deel van de opleiding waarvoor de aanvrager zich voor het school- of academiejaar in kwestie heeft ingeschreven, op verzoek van de aanvrager of zijn wettelijke tegenwoordiger;
- 37° verworven studiepunten: studiepunten waarvoor aan de student een creditbewijs of een vrijstelling werd verleend;
- 38° voltijds studietraject: een studietraject in het hoger onderwijs met een studieprogramma tussen 54 en 66 studiepunten;
- 39° voorbereidingsprogramma: begrip als vermeld in artikel 2, 26°, van het flexibiliseringsdecreet.

TITEL II

Schooltoelagen en studietoelagen

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Artikel 6

Om in aanmerking te komen voor een toelage, moet tegelijkertijd worden voldaan aan de nationaliteitsvoorwaarde, de pedagogische voorwaarden, de financiële voorwaarden en de procedurele voorwaarden, bepaald in dit decreet.

Artikel 7

Om de nationaliteit, hoofdverblijfplaats en de toestand van de leefeenheid te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 30 juni van het school- of academiejaar in kwestie.

Artikel 8

De ambtenaren van de dienst kunnen alle inlichtingen inwinnen die zij nuttig achten voor de toepassing van dit decreet.

De aanvrager moet de dienst op de hoogte brengen van nieuwe gegevens die relevant zijn voor de behandeling van zijn dossier.

HOOFDSTUK II

Nationaliteitsvoorwaarde

Artikel 9

Een toelage kan worden toegekend aan leerlingen of studenten met de Belgische nationaliteit en aan de volgende categorieën van leerlingen of studenten:

- 1° kinderen van onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op basis van een arbeidsovereenkomst gedurende een periode van twee jaar en uiterlijk op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie minstens twaalf maanden minstens 32 uur per maand in België werken of hebben gewerkt en die zich kunnen beroepen op artikel 12 van Verordening (EEG) 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie, en kinderen van onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die gedurende een periode van twee jaar en uiterlijk op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie in België andere werkzaamheden dan werkzaamheden in loondienst verrichten of hebben verricht op basis van een inschrijving in de Kruispuntbank voor Ondernemingen of in het handelsregister;
- 2° onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op basis van een arbeidsovereenkomst gedurende een periode van twee jaar, onmiddellijk voorafgaand aan 31 december van het school- of academiejaar in kwestie, minstens twaalf maanden minstens 32 uur per maand in België werken of hebben gewerkt en die zich kunnen beroepen op artikel 7 van Verordening (EEG) 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie, en onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die gedurende een periode van twee jaar, onmiddellijk voorafgaand aan 31 december van het school- of academiejaar in kwestie, in België andere werkzaamheden dan werkzaamheden in loondienst verrichten of hebben verricht op basis van een inschrijving in de Kruispuntbank voor Ondernemingen;
- 3° onderdanen van een lidstaat van de Europese Unie die gedurende de periode, onmiddellijk voorafgaand aan 31 december van het school- of academiejaar in kwestie, gedurende vijf jaar onafgebroken in België zijn, waarbij de termijn wordt bewezen door de inschrijving in het Rijksregister of door een gelijkwaardig attest, uit te reiken door het gemeentebestuur;
- 4° leerlingen of studenten met een buitenlandse nationaliteit die toegelaten of gemachtigd zijn tot een verblijf van onbeperkte duur in België, zoals bepaald bij de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;
- 5° slachtoffers van mensenhandel, geattesteerd door een door de overheid erkend centrum dat gespecialiseerd is in het onthaal van slachtoffers van mensenhandel.

HOOFDSTUK III

Pedagogische voorwaarden

AFDELING I

Schooltoelage basisonderwijs

Artikel 10

Een schooltoelage kan worden toegekend aan de leerling die is ingeschreven in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor gewoon of buitengewoon basisonderwijs.

Artikel 11

Een schooltoelage kan worden toegekend aan leerlingen in het basisonderwijs die gerechtigd zijn om dat onderwijs te volgen overeenkomstig het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997.

Artikel 12

§1. Om het recht op een toelage voor leerlingen in het kleuteronderwijs vast te stellen, meldt de onderwijsinstelling in kwestie aan de dienst:

- 1° welke leerlingen zijn ingeschreven;
- 2° het aantal schooldagen dat de leerlingen aanwezig waren op school.

§2. Om het recht op een toelage voor leerlingen in het lager onderwijs vast te stellen, meldt de onderwijsinstelling in kwestie aan de dienst:

- 1° welke leerlingen zijn ingeschreven;
- 2° de datum van inschrijving en de aanwezigheid of afwezigheid van de leerling op de derde schooldag van het schooljaar in kwestie;
- 3° de datum van eventuele uitschrijving;
- 4° als de leerlingen in het lager onderwijs meer dan dertig al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig zijn geweest.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens, vermeld in §1 en §2, moeten worden meege-deeld.

ONDERAFDELING I

Schooltoelage kleuteronderwijs

Artikel 13

§1. Een schooltoelage voor het kleuteronderwijs kan worden toegekend aan de volgende categorieën van leerlingen die ingeschreven zijn in een kleuterschool:

- 1° de leerling die tijdens het jaar waarin het schooljaar in kwestie begint de leeftijd van drie jaar bereikt en honderdvijftig halve schooldagen aanwezig is. In afwijking hiervan moet de leerling die na 31 december van hetzelfde schooljaar de leeftijd van drie jaar bereikt, honderd halve schooldagen aanwezig zijn op school;
- 2° de leerling die tijdens het jaar waarin het schooljaar in kwestie begint de leeftijd van vier jaar bereikt en gedurende honderdvijfentachtig halve schooldagen aanwezig is op school;
- 3° de leerling die tijdens het jaar waarin het schooljaar in kwestie begint de leeftijd van vijf jaar of meer bereikt en gedurende tweehonderdtwintig halve schooldagen aanwezig is op school.

§2. Als blijkt dat de leerling een schooltoelage heeft ontvangen zonder dat de voorwaarden, vermeld in §1 vervuld waren, wordt de schooltoelage voor het daaropvolgende schooljaar in het kleuteronderwijs pas toegekend en uitbetaald nadat vastgesteld is dat de leerling het vereiste aantal halve schooldagen op school aanwezig is geweest.

§3. De Vlaamse Regering geeft een nadere begripsomschrijving van de term aanwezig, in het kader van de toekenning van de schooltoelage voor het kleuteronderwijs.

ONDERAFDELING II

Schooltoelage lager onderwijs

Artikel 14

§1. Een leerling heeft geen recht op een schooltoelage voor het lager onderwijs als hij:

- 1° in het schooljaar in kwestie niet ingeschreven is of aanwezig is in een onderwijsinstelling, als vermeld in artikel 10, uiterlijk de derde schooldag van het schooljaar in kwestie en als hij in het schooljaar dat voorafgaat aan het schooljaar in kwestie evenmin ingeschreven was of aanwezig was in een onderwijsinstelling, als vermeld in artikel 10, uiterlijk de derde schooldag van het schooljaar in kwestie; of
- 2° gedurende het schooljaar in kwestie en het daaraan voorafgaande schooljaar in het lager onderwijs dertig al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest.

Het eerste lid is niet van toepassing op leerlingen die voor de eerste keer het eerste leerjaar van het lager onderwijs volgen.

§2. De Vlaamse Regering geeft een nadere begripsomschrijving van de termen aanwezig en ongewettigd afwezig, in het kader van de toekenning van de schooltoelage voor het lager onderwijs.

AFDELING II

Schooltoelage secundair onderwijs

ONDERAFDELING I

Algemene voorwaarden

Artikel 15

Een schooltoelage voor het secundair onderwijs kan worden toegekend aan de leerling die is ingeschreven in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs.

Artikel 16

§1. Een leerling heeft geen recht op een schooltoelage voor het secundair onderwijs als hij:

- 1° in het schooljaar in kwestie niet ingeschreven is of aanwezig is in een onderwijsinstelling, als vermeld in artikel 15, uiterlijk de derde schooldag van het schooljaar in kwestie en als hij in het schooljaar dat voorafgaat aan het schooljaar in kwestie evenmin ingeschreven was of aanwezig was in een onderwijsinstelling, als vermeld in artikel 15 of artikel 10, uiterlijk de derde schooldag van het schooljaar; of
- 2° gedurende het schooljaar in kwestie dertig al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest in de onderwijsinstelling, vermeld in artikel 15, en als hij gedurende het schooljaar dat voorafgaat aan het schooljaar in kwestie in het voltijds, respectievelijk deeltijds secundair onderwijs, dertig, respectievelijk twintig al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest in een onderwijsinstelling, als vermeld in artikel 15 of in artikel 10.

§2. In afwijking van §1 kan een schooltoelage worden toegekend aan de leerling die uiterlijk op 1 december van datzelfde schooljaar is ingeschreven in een onderwijsinstelling, als vermeld in artikel 15, voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs, en die voor de datum van de voormelde inschrijving tijdens het schooljaar in kwestie was ingeschreven voor een opleiding aan een hogeronderwijsinstelling.

§3. De Vlaamse Regering geeft een nadere begripsomschrijving van de termen aanwezig en ongewettigd afwezig, in het kader van de toekenning van de schooltoelage voor het secundair onderwijs.

Artikel 17

Een leerling heeft recht op een schooltoelage voor het secundair onderwijs tot en met het schooljaar waarin de betrokken leerling 22 jaar wordt.

In afwijking van het eerste lid kan voor leerlingen die ingeschreven zijn in de vierde graad van het voltijds secundair onderwijs een studietoelage worden toegekend tot en met het schooljaar waarin de betrokken leerling 25 jaar wordt.

Artikel 18

§1. Om het recht op een toelage voor leerlingen in het secundair onderwijs vast te stellen, meldt de onderwijsinstelling in kwestie aan de dienst:

- 1° welke leerlingen zijn ingeschreven;
- 2° de datum van inschrijving en de aanwezigheid of afwezigheid van de leerling op de eerste, tweede en derde schooldag van het schooljaar in kwestie;
- 3° de datum van eventuele uitschrijving;
- 4° als de leerlingen meer dan dertig al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig zijn geweest.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens, vermeld in §1, moeten worden meegedeeld.

ONDERAFDELING II

Meeneembaarheid van de schooltoelage

Artikel 19

Leerlingen die in het buitenland voltijds secundair onderwijs volgen, komen in aanmerking voor een studietoelage als er voor de in het buitenland gevolgde studierichting of opleiding geen equivalente opleiding bestaat in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling.

Artikel 15, artikel 16, artikel 17, tweede lid, artikel 50, §2 en §4, en artikel 65 zijn niet van toepassing op leerlingen die in het buitenland secundair onderwijs volgen.

AFDELING III

Studietoelage hoger onderwijs

ONDERAFDELING I

Algemene voorwaarden

Artikel 20

§1. Om in aanmerking te komen voor een studietoelage, moet de student een diplomacontract hebben gesloten met betrekking tot het volgen van een opleiding die geaccrediteerd is, erkend is als nieuwe opleiding, of tijdelijk erkend is, en die georganiseerd wordt door een ambtshalve geregistreerde instelling.

De volgende opleidingen worden eveneens beschouwd als opleidingen die vallen onder het toepassingsgebied van het eerste lid:

- 1° opleidingen die vallen onder het toepassingsgebied van artikel 56, §2, van het structuurdecreet, voor de student binnen de normale opleidingsduur de opleiding heeft voltooid;

2° opleidingen die geaccrediteerd zijn, erkend zijn als nieuwe opleiding, of die tijdelijk erkend zijn, en die vallen onder het toepassingsgebied van artikel 86 of artikel 94 van het structuurdecreet.

§2. In afwijking van §1, eerste lid, kan voor de volgende opleidingen tevens een studietoelage verkregen worden:

- 1° een voorbereidingsprogramma;
- 2° een schakelprogramma;
- 3° een specifieke lerarenopleiding.

Artikel 21

Iedere student die zich inschrijft voor een aantal studiepunten om een diploma van een bepaalde opleiding te behalen, kan in aanmerking komen voor een studietoelagekrediet dat bestaat uit twee bachelorkredieten, een masterkrediet, een jokerkrediet en bijkomende kredieten voor het volgen van:

- 1° een voorbereidingsprogramma;
- 2° een schakelprogramma;
- 3° een specifieke lerarenopleiding.

Het tweede bachelorkrediet kan pas worden geopend nadat een eerste bachelordiploma is behaald.

Artikel 22

De kredieten vermeld in artikel 21, worden berekend en toegekend op basis van de opleiding en het daaraan verbonden aantal studiepunten.

Artikel 23

§1. Bij de berekening van het bedrag van de studietoelage wordt het aantal studiepunten waarvoor de student zich in het academiejaar in kwestie inschrijft, mee in rekening gebracht.

Per academiejaar kan een student maximaal voor zestig studiepunten een studietoelage krijgen.

§2. Om in aanmerking te komen voor een studietoelage, moet de student zich inschrijven voor minstens dertig studiepunten, waarbij de studiepunten tegelijkertijd uit de verschillende kredieten, vermeld in artikel 21, kunnen geput worden.

In afwijking van het eerste lid komt de student in aanmerking voor een studietoelage als bij een laatste inschrijving met het oog op het behalen van een diploma in het academiejaar of semester in kwestie blijkt dat het resterende aantal studiepunten voor het behalen van het diploma in kwestie lager ligt dan dertig studiepunten.

§3. Als de studieomvang van de opleiding wordt uitgedrukt in studiepunten, wordt de studieomvang van een voltijds studietraject gelijkgesteld met zestig studiepunten en wordt de studieomvang van een halftijds studietraject gelijkgesteld met dertig studiepunten.

§4. Als de studieomvang van de opleiding niet wordt uitgedrukt in studiepunten, wordt de studieomvang voor een academiejaar vastgesteld op zestig studiepunten.

Als de student kan aantonen dat hij geen voltijdse opleiding volgt, wordt de studieomvang vastgesteld op dertig studiepunten.

Artikel 24

Opgenomen studiepunten en verworven studiepunten, waarvoor al dan niet een studietoelage werd toegekend, worden in mindering gebracht op de kredieten, vermeld in artikel 21, tenzij het anders bepaald is.

Artikel 25

Studiepunten met betrekking tot opleidingsonderdelen die in het verleden werden opgenomen, maar niet werden verworven, en waarvoor een studietoelage wordt aangevraagd, moeten worden aangerekend op het jokerkrediet.

Artikel 26

§1. Het jokerkrediet omvat zestig studiepunten en kan worden opgenomen voor het volgen van:

- 1° opleidingsonderdelen van een bacheloropleiding, een masteropleiding, een voorbereidingsprogramma, een schakelprogramma of een specifieke lerarenopleiding, die de student al heeft gevolgd, maar waarvoor hij niet geslaagd was;
- 2° opleidingsonderdelen van een andere bacheloropleiding, masteropleiding, voorbereidingsprogramma, schakelprogramma, of specifieke lerarenopleiding dan een reeds gevolgde bacheloropleiding, masteropleiding, voorbereidingsprogramma, schakelprogramma, of specifieke lerarenopleiding, zonder dat de student de reeds gevolgde bacheloropleiding, masteropleiding, voorbereidingsprogramma, schakelprogramma of specifieke lerarenopleiding met succes voltooide;
- 3° een actualiseringsprogramma voor verworven studiepunten waarvan de geldigheidsduur is verstreken;
- 4° opleidingsonderdelen van een bachelor- of masteropleiding, als in een bepaald academiejaar of semester waarin de student een diploma kan behalen, blijkt dat het desbetreffende krediet voor de opleiding in kwestie is opgebruikt.

§2. Het jokerkrediet geldt voor de hele studieduur.

§3. Het bachelorkrediet, het masterkrediet of de bijkomende kredieten, vermeld in artikel 21, kunnen niet worden opgenomen voor opleidingsonderdelen van een bacheloropleiding, een masteropleiding, een voorbereidingsprogramma, een schakelprogramma of een specifieke lerarenopleiding, die valt onder het toepassingsgebied van het jokerkrediet.

§4. Bij toepassing van §1, 2°, worden bij het berekenen van het bachelorkrediet, het masterkrediet of de bijkomende kredieten, vermeld in artikel 21, de reeds opgenomen studiepunten van de reeds gevolgde bacheloropleiding, masteropleiding, voorbereidingsprogramma, schakelprogramma of specifieke lerarenopleiding afgetrokken van het bachelorkrediet, het masterkrediet of een bijkomend krediet, vermeld in artikel 21, dat overeenkomt met de nieuwe opleiding.

Artikel 27

§1. De instellingen voor hoger onderwijs delen aan de dienst de volgende informatie mee betreffende de studenten die een studietoelage aanvragen:

- 1° de aard van het contract dat overeenkomstig artikel 25 van het flexibiliseringsdecreet werd gesloten tussen de student en de onderwijsinstelling met betrekking tot het academiejaar in kwestie;
- 2° het aantal studiepunten van de opleidingsonderdelen waarvoor de betrokken student in het academiejaar in kwestie is ingeschreven, waarbij het aantal studiepunten wordt gespecificeerd van de opleidingsonderdelen die de betrokken student in het verleden al heeft gevolgd, maar waarvoor hij niet geslaagd was;
- 3° de datum waarop en het aantal studiepunten waarvoor een student zich tijdens het academiejaar in kwestie heeft uitgeschreven voor opleidingsonderdelen.

Informatie in verband met de opleiding, opleidingsonderdelen en hiermee verbonden verworven en niet-verworven studiepunten waarvoor de student tijdens andere academiejaren in binnen- of buitenland was ingeschreven, wordt door de student aan de dienst meegedeeld.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens in §1, moeten worden meegedeeld.

ONDERAFDELING II

Meeneembaarheid van de studietoelage

Artikel 28

In geval van meeneembaarheid van de studietoelage wordt er een onderscheid gemaakt tussen horizontale en verticale mobiliteit.

Bij horizontale mobiliteit is de student ingeschreven voor een geaccrediteerde, als nieuw erkende of tijdelijk erkende opleiding aan een ambtshalve geregistreerde instelling en volgt de student in het kader van die opleiding een of meer opleidingsonderdelen in een andere gemeenschap van België of in een ander land binnen of buiten de Europese Hogeronderwijsruimte, waarbij dit opleidingsonderdeel integraal deel uitmaakt van de opleiding waarvoor de student is ingeschreven.

Bij verticale mobiliteit is de student ingeschreven voor een opleiding aan een instelling in een andere gemeenschap of in een ander land binnen of buiten de Europese Hogeronderwijsruimte.

Artikel 29

Binnen en buiten de Europese Hogeronderwijsruimte kunnen studenten, zowel bij horizontale als verticale mobiliteit, in aanmerking komen voor een studietoelage.

Artikel 30

§1. In afwijking van artikel 20 moet de opleiding in kwestie die gevolgd wordt in het kader van verticale mobiliteit:

1° door de bevoegde overheid in de gemeenschap of het land in kwestie erkend zijn, of gevolgd worden aan een door de bevoegde overheid erkende instelling; en

2° leiden tot een door de bevoegde overheid erkend diploma.

De opleiding die in het verleden voldeed aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, maar waarvan de erkenning van de opleiding of de instelling vervallen is voor de student binnen de normale opleidingsduur de opleiding heeft voltooid, wordt eveneens beschouwd als een opleiding die voldoet aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid.

§2. Als de student in geval van verticale mobiliteit een opleiding volgt buiten de Europese Hogeronderwijsruimte, geldt als aanvullende voorwaarde dat er voor de te volgen opleiding geen gelijkwaardige opleiding bestaat tussen de volgens de bepalingen van het Structuurdecreet geaccrediteerde, als nieuw erkende of tijdelijke erkende opleidingen. Om die voorwaarde te beoordelen, wint de dienst het advies in van Naric-Vlaanderen.

§3. Onverminderd het bepaalde in §1 en §2 moet de betrokken student, om in aanmerking te komen voor een studietoelage voor een opleiding in het kader van verticale mobiliteit, voldoen aan een van de volgende voorwaarden:

1° de student heeft zijn hoofdverblijfplaats in het Vlaamse Gewest;

2° de student heeft een diploma secundair onderwijs, uitgereikt door een door het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming gefinancierde, gesubsidieerde of erkende instelling;

3° de student heeft aan een ambtshalve geregistreerde instelling een diploma hoger onderwijs behaald voor een bacheloropleiding of masteropleiding, als vermeld in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2004 tot vaststelling van de lijst van de bachelor- en de masteropleidingen in het hoger onderwijs in Vlaanderen, zoals tot op heden gewijzigd, of voor een hiermee overeenstemmende opleiding, beëindigd voor de inwerkingtreding van het structuurdecreet.

Artikel 31

Voor de toepassing van artikel 24 wordt voor opleidingen, gevolgd in het kader van verticale mobiliteit, na advies van de betrokken overheid of Naric-Vlaanderen, beoordeeld op welke kredieten, vermeld in artikel 21, de studiepunten in mindering moeten worden gebracht.

Artikel 32

In afwijking van artikel 27 deelt de student die een opleiding volgt in het kader van verticale mobiliteit alle gegevens in verband met de in de andere gemeenschap of in het buitenland gevolgde opleiding en de behaalde resultaten aan de dienst mee op basis van inschrijvingsbewijzen, diploma's en attesten, uitgereikt door de bevoegde overheid in de gemeenschap of in het land in kwestie.

HOOFDSTUK IV

Financiële voorwaarden

AFDELING I

Algemene bepaling

Artikel 33

Om te bepalen of een leerling of student in aanmerking komt voor een toelage, wordt uitgegaan van de leefeenheid van de betrokken leerling of student en het referentie-inkomen van zijn leefeenheid.

AFDELING II

Categorieën van leefeenheden

Artikel 34

§1. Er wordt rekening gehouden met de volgende categorieën van leefeenheden:

- 1° de leefeenheid waar de leerling of student zijn hoofdverblijfplaats heeft bij één of beide ouders van wie zijn afstamming vaststaat;
- 2° de leefeenheid waar de leerling of student ingevolge een gerechtelijke uitspraak, een tussenkomst van een comité voor bijzondere jeugdzorg of van een andere publiekrechtelijke overheid of instelling fiscaal ten laste is van een andere natuurlijke persoon dan de ouders van wie zijn afstamming vaststaat, of de leefeenheid waar de leerling of student minstens drie jaar zijn hoofdverblijfplaats heeft bij of fiscaal ten laste is van een andere natuurlijke persoon dan een of beide ouders van wie zijn afstamming vaststaat;
- 3° gehuwde leerlingen of studenten;
- 4° zelfstandige leerlingen of studenten;
- 5° alleenstaande leerlingen of studenten.

§2. Als een leerling of student bij de berekening van zijn toelage wordt beschouwd als een persoon die behoort tot een bepaalde leefeenheid, kan hij bij de berekening van een toelage van een andere leerling of student niet worden beschouwd als een persoon die behoort tot een andere leefeenheid.

§3. De Vlaamse Regering geeft een nadere begripsomschrijving van de verschillende categorieën van leefeenheden op basis waarvan de toelage van de leerling of student wordt berekend, en bepaalt de persoon of personen van wie het referentie-inkomen in aanmerking wordt genomen bij de berekening van de toelage.

§4. Bij het bepalen van de leefeenheid waartoe een leerling of student behoort, wordt eerst nagegaan of de leerling of student voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van gehuwde leerlingen of studenten, vermeld in §1, 3°, zo niet of de leerling of student voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van zelfstandige leerlingen of studenten, vermeld in §1, 4°, zo niet of de leerling of student voldoet aan de voorwaarden van de categorie van leefeenheid waar de leerling of student zijn hoofdverblijfplaats heeft bij één of beide ouders van

wie zijn afstamming vaststaat, vermeld in §1, 1°, zo niet of de leerling of student voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van de leefeenheid waar de leerling of student verblijft bij een andere natuurlijke persoon, vermeld in §1, 2°.

Als wordt vastgesteld dat de leerling of student niet behoort tot een van de categorieën van leefeenheid, vermeld in §1, 1°, 2°, 3° of 4°, wordt nagegaan of de leerling of student voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van alleenstaande leerling of student, vermeld in §1, 5°.

Als wordt vastgesteld dat de leerling of student niet behoort tot een van de categorieën van leefeenheden, vermeld in §1, wordt de leerling of student beschouwd als een persoon die behoort tot de categorie van leefeenheid, vermeld in §1, 1° of 2°, waarbij desgevallend wordt uitgegaan van de laatste hoofdverblijfplaats van de student of leerling bij een ouder van wie zijn afstamming vaststaat of bij een andere natuurlijke persoon, als vermeld in §1, 2°.

§5. Als een leerling of student bij zijn aanvraag aangeeft dat hij behoort tot een leefeenheid als vermeld in §1, 3°, 4° of 5°, maar overeenkomstig §4 deel uitmaakt van een leefeenheid als vermeld in §1, 1° of 2°, worden de gegevens over de inkomsten bij de toekenning of afwijzing van de aanvraag niet door de dienst meegedeeld aan de aanvrager.

AFDELING III

Referentie-inkomen

Artikel 35

§1. Het referentie-inkomen bestaat uit:

- 1° het gezamenlijk belastbaar inkomen;
- 2° het afzonderlijk belastbaar inkomen;
- 3° tachtig procent van de aan de persoon of personen van wie het referentie-inkomen voor de berekening van de toelage in aanmerking wordt genomen en aan de ten laste zijnde kinderen uitbetaalde onderhoudsgelden, voor zover die nog niet begrepen zijn in het gezamenlijk belastbaar inkomen, vermeld in punt 1°;
- 4° tweemaal het geïndexeerd kadastraal inkomen vreemd gebruik en eenmaal het geïndexeerd kadastraal inkomen dat voor eigen beroepsdoeleinden wordt aangewend;
- 5° de inkomensvervangende tegemoetkoming, toegekend in het raam van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkoming aan gehandicapten;
- 6° het leefloon, toegekend in het raam van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie;
- 7° het bestaansminimum, toegekend in het raam van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum;
- 8° de niet-belastbare beurs, vermeld in artikel 53 van het koninklijk besluit van 27 augustus 1993 tot uitvoering van artikel 90, 2°, tweede lid, van het Wetboek van Inkomstenbelastingen, voor zover die onderworpen is aan sociale zekerheid.

§2. Als het referentie-inkomen, vermeld in §1, voor minstens zeventig procent bestaat uit vervangingsinkomsten, worden die vervangingsinkomsten verminderd met een bedrag dat gelijk is aan de forfaitaire aftrek voor beroepskosten die op fiscaal vlak wordt toegepast op bezoldigingen en baten.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop het referentie-inkomen op basis van buitenlandse inkomsten wordt bepaald.

Artikel 36

De leerling of student van wie het referentie-inkomen van de leefeenheid waartoe hij behoort de maximuminkomensgrens, vermeld in artikel 43, niet overschrijdt, wordt voor de toepassing van dit decreet beschouwd als rechthebbende op een toelage.

Artikel 37

De Vlaamse Regering bepaalt het in aanmerking te nemen kalenderjaar waarop het referentie-inkomen wordt bepaald, de uitzonderingen hierop als het inkomen van het kalenderjaar waarin het school- of academiejaar in kwestie begint vermoedelijk lager ligt dan het inkomen van het in aanmerking te nemen kalenderjaar of als de leerling of student pas na het in aanmerking te nemen kalenderjaar voldoet aan de voorwaarden van de leefeenheid waartoe hij behoort, alsmede de attesten op basis waarvan het referentie-inkomen wordt aangetoond.

AFDELING IV

Kadastraal inkomen

Artikel 38

Het kadastraal inkomen van de leefeenheid wordt gewogen om te bepalen of de leerling of student in aanmerking komt voor een toelage.

Een leerling of student heeft geen recht op een toelage als het verdrievoudigd geïndexeerd kadastraal inkomen vreemd gebruik van de personen van wie het referentie-inkomen overeenkomstig artikel 34 als uitgangspunt wordt genomen voor de berekening van het referentie-inkomen hoger is dan twintig procent van het referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, verminderd met tweemaal het geïndexeerd kadastraal inkomen vreemd gebruik en eenmaal het geïndexeerd kadastraal inkomen dat voor eigen beroepsdoeleinden wordt aangewend, vermeld in artikel 35, eerste lid, 4°.

Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing als het referentie-inkomen van de leefeenheid geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit bestaansminimum of leefloon, of voor minstens zeventig procent bestaat uit alimentatiegelden, vervangingsinkomsten of een inkomensvervangende tegemoetkoming, toegekend in het raam van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkoming aan gehandicapten.

De Vlaamse Regering bepaalt het in aanmerking te nemen kalenderjaar waarop het kadastraal inkomen wordt bepaald, de uitzonderingen hierop als het inkomen van het kalenderjaar waarin het school- of academiejaar in kwestie begint vermoedelijk lager ligt dan het inkomen van het in aanmerking te nemen kalenderjaar of als de leerling of student pas na het in aanmerking te nemen kalenderjaar voldoet aan de voorwaarden van de leefeenheid waartoe hij behoort, alsmede de attesten op basis waarvan het kadastraal inkomen wordt aangetoond.

AFDELING V

Bedrag van de toelage

ONDERAFDELING I

Algemene bepalingen

Artikel 39

§1. Een leerling of student heeft recht op een volledige toelage als het referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, gelijk is aan of lager is dan de voor zijn leefeenheid in aanmerking te nemen minimuminkomensgrens, vermeld in artikel 43.

§2. Een leerling of student heeft geen recht op een toelage als het referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, hoger is dan de voor zijn leefeenheid in aanmerking te nemen maximuminkomensgrens, vermeld in artikel 43.

§3. Als het in aanmerking te nemen referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, hoger is dan de minimuminkomensgrens, vermeld in artikel 43, doch lager is dan de maximuminkomensgrens, vermeld in artikel 43, wordt een toelage verleend waarvan het bedrag gelijk is aan het bedrag van de volledige toelage, vermeld in artikel 49, lid 1, artikel 50, of artikel 51, §1, vermenigvuldigd met de coëfficiënt van de formule $(\text{maximuminkomensgrens} - \text{referentie-inkomen}) / (\text{maximuminkomensgrens} - \text{minimuminkomensgrens})$.

§4. De student ontvangt een uitzonderlijke toelage als het in aanmerking te nemen referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, gelijk is aan of lager is dan een tiende van de maximuminkomensgrens, vermeld in artikel 43, en als hij voldoet aan een van de volgende voorwaarden:

- 1° de student valt onder het toepassingsgebied van artikel 34, §1, 3°, 4° en 5°;
- 2° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit vervangingsinkomsten;
- 3° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit alimentatiegelden;
- 4° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit leefloon, toegekend in het raam van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, of uit bestaansminimum, toegekend in het raam van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op bestaansminimum;
- 5° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit een inkomensvervangende tegemoetkoming, toegekend in het raam van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan gehandicapten.

§5. De leerling ontvangt een uitzonderlijke toelage als het in aanmerking te nemen referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, gelijk is aan of lager is dan een tiende van de maximuminkomensgrens, vermeld in artikel 43, en als hij voldoet aan een van de volgende voorwaarden:

- 1° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit vervangingsinkomsten;
- 2° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit alimentatiegelden;

- 3° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit leefloon, toegekend in het raam van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, of uit bestaansminimum, toegekend in het raam van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op bestaansminimum;
- 4° het referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit een inkomensvervangende tegemoetkoming, toegekend in het raam van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan gehandicapten.

In afwijking van het eerste lid komt de leerling niet in aanmerking voor een uitzonderlijke toelage als hij aan een van volgende voorwaarden beantwoordt:

- 1° de leerling is intern, als vermeld in artikel 44, lid 2;
- 2° de leerling zit in het eerste, tweede of derde leerjaar van de vierde graad van het beroepssecundair onderwijs;
- 3° de leerling behoort tot een leefeenheid als vermeld in artikel 34, §1, 3°, 4° en 5°.

§6. Een leerling of student heeft recht op de minimumtoelage als het referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, gelijk is aan de maximuminkomengrens, vermeld in artikel 43.

Artikel 40

In afwijking van artikel 39 heeft een leerling in het kleuteronderwijs recht op een schooltoelage als het referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, gelijk is aan of lager is dan de voor zijn leefeenheid in aanmerking te nemen maximuminkomengrens, vermeld in artikel 43.

Artikel 41

§1. Bij het vastleggen van de minimum- en maximuminkomengrens wordt rekening gehouden met de volgende factoren:

- 1° het aantal personen ten laste in de leefeenheid;
- 2° het aantal studenten aanwezig in de leefeenheid die tijdens het school- of academiejaar in kwestie hoger onderwijs volgen;
- 3° het aantal personen aanwezig in de leefeenheid die fiscaal als gehandicapt worden aangemerkt.

§2. De waarde van elke factor wordt uitgedrukt in punten.

Artikel 42

§1. De volgende personen en categorieën worden voor de berekening van de minimum- en maximuminkomensgrenzen gelijkgesteld met een punt:

- 1° elke persoon in de leefeenheid die fiscaal ten laste is van de persoon of personen van wie het referentie-inkomen voor de berekening van de toelage in aanmerking wordt genomen;

- 2° elke leerling of student in de leefeenheid die niet meer fiscaal ten laste is van de persoon of personen van wie het referentie-inkomen voor de berekening van de toelage in aanmerking wordt genomen omdat hij bestaansmiddelen heeft gehad, op voorwaarde dat hij niet in aanmerking komt voor het statuut van gehuwde, zelfstandige of alleenstaande leerling of student;
- 3° elke persoon van wie het referentie-inkomen voor de berekening van de toelage in aanmerking wordt genomen, en die op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie fiscaal als gehandicapt wordt aangemerkt;
- 4° de categorie van leefeenheid die valt onder het toepassingsgebied van artikel 34, §1, 1°, 2° of 3°.

§2. In afwijking van §1 wordt elke persoon die valt onder §1, 1° of 2°, en die op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie als gehandicapt wordt aangemerkt, met twee punten gelijkgesteld.

§3. Voor elke persoon die valt onder het toepassingsgebied van artikel 42, §1, 1° of 2°, en die buiten de kandidaat hoger onderwijs volgt tijdens het school- of academiejaar in kwestie, wordt bij de aanvraag van een studietoelage hoger onderwijs één punt bijgeteld en worden bij de aanvraag van een schooltoelage zo veel punten bijgeteld als er hogeronderwijsstudenten aanwezig zijn in de leefeenheid, min een punt.

§4. Voor elke persoon van wie het inkomen op basis van artikel 34, §1, 1° en 2°, en op basis van artikel 34, §3, in aanmerking wordt genomen bij het samenstellen van het referentie-inkomen, en die buiten de kandidaat hoger onderwijs volgt tijdens het school- of academiejaar in kwestie, wordt een punt toegekend.

§5. Als de leerling of de student zijn hoofdverblijfplaats heeft bij een leefeenheid die bestaat uit een ouder van wie zijn afstamming vaststaat en uit een of meer niet-verwanten waarvan hij niet fiscaal ten laste is, wordt er voor de berekening van de minimum- en maximuminkomensgrenzen een punt afgetrokken, tenzij de niet-verwanten niet beschikken over financiële middelen als vermeld in artikel 35, §1, 1°, 2°, 3°, 4° en 8°.

Artikel 43

§1. De minimum- en maximuminkomensgrenzen worden vastgelegd aan de hand van een puntensysteem, gaande van nul tot twintig:

- 1° de minimuminkomensgrens stemt voor een leefeenheid met nul punten overeen met 6573,55 euro en voor een leefeenheid met twintig punten met 31.177,76 euro;
- 2° de maximuminkomensgrens stemt voor een leefeenheid met nul punten overeen met 14.489,77 euro en voor een leefeenheid met twintig punten met 75.362,09 euro.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regeling inzake de bepaling van de minimum- en maximuminkomensgrenzen.

Artikel 44

Voor de berekening van het bedrag van de toelage in het secundair en hoger onderwijs wordt er een onderscheid gemaakt naargelang de leerling of student al dan niet in een internaat of op kamers verblijft.

De volgende leerlingen worden beschouwd als een interne leerlingen:

- 1° de leerling die gedurende het schooljaar in kwestie minstens vijf maanden verblijft in een door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd internaat;

2° de leerling die gedurende het schooljaar in kwestie een huurovereenkomst heeft gesloten voor minstens vijf maanden met betrekking tot een woonst die zich op een ander adres dan zijn hoofdverblijfplaats bevindt;

3° de leerling die in het buitenland een opleiding volgt;

4° de gehuwde, zelfstandige of alleenstaande leerling.

De volgende studenten worden beschouwd als kotstudenten:

1° de student die zich overeenkomstig zijn diplomacontract heeft ingeschreven voor respectievelijk een volledig academiejaar of een semester en die een huurovereenkomst heeft gesloten voor respectievelijk minstens acht of vier maanden met betrekking tot een woonst die zich op een ander adres dan zijn hoofdverblijfplaats bevindt;

2° de student die een opleiding volgt in het buitenland;

3° de gehuwde, zelfstandige of alleenstaande student.

De student die zich overeenkomstig zijn diplomacontract heeft ingeschreven voor een periode die korter is dan een semester, wordt beschouwd als niet-kotstudent.

Artikel 45

Het bedrag van de toelage is afhankelijk van het door de betrokkene gevolgde onderwijs en van de hoogte van het referentie-inkomen.

Artikel 46

De bedragen, vermeld in artikel 43, 48, 49, 50 en 51, worden jaarlijks voor de aanvang van het school- of academiejaar geïndexeerd op basis van het indexcijfer van de consumptieprijzen, vermeld in hoofdstuk II van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop die indexering wordt toegepast.

Artikel 47

Alle bedragen inzake inkomensgrenzen en toelagebedragen gelden voor een volledig school- of academiejaar, ongeacht het ogenblik waarop de betrokkene zijn aanvraag indient.

ONDERAFDELING II

Schooltoelage basisonderwijs

Artikel 48

Voor leerlingen in het kleuteronderwijs bedraagt de schooltoelage 45 euro.

Artikel 49

Voor leerlingen in het lager onderwijs bedraagt een volledige schooltoelage 90 euro.

De uitzonderlijke schooltoelage bedraagt voor leerlingen in het lager onderwijs 120 euro.

De minimumschooltoelage bedraagt 60 euro.

Het uiteindelijke bedrag van de schooltoelage wordt afgerond tot twee cijfers na de komma.

ONDERAFDELING III

Schooltoelage secundair onderwijs

Artikel 50

§1. Bij de berekening van het bedrag van de toelage in het secundair onderwijs wordt eerst nagegaan of de leerling in het eerste, tweede of derde leerjaar van de vierde graad van het beroepssecundair onderwijs zit, zo niet of hij voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van gehuwde, zelfstandige of alleenstaande leerling, vermeld in artikel 34, zo niet of de leerling in het derde leerjaar van de derde graad van het technisch secundair onderwijs of beroepsonderwijs zit.

§2. Voor leerlingen in het beroepssecundair onderwijs van het eerste, het tweede of het derde leerjaar van de vierde graad bedraagt de volledige schooltoelage:

1° 2633 euro voor interne leerlingen;

2° 701 euro voor externe leerlingen.

De minimumschooltoelage voor externe en interne leerlingen bedraagt 584 euro.

§3. Voor gehuwde, zelfstandige en alleenstaande leerlingen in het secundair onderwijs is het bedrag van de volledige toelage gelijk aan 1546 euro.

De minimumschooltoelage bedraagt 308,40 euro.

§4. Voor leerlingen in het derde leerjaar van de derde graad van het technisch secundair onderwijs en beroepssecundair onderwijs bedraagt de volledige schooltoelage:

1° 741,60 euro voor interne leerlingen;

2° 372 euro voor externe leerlingen.

De uitzonderlijke toelage bedraagt 470,40 euro.

De minimumschooltoelage bedraagt:

1° 308,40 euro voor interne leerlingen;

2° 84 euro voor externe leerlingen.

§5. Voor andere leerlingen in het secundair onderwijs dan de leerlingen vermeld in §2 tot en met §4, bedraagt de volledige schooltoelage:

1° 618 euro voor interne leerlingen;

2° 310 euro voor externe leerlingen.

De uitzonderlijke toelage bedraagt 392 euro.

De minimumschooltoelage bedraagt:

1° 257 euro voor interne leerlingen;

2° 70 euro voor externe leerlingen.

§6. Het uiteindelijke bedrag van de schooltoelage wordt afgerond tot twee cijfers na de komma.

ONDERAFDELING IV

Studietoelage hoger onderwijs

Artikel 51

§1. Voor studenten die voor zestig studiepunten toelagegerechtigd zijn, bedraagt de volledige studietoelage:

1° 3253,61 euro voor kotstudenten;

2° 1952,80 euro voor niet-kotstudenten.

§2. Voor studenten die voor zestig studiepunten toelagegerechtigd zijn, bedraagt de uitzonderlijke studietoelage:

1° 4380,55 euro voor kotstudenten;

2° 2833,79 euro voor niet-kotstudenten.

§3. De minimumstudietoelage bedraagt 210,24 euro.

§4. Het uiteindelijke bedrag van de studietoelage wordt afgerond tot twee cijfers na de komma.

Artikel 52

§1. Als de student voor minder dan zestig studiepunten toelagegerechtigd is, wordt het bedrag van de studietoelage als volgt berekend:

1° een kotstudent ontvangt dertig procent van de studietoelage die hij zou ontvangen als hij voor zestig studiepunten toelagegerechtigd zou zijn, vermeerderd met het resterende zeventig procent dat wordt gedeeld door zestig en vermenigvuldigd met het aantal studiepunten waarvoor hij toelagegerechtigd is;

2° een niet-kotstudent ontvangt twintig procent van de studietoelage die hij zou ontvangen als hij voor zestig studiepunten toelagegerechtigd zou zijn, vermeerderd met het resterende tachtig procent dat wordt gedeeld door zestig en vermenigvuldigd met het aantal studiepunten waarvoor hij toelagegerechtigd is.

§2. In afwijking van §1 wordt voor de student die voor minder dan dertig studiepunten toelagegerechtigd is, het bedrag van de studietoelage dat hij zou ontvangen als hij voor zestig studiepunten toelagegerechtigd zou zijn, gedeeld door zestig en vermenigvuldigd met het aantal studiepunten waarvoor hij toelagegerechtigd is.

§3. Een student die zich tijdens een academiejaar tweemaal inschrijft voor een halftijds studietraject, wordt voor de berekening van het bedrag van de studietoelage beschouwd als een student die een voltijds studietraject volgt.

HOOFDSTUK V

Procedurele voorwaarden

AFDELING I

Aanvraag

ONDERAFDELING I

Algemene bepalingen

Artikel 53

De aanvraag voor een toelage wordt door de aanvrager bij de dienst ingediend vanaf 15 augustus en uiterlijk op 30 juni van het school- of academiejaar in kwestie.

De aanvraag die wordt ingediend na 30 juni van het school- of academiejaar in kwestie wordt niet meer behandeld.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de aanvraag voor een toelage moet worden ingediend.

Artikel 54

Als een dossier voor de aanvraag van een toelage onvolledig werd ingediend, moeten de gevraagde documenten op straffe van afsluiting zonder gevolg uiterlijk op 31 december van het kalenderjaar dat volgt op het einde van het school- of academiejaar in kwestie aan de dienst worden bezorgd, tenzij:

- 1° de in aanmerking te nemen inkomsten nog niet werden nagezien door de Federale Overheidsdienst Financiën;
- 2° een bezwaarschrift of een verzoekschrift tot ambtshalve ontheffing van belasting werd ingediend overeenkomstig artikel 366 tot en met 376 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen, of een vordering voor de rechtbank werd ingeleid.

In geval van de uitzonderingen, vermeld in het eerste lid, 1° en 2°, moeten de door de Federale Overheidsdienst Financiën in het kader van lid 1 nageziene inkomsten worden overgemaakt aan de dienst uiterlijk zes maanden na het verkrijgen ervan.

Artikel 55

De toelage wordt op zijn vroegst uitbetaald vanaf 1 september van het school- of academiejaar in kwestie.

ONDERAFDELING II

Schooltoelage basisonderwijs en studietoelage secundair onderwijs

Artikel 56

De toelage wordt uitbetaald op een rekening van de wettelijke vertegenwoordiger van de betrokken leerling bij wie de betrokken leerling op 31 december van het schooljaar in kwestie zijn hoofdverblijfplaats heeft, tenzij een meerderjarige leerling voorafgaand aan de uitbetaling van de toelage de dienst verzoekt de toelage uit te betalen op een andere rekening.

De Vlaamse Regering kan gevallen bepalen waarin kan worden afgeweken van het eerste lid.

ONDERAFDELING III

Studietoelage hoger onderwijs

Artikel 57

De studietoelage wordt uitbetaald op een rekening van de student, tenzij de student voorafgaand aan de uitbetaling de dienst verzoekt de toelage uit te betalen op een andere rekening.

Artikel 58

Als een voorschot op de studietoelage door een studentenvoorziening werd betaald aan de student, wordt dat bedrag door de dienst terugbetaald aan de studentenvoorziening, voor zover de student recht heeft op een studietoelage.

Dat bedrag kan, ongeacht het voorschot, nooit hoger zijn dan de studietoelage waarop de student recht heeft.

Het eventuele positieve saldo ten voordele van de student wordt rechtstreeks aan de student uitbetaald.

Een studentenvoorziening kan de dienst verzoeken om het eerste lid tot en met het derde lid met betrekking tot de door haar betaalde voorschotten niet toe te passen.

AFDELING II

Herziening

Artikel 59

Als zich met betrekking tot de nationaliteitsvoorwaarde, de pedagogische voorwaarden of de financiële voorwaarden, vermeld in dit decreet, wijzigingen voordoen, kan de aanvrager tot zes maanden na de kennisname van de nieuwe feiten vragen aan de dienst om zijn dossier te herzien.

Artikel 60

In de volgende gevallen kan op initiatief van de dienst het dossier worden herzien:

- 1° als de toelage onjuist werd berekend, al dan niet op basis van bedrieglijke handelingen, valse verklaringen of willens en wetens onvolledige verklaringen;
- 2° als de toelage werd berekend op basis van een inkomen dat nog niet nagezien werd door de Federale Overheidsdienst Financiën en als nadien blijkt dat het vermoedelijk inkomen verschillend is van het nagezien inkomen;
- 3° na de kennisname van de feiten waaruit blijkt dat een van de voorwaarden voor toekenning van een toelage niet was vervuld.

Artikel 61

Als de herziening van het dossier aanleiding geeft tot een hogere toelage, wordt het positieve saldo bijbetaald.

AFDELING III

Terugvordering

ONDERAFDELING I

Algemene bepalingen

Artikel 62

In de gevallen, vermeld in artikel 59 en artikel 60, wordt de toegekende en reeds uitbetaalde toelage waarop de betrokkene geen recht heeft, teruggevorderd.

Artikel 63

Sommen die onverschuldigd werden uitbetaald, zijn voorgoed verkregen door degenen die ze hebben ontvangen als de terugvordering daarvan niet gevraagd wordt binnen een termijn van vijf jaar, te rekenen vanaf 1 januari van het begrotingsjaar waarop de uitgave is aangerekend, tenminste als ze niet door bedrieglijke handelingen, door valse verklaringen of door willens en wetens onvolledige verklaringen werden verkregen.

Artikel 64

De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten voor de terug te vorderen sommen, de terugvorderingsprocedure en de verhoudingsgewijze terugvordering, vermeld in artikel 66, evenals de verrekening van de opgenomen studiepunten.

ONDERAFDELING II

Schooltoelage lager onderwijs en secundair onderwijs

Artikel 65

In geval van uitschrijving in het lager, respectievelijk secundair onderwijs wordt de toelage integraal teruggevorderd als de betrokken leerling uiterlijk vijftien kalenderdagen na de datum van uitschrijving niet opnieuw is ingeschreven in het lager, respectievelijk voltijds secundair onderwijs.

ONDERAFDELING III

Studietoelage hoger onderwijs

Artikel 66

Als de student zich uitschrijft voor de opleiding op basis waarvan hij een studietoelage heeft ontvangen en zich niet voor een andere opleiding, als vermeld in artikel 20, in hetzelfde academiejaar heeft ingeschreven, wordt de studietoelage teruggevorderd in verhouding tot het moment in het academiejaar waarop de student zich heeft uitgeschreven.

In afwijking van het eerste lid wordt de studietoelage in geval van uitschrijving integraal teruggevorderd als de student zich overeenkomstig zijn diplomacontract had ingeschreven voor een periode die korter is dan een semester.

AFDELING IV

Beroepsprocedure

Artikel 67

Een georganiseerd beroep kan worden ingediend bij de dienst door:

- 1° de aanvrager die niet akkoord gaat met een negatieve beslissing over zijn aanvraag voor een toelage;
- 2° de aanvrager die vindt dat het bedrag van de toegekende toelage onjuist berekend is;
- 3° de aanvrager die niet akkoord gaat met een terugvordering als vermeld in artikel 62, 65 en 66.

Het beroep wordt aangetekend ingediend binnen een termijn van zestig kalenderdagen die ingaat op de dag na de dag waarop het definitieve bedrag of de weigering van de toelage meegedeeld is, en moet juridische en feitelijke argumenten vermelden die de betrokkene aanvoert tot staving van zijn aanspraak.

Beroepen worden beantwoord binnen zestig kalenderdagen na de ontvangst ervan door de dienst.

In afwijking van artikel 34, §5, wordt het inkomen van de oudergerelateerde leefeenheid, vermeld in artikel 34, §1, 1° en 2°, in de beroepsbeslissing van de dienst meegedeeld aan de aanvrager die bij zijn aanvraag heeft

aangegeven dat hij behoort tot een leefeenheid als vermeld in artikel 34, §1, 3°, 4° of 5°, doch met toepassing van artikel 34, §4, berekend werd op basis van het inkomen van de leefeenheden vermeld, in artikel 34, §1, 1° en 2°.

HOOFDSTUK VI

Algemene overgangsbepalingen

Artikel 68

In afwijking van artikel 9 komen kandidaat-vluchtelingen, alsook hun kinderen die sinds hun minderjarigheid in België verblijven en niet zelf een asielaanvraag hebben ingediend, van wie de asielaanvraag ontvankelijk werd verklaard onmiddellijk voorafgaand aan het door de Koning, ingevolge artikel 78 van de wet van 15 september 2006 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, bepaalde tijdstip waarop deze wet integraal in werking treedt ofwel onmiddellijk voorafgaand aan de eerste dag van de dertiende maand na publicatie van voornoemde wet bij gebreke aan een door de Koning bepaalde datum, in aanmerking voor een toelage zolang hun procedure lopende is bij het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatslozen, bij de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen, of bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

HOOFDSTUK VII

Overgangsbepalingen hoger onderwijs

Artikel 69

§1. Het studietraject dat reeds voor academiejaar 2004-2005 werd gevolgd, al dan niet met toekenning van een studietoelage of studiefinanciering, wordt in rekening gebracht bij de berekening van de kredieten, vermeld in artikel 21. Hierbij worden de volgende bepalingen in acht genomen:

1° de kredieten, vermeld in artikel 21, worden verminderd met:

- a) een bachelorkrediet als de student een opleiding, bekroond met een diploma van het hogeschoolonderwijs van één cyclus, met een diploma van de eerste cyclus van het hogeschoolonderwijs van twee cycli of met een diploma van de eerste cyclus van het academisch onderwijs, heeft voltooid;
- b) een masterkrediet als de student een opleiding, bekroond met een diploma van de tweede cyclus van het hogeschoolonderwijs van twee cycli of met een diploma van de tweede cyclus van het academisch onderwijs, heeft voltooid;
- c) een krediet voor het volgen van een lerarenopleiding als vervolgopleiding, als de student een lerarenopleiding als vervolgopleiding, bekroond met een diploma voor geaggregeerde voor secundair onderwijs groep 2 of groep 3, heeft voltooid;
- d) het jokerkrediet als de student de jokerbeurs, vermeld in het decreet van 16 februari 2001, heeft opgebruikt.

2° elk reeds gevolgd studiejaar, wordt beschouwd als zestig opgenomen studiepunten, ook als de opleiding niet met een diploma werd bekroond.

§2. Het studietraject dat met een diplomacontract werd gevolgd vanaf academiejaar 2004-2005 tot de inwerkingtreding van dit decreet, al dan niet met de toekenning van een studietoelage, wordt in rekening gebracht bij de berekening van de kredieten, vermeld in artikel 21. Hierbij worden de volgende bepalingen in acht genomen:

- 1° voor academiejaar 2004-2005 worden voor de opleiding die nog niet het voorwerp was van flexibilisering, overeenkomstig het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, zestig studiepunten in mindering gebracht, tenzij de student aantoonst dat hij een halftijds traject heeft gevolgd. In dat geval worden dertig studiepunten in mindering gebracht;
- 2° voor academiejaar 2004-2005 worden voor de opleiding die reeds het voorwerp was van flexibilisering, overeenkomstig het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, de in dat academiejaar opgenomen studiepunten in mindering gebracht;
- 3° vanaf academiejaar 2005-2006 worden de per academiejaar opgenomen studiepunten in mindering gebracht op de kredieten, vermeld in artikel 21;
- 4° het jokerkrediet wordt in mindering gebracht als en in de mate dat de student het jokerkrediet, conform het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, heeft aangewend tijdens het academiejaar 2004-2005, 2005-2006 of 2006-2007.

In afwijking van het eerste lid worden de opleidingen die vanaf academiejaar 2004-2005 tot de inwerkingtreding van dit decreet in het buitenland gevolgd werden, in rekening gebracht bij de berekening van de kredieten, vermeld in artikel 21, als de gevolgde opleiding voldoet aan de bepalingen, vermeld in artikel 30, §1, waarbij elk gevolgd studiejaar beschouwd wordt als zestig opgenomen studiepunten, tenzij de student aantoonst dat hij een halftijds traject heeft gevolgd. In dat geval wordt het gevolgde studiejaar beschouwd als dertig opgenomen studiepunten.

§3. Voor de student die een opleiding volgt die nog het voorwerp uitmaakt van de omvorming naar de bachelor-masterstructuur, wordt afhankelijk van de gevolgde opleiding een bachelor- of masterkrediet geopend, waarop in overeenstemming met §2 studiepunten of kredieten in mindering worden gebracht.

TITEL III

Diverse bepalingen

Artikel 70

Artikel 12 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, vervangen bij het decreet van 18 november 2005, wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 12

Om te voldoen aan de nationaliteitsvoorwaarden die overeenkomstig artikel 61 noodzakelijk zijn om in aanmerking te komen voor selectieve voorzieningen van de studentenvoorzieningen, komen studenten met de Belgische nationaliteit in aanmerking, evenals de volgende categorieën van studenten die in België verblijven:

- 1° kinderen van onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op basis van een arbeidsovereenkomst gedurende een periode van twee jaar en uiterlijk op 31 december van het academiejaar in kwestie minstens twaalf maanden minstens 32 uur per maand in België werken of hebben gewerkt en die zich kunnen beroepen op artikel 12 van Verordening (EEG) 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie, en kinderen van onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die gedurende een periode van twee jaar en uiterlijk op 31 december van het academiejaar in kwestie in België andere werkzaamheden dan werkzaamheden in loondienst verrichten of hebben verricht op basis van een inschrijving in de Kruispuntbank voor Ondernemingen of in het handelsregister;
- 2° onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op basis van een arbeidsovereenkomst gedurende een periode van twee jaar, onmiddellijk voorafgaand aan 31 december van het academiejaar in kwestie, minstens twaalf maanden minstens 32 uur per maand in België werken of hebben gewerkt en die zich kunnen beroepen op artikel 7 van Verordening (EEG) 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie, en onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die gedurende een periode van twee jaar, onmiddellijk voorafgaand aan 31 december van het academiejaar in kwestie, in België andere werkzaamheden dan werkzaamheden in loondienst verrichten of hebben verricht op basis van een inschrijving in de Kruispuntbank voor Ondernemingen;
- 3° onderdanen van een lidstaat van de Europese Unie die gedurende de periode, onmiddellijk voorafgaand aan 31 december van het academiejaar in kwestie, gedurende vijf jaar onafgebroken in België zijn verbleven, waarbij de termijn wordt bewezen door de inschrijving in het Rijksregister of door een gelijkwaardig attest, uit te reiken door het gemeentebestuur;
- 4° studenten met een buitenlandse nationaliteit die toegelaten of gemachtigd zijn tot een verblijf van onbeperkte duur in België, zoals bepaald bij de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;
- 5° kandidaat-vluchtelingen van wie de asielaanvraag ontvankelijk is verklaard, alsook hun kinderen die sinds hun minderjarigheid in België verblijven en die niet zelf een asielaanvraag hebben ingediend;
- 6° buitenlandse onderdanen die in het kader van de strijd tegen de mensenhandel een aankomstverklaring hebben ontvangen, overeenkomstig artikel 5 van de wet van 15 december 1980, of die beschikken over een machtiging tot verblijf van meer dan drie maanden voor een beperkte of onbeperkte duur, overeenkomstig artikel 9 tot en met 13 van de wet van 15 december 1980, geattesteerd door een gespecialiseerde onthaaldienst.”.

Artikel 71

In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 november 2005, wordt het opschrift van titel IV vervangen door wat volgt: “Verhouding tussen studietoelagen toegekend voor het hoger onderwijs en studentenvoorzieningen”.

Artikel 72

In artikel 73, 1°, 3° en 7°, van hetzelfde decreet wordt het woord “studiefinanciering” vervangen door de woorden “studietoelagen voor het hoger onderwijs”.

Artikel 73

Als een persoon in hetzelfde school- of academiejaar tegelijk voldoet aan de voorwaarden voor een school- en een studietoelage, heeft hij enkel recht op de hoogste toelage.

TITEL IV

Opheffingsbepalingen

Artikel 74

De wet van 19 juli 1971 betreffende de toekenning van studietoelagen en studieleningen, gewijzigd bij de decreten van 31 juli 1990, 8 juli 1996, 16 december 2001 en 14 februari 2003 wordt opgeheven met eerbiedigende werking, met uitzondering van artikel 5, laatste zin, artikel 10, tweede lid, en artikel 20.

Artikel 75

Het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd bij het decreet van 18 november 2005, wordt opgeheven met eerbiedigende werking, met uitzondering van:

1° artikel 4;

2° artikel 5;

3° artikel 6, 4°, 23° en 24°;

4° artikel 12;

5° titel III;

6° titel IV;

7° titel V;

8° titel VI.

TITEL V

Inwerkingtreding

Artikel 76

Dit decreet treedt in werking op 1 juli 2007.

De bepalingen met betrekking tot de schooltoelage in het basisonderwijs treden in werking op 1 juli 2008, met uitzondering van artikel 43 dat in werking treedt op 1 juli 2007.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming,

Frank VANDENBROUCKE

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

ADVIES**Algemene Raad**

1 januari 2007

AR/WOY/ADV/007

Advies over het voorontwerp van decreet betreffende de studiefinanciering in de Vlaamse Gemeenschap

Advies over het voorontwerp van decreet betreffende de studiefinanciering in de Vlaamse Gemeenschap

1 Situering

Op 15 december 2006 vroeg minister Vandenbroucke advies bij hoogdringendheid aan de Vlaamse Onderwijsraad over het voorontwerp van decreet betreffende de studiefinanciering in de Vlaamse Gemeenschap.

De Algemene Raad keurde dit advies unaniem goed op 11 januari 2007.

2 Eerdere standpunten in verband met studiefinanciering

- In het advies van 6 maart 2001 over het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XIII (AR/RHE/ADV/002) toont de Vlor zich voorstander van een stelsel van studietoelagen in het basisonderwijs;
- In het advies van 10 november 2003 over de beleidsbrief Onderwijs en Vorming 2003 – 2004 (AR/RHE/ADV/006) pleit de Vlor voor het verruimen van de voorwaarden om een studietoelage te krijgen en het optrekken van de bedragen om rekening te houden met de reële studiekosten. Hij vindt dit nodig voor zowel het secundair als voor het hoger onderwijs.
- In het advies van 20 januari 2005 over de beleidsnota Onderwijs en Vorming (AR/RHE/ADV/003) onderschrijft de Vlor de noodzaak om na te denken over studiefinanciering voor cursisten in het tweedekansonderwijs.
- Op 11 februari 2003 formuleerde de Raad Hoger Onderwijs op eigen initiatief een advies over de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet betreffende de studiefinanciering en de studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs (RHO/RBE/ADV/001).
- Op 10 februari 2004 bracht de Raad Hoger Onderwijs advies uit over het voorontwerp van decreet betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap (RHO/RBE/ADV/008).

3 Advies

Eerst worden enkele algemene bemerkingen geformuleerd, daarna gaat het advies in op specifieke punten volgens de structuur van het voorontwerp van decreet.

3.1 Algemeen

Eén regeling voor studietoelagen in het basis-, secundair en hoger onderwijs

De raad onderschrijft het opzet van de minister om in één decreet zowel de schooltoelagen in het basis- en secundair onderwijs als de studietoelagen in het hoger onderwijs te regelen. Hij is tevreden dat de financiële voorwaarden en de voorwaarden inzake nationaliteit en samenstelling van het gezin dezelfde zijn van kleuter- tot en met hoger onderwijs. Dit heeft enkele belangrijke voordelen:

- Indien een gezin voor studiefinanciering in aanmerking komt, geldt dat automatisch voor alle kinderen ongeacht het onderwijsniveau waarin zij zich bevinden. Dit verhoogt de transparantie van het systeem voor de gebruikers;
- Een gezin met kinderen in verschillende onderwijsniveaus kan voor alle kinderen een toelage aanvragen via één enkel aanvraagformulier. Dit unieke gezinsdossier is een administratieve vereenvoudiging voor de overheid en verlaagt de drempel voor de aanvrager;
- Dankzij de gelijkschakeling van de financiële voorwaarden om in aanmerking te komen voor studiefinanciering in de verschillende onderwijsniveaus, zullen meer gezinnen met kinderen in het secundair onderwijs in aanmerking komen voor een schooltoelage. De Vlor heeft daar in het verleden meermaals voor gepleit. Momenteel zijn de voorwaarden voor het verkrijgen van een schooltoelage in het secundair onderwijs minder gunstig dan die voor een studietoelage in het hoger onderwijs.

Specifiek in het hoger onderwijs is de nauwe relatie tussen de studiefinanciering en de studentenvoorzieningen. De studentenvoorzieningen van de universiteiten en hogescholen informeren en ondersteunen studenten immers ook op het gebied van studiefinanciering. Bovendien fungeren de studentenvoorzieningen als vangnet voor wie door de mazen van het net valt in het studietoelagestelsel. Om die redenen is momenteel de regelgeving over studiefinanciering en studentenvoorzieningen gebundeld in één decreet, dat ook een belangrijk luik over studentenmobiliteit bevat. De raad begrijpt dat deze koppeling wordt losgelaten om alle regelgeving over studiefinanciering samen te brengen in één decreet, maar benadrukt dat deze complementariteit in de toekomst moet gewaarborgd blijven. Afstemming tussen de dienst studiefinanciering en de verschillende studentenvoorzieningen is daarbij essentieel. Sommige geledingen zijn daarom voorstander van de integratie van de regelgeving inzake studentenvoorzieningen en studentenmobiliteit in dit nieuwe decreet.

Complementaire dossiers

De raad wijst erop dat de studiefinanciering geen losstaande materie is. Dit decreet moet dan ook gekaderd worden in een groter geheel en moet zeker rekening houden met gerelateerde regelgeving zoals de financiering van de onderwijsinstellingen en kosteloos basisonderwijs. Deze dossiers zijn complementair en doorkruisen elkaar voortdurend. Het is dan ook moeilijk om dit voorontwerp van decreet te beoordelen zonder kennis over de financiering van de scholen in de toekomst. De raad dringt erop aan dat er snel duidelijkheid komt over de plannen van de minister voor het nieuwe financieringssysteem in het leerplichtonderwijs en de concrete invulling van het kosteloos basisonderwijs.

Invoering van schooltoelagen in het basisonderwijs

Ondanks het principe van kosteloos basisonderwijs, erkent de raad dat ouders van leerlingen in het basisonderwijs steeds kosten zullen hebben die verband houden met het onderwijs van hun kind. Het gaat daarbij onder andere om uitgaven die onrechtstreeks te maken hebben met het volgen van onderwijs (bijvoorbeeld kledij) en om bepaalde uitgaven die dienen om het onderwijs te verlevendigen (meerdaagse schooluitstappen).

Voor veel minvermogende gezinnen is dit een zware belasting van het gezinsbudget. Daarom is selectieve ondersteuning wenselijk voor de gezinnen voor wie de schoolfactuur het zwaarst doorweegt. De raad is voorstander van de invoering van een stelsel van schooltoelagen om deze ondersteuning te realiseren. Dit mag echter in geen geval afbreuk doen aan het principe en de verdere effectieve realisatie van kosteloos basisonderwijs.

De raad dringt erop aan dat de minister overleg pleegt met zijn Franstalige collega om ongewenste effecten in Brusselse basisscholen te vermijden.

Omkadering in het kleuter- en leerplichtonderwijs

Een belangrijke randvoorwaarde voor het slagen van deze operatie is het voorzien van voldoende omkadering en de nodige instrumenten voor het opvangen van de bijkomende taken voor scholen in het kleuter- en leerplichtonderwijs.

Enerzijds is er de extra administratieve last van het doorgeven van gegevens met betrekking tot de ingeschreven leerlingen, het registreren en doorgeven van de aanwezigheden, enzovoort. Hier moet planlast vermeden worden waar mogelijk. Anderzijds moet de school ook in staat zijn informatie te verschaffen en ondersteuning aan te bieden op het gebied van studiefinanciering aan ouders en leerlingen. Dit is, zeker in het basisonderwijs, niet haalbaar met de beperkte omkadering die vandaag is voorzien.

Communicatie en ondersteuning

Met de invoering van studietoelagen in het basisonderwijs, de verruiming van de voorwaarden en de verhoging van bedragen in het secundair onderwijs doet de overheid belangrijke inspanningen voor de democratisering van ons onderwijs. Er zullen meer gezinnen in aanmerking komen voor een studietoelage en het bedrag van de toelage zal gemiddeld hoger zijn. Maar studiefinanciering als middel is slechts doelmatig wanneer de doelgroep ook effectief bereikt wordt. Om maximaal maatschappelijk effect te ressorteren acht de raad een informatie- en sensibiliseringscampagne noodzakelijk. Om de doelgroep zo goed mogelijk te bereiken is samenwerking met organisaties uit het middenveld aangewezen. De communicatie over dit decreet en over studiefinanciering in het algemeen moet uitgaan van een positieve boodschap die niet stigmatiseert.

Het is van groot belang voor het slagen van deze operatie dat er in het leerplichtonderwijs een laagdrempelig aanspreekpunt komt waar mensen terecht kunnen voor informatie over schooltoelagen en voor professionele ondersteuning bij de samenstelling van hun dossier. Het gaat immers om complexe materie, zo is bijvoorbeeld het vaststellen van het 'vermoedelijk inkomen' vaak niet evident. In het hoger onderwijs wordt deze rol vervuld door de studentenvoorzieningen, die in dit verband al een grote expertise hebben opgebouwd. Een duidelijk kader voor deze ondersteuning in het leerplichtonderwijs ontbreekt in dit voorontwerp van decreet.

Deeltijds en volwassenenonderwijs¹

Het voorontwerp van decreet stelt het volgen van *voltijds* onderwijs als voorwaarde om in aanmerking te komen voor studiefinanciering. De raad is echter van oordeel dat ook alle vormen van alternerend leren en werken recht moeten geven op studiefinanciering. Deze jongeren mogen zeker niet bij voorbaat uitgesloten worden.

In het voorontwerp van decreet is geen sprake van studietoelagen in het volwassenenonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs (DKO). De raad ziet echter geen reden om deze groepen bij voorbaat uit te sluiten: studeren in het volwassenenonderwijs of DKO vraagt immers ook een belangrijke financiële inspanning van het gezin. De raad vraagt de minister om na te denken over de financiële ondersteuning van lerenden in het volwassenenonderwijs, zeker voor bepaalde diplomagerichte opleidingen.

Voor personen in het tweedekansonderwijs vindt de raad het logisch dat zij recht zouden hebben op studiefinanciering. Dit kan een incentive zijn voor personen die op latere leeftijd via het tweedekansonderwijs een diploma secundair onderwijs willen behalen, om in te stappen. De raad wijst er verder op dat voor de jongere die kiest voor een opleiding die enkel in het volwassenenonderwijs wordt aangeboden een gelijke toegang tot het stelsel van studiefinanciering moet verzekerd worden.

3.2 Voorwaarden voor betoelaging

3.2.1 Nationaliteitsvoorwaarde

De raad is van mening dat de gelijkschakeling van de nationaliteitsvoorwaarden voor alle onderwijsniveaus niet mag leiden tot de uitsluiting van bepaalde groepen in het leerplichtonderwijs. Het recht op onderwijs geldt immers voor alle minderjarigen, ongeacht hun nationaliteit of statuut. Elke leerplichtige leerling moet in principe in aanmerking komen voor studiefinanciering.

Het voorontwerp van decreet stelt dat de groep van niet-EU-onderdanen over een permanent verblijfsstatuut moet beschikken om in aanmerking te komen voor studiefinanciering. De realiteit is dat er momenteel verschillende groepen zijn waaraan eerst meerdere tijdelijke verblijfsvergunningen worden toegekend voordat men overgaat tot het toekennen van een permanente verblijfsvergunning. Dit is onder meer de regel voor geregulariseerden en personen die in het kader van gezinshereniging in ons land willen wonen. Men vraagt deze personen een inburgeringstraject te doorlopen omdat men ervan uit gaat dat zij zich uiteindelijk in België zullen vestigen. Toch komen zij niet in aanmerking voor studiefinanciering. Omdat gelijkaardige nationaliteitsvoorwaarden gehanteerd worden voor de toegang tot de selectieve voorzieningen in het hoger onderwijs, kunnen de studentenvoorzieningen bovendien hun functie als sociaal vangnet niet waarmaken voor

¹ UNIZO steunt de vraag naar studiefinanciering voor het volwassenenonderwijs niet. Voor cursisten van het volwassenenonderwijs zijn immers voldoende andere maatregelen getroffen om de studiekosten laag te houden. Zo kunnen volwassenen naast hun eventuele beroep op een eigen inkomen ook genieten van de sociale zekerheid, eventueel leefloon, e.d. Een stelsel van studiefinanciering bij slechts één van de aanbieders van opleidingen voor volwassenen werkt bovendien concurrentievervalsend tav de overige opleidingsaanbieders (bv. Syntra).

Indien in de toekomst opleidingen hoger professioneel onderwijs ("tertiair onderwijs") ingericht worden, kan volgens UNIZO wel bekeken worden of de studenten die na het secundair onderwijs voor deze opleidingen kiezen als alternatief voor het hoger onderwijs, gelijk behandeld kunnen worden als studenten hoger onderwijs.

deze personen. De raad vindt daarom dat deze groepen niet langer mogen uitgesloten worden van het recht op studiefinanciering. Hetzelfde geldt voor de nieuwe groep van personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming².

In het voorontwerp van decreet worden de nationaliteitsvoorwaarden aangepast aan de nieuwe federale asielwetgeving die ervoor moet zorgen dat voor elke asielaanvraag een uitspraak ten gronde gebeurt binnen het jaar. Asielaanvragen moeten niet langer eerst ontvankelijk worden verklaard. Het is dus logisch dat ontvankelijk verklaarde kandidaat-asielzoekers niet meer vermeld worden in de nationaliteitsvoorwaarden voor het recht op studiefinanciering. Het is echter essentieel dat de uitvoering van deze nieuwe asielwet in de praktijk wordt opgevolgd, en dat de overheid ingrijpt indien er in de toekomst een vacuüm dreigt te ontstaan voor het recht op studiefinanciering. De raad vraagt bovendien dat er iets zou gedaan worden voor personen die door deze aanpassing uit de boot vallen, eventueel in de vorm van een overgangsmaatregel.

De raad merkt op dat de nationaliteitsvoorwaarden die van toepassing zijn voor de studentenvoorzieningen ook best zouden worden aangepast in functie van de nieuwe asielwetgeving.

3.2.2 Pedagogische voorwaarden

Aanwezigheid

De raad gaat akkoord met het stellen van voorwaarden inzake aanwezigheid op school om in aanmerking te komen voor studiefinanciering in het leerplichtonderwijs. De raad onderschrijft de doelstelling van de minister: de verhoging van de participatie in het kleuteronderwijs en het aanpakken van spijbelgedrag in het basis- en secundair onderwijs. Maar hij benadrukt dat dit moet kaderen in een bredere aanpak om participatie te bevorderen. De raad opteert daarbij eerder voor een beleid gebaseerd op stimulansen om de regelmatige aanwezigheid te bevorderen dan wel voor een repressief beleid. Specifiek voor het kleuteronderwijs stelt de raad zich de vraag hoe dit voorontwerp van decreet kadert in de nota van de minister over kleuterparticipatie³.

De concrete inhoud van het begrip 'aanwezigheid' zal de Vlaamse regering later per besluit invullen. De raad vraagt om daarbij rekening te houden met bepaalde groepen voor wie fysieke aanwezigheid op school niet altijd evident is, zoals kinderen met een functiebeperking. Overleg met deskundigen uit het onderwijsveld is aangewezen om te verzekeren dat bepaalde groepen niet over het hoofd worden gezien.

Leeftijdsgrens

Het voorontwerp van decreet voorziet een maximumleeftijd van 22 jaar om in aanmerking te komen voor een schooltoelage in het secundair onderwijs (25 jaar voor de vierde graad). Hier stelt zich onder meer een probleem voor leerlingen die toestemming krijgen om in het buitengewoon onderwijs in te stappen op latere leeftijd, bijvoorbeeld als gevolg van een ongeval (art. 4 van de wet van 1970 op het buitengewoon onderwijs).

2 Personen die niet onder de criteria van de Conventie van Genève vallen maar toch nood hebben aan internationale bescherming, bijvoorbeeld omwille van een oorlog in hun land van herkomst. Deze mensen krijgen een verblijfsstatuut voor bepaalde duur dat na verloop van tijd kan worden omgezet in een verblijfstitel voor onbepaalde duur.

³ Non paper betreffende maatregelen ter stimulering van de participatie in het kleuteronderwijs, oktober 2006, Frank Vandenbroucke

De raad pleit voor het loslaten van deze leeftijdsgrens. Wanneer een persoon conform de regelgeving ingeschreven is in het secundair onderwijs, moet hij of zij het recht op een schooltoelage kunnen doen gelden.

Oneigenlijk gebruik van de jokerbeurs

Iedere student start met een jokerkrediet van 60 studiepunten. Dit krediet wordt onder andere aangesproken als de student één of meer opleidingsonderdelen bist en bij heroriëntering of voor een opleiding waarvoor het krediet volledig is opgebruikt in het jaar waarin het diploma wordt behaald. Kortom, als er voor een aantal studiepunten geen sprake is van *studievoortgang*.

Door de BaMa-hervorming en de flexibilisering in het hoger onderwijs stellen zich echter een aantal praktische problemen, waardoor dat jokerkrediet onterecht moet ingezet worden. Bij de hervorming van curricula bijvoorbeeld, moeten studenten in hun bisjaar soms meer studiepunten opnemen dan indien hun opleiding niet was hervormd. Bijvoorbeeld omdat de studiepunten die ze wel met goed gevolg hadden afgelegd, niet meer worden aangeboden in het nieuwe programma. Een ander veel voorkomend probleem betreft opleidingen waarbij na een gemeenschappelijk jaar een studiekeuze moet gemaakt worden. De administratie Studietoelagen erkent vaak niet dat het om dezelfde opleiding gaat. De student wordt dan verplicht om zijn jokerkrediet in te zetten. De raad vraagt een oplossing te zoeken voor de studenten die op deze manier benadeeld zijn.

Of een student al dan niet studievoortgang heeft geboekt, is informatie die bij de instellingen beschikbaar is. De raad suggereert dat deze informatie door de administratie zou worden opgevraagd bij de instellingen, in afwachting van de uitwerking van een adequaat systeem in de toekomst.

3.2.3 Financiële voorwaarden

Voldoende aandacht voor bijzondere leefsituaties

De raad stelt dat er moet gestreefd worden naar een maximale afstemming met de realiteit bij het bepalen van het vermoedelijk gezinsinkomen. Daarbij moet voldoende aandacht zijn voor specifieke situaties, zoals pleeggezinnen en gezinnen die alimentatiegeld ontvangen voor het onderhoud van de kinderen.

Bedragen en inkomensgrenzen

De raad is bezorgd dat het voorgestelde bedrag voor de schooltoelage in het kleuteronderwijs onvoldoende hoog is om effectief de participatie te bevorderen. Voor een vrij beperkt bedrag (€ 45) moeten ouders immers bereid zijn zich kenbaar te maken als minvermogende en de aanvraagprocedure doorlopen.

De raad is van oordeel dat het bedrag van de studiefinanciering in het secundair onderwijs voldoende hoog moet zijn om de reële schoolkosten in grote mate te dekken. Een jaar secundair onderwijs kostte gemiddeld 847 euro voor schooljaar 1999-2000⁴. Rekeninghoudend met de inflatie zou dat vandaag 957 euro zijn. Zelfs een volledige toelage van 310 euro, zoals in het voorontwerp van decreet voorzien voor een externe leerling in het

⁴ Ilse Fripont, Joost Bollens, Hilde De Vos & Jean-Pierre Verhaeghe, 'Studiekosten in het secundair onderwijs. Wat kost het aan ouders kost om schoolgaande kinderen te hebben', 2001

secundair onderwijs, zou dus slechts 32% van de schoolkosten dekken. Bovendien kan men ervan uit gaan dat de studiekosten sinds 1999-2000 in reële termen nog gestegen zijn⁵.

Uit recent onderzoek⁶ blijkt dat er ook in het hoger onderwijs nog steeds een kloof bestaat tussen de maximumtoelage en de reële studiekost. Bovendien is die hoogste toelage slechts weggelegd voor een zeer beperkte groep van studenten (de minimuminkomensgrens ligt zelfs onder de strenge EU-armoedegrens). De overheid heeft zich nochtans in het regeerakkoord geëngageerd om de studietoelagen in het hoger onderwijs op te trekken tot op het niveau van de directe studiekosten en meer studenten in aanmerking te laten komen voor studiefinanciering. In vorige adviezen drong de Vlor er al meermaals op aan dat deze belofte zou worden uitgevoerd. De raad betreurt dan ook dat de minister die kans opnieuw laat liggen in dit nieuwe decreet en vraagt dat de minister een groeipad vooropstelt om deze doelstelling alsnog te realiseren. Het stelsel van studietoelagen is een essentieel instrument in de democratisering van het hoger onderwijs. Het optrekken van de toelagen en inkomensgrenzen mag niet langer uitgesteld worden, wil men de slagkracht van dit instrument behouden.

In de huidige regelgeving voor hoger onderwijs⁷ is voorzien dat er minstens om de vijf jaar een studiekostenonderzoek zou worden uitgevoerd om na te gaan of de uitgekeerde bedragen aansluiten bij de werkelijke kosten voor de student. Deze verplichting werd niet overgenomen in dit voorontwerp van decreet. De raad dringt erop aan dat er regelmatig onderzoek zou gebeuren naar de reële studiekosten in alle onderwijsniveaus en dat de bedragen van de verschillende toelagen hieraan systematisch zouden worden aangepast. Het is aangewezen dit principe decretaal te verankeren om de afstemming van de studiefinanciering op de werkelijke studiekosten te garanderen.

Terugvordering bij uitgeschreven generatiestudenten

De bestaande regelgeving in het hoger onderwijs voorziet in de mogelijkheid tot terugvorderingen in het geval de student zich uitschrijft uit zijn opleiding. Er wordt echter één belangrijke uitzondering gemaakt, namelijk de generatiestudenten. Het gaat hier meestal om personen die een verkeerde studiekeuze maakten bij de stap naar hoger onderwijs, en zich daarom uitschrijven. Een groot deel van deze studenten opteert om de rest van het jaar te gaan werken en het volgende academiejaar een nieuwe start te nemen in een andere opleiding.

Deze uitzondering blijft niet langer behouden in dit voorontwerp van decreet. De raad vraagt dat dit zou herbekeken worden. Deze personen hebben immers wel de kosten gedaan voor het volgen van hoger onderwijs.

⁵ Er loopt momenteel onderzoek naar de studiekosten in het basis- en secundair onderwijs in het kader van het OBPWO-programma (Onderwijskundig Beleids- en Praktijkgericht Wetenschappelijk Onderzoek) dat de gegevens uit 1999-2000 moet actualiseren

⁶ 'Student in de 21ste eeuw. Wegen naar een alternatieve studiefinanciering voor het hoger onderwijs', februari 2006, promotoren: B. Cantillon en G. Verbist

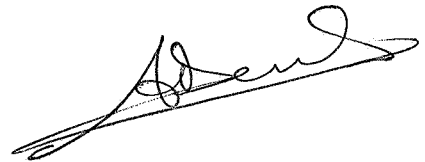
⁷ Decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

3.2.4 Procedurele voorwaarden

Ondanks de aanzienlijke vereenvoudiging door de invoering van het unieke gezinsdossier, moet men nog steeds een aanvraag indienen om een school- of studietoelage te bekomen. Deze aanvraagprocedure is voor veel gezinnen een drempel om hun recht op studiefinanciering te doen gelden. Enerzijds omdat men zich kenbaar moet maken als minvermogene, wat vaak als stigmatiserend wordt aangevoeld. Anderzijds is de complexiteit van de aanvraagprocedure voor veel gezinnen een struikelblok. De combinatie van deze factoren zorgt vandaag nog voor een non take-up. De raad is van oordeel dat een automatische toekenning van school- en studietoelagen opportuun zou zijn. Uit het Vlaamse regeerakkoord 2004-2009 blijkt dat daarvoor in Vlaanderen een ruim draagvlak bestaat.

Mia Douterlungne
administrateur-generaal

Ann Demeulemeester
voorzitter

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

De heer Frank VANDENBROUCKE
Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II – laan 15

1210 BRUSSEL

Betreft : Adviesvraag m.b.t. voorontwerp van decreet op de studiefinanciering.

Mijnheer de Minister,

Op 21 december 2006 ontving de SERV uw vraag tot advies bij het voorontwerp van decreet op de studiefinanciering, bij hoogdringendheid. Gezien die hoogdringendheid beperkt de raad zich tot enkele bemerkingen via een briefadvies.

De raad staat bijzonder positief tegenover het voorontwerp van decreet; het lijkt er op dat het goed overlegd is en het is ook wetenschappelijk onderbouwd. Eén en ander werkt drempelverlagend, betekent een administratieve vereenvoudiging en zorgt voor meer transparantie, bvb. het feit dat de financiële voorwaarden en voorwaarden inzake nationaliteit en samenstelling van het gezin dezelfde zijn van kleuter- tot en met hoger onderwijs. Eens je recht hebt op een school- of studietoelage, behoud je dit recht (bij ongewijzigde condities van de leefeenheid) en het recht geldt voor alle leden van een leefeenheid (uniek gezinsdossier). Het is positief dat meer gezinnen in het secundair onderwijs in aanmerking zullen komen voor een toelage en dat er meer geld wordt uitgetrokken voor de 4de graad BSO en de 7de specialisatiejaren BSO en TSO; alsook dat 18-plussers die nog in het secundair onderwijs les volgen, niet aan stringentere voorwaarden moeten voldoen om hun recht op een schooltoelage te laten gelden.

Wat het basisonderwijs betreft, mag de studiefinanciering er uiteraard niet toe leiden dat er niet verder gewerkt wordt aan het kosteloos maken ervan. Dat jongeren uit het deeltijds onderwijs, deeltijdse vorming en de Leertijd geen studiefinanciering zouden ontvangen, is voor de raad onaanvaardbaar. Op dit ogenblik heeft een groot deel van de betrokken leerlingen nog geen betaalde arbeid; ook diegene die wel reeds aan de slag zijn hebben, volgens de raad, recht op een tussenkomst voor de studiekosten die zij maken. De Vlaamse regering zou van plan zijn hieraan tegemoet te komen, wat voor de raad dan ook bijzonder positief is.

De raad vraagt dat de studiekosten in het onderwijs opgevolgd worden en dat de bedragen van de verschillende toelagen er regelmatig worden aan aangepast. Dit om de dekkingsgraad van de school- en studietoelagen te kennen en het verschil tussen (maximum)toelage en de reële studiekosten, dat er nog steeds is, zo klein mogelijk te maken. Wat de financiering van dit decreet betreft, vraagt de raad dat er voorafgaandelijk zeer duidelijk zicht is op de kosten zodat de nodige kredieten beschikbaar zijn en blijven.

Eén van de belangrijke doelstellingen van het decreet is de participatie bevorderen en het spijbelen tegen gaan. Het is zonder meer een goede zaak dat er met de schooltoelage vanaf de kleuterschool daartoe een "schakel" incentive wordt gegeven; de raad is echter minder zeker over de impact hiervan. En net omdat kansarme gezinnen vaker hun kinderen van school verwisselen of langer moeten zoeken naar een school, dreigen zij sneller hun toelage te verliezen naar aanleiding van o.a. twee jaar op rij afwezigheid op de derde schooldag. Uitermate belangrijk daarbij is de communicatie en de ondersteuning bij de aanvraag. Er wordt gewag gemaakt van campagnes om het vernieuwde systeem kenbaar te maken. De raad meent dat de bekendmaking van het systeem vooral via de school en via de CLB's dient te lopen en mogelijks via de zelforganisaties, voor de leerlingen van allochtone origine en uit kansarme gezinnen.

De raad vraagt tenslotte met klem dat er verder werk gemaakt wordt van een automatische toekenning van de studiefinanciering. Enerzijds om de aanzienlijke flankerende kosten te doen dalen, anderzijds omdat nog steeds een deel van de leerlingen en studenten die recht hebben op een studiefinanciering er geen beroep op doen (6 à 7% volgens cijfers van het departement onderwijs), ondanks de voorziene administratieve vereenvoudiging.

Met vriendelijke groeten,

Caroline Copers
voorzitter

VOORONTWERP VAN DECREET

d.d. 26 januari 2007

VOORONTWERP VAN DECREET

betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

BOEK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Dit decreet regelt de studiefinanciering in het kleuteronderwijs, het leerplichtonderwijs en het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, via een stelsel van schooltoelagen in het kleuteronderwijs en het leerplichtonderwijs, en via een stelsel van studietoelagen in het hoger onderwijs.

Artikel 3

Schooltoelagen en studietoelagen hebben tot doel een bijdrage te leveren aan de democratisering van het onderwijs door financiële drempels weg te werken.

Artikel 4

De Vlaamse Regering verleent schooltoelagen aan minvermogende leerlingen in het kleuteronderwijs en het leerplichtonderwijs, overeenkomstig de regelen die bij en krachtens dit decreet zijn vastgesteld.

De Vlaamse Regering verleent studietoelagen aan minvermogende studenten in het hoger onderwijs, overeenkomstig de regelen die bij en krachtens dit decreet zijn vastgesteld.

De schooltoelagen en studietoelagen mogen alleen worden gebruikt om de kosten te dekken voor het onderhoud van de rechthebbende en het door hem gevolgde onderwijs.

Artikel 5

In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° aanvrager: een leerling, student of de wettelijke vertegenwoordiger bij wie de leerling of student op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie zijn hoofdverblijfplaats heeft, die een aanvraag voor een toelage indient;
- 2° academiejaar: periode van één jaar die op zijn vroegst op 1 september en uiterlijk op 1 oktober begint en die eindigt op de dag voor het begin van het volgende academiejaar. Als conform de vigerende wetgeving uitzonderlijk wordt afgeweken van de bovenvermelde definitie, wordt voor de aanvraag van een studietoelage de opleiding die begint na 31 december en eindigt na 30 september beschouwd als behorend tot het academiejaar, zoals hierboven bepaald, waarin de opleiding eindigt;
- 3° actualiseringsprogramma: begrip als vermeld in artikel 2, 1°, van het flexibiliseringsdecreet;
- 4° ambtshalve geregistreerde instelling: instelling als vermeld in artikel 7 van het structuurdecreet;
- 5° bachelorkrediet: een krediet voor een studietoelage om een bacheloropleiding te volgen als vermeld in artikel 12, §1 tot en met §3, van het structuurdecreet, met uitzondering van bacheloropleidingen die volgen op een andere bacheloropleiding;
- 6° buitenland: gebied buiten het grondgebied van het rijk;
- 7° deeltijds leerplichtonderwijs: het door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd, gesubsidieerd of erkend deeltijds secundair onderwijs dat aan een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling gevolgd wordt, evenals de vormingsprogramma's aan centra die door de Vlaamse Gemeenschap zijn erkend voor de vervulling van de deeltijdse leerplicht in toepassing van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht;
- 8° dienst: de dienst van het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming die verantwoordelijk is voor de studiefinanciering;
- 9° diplomacontract: begrip als vermeld in artikel 2, 11°, van het flexibiliseringsdecreet;
- 10° erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor gewoon of buitengewoon basisonderwijs: begrip, gedefinieerd conform hoofdstuk VII van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, zoals tot op heden gewijzigd;
- 11° erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds of deeltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs: begrip, gedefinieerd overeenkomstig de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, zoals tot op heden gewijzigd, en hoofdstuk I van titel IV van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II;
- 12° Europese Hogeronderwijsruimte: alle Europese landen en regio's die de Bolognaverklaring, Joint Declaration of the European Ministers of Education Convened in Bologna on the 19th of June 1999, hebben ondertekend, of die de Bolognaverklaring na die datum hebben onderschreven en die op een Bolognafollow-upconferentie van Europese ministers, bevoegd voor het hoger onderwijs, als lid van het Bolognaproces zijn aanvaard;

- 13° fiscaal ten laste: ten laste volgens artikel 136 tot en met 145 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen;
- 14° flexibiliseringsdecreet: decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen;
- 15° gehuwden: gehuwden en wettelijk samenwonenden overeenkomstig artikel 1476 van het Burgerlijk Wetboek, zoals bepaald bij de wet van 23 november 1998 tot invoering van de wettelijke samenwoning, alsmede twee personen die hun hoofdverblijfplaats hebben op hetzelfde adres en een of meer gemeenschappelijke kinderen hebben;
- 16° halftijds studietraject: een studietraject in het hoger onderwijs met een studieprogramma tussen 27 en 33 studiepunten;
- 17° hoofdverblijfplaats: plaats waar een persoon in de bevolkingsregisters is ingeschreven;
- 18° kadastraal inkomen: het kadastraal inkomen overeenkomstig titel IX van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen;
- 19° kadastraal inkomen vreemd gebruik: kadastraal inkomen van de onroerende goederen die noch als eigen hoofdverblijfplaats, noch voor eigen beroepsdoeleinden worden gebruikt;
- 20° kalenderjaar: periode van 1 januari tot en met 31 december;
- 21° leefeenheid: een of meer meerderjarigen, ongeacht hun geslacht, met eventueel een of meer minderjarigen die hun hoofdverblijfplaats hebben op hetzelfde adres, alsook een of meer minderjarige gehuwde, zelfstandige of alleenstaande leerlingen of studenten, ongeacht hun geslacht, met eventueel een of meer minder- en meerderjarigen die hun hoofdverblijfplaats hebben op hetzelfde adres;
- 22° leerling: de persoon, ingeschreven in het kleuteronderwijs of het leerplichtonderwijs;
- 23° leerplichtonderwijs: het door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd, gesubsidieerd of erkend voltijds lager onderwijs en voltijds of deeltijds secundair onderwijs dat aan een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling gevolgd wordt, evenals de vormingsprogramma's aan centra die door de Vlaamse Gemeenschap zijn erkend voor de vervulling van de leerplicht in toepassing van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht;
- 24° masterkrediet: een krediet voor een studietoelage om een masteropleiding te volgen als vermeld in artikel 12, §4 en §5, van het structuurdecreet, met uitzondering van de masteropleidingen die volgen op een masteropleiding;
- 25° meeneembaarheid van de toelage: het krijgen van een schooltoelage in het secundair onderwijs of een studietoelage in het hoger onderwijs voor een studieprogramma of opleiding, gevolgd in een andere gemeenschap of in het buitenland;
- 26° NARIC-Vlaanderen: het National Academic (& Professional) Recognition and Information Centre, opgericht bij de Vlaamse Gemeenschap;
- 27° opgenomen studiepunten: deel van de opleiding, uitgedrukt in het totaal aantal studiepunten dat het omvat, waarvoor een student zich aan een hogeronderwijsinstelling heeft ingeschreven;
- 28° opleidingsonderdeel: begrip als vermeld in artikel 2, 18°, van het flexibiliseringsdecreet;

- 29° rechthebbende: de leerling en student die overeenkomstig dit decreet recht hebben op een schooltoelage of een studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap;
- 30° schakelprogramma: begrip als vermeld in artikel 2, 19°, van het flexibiliseringsdecreet;
- 31° schooldag: een kalenderdag waarop de leerling dient deel te nemen aan onderwijsactiviteiten, die zowel uit lessen als uit werkplekleren kunnen bestaan;
- 32° schooljaar: de periode die begint op 1 september en eindigt op 31 augustus van het daaropvolgende jaar;
- 33° schooltoelage: financiële middelen, toegekend door de Vlaamse Gemeenschap, aan minvermogende leerlingen in het kleuteronderwijs en het leerplichtonderwijs;
- 34° specifieke lerarenopleiding: opleiding als vermeld in artikel 55octies van het structuurdecreet;
- 35° student: de persoon, ingeschreven in een onderwijsinstelling voor hoger onderwijs;
- 36° structuurdecreet: het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;
- 37° studietoelage: financiële middelen, toegekend door de Vlaamse Gemeenschap, aan minvermogende studenten in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap;
- 38° toelage: een schooltoelage of een studietoelage;
- 39° uitschrijven: het vroegtijdig stopzetten van dat deel van de opleiding waarvoor de aanvrager zich voor het school- of academiejaar in kwestie heeft ingeschreven, op verzoek van de aanvrager of zijn wettelijke tegenwoordiger;
- 40° verworven studiepunten: studiepunten waarvoor aan de student een creditbewijs of een vrijstelling werd verleend;
- 41° voltijds studietraject: een studietraject in het hoger onderwijs met een studieprogramma tussen 54 en 66 studiepunten;
- 42° voorbereidingsprogramma: begrip als vermeld in artikel 2, 26°, van het flexibiliseringsdecreet;
- 43° werkplekleren: de periode tussen 1 september en 30 juni van een schooljaar waarin de leerling in het kader van het door hem gevolgde onderwijs dient te werken.

BOEK II

Schooltoelagen en studietoelagen

TITEL I

Algemene bepalingen

Artikel 6

Om in aanmerking te komen voor een toelage, moet tegelijkertijd worden voldaan aan de nationaliteitsvoorwaarde, de pedagogische voorwaarden, de financiële voorwaarden en de procedurele voorwaarden, bepaald in dit decreet.

Artikel 7

Om de nationaliteit, hoofdverblijfplaats en de toestand van de leefeenheid te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 30 juni van het school- of academiejaar in kwestie.

Artikel 8

De ambtenaren van de dienst kunnen alle inlichtingen inwinnen die zij nuttig achten voor de toepassing van dit decreet.

De aanvrager moet de dienst op de hoogte brengen van nieuwe gegevens die relevant zijn voor de behandeling van zijn dossier.

TITEL II

Nationaliteitsvoorwaarde

Artikel 9

Een toelage kan worden toegekend aan leerlingen of studenten met de Belgische nationaliteit en aan de volgende categorieën van leerlingen of studenten:

- 1° kinderen van onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op basis van een arbeidsovereenkomst gedurende een periode van twee jaar en uiterlijk op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie minstens twaalf maanden minstens 32 uur per maand in België werken of hebben gewerkt en die zich kunnen beroepen op artikel 12 van Verordening (EEG) 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie, en kinderen van onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die gedurende een periode van twee jaar en uiterlijk op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie in België andere werkzaamheden dan werkzaamheden in loondienst verrichten of hebben verricht op basis van een inschrijving in de Kruispuntbank voor Ondernemingen of in het handelsregister;
- 2° onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op basis van een arbeidsovereenkomst gedurende een periode van twee jaar, onmiddellijk voorafgaand aan 31 december van het school- of academiejaar in kwestie, minstens twaalf maanden minstens 32 uur per maand in België werken of hebben gewerkt en die zich kunnen beroepen op artikel 7 van Verordening (EEG) 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie, en onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die gedurende een periode van twee jaar, onmiddellijk voorafgaand aan 31 december van het school- of academiejaar in kwestie, in België andere werkzaamheden dan werkzaamheden in loondienst verrichten of hebben verricht op basis van een inschrijving in de Kruispuntbank voor Ondernemingen;
- 3° onderdanen van een lidstaat van de Europese Unie die gedurende de periode, onmiddellijk voorafgaand aan 31 december van het school- of academiejaar in kwestie, gedurende vijf jaar onafgebroken in België zijn, waarbij de termijn wordt bewezen door de inschrijving in het Rijksregister of door een gelijkwaardig attest, uit te reiken door het gemeentebestuur;

- 4° leerlingen of studenten met een buitenlandse nationaliteit die toegelaten of gemachtigd zijn tot een verblijf van onbepaalde duur in België, zoals bepaald bij de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;
- 5° slachtoffers van mensenhandel, geattesteerd door een door de overheid erkend centrum dat gespecialiseerd is in het onthaal van slachtoffers van mensenhandel.

TITEL III

Pedagogische voorwaarden

HOOFDSTUK I

Schooltoelage kleuter- en leerplichtonderwijs

AFDELING I

Schooltoelage basisonderwijs

Artikel 10

Een schooltoelage kan worden toegekend aan de leerling die is ingeschreven in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor gewoon of buitengewoon basisonderwijs.

Artikel 11

Een schooltoelage kan worden toegekend aan leerlingen in het basisonderwijs die gerechtigd zijn om dat onderwijs te volgen overeenkomstig het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997.

Artikel 12

§1. Om het recht op een toelage voor leerlingen in het kleuteronderwijs vast te stellen, meldt de onderwijsinstelling in kwestie aan de dienst:

- 1° welke leerlingen zijn ingeschreven;
- 2° het aantal schooldagen dat de leerlingen aanwezig waren op school.

§2. Om het recht op een toelage voor leerlingen in het lager onderwijs vast te stellen, meldt de onderwijsinstelling in kwestie aan de dienst:

- 1° welke leerlingen zijn ingeschreven;
- 2° de datum van inschrijving;
- 3° de datum van eventuele uitschrijving;

4° als de leerlingen in het lager onderwijs meer dan dertig al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig zijn geweest.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens, vermeld in §1 en §2, moeten worden meegegeeld.

ONDERAFDELING I

Schooltoelage kleuteronderwijs

Artikel 13

§1. Een schooltoelage voor het kleuteronderwijs kan worden toegekend aan de volgende categorieën van leerlingen die ingeschreven zijn in een kleuterschool:

- 1° de leerling die tijdens het jaar waarin het schooljaar in kwestie begint de leeftijd van drie jaar bereikt en honderdvijftig halve schooldagen aanwezig is. In afwijking hiervan moet de leerling die na 31 december van hetzelfde schooljaar de leeftijd van drie jaar bereikt, honderd halve schooldagen aanwezig zijn op school;
- 2° de leerling die tijdens het jaar waarin het schooljaar in kwestie begint de leeftijd van vier jaar bereikt en gedurende honderdvijfentachtig halve schooldagen aanwezig is op school;
- 3° de leerling die tijdens het jaar waarin het schooljaar in kwestie begint de leeftijd van vijf jaar of meer bereikt en gedurende tweehonderdtwintig halve schooldagen aanwezig is op school.

§2. Als blijkt dat de leerling een schooltoelage heeft ontvangen zonder dat de voorwaarden, vermeld in §1 vervuld waren, wordt de schooltoelage voor het daaropvolgende schooljaar in het kleuteronderwijs pas toegekend en uitbetaald nadat vastgesteld is dat de leerling het vereiste aantal halve schooldagen op school aanwezig is geweest.

§3. De Vlaamse Regering geeft een nadere begripsomschrijving van de term aanwezig, in het kader van de toekenning van de schooltoelage voor het kleuteronderwijs.

ONDERAFDELING II

Schooltoelage lager onderwijs

Artikel 14

§1. Een leerling heeft geen recht op een schooltoelage voor het lager onderwijs als hij:

- 1° in het schooljaar in kwestie niet ingeschreven is in een onderwijsinstelling, als vermeld in artikel 10; of
- 2° gedurende het schooljaar in kwestie en het daaraan voorafgaande schooljaar in het lager onderwijs dertig al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest.

Het eerste lid, 2°, is niet van toepassing op leerlingen die voor de eerste keer het eerste leerjaar van het lager onderwijs volgen.

§2. De Vlaamse Regering geeft een nadere begripsomschrijving van de termen aanwezig en ongewettigd afwezig, in het kader van de toekenning van de schooltoelage voor het lager onderwijs.

AFDELING II

Schooltoelage voltijds secundair onderwijs en deeltijds leerplichtonderwijs

ONDERAFDELING I

Algemene voorwaarden

Artikel 15

§1. Een schooltoelage voor het voltijds secundair onderwijs kan worden toegekend aan de leerling die is ingeschreven in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs.

§2. Een schooltoelage voor het deeltijdse leerplichtonderwijs kan worden toegekend aan de leerling die is ingeschreven in een door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierde, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstelling voor deeltijds secundair onderwijs of in een door de Vlaamse Regering erkend centrum voor vormingsprogramma's die door de Vlaamse Regering zijn erkend voor de vervulling van de leerplicht in toepassing van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht.

Artikel 16

§1. Een leerling heeft geen recht op een schooltoelage voor het voltijds secundair onderwijs of het deeltijds leerplichtonderwijs als hij:

- 1° in het schooljaar in kwestie niet ingeschreven is in een onderwijsinstelling, als vermeld in artikel 15; of
- 2° gedurende het schooljaar in kwestie dertig al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest tijdens de lessen in de onderwijsinstelling of het centrum, vermeld in artikel 15, en/of het werkplekleren dat deel uitmaakt van de opleiding, en als hij gedurende het schooljaar dat voorafgaat aan het schooljaar in kwestie dertig, al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest tijdens de lessen in de onderwijsinstelling of het centrum, vermeld in artikel 15 of in artikel 10, en/of het werkplekleren dat deel uitmaakt van de opleiding.

§2. In afwijking van §1 kan een schooltoelage worden toegekend aan de leerling die uiterlijk op 1 december van datzelfde schooljaar is ingeschreven in een onderwijsinstelling of centrum, als vermeld in artikel 15, en die voor de datum van de voormelde inschrijving tijdens het schooljaar in kwestie was ingeschreven voor een opleiding aan een hogeronderwijsinstelling.

§3. De Vlaamse Regering geeft een nadere begripsomschrijving van de termen aanwezig en ongewettigd afwezig, in het kader van de toekenning van de schooltoelage voor het voltijds secundair onderwijs en het deeltijds leerplichtonderwijs.

Artikel 17

Een leerling heeft recht op een schooltoelage voor het voltijds secundair onderwijs en het deeltijds leerplichtonderwijs tot en met het schooljaar waarin de betrokken leerling 22 jaar wordt.

In afwijking van het eerste lid kan voor leerlingen die ingeschreven zijn in de vierde graad van het voltijds secundair onderwijs een schooltoelage worden toegekend tot en met het schooljaar waarin de betrokken leerling 25 jaar wordt.

Artikel 18

§1. Om het recht op een toelage voor leerlingen in het voltijds secundair onderwijs of het deeltijds leerplichtonderwijs vast te stellen, meldt de onderwijsinstelling of het centrum, zoals bedoeld in artikel 15, aan de dienst:

- 1° welke leerlingen zijn ingeschreven;
- 2° de datum van inschrijving;
- 3° de datum van eventuele uitschrijving;
- 4° als de leerlingen meer dan dertig al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig zijn geweest tijdens de lessen en/of het werkplekleren. De werkgever van de leerling deelt hiertoe elke ongewettigde afwezigheid mee aan de onderwijsinstelling of het centrum, zoals bedoeld in artikel 15.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens, vermeld in §1, moeten worden meegedeeld.

ONDERAFDELING II

Meeneembaarheid van de schooltoelage

Artikel 19

Leerlingen die in het buitenland secundair onderwijs volgen, komen in aanmerking voor een schooltoelage als er voor de in het buitenland gevolgde studierichting of opleiding geen equivalente opleiding bestaat in een onderwijsinstelling of centrum, zoals bedoeld in artikel 15.

Artikel 16, artikel 17, tweede lid, artikel 50, §2 en §4, en artikel 65 zijn niet van toepassing op leerlingen die in het buitenland secundair onderwijs volgen.

AFDELING III

Studietoelage hoger onderwijs

ONDERAFDELING I

Algemene voorwaarden

Artikel 20

§1. Om in aanmerking te komen voor een studietoelage, moet de student een diplomacontract hebben gesloten met betrekking tot het volgen van een opleiding die geaccrediteerd is, erkend is als nieuwe opleiding, of tijdelijk erkend is, en die georganiseerd wordt door een ambtshalve geregistreerde instelling.

De volgende opleidingen worden eveneens beschouwd als opleidingen die vallen onder het toepassingsgebied van het eerste lid:

- 1° opleidingen die vallen onder het toepassingsgebied van artikel 56, §2, van het structuurdecreet, voor de student binnen de normale opleidingsduur de opleiding heeft voltooid;
- 2° opleidingen die geaccrediteerd zijn, erkend zijn als nieuwe opleiding, of die tijdelijk erkend zijn, en die vallen onder het toepassingsgebied van artikel 86 of artikel 94 van het structuurdecreet.

§2. In afwijking van §1, eerste lid, kan voor de volgende opleidingen tevens een studietoelage verkregen worden:

- 1° een voorbereidingsprogramma;
- 2° een schakelprogramma;
- 3° een specifieke lerarenopleiding.

Artikel 21

Iedere student die zich inschrijft voor een aantal studiepunten om een diploma van een bepaalde opleiding te behalen, kan in aanmerking komen voor een studietoelagekrediet dat bestaat uit twee bachelorkredieten, een masterkrediet, een jokerkrediet en bijkomende kredieten voor het volgen van:

- 1° een voorbereidingsprogramma;
- 2° een schakelprogramma;
- 3° een specifieke lerarenopleiding.

Het tweede bachelorkrediet kan pas worden geopend nadat een eerste bachelordiploma is behaald.

Artikel 22

De kredieten vermeld in artikel 21, worden berekend en toegekend op basis van de opleiding en het daaraan verbonden aantal studiepunten.

Artikel 23

§1. Bij de berekening van het bedrag van de studietoelage wordt het aantal studiepunten waarvoor de student zich in het academiejaar in kwestie inschrijft, mee in rekening gebracht.

Per academiejaar kan een student maximaal voor zestig studiepunten een studietoelage krijgen.

§2. Om in aanmerking te komen voor een studietoelage, moet de student zich inschrijven voor minstens dertig studiepunten, waarbij de studiepunten tegelijkertijd uit de verschillende kredieten, vermeld in artikel 21, kunnen geput worden.

In afwijking van het eerste lid komt de student in aanmerking voor een studietoelage als bij een laatste inschrijving met het oog op het behalen van een diploma in het academiejaar of semester in kwestie blijkt dat het resterende aantal studiepunten voor het behalen van het diploma in kwestie lager ligt dan dertig studiepunten.

§3. Als de studieomvang van de opleiding wordt uitgedrukt in studiepunten, wordt de studieomvang van een voltijds studietraject gelijkgesteld met zestig studiepunten en wordt de studieomvang van een halftijds studietraject gelijkgesteld met dertig studiepunten.

§4. Als de studieomvang van de opleiding niet wordt uitgedrukt in studiepunten, wordt de studieomvang voor een academiejaar vastgesteld op zestig studiepunten.

Als de student kan aantonen dat hij geen voltijdse opleiding volgt, wordt de studieomvang vastgesteld op dertig studiepunten.

Artikel 24

Opgenomen studiepunten en verworven studiepunten, waarvoor al dan niet een studietoelage werd toegekend, worden in mindering gebracht op de kredieten, vermeld in artikel 21, tenzij het anders bepaald is.

Artikel 25

Studiepunten met betrekking tot opleidingsonderdelen die in het verleden werden opgenomen, maar niet werden verworven, en waarvoor een studietoelage wordt aangevraagd, moeten worden aangerekend op het jokerkrediet.

Artikel 26

§1. Het jokerkrediet omvat zestig studiepunten en kan worden opgenomen voor het volgen van:

- 1° opleidingsonderdelen van een bacheloropleiding, een masteropleiding, een voorbereidingsprogramma, een schakelprogramma of een specifieke lerarenopleiding, die de student al heeft gevolgd, maar waarvoor hij niet geslaagd was;
- 2° opleidingsonderdelen van een andere bacheloropleiding, masteropleiding, voorbereidingsprogramma, schakelprogramma, of specifieke lerarenopleiding dan een reeds gevolgde bacheloropleiding, masteropleiding, voorbereidingsprogramma, schakelprogramma, of specifieke lerarenopleiding, zonder dat de student de reeds gevolgde bacheloropleiding, masteropleiding, voorbereidingsprogramma, schakelprogramma of specifieke lerarenopleiding met succes voltooide;
- 3° een actualiseringsprogramma voor verworven studiepunten waarvan de geldigheidsduur is verstreken;
- 4° opleidingsonderdelen van een bachelor- of masteropleiding, als in een bepaald academiejaar of semester waarin de student een diploma kan behalen, blijkt dat het desbetreffende krediet voor de opleiding in kwestie is opgebruikt.

§2. Het jokerkrediet geldt voor de hele studieduur.

§3. Het bachelorkrediet, het masterkrediet of de bijkomende kredieten, vermeld in artikel 21, kunnen niet worden opgenomen voor opleidingsonderdelen van een bacheloropleiding, een masteropleiding, een voorberei-

dingsprogramma, een schakelprogramma of een specifieke lerarenopleiding, die valt onder het toepassingsgebied van het jokerkrediet.

§4. Bij toepassing van §1, 2°, worden bij het berekenen van het bachelorkrediet, het masterkrediet of de bijkomende kredieten, vermeld in artikel 21, de reeds opgenomen studiepunten van de reeds gevolgde bacheloropleiding, masteropleiding, voorbereidingsprogramma, schakelprogramma of specifieke lerarenopleiding afgetrokken van het bachelorkrediet, het masterkrediet of een bijkomend krediet, vermeld in artikel 21, dat overeenkomt met de nieuwe opleiding.

Artikel 27

§1. De instellingen voor hoger onderwijs delen aan de dienst de volgende informatie mee betreffende de studenten die een studietoelage aanvragen:

- 1° de aard van het contract dat overeenkomstig artikel 25 van het flexibiliseringsdecreet werd gesloten tussen de student en de onderwijsinstelling met betrekking tot het academiejaar in kwestie;
- 2° het aantal studiepunten van de opleidingsonderdelen waarvoor de betrokken student in het academiejaar in kwestie is ingeschreven, waarbij het aantal studiepunten wordt gespecificeerd van de opleidingsonderdelen die de betrokken student in het verleden al heeft gevolgd, maar waarvoor hij niet geslaagd was;
- 3° de datum waarop en het aantal studiepunten waarvoor een student zich tijdens het academiejaar in kwestie heeft uitgeschreven voor opleidingsonderdelen.

Informatie in verband met de opleiding, opleidingsonderdelen en hiermee verbonden verworven en niet-verworven studiepunten waarvoor de student tijdens andere academiejaren in binnen- of buitenland was ingeschreven, wordt door de student aan de dienst meegedeeld.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens in §1, moeten worden meegedeeld.

ONDERAFDELING II

Meeneembaarheid van de studietoelage

Artikel 28

In geval van meeneembaarheid van de studietoelage wordt er een onderscheid gemaakt tussen horizontale en verticale mobiliteit.

Bij horizontale mobiliteit is de student ingeschreven voor een geaccrediteerde, als nieuw erkende of tijdelijk erkende opleiding aan een ambtshalve geregistreerde instelling en volgt de student in het kader van die opleiding een of meer opleidingsonderdelen in een andere gemeenschap van België of in een ander land binnen of buiten de Europese Hogeronderwijsruimte, waarbij dit opleidingsonderdeel integraal deel uitmaakt van de opleiding waarvoor de student is ingeschreven.

Bij verticale mobiliteit is de student ingeschreven voor een opleiding aan een instelling in een andere gemeenschap of in een ander land binnen of buiten de Europese Hogeronderwijsruimte.

Artikel 29

Binnen en buiten de Europese Hogeronderwijsruimte kunnen studenten, zowel bij horizontale als verticale mobiliteit, in aanmerking komen voor een studietoelage.

Artikel 30

§1. In afwijking van artikel 20 moet de opleiding in kwestie die gevolgd wordt in het kader van verticale mobiliteit:

- 1° door de bevoegde overheid in de gemeenschap of het land in kwestie erkend zijn, of gevolgd worden aan een door de bevoegde overheid erkende instelling; en
- 2° leiden tot een door de bevoegde overheid erkend diploma.

De opleiding die in het verleden voldeed aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, maar waarvan de erkenning van de opleiding of de instelling vervallen is voor de student binnen de normale opleidingsduur de opleiding heeft voltooid, wordt eveneens beschouwd als een opleiding die voldoet aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid.

§2. Als de student in geval van verticale mobiliteit een opleiding volgt buiten de Europese Hogeronderwijsruimte, geldt als aanvullende voorwaarde dat er voor de te volgen opleiding geen gelijkwaardige opleiding bestaat tussen de volgens de bepalingen van het Structuurdecreet geaccrediteerde, als nieuw erkende of tijdelijke erkende opleidingen. Om die voorwaarde te beoordelen, wint de dienst het advies in van Naric-Vlaanderen.

§3. Onverminderd het bepaalde in §1 en §2 moet de betrokken student, om in aanmerking te komen voor een studietoelage voor een opleiding in het kader van verticale mobiliteit, voldoen aan een van de volgende voorwaarden:

- 1° de student heeft zijn hoofdverblijfplaats in het Vlaamse Gewest;
- 2° de student heeft een diploma secundair onderwijs, uitgereikt door een door het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming gefinancierde, gesubsidieerde of erkende instelling;
- 3° de student heeft aan een ambtshalve geregistreerde instelling een diploma hoger onderwijs behaald voor een bacheloropleiding of masteropleiding, als vermeld in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2004 tot vaststelling van de lijst van de bachelor- en de masteropleidingen in het hoger onderwijs in Vlaanderen, zoals tot op heden gewijzigd, of voor een hiermee overeenstemmende opleiding, beëindigd voor de inwerkingtreding van het structuurdecreet.

Artikel 31

Voor de toepassing van artikel 24 wordt voor opleidingen, gevolgd in het kader van verticale mobiliteit, na advies van de betrokken overheid of Naric-Vlaanderen, beoordeeld op welke kredieten, vermeld in artikel 21, de studiepunten in mindering moeten worden gebracht.

Artikel 32

In afwijking van artikel 27 deelt de student die een opleiding volgt in het kader van verticale mobiliteit alle gegevens in verband met de in de andere gemeenschap of in het buitenland gevolgde opleiding en de behaalde

resultaten aan de dienst mee op basis van inschrijvingsbewijzen, diploma's en attesten, uitgereikt door de bevoegde overheid in de gemeenschap of in het land in kwestie.

TITEL IV

Financiële voorwaarden

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Artikel 33

Om te bepalen of een leerling of student in aanmerking komt voor een toelage, wordt uitgegaan van de leefeenheid van de betrokken leerling of student en het referentie-inkomen van zijn leefeenheid.

HOOFDSTUK II

Categorieën van leefeenheden

Artikel 34

§1. Er wordt rekening gehouden met de volgende categorieën van leefeenheden:

- 1° de leefeenheid waar de leerling of student zijn hoofdverblijfplaats heeft bij één of beide ouders van wie zijn afstamming vaststaat;
- 2° de leefeenheid waar de leerling of student ingevolge een gerechtelijke uitspraak, een tussenkomst van een comité voor bijzondere jeugdzorg of van een andere publiekrechtelijke overheid of instelling fiscaal ten laste is van een andere natuurlijke persoon dan de ouders van wie zijn afstamming vaststaat, of de leefeenheid waar de leerling of student minstens drie jaar zijn hoofdverblijfplaats heeft bij of fiscaal ten laste is van een andere natuurlijke persoon dan een of beide ouders van wie zijn afstamming vaststaat;
- 3° gehuwde leerlingen of studenten;
- 4° zelfstandige leerlingen of studenten;
- 5° alleenstaande leerlingen of studenten.

§2. Als een leerling of student bij de berekening van zijn toelage wordt beschouwd als een persoon die behoort tot een bepaalde leefeenheid, kan hij bij de berekening van een toelage van een andere leerling of student niet worden beschouwd als een persoon die behoort tot een andere leefeenheid.

§3. De Vlaamse Regering geeft een nadere begripsomschrijving van de verschillende categorieën van leefeenheden op basis waarvan de toelage van de leerling of student wordt berekend, en bepaalt de persoon of personen van wie het referentie-inkomen in aanmerking wordt genomen bij de berekening van de toelage.

§4. Bij het bepalen van de leefeenheid waartoe een leerling of student behoort, wordt eerst nagegaan of de leerling of student voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van gehuwde leerlingen of studenten, vermeld in §1, 3°, zo niet of de leerling of student voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van zelfstandige leerlingen of studenten, vermeld in §1, 4°, zo niet of de leerling of student voldoet aan de voorwaarden van de categorie van leefeenheid waar de leerling of student zijn hoofdverblijfplaats heeft bij één of beide ouders van wie zijn afstamming vaststaat, vermeld in §1, 1°, zo niet of de leerling of student voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van de leefeenheid waar de leerling of student verblijft bij een andere natuurlijke persoon, vermeld in §1, 2°.

Als wordt vastgesteld dat de leerling of student niet behoort tot een van de categorieën van leefeenheid, vermeld in §1, 1°, 2°, 3° of 4°, wordt nagegaan of de leerling of student voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van alleenstaande leerling of student, vermeld in §1, 5°.

Als wordt vastgesteld dat de leerling of student niet behoort tot een van de categorieën van leefeenheden, vermeld in §1, wordt de leerling of student beschouwd als een persoon die behoort tot de categorie van leefeenheid, vermeld in §1, 1° of 2°, waarbij desgevallend wordt uitgegaan van de laatste hoofdverblijfplaats van de student of leerling bij een ouder van wie zijn afstamming vaststaat of bij een andere natuurlijke persoon, als vermeld in §1, 2°.

§5. Als een leerling of student bij zijn aanvraag aangeeft dat hij behoort tot een leefeenheid als vermeld in §1, 3°, 4° of 5°, maar overeenkomstig §4 deel uitmaakt van een leefeenheid als vermeld in §1, 1° of 2°, worden de gegevens over de inkomsten bij de toekenning of afwijzing van de aanvraag niet door de dienst meegedeeld aan de aanvrager.

HOOFDSTUK III

Referentie-inkomen

Artikel 35

§1. Het referentie-inkomen bestaat uit:

- 1° het gezamenlijk belastbaar inkomen;
- 2° het afzonderlijk belastbaar inkomen;
- 3° tachtig procent van de aan de persoon of personen van wie het referentie-inkomen voor de berekening van de toelage in aanmerking wordt genomen en aan de ten laste zijnde kinderen uitbetaalde onderhoudsgelden, voor zover die nog niet begrepen zijn in het gezamenlijk belastbaar inkomen, vermeld in punt 1°;
- 4° tweemaal het geïndexeerd kadastraal inkomen vreemd gebruik en eenmaal het geïndexeerd kadastraal inkomen dat voor eigen beroepsdoeleinden wordt aangewend;
- 5° de inkomensvervangende tegemoetkoming, toegekend in het raam van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkoming aan gehandicapten;
- 6° het leefloon, toegekend in het raam van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie;
- 7° het bestaansminimum, toegekend in het raam van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum;

8° de niet-belastbare beurs, vermeld in artikel 53 van het koninklijk besluit van 27 augustus 1993 tot uitvoering van artikel 90, 2°, tweede lid, van het Wetboek van Inkomstenbelastingen, voor zover die onderworpen is aan sociale zekerheid.

§2. Als het referentie-inkomen, vermeld in §1, voor minstens zeventig procent bestaat uit vervangingsinkomsten, worden die vervangingsinkomsten verminderd met een bedrag dat gelijk is aan de forfaitaire aftrek voor beroepskosten die op fiscaal vlak wordt toegepast op bezoldigingen en baten.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop het referentie-inkomen op basis van buitenlandse inkomsten wordt bepaald.

Artikel 36

De leerling of student van wie het referentie-inkomen van de leefeenheid waartoe hij behoort de maximuminkomensgrens, vermeld in artikel 43, niet overschrijdt, wordt voor de toepassing van dit decreet beschouwd als rechthebbende op een toelage.

Artikel 37

De Vlaamse Regering bepaalt het in aanmerking te nemen kalenderjaar waarop het referentie-inkomen wordt bepaald, de uitzonderingen hierop als het inkomen van het kalenderjaar waarin het school- of academiejaar in kwestie begint vermoedelijk lager ligt dan het inkomen van het in aanmerking te nemen kalenderjaar of als de leerling of student pas na het in aanmerking te nemen kalenderjaar voldoet aan de voorwaarden van de leefeenheid waartoe hij behoort, alsmede de attesten op basis waarvan het referentie-inkomen wordt aangetoond.

HOOFDSTUK IV

Kadastraal inkomen

Artikel 38

Het kadastraal inkomen van de leefeenheid wordt gewogen om te bepalen of de leerling of student in aanmerking komt voor een toelage.

Een leerling of student heeft geen recht op een toelage als het verdrievoudigd geïndexeerd kadastraal inkomen vreemd gebruik van de personen van wie het referentie-inkomen overeenkomstig artikel 34 als uitgangspunt wordt genomen voor de berekening van het referentie-inkomen hoger is dan twintig procent van het referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, verminderd met tweemaal het geïndexeerd kadastraal inkomen vreemd gebruik en eenmaal het geïndexeerd kadastraal inkomen dat voor eigen beroepsdoeleinden wordt aangewend, vermeld in artikel 35, eerste lid, 4°.

Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing als het referentie-inkomen van de leefeenheid geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit bestaansminimum of leefloon, of voor minstens zeventig procent bestaat uit alimentatiegelden, vervangingsinkomsten of een inkomensvervangende tegemoetkoming, toegekend in het raam van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkoming aan gehandicapten.

De Vlaamse Regering bepaalt het in aanmerking te nemen kalenderjaar waarop het kadastraal inkomen wordt bepaald, de uitzonderingen hierop als het inkomen van het kalenderjaar waarin het school- of academiejaar in kwestie begint vermoedelijk lager ligt dan het inkomen van het in aanmerking te nemen kalenderjaar of als de

leerling of student pas na het in aanmerking te nemen kalenderjaar voldoet aan de voorwaarden van de leefeenheid waartoe hij behoort, alsmede de attesten op basis waarvan het kadastraal inkomen wordt aangetoond.

HOOFDSTUK V

Bedrag van de toelage

AFDELING I

Algemene bepalingen

Artikel 39

§1. Een leerling of student heeft recht op een volledige toelage als het referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, gelijk is aan of lager is dan de voor zijn leefeenheid in aanmerking te nemen minimuminkomensgrens, vermeld in artikel 43.

§2. Een leerling of student heeft geen recht op een toelage als het referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, hoger is dan de voor zijn leefeenheid in aanmerking te nemen maximuminkomensgrens, vermeld in artikel 43.

§3. Als het in aanmerking te nemen referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, hoger is dan de minimuminkomensgrens, vermeld in artikel 43, doch lager is dan de maximuminkomensgrens, vermeld in artikel 43, wordt een toelage verleend waarvan het bedrag gelijk is aan het bedrag van de volledige toelage, vermeld in artikel 49, lid 1, artikel 50, of artikel 51, §1, vermenigvuldigd met de coëfficiënt van de formule (maximuminkomensgrens min referentie-inkomen)/(maximuminkomensgrens min minimuminkomensgrens).

§4. De student ontvangt een uitzonderlijke toelage als het in aanmerking te nemen referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, gelijk is aan of lager is dan een tiende van de maximuminkomensgrens, vermeld in artikel 43, en als hij voldoet aan een van de volgende voorwaarden:

- 1° de student valt onder het toepassingsgebied van artikel 34, §1, 3°, 4° en 5°;
- 2° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit vervangingsinkomsten;
- 3° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit alimentatiegelden;
- 4° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit leefloon, toegekend in het raam van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, of uit bestaansminimum, toegekend in het raam van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op bestaansminimum;
- 5° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit een inkomensvervangende tegemoetkoming, toegekend in het raam van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan gehandicapten.

§5. De leerling ontvangt een uitzonderlijke toelage als het in aanmerking te nemen referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, gelijk is aan of lager is dan een tiende van de maximuminkomensgrens, vermeld in artikel 43, en als hij voldoet aan een van de volgende voorwaarden:

- 1° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit vervangingsinkomsten;
- 2° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit alimentatiegelden;
- 3° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit leefloon, toegekend in het raam van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, of uit bestaansminimum, toegekend in het raam van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op bestaansminimum;
- 4° het referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit een inkomensvervangende tegemoetkoming, toegekend in het raam van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan gehandicapten.

In afwijking van het eerste lid komt de leerling niet in aanmerking voor een uitzonderlijke toelage als hij aan een van volgende voorwaarden beantwoordt:

- 1° de leerling is intern, als vermeld in artikel 44, lid 2;
- 2° de leerling zit in het eerste, tweede of derde leerjaar van de vierde graad van het beroepssecundair onderwijs;
- 3° de leerling behoort tot een leefeenheid als vermeld in artikel 34, §1, 3°, 4° en 5°.

§6. Een leerling of student heeft recht op de minimumtoelage als het referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, gelijk is aan de maximuminkomensgrens, vermeld in artikel 43.

Artikel 40

In afwijking van artikel 39 heeft een leerling in het kleuteronderwijs recht op een schooltoelage als het referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, gelijk is aan of lager is dan de voor zijn leefeenheid in aanmerking te nemen maximuminkomensgrens, vermeld in artikel 43.

Artikel 41

§1. Bij het vastleggen van de minimum- en maximuminkomensgrens wordt rekening gehouden met de volgende factoren:

- 1° het aantal personen ten laste in de leefeenheid;
- 2° het aantal studenten aanwezig in de leefeenheid die tijdens het school- of academiejaar in kwestie hoger onderwijs volgen;
- 3° het aantal personen aanwezig in de leefeenheid die fiscaal als gehandicapt worden aangemerkt.

§2. De waarde van elke factor wordt uitgedrukt in punten.

Artikel 42

§1. De volgende personen en categorieën worden voor de berekening van de minimum- en maximuminkomensgrenzen gelijkgesteld met een punt:

- 1° elke persoon in de leefeenheid die fiscaal ten laste is van de persoon of personen van wie het referentie-inkomen voor de berekening van de toelage in aanmerking wordt genomen;
- 2° elke leerling of student in de leefeenheid die niet meer fiscaal ten laste is van de persoon of personen van wie het referentie-inkomen voor de berekening van de toelage in aanmerking wordt genomen omdat hij bestaansmiddelen heeft gehad, op voorwaarde dat hij niet in aanmerking komt voor het statuut van gehuwde, zelfstandige of alleenstaande leerling of student;
- 3° elke persoon van wie het referentie-inkomen voor de berekening van de toelage in aanmerking wordt genomen, en die op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie fiscaal als gehandicapt wordt aangemerkt;
- 4° de categorie van leefeenheid die valt onder het toepassingsgebied van artikel 34, §1, 1°, 2° of 3°.

§2. In afwijking van §1 wordt elke persoon die valt onder §1, 1° of 2°, en die op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie als gehandicapt wordt aangemerkt, met twee punten gelijkgesteld.

§3. Voor elke persoon die valt onder het toepassingsgebied van artikel 42, §1, 1° of 2°, en die buiten de kandidaat hoger onderwijs volgt tijdens het school- of academiejaar in kwestie, wordt bij de aanvraag van een studietoelage hoger onderwijs één punt bijgeteld en worden bij de aanvraag van een schooltoelage zo veel punten bijgeteld als er hogeronderwijsstudenten aanwezig zijn in de leefeenheid, min een punt.

§4. Voor elke persoon van wie het inkomen op basis van artikel 34, §1, 1° en 2°, en op basis van artikel 34, §3, in aanmerking wordt genomen bij het samenstellen van het referentie-inkomen, en die buiten de kandidaat hoger onderwijs volgt tijdens het school- of academiejaar in kwestie, wordt een punt toegekend.

§5. Als de leerling of de student zijn hoofdverblijfplaats heeft bij een leefeenheid die bestaat uit een ouder van wie zijn afstamming vaststaat en uit een of meer niet-verwanten waarvan hij niet fiscaal ten laste is, wordt er voor de berekening van de minimum- en maximuminkomensgrenzen een punt afgetrokken, tenzij de niet-verwanten niet beschikken over financiële middelen als vermeld in artikel 35, §1, 1°, 2°, 3°, 4° en 8°.

Artikel 43

§1. De minimum- en maximuminkomensgrenzen worden vastgelegd aan de hand van een puntensysteem, gaande van nul tot twintig:

- 1° de minimuminkomensgrens stemt voor een leefeenheid met nul punten overeen met 6573,55 euro en voor een leefeenheid met twintig punten met 31.177,76 euro;
- 2° de maximuminkomensgrens stemt voor een leefeenheid met nul punten overeen met 14.489,77 euro en voor een leefeenheid met twintig punten met 75.362,09 euro.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regeling inzake de bepaling van de minimum- en maximuminkomensgrenzen.

Artikel 44

Voor de berekening van het bedrag van de toelage in het voltijds secundair en hoger onderwijs wordt er een onderscheid gemaakt naargelang de leerling of student al dan niet in een internaat of op kamers verblijft.

De volgende leerlingen worden beschouwd als interne leerlingen:

- 1° de leerling die gedurende het schooljaar in kwestie minstens vijf maanden verblijft in een door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd internaat;
- 2° de leerling die gedurende het schooljaar in kwestie een huurovereenkomst heeft gesloten voor minstens vijf maanden met betrekking tot een woonst die zich op een ander adres dan zijn hoofdverblijfplaats bevindt;
- 3° de leerling die in het buitenland een opleiding volgt;
- 4° de gehuwde, zelfstandige of alleenstaande leerling.

De volgende studenten worden beschouwd als kotstudenten:

- 1° de student die zich overeenkomstig zijn diplomacontract heeft ingeschreven voor respectievelijk een volledig academiejaar of een semester en die een huurovereenkomst heeft gesloten voor respectievelijk minstens acht of vier maanden met betrekking tot een woonst die zich op een ander adres dan zijn hoofdverblijfplaats bevindt;
- 2° de student die een opleiding volgt in het buitenland;
- 3° de gehuwde, zelfstandige of alleenstaande student.

De student die zich overeenkomstig zijn diplomacontract heeft ingeschreven voor een periode die korter is dan een semester, wordt beschouwd als niet-kotstudent.

Artikel 45

Het bedrag van de toelage is afhankelijk van het door de betrokkene gevolgde onderwijs en van de hoogte van het referentie-inkomen.

Artikel 46

De bedragen, vermeld in artikel 43, 48, 49, 50 en 51, worden jaarlijks voor de aanvang van het school- of academiejaar geïndexeerd op basis van het indexcijfer van de consumptieprijzen, vermeld in hoofdstuk II van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop die indexering wordt toegepast.

Artikel 47

Alle bedragen inzake inkomensgrenzen en toelagebedragen gelden voor een volledig school- of academiejaar, ongeacht het ogenblik waarop de betrokkene zijn aanvraag indient.

AFDELING II

Schooltoelage basisonderwijs

Artikel 48

Voor leerlingen in het kleuteronderwijs bedraagt de schooltoelage 45 euro.

Artikel 49

Voor leerlingen in het lager onderwijs bedraagt een volledige schooltoelage 90 euro.

De uitzonderlijke schooltoelage bedraagt voor leerlingen in het lager onderwijs 120 euro.

De minimumschooltoelage bedraagt 60 euro.

Het uiteindelijke bedrag van de schooltoelage wordt afgerond tot twee cijfers na de komma.

AFDELING III

Schooltoelage voltijds secundair onderwijs en deeltijds leerplichtonderwijs

Artikel 50

§1. Bij de berekening van het bedrag van de toelage in het voltijds secundair onderwijs wordt eerst nagegaan of de leerling in het eerste, tweede of derde leerjaar van de vierde graad van het beroepssecundair onderwijs zit, zo niet of hij voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van gehuwde, zelfstandige of alleenstaande leerling, vermeld in artikel 34, zo niet of de leerling in het derde leerjaar van de derde graad van het technisch secundair onderwijs of beroepsonderwijs zit.

§2. Voor leerlingen in het voltijds beroepssecundair onderwijs van het eerste, het tweede of het derde leerjaar van de vierde graad bedraagt de volledige schooltoelage:

1° 2633 euro voor interne leerlingen;

2° 701 euro voor externe leerlingen.

De minimumschooltoelage voor externe en interne leerlingen bedraagt 584 euro.

§3. Voor gehuwde, zelfstandige en alleenstaande leerlingen in het voltijds secundair onderwijs is het bedrag van de volledige toelage gelijk aan 1546 euro.

De minimumschooltoelage bedraagt 308,40 euro.

§4. Voor leerlingen in het derde leerjaar van de derde graad van het voltijds technisch secundair onderwijs en voltijds beroepssecundair onderwijs bedraagt de volledige schooltoelage:

1° 741,60 euro voor interne leerlingen;

2° 372 euro voor externe leerlingen.

De uitzonderlijke toelage bedraagt 470,40 euro.

De minimumschooltoelage bedraagt:

1° 308,40 euro voor interne leerlingen;

2° 84 euro voor externe leerlingen.

§5. Voor andere leerlingen in het voltijds secundair onderwijs dan de leerlingen vermeld in §2 tot en met §4, bedraagt de volledige schooltoelage:

1° 618 euro voor interne leerlingen;

2° 310 euro voor externe leerlingen.

De uitzonderlijke toelage bedraagt 392 euro.

De minimumschooltoelage bedraagt:

1° 257 euro voor interne leerlingen;

2° 70 euro voor externe leerlingen.

§6. Voor leerlingen in het deeltijds leerplichtonderwijs, bedraagt de volledige schooltoelage 180 euro.

De uitzonderlijke toelage bedraagt 250 euro.

De minimumschooltoelage bedraagt 60 euro.

§7. Het uiteindelijke bedrag van de schooltoelage wordt afgerond tot twee cijfers na de komma.

AFDELING IV

Studietoelage hoger onderwijs

Artikel 51

§1. Voor studenten die voor zestig studiepunten toelagegerechtigd zijn, bedraagt de volledige studietoelage:

1° 3253,61 euro voor kotstudenten;

2° 1952,80 euro voor niet-kotstudenten.

§2. Voor studenten die voor zestig studiepunten toelagegerechtigd zijn, bedraagt de uitzonderlijke studietoelage:

1° 4380,55 euro voor kotstudenten;

2° 2833,79 euro voor niet-kotstudenten.

§3. De minimumstudietoelage bedraagt 210,24 euro.

§4. Het uiteindelijke bedrag van de studietoelage wordt afgerond tot twee cijfers na de komma.

Artikel 52

§1. Als de student voor minder dan zestig studiepunten toelagegerechtigd is, wordt het bedrag van de studietoelage als volgt berekend:

1° een kotstudent ontvangt dertig procent van de studietoelage die hij zou ontvangen als hij voor zestig studiepunten toelagegerechtigd zou zijn, vermeerderd met het resterende zeventig procent dat wordt gedeeld door zestig en vermenigvuldigd met het aantal studiepunten waarvoor hij toelagegerechtigd is;

2° een niet-kotstudent ontvangt twintig procent van de studietoelage die hij zou ontvangen als hij voor zestig studiepunten toelagegerechtigd zou zijn, vermeerderd met het resterende tachtig procent dat wordt gedeeld door zestig en vermenigvuldigd met het aantal studiepunten waarvoor hij toelagegerechtigd is.

§2. In afwijking van §1 wordt voor de student die voor minder dan dertig studiepunten toelagegerechtigd is, het bedrag van de studietoelage dat hij zou ontvangen als hij voor zestig studiepunten toelagegerechtigd zou zijn, gedeeld door zestig en vermenigvuldigd met het aantal studiepunten waarvoor hij toelagegerechtigd is.

§3. Een student die zich tijdens een academiejaar tweemaal inschrijft voor een halftijds studietraject, wordt voor de berekening van het bedrag van de studietoelage beschouwd als een student die een voltijds studietraject volgt.

TITEL V

Procedurele voorwaarden

HOOFDSTUK I

Aanvraag

AFDELING I

Algemene bepalingen

Artikel 53

De aanvraag voor een toelage wordt door de aanvrager bij de dienst ingediend vanaf 15 augustus en uiterlijk op 30 juni van het school- of academiejaar in kwestie.

De aanvraag die wordt ingediend na 30 juni van het school- of academiejaar in kwestie wordt niet meer behandeld.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de aanvraag voor een toelage moet worden ingediend.

Artikel 54

Als een dossier voor de aanvraag van een toelage onvolledig werd ingediend, moeten de gevraagde documenten op straffe van afsluiting zonder gevolg uiterlijk op 31 december van het kalenderjaar dat volgt op het einde van het school- of academiejaar in kwestie aan de dienst worden bezorgd, tenzij:

1° de in aanmerking te nemen inkomsten nog niet werden nagezien door de Federale Overheidsdienst Financiën;

2° een bezwaarschrift of een verzoekschrift tot ambtshalve ontheffing van belasting werd ingediend overeenkomstig artikel 366 tot en met 376 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen, of een vordering voor de rechtbank werd ingeleid.

In geval van de uitzonderingen, vermeld in het eerste lid, 1° en 2°, moeten de door de Federale Overheidsdienst Financiën in het kader van lid 1 nageziene inkomsten worden overgemaakt aan de dienst uiterlijk zes maanden na het verkrijgen ervan.

Artikel 55

De toelage wordt op zijn vroegst uitbetaald vanaf 1 september van het school- of academiejaar in kwestie.

AFDELING II

Schooltoelage kleuter- en leerplichtonderwijs

Artikel 56

De toelage wordt uitbetaald op een rekening van de wettelijke vertegenwoordiger van de betrokken leerling bij wie de betrokken leerling op 31 december van het schooljaar in kwestie zijn hoofdverblijfplaats heeft, tenzij een meerderjarige leerling voorafgaand aan de uitbetaling van de toelage de dienst verzoekt de toelage uit te betalen op een andere rekening.

De Vlaamse Regering kan gevallen bepalen waarin kan worden afgeweken van het eerste lid.

AFDELING III

Studietoelage hoger onderwijs

Artikel 57

De studietoelage wordt uitbetaald op een rekening van de student, tenzij de student voorafgaand aan de uitbetaling de dienst verzoekt de toelage uit te betalen op een andere rekening.

Artikel 58

Als een voorschot op de studietoelage door een studentenvoorziening werd betaald aan de student, wordt dat bedrag door de dienst terugbetaald aan de studentenvoorziening, voor zover de student recht heeft op een studietoelage.

Dat bedrag kan, ongeacht het voorschot, nooit hoger zijn dan de studietoelage waarop de student recht heeft.

Het eventuele positieve saldo ten voordele van de student wordt rechtstreeks aan de student uitbetaald.

Een studentenvoorziening kan de dienst verzoeken om het eerste lid tot en met het derde lid met betrekking tot de door haar betaalde voorschotten niet toe te passen.

HOOFDSTUK II

Herziening

Artikel 59

Als zich met betrekking tot de nationaliteitsvoorwaarde, de pedagogische voorwaarden of de financiële voorwaarden, vermeld in dit decreet, wijzigingen voordoen, kan de aanvrager tot zes maanden na de kennisname van de nieuwe feiten vragen aan de dienst om zijn dossier te herzien.

Artikel 60

In de volgende gevallen kan op initiatief van de dienst het dossier worden herzien:

- 1° als de toelage onjuist werd berekend, al dan niet op basis van bedrieglijke handelingen, valse verklaringen of willens en wetens onvolledige verklaringen;
- 2° als de toelage werd berekend op basis van een inkomen dat nog niet nagezien werd door de Federale Overheidsdienst Financiën en als nadien blijkt dat het vermoedelijk inkomen verschillend is van het nagezien inkomen;
- 3° na de kennisname van feiten waaruit blijkt dat een van de voorwaarden voor toekenning van een toelage niet was vervuld.

Artikel 61

Als de herziening van het dossier aanleiding geeft tot een hogere toelage, wordt het positieve saldo bijbetaald.

HOOFDSTUK III

Terugvordering

AFDELING I

Algemene bepalingen

Artikel 62

In de gevallen, vermeld in artikel 59 en artikel 60, wordt de toegekende en reeds uitbetaalde toelage waarop de betrokkene geen recht heeft, teruggevorderd.

Artikel 63

Sommen die onverschuldigd werden uitbetaald, zijn voorgoed verkregen door degenen die ze hebben ontvangen als de terugvordering daarvan niet gevraagd wordt binnen een termijn van vijf jaar, te rekenen vanaf 1 januari

van het begrotingsjaar waarop de uitgave is aangerekend, tenminste als ze niet door bedrieglijke handelingen, door valse verklaringen of door willens en wetens onvolledige verklaringen werden verkregen.

Artikel 64

De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten voor de terug te vorderen sommen, de terugvorderingsprocedure en de verhoudingsgewijze terugvordering, vermeld in artikel 66, evenals de verrekening van de opgenomen studiepunten.

AFDELING II

Schooltoelage leerplichtonderwijs

Artikel 65

In geval van uitschrijving in het lager onderwijs, het secundair onderwijs of in het deeltijds leerplichtonderwijs, wordt de toelage integraal teruggevorderd als de betrokken leerling uiterlijk vijftien kalenderdagen na de datum van uitschrijving niet opnieuw is ingeschreven in het lager onderwijs, het secundair onderwijs of in het deeltijds leerplichtonderwijs.

AFDELING III

Studietoelage hoger onderwijs

Artikel 66

Als de student zich uitschrijft voor de opleiding op basis waarvan hij een studietoelage heeft ontvangen en zich niet voor een andere opleiding, als vermeld in artikel 20, in hetzelfde academiejaar heeft ingeschreven, wordt de studietoelage teruggevorderd in verhouding tot het moment in het academiejaar waarop de student zich heeft uitgeschreven.

In afwijking van het eerste lid wordt de studietoelage in geval van uitschrijving integraal teruggevorderd als de student zich overeenkomstig zijn diplomacontract had ingeschreven voor een periode die korter is dan een semester.

HOOFDSTUK IV

Beroepsprocedure

Artikel 67

Een georganiseerd beroep kan worden ingediend bij de dienst door:

- 1° de aanvrager die niet akkoord gaat met een negatieve beslissing over zijn aanvraag voor een toelage;
- 2° de aanvrager die vindt dat het bedrag van de toegekende toelage onjuist berekend is;

3° de aanvrager die niet akkoord gaat met een terugvordering als vermeld in artikel 62, 65 en 66.

Het beroep wordt aangetekend ingediend binnen een termijn van zestig kalenderdagen die ingaat op de dag na de dag waarop het definitieve bedrag of de weigering van de toelage meegedeeld is, en moet juridische en feitelijke argumenten vermelden die de betrokkene aanvoert tot staving van zijn aanspraak.

Beroepen worden beantwoord binnen zestig kalenderdagen na de ontvangst ervan door de dienst.

In afwijking van artikel 34, §5, wordt het inkomen van de oudergerelateerde leefeenheid, vermeld in artikel 34, §1, 1° en 2°, in de beroepsbeslissing van de dienst meegedeeld aan de aanvrager die bij zijn aanvraag heeft aangegeven dat hij behoort tot een leefeenheid als vermeld in artikel 34, §1, 3°, 4° of 5°, doch met toepassing van artikel 34, §4, berekend werd op basis van het inkomen van de leefeenheden vermeld, in artikel 34, §1, 1° en 2°.

TITEL VI

Algemene overgangsbepalingen

Artikel 68

In afwijking van artikel 9 komen kandidaat-vluchtelingen, alsook hun kinderen die sinds hun minderjarigheid in België verblijven en niet zelf een asielaanvraag hebben ingediend, van wie de asielaanvraag ontvankelijk werd verklaard onmiddellijk voorafgaand aan het door de Koning, ingevolge artikel 78 van de wet van 15 september 2006 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, bepaalde tijdstip waarop deze wet integraal in werking treedt ofwel onmiddellijk voorafgaand aan de eerste dag van de dertiende maand na publicatie van voornoemde wet bij gebreke aan een door de Koning bepaalde datum, in aanmerking voor een toelage zolang hun procedure lopende is bij het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatslozen, bij de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen, of bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

TITEL VII

Overgangsbepalingen hoger onderwijs

Artikel 69

§1. Het studietraject dat reeds voor academiejaar 2004-2005 werd gevolgd, al dan niet met toekenning van een studietoelage of studiefinanciering, wordt in rekening gebracht bij de berekening van de kredieten, vermeld in artikel 21. Hierbij worden de volgende bepalingen in acht genomen:

1° de kredieten, vermeld in artikel 21, worden verminderd met:

- a) een bachelorkrediet als de student een opleiding, bekroond met een diploma van het hogeschoolonderwijs van één cyclus, met een diploma van de eerste cyclus van het hogeschoolonderwijs van twee cycli of met een diploma van de eerste cyclus van het academisch onderwijs, heeft voltooid;
- b) een masterkrediet als de student een opleiding, bekroond met een diploma van de tweede cyclus van het hogeschoolonderwijs van twee cycli of met een diploma van de tweede cyclus van het academisch onderwijs, heeft voltooid;

- c) een krediet voor het volgen van een lerarenopleiding als vervolgopleiding, als de student een lerarenopleiding als vervolgopleiding, bekroond met een diploma voor geaggregeerde voor secundair onderwijs groep 2 of groep 3, heeft voltooid;
- d) het jokerkrediet als de student de jokerbeurs, vermeld in het decreet van 16 februari 2001, heeft opgebruikt.

2° elk reeds gevolgd studiejaar, wordt beschouwd als zestig opgenomen studiepunten, ook als de opleiding niet met een diploma werd bekroond.

§2. Het studietraject dat met een diplomacontract werd gevolgd vanaf academiejaar 2004-2005 tot de inwerkingtreding van dit decreet, al dan niet met de toekenning van een studietoelage, wordt in rekening gebracht bij de berekening van de kredieten, vermeld in artikel 21. Hierbij worden de volgende bepalingen in acht genomen:

- 1° voor academiejaar 2004-2005 worden voor de opleiding die nog niet het voorwerp was van flexibilisering, overeenkomstig het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, zestig studiepunten in mindering gebracht, tenzij de student aantoonst dat hij een halftijds traject heeft gevolgd. In dat geval worden dertig studiepunten in mindering gebracht;
- 2° voor academiejaar 2004-2005 worden voor de opleiding die reeds het voorwerp was van flexibilisering, overeenkomstig het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, de in dat academiejaar opgenomen studiepunten in mindering gebracht;
- 3° vanaf academiejaar 2005-2006 worden de per academiejaar opgenomen studiepunten in mindering gebracht op de kredieten, vermeld in artikel 21;
- 4° het jokerkrediet wordt in mindering gebracht als en in de mate dat de student het jokerkrediet, conform het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, heeft aangewend tijdens het academiejaar 2004-2005, 2005-2006 of 2006-2007.

In afwijking van het eerste lid worden de opleidingen die vanaf academiejaar 2004-2005 tot de inwerkingtreding van dit decreet in het buitenland gevolgd werden, in rekening gebracht bij de berekening van de kredieten, vermeld in artikel 21, als de gevolgde opleiding voldoet aan de bepalingen, vermeld in artikel 30, §1, waarbij elk gevolgd studiejaar beschouwd wordt als zestig opgenomen studiepunten, tenzij de student aantoonst dat hij een halftijds traject heeft gevolgd. In dat geval wordt het gevolgde studiejaar beschouwd als dertig opgenomen studiepunten.

§3. Voor de student die een opleiding volgt die nog het voorwerp uitmaakt van de omvorming naar de bachelor-masterstructuur, wordt afhankelijk van de gevolgde opleiding een bachelor- of masterkrediet geopend, waarop in overeenstemming met §2 studiepunten of kredieten in mindering worden gebracht.

BOEK III

Diverse bepalingen

Artikel 70

Artikel 12 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, vervangen bij het decreet van 18 november 2005, wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 12

Om te voldoen aan de nationaliteitsvoorwaarden die overeenkomstig artikel 61 noodzakelijk zijn om in aanmerking te komen voor selectieve voorzieningen van de studentenvoorzieningen, komen studenten met de Belgische nationaliteit in aanmerking, evenals de volgende categorieën van studenten die in België verblijven:

- 1° kinderen van onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op basis van een arbeidsovereenkomst gedurende een periode van twee jaar en uiterlijk op 31 december van het academiejaar in kwestie minstens twaalf maanden minstens 32 uur per maand in België werken of hebben gewerkt en die zich kunnen beroepen op artikel 12 van Verordening (EEG) 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie, en kinderen van onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die gedurende een periode van twee jaar en uiterlijk op 31 december van het academiejaar in kwestie in België andere werkzaamheden dan werkzaamheden in loondienst verrichten of hebben verricht op basis van een inschrijving in de Kruispuntbank voor Ondernemingen of in het handelsregister;
- 2° onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op basis van een arbeidsovereenkomst gedurende een periode van twee jaar, onmiddellijk voorafgaand aan 31 december van het academiejaar in kwestie, minstens twaalf maanden minstens 32 uur per maand in België werken of hebben gewerkt en die zich kunnen beroepen op artikel 7 van Verordening (EEG) 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie, en onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die gedurende een periode van twee jaar, onmiddellijk voorafgaand aan 31 december van het academiejaar in kwestie, in België andere werkzaamheden dan werkzaamheden in loondienst verrichten of hebben verricht op basis van een inschrijving in de Kruispuntbank voor Ondernemingen;
- 3° onderdanen van een lidstaat van de Europese Unie die gedurende de periode, onmiddellijk voorafgaand aan 31 december van het academiejaar in kwestie, gedurende vijf jaar onafgebroken in België zijn verbleven, waarbij de termijn wordt bewezen door de inschrijving in het Rijksregister of door een gelijkwaardig attest, uit te reiken door het gemeentebestuur;
- 4° studenten met een buitenlandse nationaliteit die toegelaten of gemachtigd zijn tot een verblijf van onbeperkte duur in België, zoals bepaald bij de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;
- 5° kandidaat-vluchtelingen van wie de asielaanvraag ontvankelijk is verklaard, alsook hun kinderen die sinds hun minderjarigheid in België verblijven en die niet zelf een asielaanvraag hebben ingediend;
- 6° buitenlandse onderdanen die in het kader van de strijd tegen de mensenhandel een aankomstverklaring hebben ontvangen, overeenkomstig artikel 5 van de wet van 15 december 1980, of die beschikken over een machtiging tot verblijf van meer dan drie maanden voor een beperkte of onbeperkte duur, overeenkomstig artikel 9 tot en met 13 van de wet van 15 december 1980, geattesteerd door een gespecialiseerde onthaaldienst.”.

Artikel 71

In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 november 2005, wordt het opschrift van titel IV vervangen door wat volgt: “Verhouding tussen studietoelagen toegekend voor het hoger onderwijs en studentenvoorzieningen”.

Artikel 72

In artikel 73, 1°, 3° en 7°, van hetzelfde decreet wordt het woord “studiefinanciering” vervangen door de woorden “studietoelagen voor het hoger onderwijs”.

Artikel 73

Als een persoon in hetzelfde school- of academiejaar tegelijk voldoet aan de voorwaarden voor een school- en een studietoelage, heeft hij enkel recht op de hoogste toelage.

BOEK IV

Opheffingsbepalingen

Artikel 74

De wet van 19 juli 1971 betreffende de toekenning van studietoelagen en studieleningen, gewijzigd bij de decreten van 31 juli 1990, 8 juli 1996, 16 december 2001 en 14 februari 2003 wordt opgeheven met eerbiedigende werking, met uitzondering van artikel 5, laatste zin, artikel 10, tweede lid, en artikel 20.

Artikel 75

Het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd bij het decreet van 18 november 2005, wordt opgeheven met eerbiedigende werking, met uitzondering van:

1° artikel 4;

2° artikel 5;

3° artikel 6, 4°, 23° en 24°;

4° artikel 12;

5° titel III;

6° titel IV;

7° titel V;

8° titel VI.

BOEK V

Inwerkingtreding

Artikel 76

Dit decreet treedt in werking op 1 juli 2007.

De bepalingen met betrekking tot de schooltoelage in het basisonderwijs en het deeltijdse leerplichtonderwijs treden in werking op 1 juli 2008, met uitzondering van artikel 46 wat betreft de indexering van de inkomstengrenzen vermeld in artikel 43 dat in werking treedt op 1 juli 2007.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming,

Frank VANDENBROUCKE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

d.d. 1 februari 2007

CDC

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 42.208/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 29 januari 2007 door de Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap", heeft op 1 februari 2007 het volgende advies gegeven:

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd door de omstandigheid dat

- "1. De bepalingen in het decreet over het voltijds secundair en het hoger onderwijs moeten in werking treden met ingang van het school-/academiejaar 2007-2008. Een strikte timing is zeer belangrijk om een goede implementatie te garanderen. Gelet op de fundamentele wijzigingen in de regelgeving inzake studiefinanciering wat betreft het secundair onderwijs, dient voldoende tijd en aandacht te worden besteed aan de opleiding van zowel de dossierbehandelaars en de logistieke ploeg als van de intermediairs van de studentenvoorzieningen.
2. Bovendien dient tijdig het nodige informatiemateriaal beschikbaar te zijn teneinde de leerlingen in het secundair onderwijs optimaal te kunnen informeren en aldus de beoogde doelgroep maximaal te bereiken.
3. Daarenboven dient er een nieuwe applicatie voor de geïnformatiseerde verwerking van de aanvragen voor studiefinanciering voor het secundair onderwijs ontwikkeld te worden. De voorbereidingen voor de ontwikkeling van deze software zijn reeds begonnen, doch er dient zo snel mogelijk duidelijkheid te bestaan over de reglementering zodat de software gefinaliseerd en uitvoerig doorgetest kan worden. Deze applicatie dient immers uiterlijk 1 juli 2007 volledig operationeel te zijn. Bovendien moet, de nodige tijd uitgetrokken worden zodat de dossierbehandelaars vertrouwd kunnen geraken met de applicatie".

Deze motivering van het verzoek om spoedbehandeling bevat geen pertinente en voldoende concrete gegevens die het aannemelijk maken dat de ontworpen regeling dermate spoedeisend is dat noodzakelijkerwijze een beroep moet worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State (advies mede te delen binnen een termijn van vijf werkdagen). Inzonderheid blijkt niet waarom, op het ogenblik van de adviesaanvraag, geen beroep kon worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten (advies mede te delen binnen een termijn van dertig dagen). Met name blijkt niet uit de verantwoording waarom een adviestermijn van dertig dagen eraan in de weg zou staan het vooropgestelde objectief te bereiken, namelijk dat de regeling tegen 1 juli 2007 volledig operationeel dient te zijn.

.../...

CDC

42.208/1

Uit wat voorafgaat volgt dat het spoedeisende karakter van de adviesaanvraag niet naar behoren is gemotiveerd en dat deze derhalve niet ontvankelijk is, zodat de Raad van State, afdeling wetgeving, het om advies voorgelegde voorontwerp niet vernag te onderzoeken.

De adviesaanvraag is bijgevolg niet ontvankelijk.

CDC

42.208/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	A. SPRUYT,	assessoren van de
	M. RIGAUX,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

d.d. 22 februari 2007

GA

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 42.299/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 12 februari 2007 door de Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap", heeft op 22 februari 2007 het volgende advies gegeven:

KDE

42.299/1

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

Daarnaast bevat dit advies ook een aantal opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*

* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe voor het kleuteronderwijs en het leerplichtonderwijs een stelsel van schooltoelagen en voor het hoger onderwijs een stelsel van studietoelagen te organiseren (artikel 1 van het ontwerp).

Voor het basisonderwijs wordt voor het eerst een regeling ingevoerd, terwijl de geldende regelingen voor het secundair onderwijs - de wet van 19 juli 1971 betreffende de toekenning van studietoelagen - en het hoger onderwijs - het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap - worden vervangen en grotendeels opgeheven (artikelen 74 en 75).

De toelageregelingen beogen de democratisering van het onderwijs te bevorderen door financiële drempels weg te werken (artikel 3). In de memorie van toelichting worden de doelstellingen van de hervorming als volgt omschreven:

.../...

KDE

42.299/1

- "- meer gezinnen in het secundair onderwijs voor wie de schoolfactuur het zwaarst doorweegt, financieel ondersteunen via een schooltoelage en de uitgekeerde bedragen optrekken;
- gezinnen in het basisonderwijs voor wie de schoolfactuur het zwaarst doorweegt, financieel ondersteunen;
- gezinnen in het deeltijds leerplichtonderwijs voor wie de schoolfactuur het zwaarst doorweegt, financieel ondersteunen;
- het bestendigen van de verworvenheden van de studietoelagen in het hoger onderwijs en er naar streven de directe studiekosten geheel te dekken;
- de verschillende wetgevingen transparanter en eenvoudiger maken door het gelijkleggen van de voorwaarden voor het verkrijgen van een toelage in het basisonderwijs, secundair en hoger onderwijs;
- de kleuterparticipatie verhogen in het kleuteronderwijs en spijbelen tegengaan in het lager en secundair onderwijs, alsook in het deeltijds leerplichtonderwijs;
- alle individuele financiële tegemoetkomingen voor die gezinnen waarvoor de kost van het studeren het zwaarst doorweegt onderbrengen in één decreet en meer eenvormigheid en duidelijkheid brengen in de gebruikte termen rond «studietoelagen», «studiebeurzen», en «studiefinanciering»".

2. Het ontwerp van decreet omvat vijf boeken en het tweede boek, dat de substantie van de regeling bevat, omvat 7 titels ⁽¹⁾.

Boek I (artikelen 1 tot 5) omvat de algemene bepalingen, zoals de omschrijving van het toepassingsgebied, de doelstellingen van de regeling en definities.

Boek II (artikelen 6 tot 69) bepaalt de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om in aanmerking te komen voor een toelage. Het gaat om de nationaliteitsvoorwaarde (titel II), de pedagogische voorwaarden (titel III), de financiële voorwaarden (titel IV) en de procedurele voorwaarden (titel V).

Boek III bevat wijzigingsbepalingen (artikelen 70 tot 72) en een bepaling die de cumulatie van toelagen beperkt (artikel 73) terwijl in boek IV de opheffingsbepalingen zijn gegroepeerd (artikelen 74 en 75).

⁽¹⁾ Gelet op de veeleer beperkte omvang van het ontwerp verdient het aanbeveling om de ontworpen tekst in te delen in "titels" en "hoofdstukken" in plaats van in "boeken" en "titels".

KDE

42.299/1

In boek V, dat enkel artikel 76 bevat, wordt de inwerkingtreding geregeld. De nieuwe regeling treedt in werking op 1 juli 2007, met uitzondering van de bepalingen met betrekking tot de schooltoelage in het basisonderwijs en het deeltijds leerplichtonderwijs die - op artikel 46 na - een jaar later in werking zullen treden.

VORMVEREISTEN

Aan de Raad van State, afdeling wetgeving, zijn geen stukken voorgelegd waaruit blijkt dat de thans voorliggende versie van het ontwerp voor begrotingsakkoord aan de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting, is voorgelegd. Indien dat nog niet is gebeurd, zal alsnog aan dat vormvereiste dienen te worden voldaan op grond van artikel 6, § 1, van het besluit van de Vlaamse regering van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en -opmaak.

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Bevoegdheid

1.1. Artikel 74 van het ontwerp beoogt de opheffing van de voormelde wet van 19 juli 1971 met uitzondering van enkele artikelen. De artikelen waaraan niet wordt geraakt, hebben betrekking op het (gedeeltelijk) verbod van beslag op studietoelagen (artikel 5, vierde lid, laatste zin), op de bevoegdheid van het "Bestuur van de Registratie en Domeinen" inzake invordering van studietoelagen (artikel 10, tweede lid), en op de bevoegdheid van sommige ambtenaren van de diensten voor studietoelagen om alle nuttige inlichtingen in te winnen en op de vrijstelling van geheimhoudingsplicht (artikel 20).

KDE

42.299/1

Aan de gemachtigde werd gevraagd waarom sommige algemene bepalingen uit de wet van 19 juli 1971 erin behouden blijven, terwijl de meeste andere bepalingen van de wet geïntegreerd worden in het nieuwe, overkoepelende decreet. In dat verband kan bijvoorbeeld worden verwezen naar artikel 5, vierde lid, eerste zin, van de wet van 19 juli 1971 die wordt opgeheven en waarvan de tekst wordt overgenomen in artikel 4, derde lid, van het ontwerp:

"De schooltoelagen en studietoelagen mogen alleen worden gebruikt om de kosten te dekken voor het onderhoud van de rechthebbende en het door hem gevolgde onderwijs".

Aan de gemachtigde werd ook gevraagd wat de precieze juridische betekenis van deze bepaling is.

Uit de antwoorden van de gemachtigde blijkt de samenhang tussen de twee vragen, alsook de band met de bevoegdheidsverdeling:

"Van oudsher was het de bekommernis van de regelgever dat schooltoelagen enkel besteed mogen worden voor schoolkosten en kosten voor het levensonderhoud van het kind. Vandaar bepaalt artikel 5, laatste lid van de wet van 19 juli 1971 betreffende de toekenning van studietoelagen dat studietoelagen enkel hiervoor mogen worden aangewend, en dat er geen beslag op kan worden gelegd wegens schulden die geen verband houden met deze doeleinden. Deze discussie is ook vandaag nog actueel. Scholen krijgen vaak te kampen met onbetaalde schoolfacturen, waardoor bepaalde personen er voorstander van zijn om de toelagen aan de scholen uit te betalen in plaats van aan de ouders of de meerderjarige student. Een uitbetaling aan een derde zou evenwel een grote inmenging in de privésfeer van een gezin, [betekenen] zodat er voor geopteerd werd om de bepaling van de wet van 1971 over te nemen. Uit artikel 4 van het decreet volgt bijgevolg een decretale onbeslagbaarheid.

(...)

Hoger werd artikel 5 van de wet van 19 juli 1971 reeds besproken. Uit deze bepaling volgt een bijzondere (decretale) onbeslagbaarheid.

Hoewel de Vlaamse Gemeenschap de mening toegedaan is dat de Vlaamse Gemeenschap op basis van haar impliciete bevoegdheden bij decreet een bepaalde onbeslagbaarheid kan vestigen in het kader van school- en studietoelagen, wordt er voor geopteerd om de bestaande clausule van onbeslagbaarheid bij de wet van 1971 te behouden. Gelet op bovenstaande overwegingen lijkt het evenwel aangewezen om ook de voorlaatste zin van artikel 5 van deze wet te behouden (bijgevolg artikel 5, laatste lid behouden).

Dezelfde overweging geldt ten aanzien van de artikelen 10 en 20, die de bevoegdheid van Registratie en Domeinen, respectievelijk het recht om alle nuttige informatie in te winnen, regelt."

.../...

KDE

42.299/1

De stellers van het ontwerp wensen bijgevolg het verbod van beslag op studietoelagen te behouden, maar kiezen ervoor dit slechts indirect in het ontwerp in te schrijven.

De constructie om enkele bepalingen van de wet van 19 juli 1971 te behouden, is enkel te verdedigen indien het gaat om bepalingen die niet tot de bevoegdheid van de decreetgever behoren. Indien de decreetgever wel bevoegd is, moeten ze om redenen van consistentie worden opgeheven en, indien gewenst, opgenomen worden in de nieuwe regeling. De gehanteerde werkwijze creëert immers verwarring: er wordt in die wet een bepaling in stand gehouden waarin melding wordt gemaakt van "deze gelden", terwijl niet blijkt om welke gelden het gaat.

1.2. De vraag rijst of de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is voor de betrokken bepalingen.

Het beslag is een ambtshandeling van een gerechtsdeurwaarder waarbij hij de goederen aanwijst en beschrijft waarop de tenuitvoerlegging van verbintenissen zal plaatsvinden ⁽²⁾. Voor de verbintenissen die de betaling van een geldsom tot voorwerp hebben, kan bij niet-nakoming onder bepaalde voorwaarden worden overgegaan tot het leggen van een bewarend en/of uitvoerend beslag op het vermogen van de schuldenaar. De voorwaarden en regels inzake het beslag worden geregeld in het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek.

Het beslagrecht is een onderdeel van het executierecht, dit is het geheel van de rechtsregels die betrekking hebben op het realiseren van de aanspraken van een schuldeiser door middel van door de overheid ter beschikking gestelde machtsmiddelen. Het beslagrecht is dat onderdeel waarbij de tenuitvoerlegging van verbintenissen tot betaling van een geldsom gebeurt op het vermogen van de schuldenaar ⁽³⁾.

Het gerechtelijk recht en het executierecht behoren tot de residuaire bevoegdheid van de federale wetgever.

⁽²⁾ E. Dirix, B. Tilleman en P. Van Orshoven, *De Valks Juridisch Woordenboek*, Antwerpen, Intersentia, 2004.

⁽³⁾ J. Laenens, K. Broeckx en D. Scheers, *Handboek gerechtelijk recht*, Antwerpen, Intersentia, 2004, 569-570.

Zoals het Arbitragehof reeds herhaaldelijk gesteld heeft, heeft de grondwetgever aan de gemeenschappen, behoudens de in artikel 127, § 1, eerste lid, 2°, van de Grondwet vermelde uitzonderingen, de volledige bevoegdheid verleend om regels uit te vaardigen in verband met de aangelegenheid onderwijs. Dit is de bevestiging van de algemene regel dat de grondwetgever en de bijzondere wetgever, voor zover zij dienaangaande niets anders bepalen, aan de gemeenschappen en de gewesten volledige bevoegdheid hebben toegekend tot het uitvaardigen van regels die eigen zijn aan de aangelegenheden die hun zijn overgedragen, onverminderd het beroep dat zij zo nodig kunnen doen op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Het Arbitragehof heeft hieruit bijvoorbeeld afgeleid dat iedere wetgever van oordeel kan zijn aan een schuldvordering die voortvloeit uit bepalingen die hij heeft uitgevaardigd ter regeling van een hem toegekende aangelegenheid, een voorrecht of een hypotheek te moeten verbinden. Evenwel, uit het feit dat verschillende wetgevers bevoegd zijn om voorrechten in te stellen, die moeten kunnen worden ingepast in eenzelfde rangorde, volgt dat elke wetgever bij het vaststellen van de rang van het voorrecht dat hij instelt, het belang dat hij door het instellen van het voorrecht beoogt te beschermen, dient af te wegen ten aanzien van de andere belangen die door voorrechten ingesteld door andere wetgevers worden beschermd. Die evenredigheid is in dit bijzonder geval een element van de bevoegdheid van de handelende wetgever ⁽⁴⁾.

Ook het immuniseren van specifieke toelagen, met name toelagen die onlosmakelijk verbonden zijn met het onderwijs ten voordele van een leerling of student, moet als accessoire bevoegdheid geacht worden te zijn begrepen in de bevoegdheid inzake onderwijs. De maatregel is niet onevenredig aangezien slechts een zeer specifieke en beperkte geldsom wordt onttrokken aan een mogelijk beslag. Bovendien wordt, in de tekst van artikel 5, vierde lid, van de wet van 19 juli 1971, enkel het beslag uitgesloten wegens schulden die geen verband houden met het onderhoud of onderwijs van de leerling of student.

De decreetgever kan derhalve bevoegd worden geacht om artikel 5, vierde lid, laatste zin, van de wet van 19 juli 1971 op te heffen en deze regel onder te brengen in de nieuwe decretale regeling. In artikel 4, derde lid, van het ontwerp kan bepaald worden dat op de school- en studietoelagen geen beslag kan worden gelegd wegens schulden die geen verband houden met de doeleinden van het dekken van de kosten voor het onderhoud van de rechthebbende en voor het door hem gevolgde onderwijs.

⁽⁴⁾ Arbitragehof, nr. 27, 22 oktober 1986, 3.B.3.3.

KDE

42.299/1

1.3. Artikel 10, tweede lid, van de wet van 19 juli 1971 belast het Bestuur van de Registratie en Domeinen met de invordering van de studietoelage, "overeenkomstig de bepalingen van artikel 3 van de domaniale wet van 22 december 1949".

Artikel 3 van deze wet bepaalt:

"Iedere aan de Staat of aan Staatsorganismen verschuldigde som waarvan de invordering vervolgd wordt door het bestuur der domeinen mag door middel van dwangbevel ingevorderd worden.

Het dwangbevel wordt door de met de invordering belaste ontvanger uitgevaardigd; het wordt door de directeur der registratie en domeinen gevisieerd en uitvoerbaar verklaard en bij gerechtsdeurwaardersexploot betekend".

Dit artikel 3 werd in de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit hernomen als artikel 94, dat luidt:

"Elke aan de Staat of aan de Staatsinstellingen verschuldigde som waarvan de inning gevorderd wordt door de Administratie van de belastingen over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen kan worden teruggevorderd bij dwangbevel.

Het bevel wordt uitgevaardigd door de ontvanger belast met de heffing; het wordt gevisieerd en uitvoerbaar verklaard door de directeur van het voornoemd bestuur en betekend bij exploot van een gerechtsdeurwaarder".

In advies 23.409/8 van 12 juli 1994 over een voorontwerp van decreet tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren, heeft de Raad van State, afdeling wetgeving, vastgesteld dat de Vlaamse Gemeenschap bevoegd was om een met artikel 3 van de domaniale wet overeenstemmende eigen regeling aan te nemen ⁽⁵⁾.

Aldus bepaalt artikel 2 van het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren, dat de Vlaamse Regering de ambtenaren aanstelt die belast zijn met het invorderen van de niet-fiscale schuldvorderingen in gemeenschapsaangelegenheden. De met invordering belaste ambtenaren zijn gemachtigd om een dwangbevel uit te vaardigen. Het dwangbevel wordt gevisieerd en uitvoerbaar verklaard door de daartoe door de Vlaamse Regering aangewezen ambtenaar van de Vlaamse Belastingdienst en wordt betekend bij exploot van een gerechtsdeurwaarder.

⁽⁵⁾ *Parl. St.*, Vl. Parl., 1994-1995, 655/1, 10 e.v.

KDE

42.299/1

Gelet op wat voorafgaat, is de conclusie dat het overbodig is om artikel 10, tweede lid, van de wet van 19 juli 1971 in stand te houden.

1.4. Ook de in artikel 20 van de wet van 19 juli 1971 vermelde bevoegdheid van de ambtenaren van de diensten voor studietoelagen om alle inlichtingen in te winnen, kan door de decreetgever worden geregeld. Zie overigens artikel 8 van het ontwerp, waarin reeds in die mogelijkheid wordt voorzien ⁽⁶⁾.

Ook wat dit aspect betreft kan de wet van 19 juli 1971 worden opgeheven.

2. Kosteloosheid van het onderwijs

2.1. Wat de grondwettelijke en internationaalrechtelijke verplichting van de Vlaamse Gemeenschap betreft om te voorzien in de kosteloosheid van (de toegang tot) het onderwijs, kan in hoofdzaak worden verwezen naar de beschouwingen die de Raad van State, afdeling wetgeving, daaraan heeft gewijd in de adviezen 31.566/1 van 2 mei 2001 over een voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XIII ⁽⁷⁾ en 36.625/1 van 24 februari 2004 ⁽⁸⁾ over een voorontwerp van decreet betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.

2.2. Voor het lager onderwijs geldt op grond van artikel 13.2, a), van het internationaal verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, opgemaakt te New York op 19 december 1966 (hierna: ESCR-verdrag), de regel dat het onderwijs voor allen (verplicht en) kosteloos beschikbaar moet zijn. Volgens het Arbitragehof is dit een doelstelling die onmiddellijk moet worden verwezenlijkt ⁽⁹⁾.

⁽⁶⁾ Vergelijk met artikel 10 van het voormelde decreet van 30 april 2004.

⁽⁷⁾ *Parl. St.*, Vl. Parl., 2000-2001, nr. 729/1, (196), 203 e.v.

⁽⁸⁾ *Parl. St.*, Vl. Parl., 2003-2004, nr. 2208/1, (65), 71 e.v.

⁽⁹⁾ Arbitragehof, nr. 28/2007, 21 februari 2007, B.4.7.

KDE

42.299/1

Op grond van artikel 13.2, b) en c), van het ESCR-verdrag dient het secundair onderwijs voor eenieder beschikbaar en algemeen toegankelijk te worden gemaakt en dient het hoger onderwijs voor eenieder op basis van bekwaamheid gelijkelijk toegankelijk te worden gemaakt. Wat het secundair en het hoger onderwijs betreft moeten de in het verdrag ingeschreven doelstellingen worden nagestreefd door middel van alle passende maatregelen en in het bijzonder door de geleidelijke invoering van kosteloos onderwijs.

Het om advies voorgelegde ontwerp van decreet, dat voorziet in schooltoelagen voor minvermogende leerlingen in het onderwijs, is niet te beschouwen als een regeling die tegemoet komt aan de kosteloosheid van het onderwijs voor iedereen. Het gaat echter wel om de uitvoering van artikel 13.2, e), van het ESCR-verdrag, namelijk het organiseren van een verantwoord stelsel van studiebeurzen.

3. Legaliteitsbeginsel

3.1. Artikel 24, § 5, van de Grondwet bepaalt dat de inrichting, erkenning of subsidiëring van het onderwijs door de gemeenschap wordt geregeld door de wet of het decreet.

Volgens de rechtspraak van het Arbitragehof drukt die bepaling de wil uit van de Grondwetgever om aan de bevoegde wetgever de zorg voor te behouden een regeling te treffen voor de essentiële aspecten van het onderwijs, wat de inrichting, de erkenning of de subsidiëring ervan betreft. Zij verbiedt echter niet dat onder bepaalde voorwaarden bevoegdheden aan andere overheden worden toegekend. Artikel 24, § 5, van de Grondwet vereist dat die bevoegdheden slechts op de tenuitvoerlegging van de door de decreetgever zelf vastgestelde beginselen betrekking hebben. Zodoende kan een gemeenschapsregering of een andere overheid de onnauwkeurigheid van die beginselen niet opvangen of onvoldoende omstandige beleidskeuzes niet verfijnen ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁰⁾ Zie bijvoorbeeld Arbitragehof, nr. 17/2006, 1 februari 2006, B.5.2.

KDE

42.299/1

Aangezien de studiefinanciering tot doel heeft een sociaal correctief te bieden om aan eenieder een effectief recht op onderwijs te garanderen, dient ze als een essentieel aspect van de inrichting en de subsidiëring van het onderwijs te worden beschouwd. Het bepalen van de beginselen op grond waarvan het bedrag van de studietoelagen dient te worden vastgesteld, is derhalve een zaak van de decreetgever.

3.2. Het ontwerp bevat een aantal bepalingen waarin een opdracht of delegatie wordt gegeven aan de Vlaamse Regering. De vraag rijst of elk van deze opdrachten of delegaties te rijmen is met het legaliteitsbeginsel van artikel 24, § 5, van de Grondwet.

Dat zal hierna nader worden onderzocht, bij de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp.

4. Europees recht

4.1. Bij het bepalen van de voorwaarden voor het toekennen van de school- en studietoelagen, dient rekening gehouden te worden met de beginselen van vrij verkeer - en het verbod van discriminatie op grond van nationaliteit - die het Europees Gemeenschapsrecht oplegt en met de verplichtingen die voortvloeien uit de overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, ondertekend te Porto op 2 mei 1992 ⁽¹¹⁾.

4.2. De gemachtigde heeft de overeenstemming van de ontworpen bepalingen met het Europees recht als volgt toegelicht:

⁽¹¹⁾ Zie ook de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen, ondertekend te Luxemburg op 21 juni 1999. Artikel 3.6 van bijlage I van die overeenkomst luidt:

"De kinderen van een onderdaan van een overeenkomstsluitende partij die op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partij al dan niet een economische activiteit uitoefent of heeft uitgeoefend, worden tot het algemeen onderwijs, het leerlingstelsel en het beroepsonderwijs toegelaten onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van het ontvangende land, indien deze kinderen op het grondgebied van dit land verblijven.

De overeenkomstsluitende partijen bevorderen initiatieven die beogen dat deze kinderen het eerder genoemde onderwijs onder de best mogelijke omstandigheden kunnen volgen".

KDE

42.299/1

"Artikel 9, 1° heeft betrekking op leerlingen en studenten wiens ouder(s) in België economisch actief zijn geweest als werknemer of als zelfstandige. Met deze bepalingen werd uitvoering gegeven aan artikel 12 van VO1612/68, dat bepaalt dat sociale rechten toegekend moeten worden aan EU-onderdanen in het kader van het vrij verkeer van werknemers. Overeenkomstig het arrest Meeusen werd dit recht uitgebreid naar zelfstandigen. Deze Europese bepalingen moeten uiteraard ingevuld worden door de verschillende lidstaten. De Europese wetgever heeft immers niet bepaald wanneer een persoon het statuut van werknemer verwerft. De Vlaamse Gemeenschap heeft zich hierbij gealigneerd op Nederland, dat eveneens stelt dat gedurende twee jaar minimaal 32 uur per week gepresteerd dienen te worden in loonverband.

Artikel 9, 2° heeft betrekking op leerlingen en studenten die uit eigen hoofd een beroep wensen te doen op de bepalingen inzake vrij verkeer (artikel 7 VO1612/68). Er worden voor hen gelijkaardige voorwaarden geformuleerd, doch zij dienen de arbeidsprestaties meer recent gepresteerd te hebben. Hierdoor wordt het gevaar op studiefinancieringstoerisme vermeden, wat door het Hof van Justitie erkend wordt als een legitieme doelstelling (arrest Bidar).

Artikel 9, 3° werd ingevoerd naar aanleiding van het arrest Bidar. Overeenkomstig dit arrest moet een EU-lidstaat studenten een recht op een studietoelage verlenen wanneer blijkt dat deze een duurzame band met de lidstaat in kwestie heeft opgebouwd, ook al kan deze geen beroep doen op de beginselen inzake vrij verkeer. Teneinde deze duurzame band te objectiveren, werd bepaald dat deze band aangetoond wordt door een vijfjarig onafgebroken verblijf in België".

4.3. De nationaliteitsvoorwaarden die artikel 9 van het ontwerp oplegt, kunnen als volgt worden samengevat.

Wie de Belgische nationaliteit heeft, komt steeds in aanmerking. Wie onderdaan is van een EER-lidstaat komt in aanmerking als zijn ouders in België werken of gewerkt hebben, of als hijzelf in België werkt of gewerkt heeft. De EU-onderdaan die niet onder de vorige categorieën valt, komt in aanmerking wanneer hij vijf jaar onafgebroken in België verbleven heeft.

De personen die geen onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie komen in aanmerking wanneer ze een verblijfsvergunning van onbeperkte duur hebben. Ook de personen die maatregelen in het kader van de strijd tegen mensenhandel genieten, komen in aanmerking.

KDE

42.299/1

4.4. De voorwaarde gesteld aan leerlingen of studenten die onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie doch zich niet kunnen beroepen op de artikelen 7.4 of 12 van EG-verordening 1612/68⁽¹²⁾, met name dat zij gedurende vijf jaar onafgebroken in België verbleven hebben en aldus een zekere mate van integratie aantonen⁽¹³⁾, lijkt niet in strijd met het Europees Gemeenschapsrecht te zijn.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

Het bepaalde in artikel 3 van het ontwerp omschrijft het doel van de ontworpen regeling. Een dergelijke bepaling formuleert geen rechtsregel en hoort derhalve thuis in de memorie van toelichting in plaats van in het decreet.

Artikel 5

1. Tal van begrippen die in artikel 5 van het ontwerp worden gedefinieerd, behoren ofwel tot het courante taalgebruik of zijn zonder meer duidelijk, zodat een omschrijving ervan veeleer zinloos is. Het gaat inzonderheid om de termen "buitenland" (6°), "fiscaal ten laste" (13°), "kadastraal inkomen" (18°), "kalenderjaar" (20°), "rechthebbende" (29°) en "toelage" (38°).

Andere definities herhalen wat reeds elders in het ontwerp is bepaald en zijn om die reden veeleer overbodig. Het gaat inzonderheid om de begrippen "schooltoelage" (33°; vergelijk met artikel 4, eerste lid) en "studietoelage" (37°; vergelijk met artikel 4, tweede lid).

⁽¹²⁾ Verordening (EEG) nr. 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Gemeenschap.

⁽¹³⁾ H.v.J., Bidar, 15 maart 2005, nr. C-209/03, concl. GEELHOED, randnummers 57 en 59.

KDE

42.299/1

2. Het is niet duidelijk wat in artikel 5, 10° en 11°, de precieze betekenis is van de woorden "zoals tot op heden gewijzigd".

Deze opmerking geldt eveneens voor artikel 30, § 3, 3°, van het ontwerp.

3. Logischerwijze kan de term "werkplekleren" (artikel 5, 43°) niet staan voor een periode, in tegenstelling met wat in de omschrijving wordt aangegeven.

Artikel 9

In artikel 9, 5°, van het ontwerp wordt de term "overheid" gebruikt, zonder nadere specificering.

De gemachtigde heeft daarbij volgende toelichting gegeven:

"Er werd gerefereerd naar artikel 61/2 van de wet van 15 december 1980, zoals gewijzigd door de wet van 15 september 2006. Het is bijgevolg de interpretatie die deze wet geeft aan het begrip overheid in dit artikel, die geldt. In casu is het de federale overheid die bevoegd is om een centrum te erkennen, wat zij bij omzendbrief van 7 juli 1994 gedaan heeft. Personen die door een buitenlands centrum erkend worden als slachtoffer van mensenhandel, vormen niet het voorwerp van deze bepaling".

De tekst van het ontwerp dient in die zin te worden verduidelijkt.

Artikelen 13, 14 en 16

Artikel 13, § 3, van het ontwerp machtigt de Vlaamse Regering om, in het kader van de toekenning van de schooltoelagen voor het kleuteronderwijs, een nadere omschrijving te geven van de term "aanwezig".

Artikel 14, § 2, van het ontwerp bevat eenzelfde machtiging om, in het kader van de toekenning van de schooltoelagen voor het lager onderwijs, een nadere omschrijving te geven van de termen "aanwezig" en "ongewettigd afwezig". Hetzelfde geldt voor artikel 16, § 3, in het kader van de toekenning van schooltoelagen voor het voltijds secundair onderwijs en het deeltijds leerplichtonderwijs.

.../...

KDE

42.299/1

Gelet op artikel 24, § 5, van de Grondwet kan die bevoegdheid niet zonder meer aan de regering worden overgelaten.

Artikelen 20 tot 32

De pedagogische voorwaarden voor de studietoelage in het hoger onderwijs die zijn opgenomen in de artikelen 20 tot 32, ressorteren onder hoofdstuk I ("Schooltoelagen kleuter- en leerplichtonderwijs"). De bepalingen van afdeling III ("Studietoelage hoger onderwijs") kunnen daarom beter in een hoofdstuk II worden ondergebracht.

Artikelen 34, 35, 37 en 38

In artikel 34, § 3, van het ontwerp wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om een nadere begripsomschrijving van de verschillende categorieën van leefeenheden te geven op basis waarvan de toelage van de leerling of student wordt berekend en om de persoon of personen te bepalen van wie het referentie-inkomen in aanmerking zal worden genomen bij de berekening van de toelage.

Artikel 35, § 3, verleent de regering - zonder meer - de bevoegdheid om de wijze te bepalen waarop het referentie-inkomen op basis van buitenlandse inkomsten wordt bepaald.

In de artikelen 37 en 38 krijgt de regering daarenboven de bevoegdheid om het in aanmerking te nemen kalenderjaar te bepalen.

Het gaat om elementen die essentieel zijn voor het systeem van studiefinanciering. Aldus wordt het nemen van fundamentele opties nodig voor de toepassing van de regeling, overgelaten aan de regering. Deze delegaties zijn daarom te ruim om in overeenstemming te zijn met artikel 24, § 5, van de Grondwet.

KDE

42.299/1

Artikel 56

In artikel 56, tweede lid, van het ontwerp wordt de regering gemachtigd om de gevallen te bepalen waarin kan worden afgeweken van de regel dat de schooltoelage wordt uitbetaald op een rekening van de wettelijke vertegenwoordiger of op een rekening van de meerderjarige leerling. In de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat de Vlaamse Regering aldus de bevoegdheid krijgt uitzonderingen toe te staan zodat openbare instellingen die de aanvrager begeleiden ter bescherming van diens financiële belangen, door de aanvrager gemachtigd kunnen worden om de studiefinanciering geheel of gedeeltelijk te ontvangen.

Opdat de delegatie in overeenstemming zou zijn met artikel 24, § 5, van de Grondwet, dient die beperking in de tekst zelf van het ontwerp te worden opgenomen.

Artikel 68

In tegenstelling met de regeling vervat in artikel 12 van het decreet van 30 april 2004 komen kandidaat-vluchtelingen van wie de asielaanvraag ontvankelijk is verklaard, niet meer in aanmerking voor studietoelagen (zie artikel 9 van het ontwerp).

Artikel 68 bevat een overgangsbepaling voor die kandidaat-vluchtelingen van wie de asielaanvraag ontvankelijk werd verklaard "onmiddellijk voorafgaand" aan de inwerkingtreding van de wet van 15 september 2006 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. De betekenis van het begrip "onmiddellijk voorafgaand" dient omwille van de rechtszekerheid te worden verduidelijkt.

Artikelen 74 en 75

1. Het correcte opschrift van de wet van 19 juli 1971 is "(wet) betreffende de toekenning van studietoelagen". Het in de ontworpen bepaling vermelde opschrift is dat van vóór de wijziging bij artikel 39 van het decreet van 8 juli 1996 betreffende het onderwijs VII.

.../...

KDE

42.299/1

2. Het opheffen van de vermelde bepaling gebeurt "met eerbiedigende werking".

Met "opheffen" wordt normaal bedoeld dat een regeling haar bindende kracht verliest vanaf de inwerkingtreding van de opheffingsbepaling ⁽¹⁴⁾. Indien deze normale betekenis van "opheffen" is beoogd, zijn de woorden "met eerbiedigende werking" overbodig en dienen ze te vervallen. In het andere geval dient te worden verduidelijkt wat ermee wordt beoogd.

⁽¹⁴⁾ Zie *Wetgevingstechniek -Omzendbrief VR/2005/4*, p. 60, nr. 199.

GA

42.299/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. RIGAUX, M. TISON,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Werk,
Onderwijs en Vorming;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

BOEK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Dit decreet regelt de studiefinanciering in het kleuteronderwijs, het leerplichtonderwijs en het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, via een stelsel van schooltoelagen in het kleuteronderwijs en het leerplichtonderwijs, en via een stelsel van studietoelagen in het hoger onderwijs.

Artikel 3

Schooltoelagen en studietoelagen hebben tot doel een bijdrage te leveren aan de democratisering van het onderwijs door financiële drempels weg te werken.

Artikel 4

De Vlaamse Regering verleent schooltoelagen aan minvermogende leerlingen in het kleuteronderwijs en

het leerplichtonderwijs, overeenkomstig de regelen die bij en krachtens dit decreet zijn vastgesteld.

De Vlaamse Regering verleent studietoelagen aan minvermogende studenten in het hoger onderwijs, overeenkomstig de regelen die bij en krachtens dit decreet zijn vastgesteld.

De schooltoelagen en studietoelagen mogen alleen worden gebruikt om de kosten te dekken voor het onderhoud van de rechthebbende en het door hem gevolgde onderwijs. Op deze toelagen mag geen beslag worden gelegd wegens schulden die de leerling, de student of hun wettelijke vertegenwoordiger hebben aangegaan en die geen verband houden met deze doeleinden.

Artikel 5

In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° aanvrager: een leerling, student of de wettelijke vertegenwoordiger bij wie de leerling of student op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie zijn hoofdverblijfplaats heeft, die een aanvraag voor een toelage indient;
- 2° academiejaar: periode van één jaar die op zijn vroegst op 1 september en uiterlijk op 1 oktober begint en die eindigt op de dag voor het begin van het volgende academiejaar. Als conform de vigerende wetgeving uitzonderlijk wordt afgeweken van de bovenvermelde definitie, wordt voor de aanvraag van een studietoelage de opleiding die begint na 31 december en eindigt na 30 september beschouwd als behorend tot het academiejaar, zoals hierboven bepaald, waarin de opleiding eindigt;
- 3° actualiseringsprogramma: begrip als vermeld in artikel 2, 1°, van het flexibiliseringsdecreet;
- 4° ambtshalve geregistreerde instelling: instelling als vermeld in artikel 7 van het structuurdecreet;
- 5° bachelorkrediet: een krediet voor een studietoelage om een bacheloropleiding te volgen als vermeld in artikel 12, §1 tot en met §3, van het structuurdecreet, met uitzondering van bacheloropleidingen die volgen op een andere bacheloropleiding;

- 6° buitenland: gebied buiten het grondgebied van het rijk;
- 7° deeltijds leerplichtonderwijs: het door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd, gesubsidieerd of erkend deeltijds secundair onderwijs dat aan een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling gevolgd wordt, evenals de vormingsprogramma's aan centra die door de Vlaamse Gemeenschap zijn erkend voor de vervulling van de deeltijdse leerplicht in toepassing van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht;
- 8° dienst: de dienst van het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming die verantwoordelijk is voor de studiefinanciering;
- 9° diplomacontract: begrip als vermeld in artikel 2, 11°, van het flexibiliseringsdecreet;
- 10° erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor gewoon of buitengewoon basisonderwijs: begrip, gedefinieerd conform hoofdstuk VII van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, zoals gewijzigd;
- 11° erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds of deeltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs: begrip, gedefinieerd overeenkomstig de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, zoals gewijzigd, en hoofdstuk I van titel IV van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II;
- 12° Europese Hogeronderwijsruimte: alle Europese landen en regio's die de Bolognaverklaring, Joint Declaration of the European Ministers of Education Convened in Bologna on the 19th of June 1999, hebben ondertekend, of die de Bologna-verklaring na die datum hebben onderschreven en die op een Bolognafollow-upconferentie van Europese ministers, bevoegd voor het hoger onderwijs, als lid van het Bolognaproces zijn aanvaard;
- 13° fiscaal ten laste: ten laste volgens artikel 136 tot en met 145 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen;
- 14° flexibiliseringsdecreet: decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen;
- 15° gehuwden: gehuwden en wettelijk samenwonenden overeenkomstig artikel 1476 van het Burgerlijk Wetboek, zoals bepaald bij de wet van 23 november 1998 tot invoering van de wettelijke samenwoning, alsmede twee personen die hun hoofdverblijfplaats hebben op hetzelfde adres en een of meer gemeenschappelijke kinderen hebben;
- 16° halftijds studietraject: een studietraject in het hoger onderwijs met een studieprogramma tussen 27 en 33 studiepunten;
- 17° hoofdverblijfplaats: plaats waar een persoon in de bevolkingsregisters is ingeschreven;
- 18° kadastraal inkomen: het kadastraal inkomen overeenkomstig titel IX van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen;
- 19° kadastraal inkomen vreemd gebruik: kadastraal inkomen van de onroerende goederen die noch als eigen hoofdverblijfplaats, noch voor eigen beroepsdoeleinden worden gebruikt;
- 20° kalenderjaar: periode van 1 januari tot en met 31 december;
- 21° leefeenheid: een of meer meerderjarigen, ongeacht hun geslacht, met eventueel een of meer minderjarigen die hun hoofdverblijfplaats hebben op hetzelfde adres, alsook een of meer minderjarige gehuwde, zelfstandige of alleenstaande leerlingen of studenten, ongeacht hun geslacht, met eventueel een of meer minder- en meerderjarigen die hun hoofdverblijfplaats hebben op hetzelfde adres;
- 22° leerling: de persoon, ingeschreven in het kleuteronderwijs of het leerplichtonderwijs;
- 23° leerplichtonderwijs: het door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd, gesubsidieerd of erkend voltijds lager onderwijs en voltijds of deeltijds secundair onderwijs dat aan een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling gevolgd wordt, evenals de vormingsprogramma's aan centra die door de Vlaamse Gemeenschap zijn erkend voor de vervulling van de leerplicht

in toepassing van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht;

24° masterkrediet: een krediet voor een studietoelage om een masteropleiding te volgen als vermeld in artikel 12, §4 en §5, van het structuurdecreet, met uitzondering van de masteropleidingen die volgen op een masteropleiding;

25° meeneembaarheid van de toelage: het krijgen van een schooltoelage in het secundair onderwijs of een studietoelage in het hoger onderwijs voor een studieprogramma of opleiding, gevolgd in een andere gemeenschap of in het buitenland;

26° NARIC-Vlaanderen: het National Academic (& Professional) Recognition and Information Centre, opgericht bij de Vlaamse Gemeenschap;

27° niet-verwanten: natuurlijke personen die noch bloedverwanten zijn in de rechte opgaande en nederdalende lijn, of in de zijlijn tot de vierde graad, noch aanverwanten zijn in dezelfde lijn en dezelfde graad;

28° opgenomen studiepunten: deel van de opleiding, uitgedrukt in het totaal aantal studiepunten dat het omvat, waarvoor een student zich aan een hogeronderwijsinstelling heeft ingeschreven;

29° opleidingsonderdeel: begrip als vermeld in artikel 2, 18°, van het flexibiliseringsdecreet;

30° rechthebbende: de leerling en student die overeenkomstig dit decreet recht hebben op een schooltoelage of een studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap;

31° schakelprogramma: begrip als vermeld in artikel 2, 19°, van het flexibiliseringsdecreet;

32° schooldag: een kalenderdag waarop de leerling dient deel te nemen aan onderwijsactiviteiten, die zowel uit lessen als uit werkplekieren kunnen bestaan;

33° schooljaar: de periode die begint op 1 september en eindigt op 31 augustus van het daaropvolgende jaar;

34° schooltoelage: financiële middelen, toegekend door de Vlaamse Gemeenschap, aan minvermogene leerlingen in het kleuteronderwijs en het leerplichtonderwijs;

35° specifieke lerarenopleiding: opleiding als vermeld in artikel 55octies van het structuurdecreet;

36° student: de persoon, ingeschreven in een onderwijsinstelling voor hoger onderwijs;

37° structuurdecreet: het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;

38° studietoelage: financiële middelen, toegekend door de Vlaamse Gemeenschap, aan minvermogene studenten in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap;

39° toelage: een schooltoelage of een studietoelage;

40° uitschrijven: het vroegtijdig stopzetten van dat deel van de opleiding waarvoor de aanvrager zich voor het school- of academiejaar in kwestie heeft ingeschreven, op verzoek van de aanvrager of zijn wettelijke vertegenwoordiger;

41° verworven studiepunten: studiepunten waarvoor aan de student een creditbewijs of een vrijstelling werd verleend;

42° voltijds studietraject: een studietraject in het hoger onderwijs met een studieprogramma tussen 54 en 66 studiepunten;

43° voorbereidingsprogramma: begrip als vermeld in artikel 2, 26°, van het flexibiliseringsdecreet;

44° werkplekieren: de periode tussen 1 september en 30 juni van een schooljaar waarin de leerling in het kader van het door hem gevolgde onderwijs dient te werken.

BOEK II

Schooltoelagen en studietoelagen

TITEL I

Algemene bepalingen

Artikel 6

Om in aanmerking te komen voor een toelage, moet tegelijkertijd worden voldaan aan de nationaliteitsvoorwaarde, de pedagogische voorwaarden, de finan-

ciële voorwaarden en de procedurele voorwaarden, bepaald in dit decreet.

Artikel 7

Om de nationaliteit, hoofdverblijfplaats en de toestand van de leefeenheid te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 30 juni van het school- of academiejaar in kwestie.

Artikel 8

De ambtenaren van de dienst kunnen alle inlichtingen inwinnen die zij nuttig achten voor de toepassing van dit decreet.

De aanvrager moet de dienst op de hoogte brengen van nieuwe gegevens die relevant zijn voor de behandeling van zijn dossier.

TITEL II

Nationaliteitsvoorwaarde

Artikel 9

Een toelage kan worden toegekend aan leerlingen of studenten met de Belgische nationaliteit en aan de volgende categorieën van leerlingen of studenten:

1° kinderen van onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op basis van een arbeidsovereenkomst gedurende een periode van twee jaar en uiterlijk op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie minstens twaalf maanden minstens 32 uur per maand in België werken of hebben gewerkt en die zich kunnen beroepen op artikel 12 van Verordening (EEG) 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie, en kinderen van onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die gedurende een periode van twee jaar en uiterlijk

op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie in België andere werkzaamheden dan werkzaamheden in loondienst verrichten of hebben verricht op basis van een inschrijving in de Kruispuntbank voor Ondernemingen of in het handelsregister;

2° onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op basis van een arbeidsovereenkomst gedurende een periode van twee jaar, onmiddellijk voorafgaand aan 31 december van het school- of academiejaar in kwestie, minstens twaalf maanden minstens 32 uur per maand in België werken of hebben gewerkt en die zich kunnen beroepen op artikel 7 van Verordening (EEG) 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie, en onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die gedurende een periode van twee jaar, onmiddellijk voorafgaand aan 31 december van het school- of academiejaar in kwestie, in België andere werkzaamheden dan werkzaamheden in loondienst verrichten of hebben verricht op basis van een inschrijving in de Kruispuntbank voor Ondernemingen;

3° onderdanen van een lidstaat van de Europese Unie die gedurende de periode, onmiddellijk voorafgaand aan 31 december van het school- of academiejaar in kwestie, gedurende vijf jaar onafgebroken in België zijn, waarbij de termijn wordt bewezen door de inschrijving in het Rijksregister of door een gelijkwaardig attest, uit te reiken door het gemeentebestuur;

4° leerlingen of studenten met een buitenlandse nationaliteit die toegelaten of gemachtigd zijn tot een verblijf van onbepaalde duur in België, zoals bepaald bij de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

5° slachtoffers van mensenhandel, geattesteerd door een door de federale overheid erkend centrum dat gespecialiseerd is in het onthaal van slachtoffers van mensenhandel.

TITEL III

Pedagogische voorwaarden

HOOFDSTUK I

Schooltoelage kleuter- en leerplichtonderwijs

AFDELING I

Schooltoelage basisonderwijs

Artikel 10

Een schooltoelage kan worden toegekend aan de leerling die is ingeschreven in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidiëerde onderwijsinstelling voor gewoon of buitengewoon basisonderwijs.

Artikel 11

Een schooltoelage kan worden toegekend aan leerlingen in het basisonderwijs die gerechtigd zijn om dat onderwijs te volgen overeenkomstig het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997.

Artikel 12

§1. Om het recht op een toelage voor leerlingen in het kleuteronderwijs vast te stellen, meldt de onderwijsinstelling in kwestie aan de dienst:

- 1° welke leerlingen zijn ingeschreven;
- 2° het aantal halve schooldagen dat de leerlingen aanwezig waren op school.

§2. Om het recht op een toelage voor leerlingen in het lager onderwijs vast te stellen, meldt de onderwijsinstelling in kwestie aan de dienst:

- 1° welke leerlingen zijn ingeschreven;
- 2° de datum van inschrijving;
- 3° de datum van eventuele uitschrijving;
- 4° als de leerlingen in het lager onderwijs meer dan dertig al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig zijn geweest.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens, vermeld in §§1 en 2, moeten worden meegedeeld.

ONDERAFDELING I

Schooltoelage kleuteronderwijs

Artikel 13

§1. Een schooltoelage voor het kleuteronderwijs kan worden toegekend aan de volgende categorieën van leerlingen die ingeschreven zijn in een kleuterschool:

- 1° de leerling die tijdens het jaar waarin het schooljaar in kwestie begint de leeftijd van drie jaar bereikt en honderdvijftig halve schooldagen aanwezig is. In afwijking hiervan moet de leerling die na 31 december van hetzelfde schooljaar de leeftijd van drie jaar bereikt, honderd halve schooldagen aanwezig zijn op school;
- 2° de leerling die tijdens het jaar waarin het schooljaar in kwestie begint de leeftijd van vier jaar bereikt en gedurende honderdvijftachtig halve schooldagen aanwezig is op school;
- 3° de leerling die tijdens het jaar waarin het schooljaar in kwestie begint de leeftijd van vijf jaar of meer bereikt en gedurende tweehonderdtwintig halve schooldagen aanwezig is op school.

§2. Als blijkt dat de leerling een schooltoelage heeft ontvangen zonder dat de voorwaarden, vermeld in §1 vervuld waren, wordt de schooltoelage voor het daaropvolgende schooljaar in het kleuteronderwijs pas toegekend en uitbetaald nadat vastgesteld is dat de leerling het vereiste aantal halve schooldagen op school aanwezig is geweest.

§3. Een kleuter wordt geacht een halve dag aanwezig te zijn als dit blijkt uit de registratie in het aanwezigheidsregister van de school.

ONDERAFDELING II

Schooltoelage lager onderwijs

Artikel 14

§1. Een leerling heeft geen recht op een schooltoelage voor het lager onderwijs als hij:

- 1° in het schooljaar in kwestie niet ingeschreven is in een onderwijsinstelling, als vermeld in artikel 10; of

2° gedurende het schooljaar in kwestie en het daaraan voorafgaande schooljaar in het lager onderwijs dertig al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest.

Het eerste lid, 2°, is niet van toepassing op leerlingen die voor de eerste keer het eerste leerjaar van het lager onderwijs volgen.

§2. Een leerling in het lager onderwijs wordt geacht aanwezig te zijn als hij niet als ongewettigd afwezig is geregistreerd in het aanwezigheidsregister van de school.

Een leerling is ongewettigd afwezig wanneer deze problematisch afwezig is, zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 november 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van de leerlingen in het basisonderwijs.

AFDELING II

Schooltoelage voltijds secundair onderwijs
en deeltijds leerplichtonderwijs

ONDERAFDELING I

Algemene voorwaarden

Artikel 15

§1. Een schooltoelage voor het voltijds secundair onderwijs kan worden toegekend aan de leerling die is ingeschreven in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs.

§2. Een schooltoelage voor het deeltijdse leerplichtonderwijs kan worden toegekend aan de leerling die is ingeschreven in een door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierde, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstelling voor deeltijds secundair onderwijs of in een door de Vlaamse Regering erkend centrum voor vormingsprogramma's die door de Vlaamse Regering zijn erkend voor de vervulling van de leerplicht in toepassing van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht.

Artikel 16

§1. Een leerling heeft geen recht op een schooltoelage voor het voltijds secundair onderwijs of het deeltijds leerplichtonderwijs als hij:

1° in het schooljaar in kwestie niet ingeschreven is in een onderwijsinstelling, als vermeld in artikel 15; of

2° gedurende het schooljaar in kwestie dertig al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest tijdens de lessen in de onderwijsinstelling of het centrum, vermeld in artikel 15, en/of het werkplekklaren dat deel uitmaakt van de opleiding, en als hij gedurende het schooljaar dat voorafgaat aan het schooljaar in kwestie dertig, al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest tijdens de lessen in de onderwijsinstelling of het centrum, vermeld in artikel 15 of in artikel 10, en/of het werkplekklaren dat deel uitmaakt van de opleiding.

§2. In afwijking van §1 kan een schooltoelage worden toegekend aan de leerling die uiterlijk op 1 december van datzelfde schooljaar is ingeschreven in een onderwijsinstelling of centrum, als vermeld in artikel 15, en die voor de datum van de voormelde inschrijving tijdens het schooljaar in kwestie was ingeschreven voor een opleiding aan een hogeronderwijsinstelling.

§3. Een leerling in het secundair onderwijs en het deeltijds leerplichtonderwijs wordt geacht aanwezig te zijn wanneer deze tijdens de lessen of het werkplekklaren daadwerkelijk aanwezig is of niet ongewettigd afwezig is.

Een leerling is ongewettigd afwezig wanneer deze problematisch afwezig is, zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs.

Artikel 17

Een leerling heeft recht op een schooltoelage voor het voltijds secundair onderwijs en het deeltijds leerplichtonderwijs tot en met het schooljaar waarin de betrokken leerling 22 jaar wordt.

In afwijking van het eerste lid kan voor leerlingen die ingeschreven zijn in de vierde graad van het voltijds secundair onderwijs een schooltoelage worden toegekend tot en met het schooljaar waarin de betrokken leerling 25 jaar wordt.

Artikel 18

§1. Om het recht op een toelage voor leerlingen in het voltijds secundair onderwijs of het deeltijds leerplichtonderwijs vast te stellen, meldt de onderwijsinstelling of het centrum, zoals bedoeld in artikel 15, aan de dienst:

- 1° welke leerlingen zijn ingeschreven;
- 2° de datum van inschrijving;
- 3° de datum van eventuele uitschrijving;
- 4° als de leerlingen meer dan dertig al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig zijn geweest tijdens de lessen en/of het werkplekleren. De werkgever van de leerling deelt hiertoe elke ongewettigde afwezigheid mee aan de onderwijsinstelling of het centrum, zoals bedoeld in artikel 15.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens, vermeld in §1, moeten worden meegedeeld.

ONDERAFDELING II

Meeneembaarheid van de schooltoelage

Artikel 19

Leerlingen die in het buitenland secundair onderwijs volgen, komen in aanmerking voor een schooltoelage als er voor de in het buitenland gevolgde studierichting of opleiding geen equivalente opleiding bestaat in een onderwijsinstelling of centrum, zoals bedoeld in artikel 15.

Artikel 16, artikel 17, tweede lid, artikel 50, §§2 en 4, en artikel 65 zijn niet van toepassing op leerlingen die in het buitenland secundair onderwijs volgen.

HOOFDSTUK II

Studietoelage hoger onderwijs

AFDELING I

Algemene voorwaarden

Artikel 20

§1. Om in aanmerking te komen voor een studietoelage, moet de student een diplomacontract hebben gesloten met betrekking tot het volgen van een opleiding die geaccrediteerd is, erkend is als nieuwe opleiding, of tijdelijk erkend is, en die georganiseerd wordt door een ambtshalve geregistreerde instelling.

De volgende opleidingen worden eveneens beschouwd als opleidingen die vallen onder het toepassingsgebied van het eerste lid:

- 1° opleidingen die vallen onder het toepassingsgebied van artikel 56, §2, van het structuurdecreet, voor de student binnen de normale opleidingsduur de opleiding heeft voltooid;
- 2° opleidingen die geaccrediteerd zijn, erkend zijn als nieuwe opleiding, of die tijdelijk erkend zijn, en die vallen onder het toepassingsgebied van artikel 86 of artikel 94 van het structuurdecreet.

§2. In afwijking van §1, eerste lid, kan voor de volgende opleidingen tevens een studietoelage verkregen worden:

- 1° een voorbereidingsprogramma;
- 2° een schakelprogramma;
- 3° een specifieke lerarenopleiding.

Artikel 21

Iedere student die zich inschrijft voor een aantal studiepunten om een diploma van een bepaalde opleiding te behalen, kan in aanmerking komen voor een studietoelagerekrediet dat bestaat uit twee bachelorkre-

dieten, een masterkrediet, een jokerkrediet en bijkomende kredieten voor het volgen van:

- 1° een voorbereidingsprogramma;
- 2° een schakelprogramma;
- 3° een specifieke lerarenopleiding.

Het tweede bachelorkrediet kan pas worden geopend nadat een eerste bachelordiploma is behaald.

Artikel 22

De kredieten vermeld in artikel 21, worden berekend en toegekend op basis van de opleiding en het daaraan verbonden aantal studiepunten.

Artikel 23

§1. Bij de berekening van het bedrag van de studietoelage wordt het aantal studiepunten waarvoor de student zich in het academiejaar in kwestie inschrijft, mee in rekening gebracht.

Per academiejaar kan een student maximaal voor zestig studiepunten een studietoelage krijgen.

§2. Om in aanmerking te komen voor een studietoelage, moet de student zich inschrijven voor minstens dertig studiepunten, waarbij de studiepunten tegelijkertijd uit de verschillende kredieten, vermeld in artikel 21, kunnen geput worden.

In afwijking van het eerste lid komt de student in aanmerking voor een studietoelage als bij een laatste inschrijving met het oog op het behalen van een diploma in het academiejaar of semester in kwestie blijkt dat het resterende aantal studiepunten voor het behalen van het diploma in kwestie lager ligt dan dertig studiepunten.

§3. Als de studieomvang van de opleiding wordt uitgedrukt in studiepunten, wordt de studieomvang van een voltijds studietraject gelijkgesteld met zestig studiepunten en wordt de studieomvang van een halftijds studietraject gelijkgesteld met dertig studiepunten.

§4. Als de studieomvang van de opleiding niet wordt uitgedrukt in studiepunten, wordt de studieomvang voor een academiejaar vastgesteld op zestig studiepunten.

Als de student kan aantonen dat hij geen voltijdse opleiding volgt, wordt de studieomvang vastgesteld op dertig studiepunten.

Artikel 24

Opgenomen studiepunten en verworven studiepunten, waarvoor al dan niet een studietoelage werd toegekend, worden in mindering gebracht op de kredieten, vermeld in artikel 21, tenzij het anders bepaald is.

Artikel 25

Studiepunten met betrekking tot opleidingsonderdelen die in het verleden werden opgenomen, maar niet werden verworven, en waarvoor een studietoelage wordt aangevraagd, moeten worden aangerekend op het jokerkrediet.

Artikel 26

§1. Het jokerkrediet omvat zestig studiepunten en kan worden opgenomen voor het volgen van:

- 1° opleidingsonderdelen van een bacheloropleiding, een masteropleiding, een voorbereidingsprogramma, een schakelprogramma of een specifieke lerarenopleiding, die de student al heeft gevolgd, maar waarvoor hij niet geslaagd was;
- 2° opleidingsonderdelen van een andere bacheloropleiding, masteropleiding, voorbereidingsprogramma, schakelprogramma, of specifieke lerarenopleiding dan een reeds gevolgde bacheloropleiding, masteropleiding, voorbereidingsprogramma, schakelprogramma, of specifieke lerarenopleiding, zonder dat de student de reeds gevolgde bacheloropleiding, masteropleiding, voorbereidingsprogramma, schakelprogramma of specifieke lerarenopleiding met succes voltooide;
- 3° een actualiseringsprogramma voor verworven studiepunten waarvan de geldigheidsduur is verstreken;
- 4° opleidingsonderdelen van een bachelor- of masteropleiding, als in een bepaald academiejaar of semester waarin de student een diploma kan behalen, blijkt dat het desbetreffende krediet voor de opleiding in kwestie is opgebruikt.

§2. Het jokerkrediet geldt voor de hele studieduur.

§3. Het bachelorkrediet, het masterkrediet of de bijkomende kredieten, vermeld in artikel 21, kunnen niet worden opgenomen voor opleidingsonderdelen van een bacheloropleiding, een masteropleiding, een voorbereidingsprogramma, een schakelprogramma of een specifieke lerarenopleiding, die valt onder het toepassingsgebied van het jokerkrediet.

§4. Bij toepassing van §1, 2°, worden bij het berekenen van het bachelorkrediet, het masterkrediet of de bijkomende kredieten, vermeld in artikel 21, de reeds opgenomen studiepunten van de reeds gevolgde bacheloropleiding, masteropleiding, voorbereidingsprogramma, schakelprogramma of specifieke lerarenopleiding afgetrokken van het bachelorkrediet, het masterkrediet of een bijkomend krediet, vermeld in artikel 21, dat overeenkomt met de nieuwe opleiding.

Artikel 27

§1. De instellingen voor hoger onderwijs delen aan de dienst de volgende informatie mee betreffende de studenten die een studietoelage aanvragen:

- 1° de aard van het contract dat overeenkomstig artikel 25 van het flexibiliseringsdecreet werd gesloten tussen de student en de onderwijsinstelling met betrekking tot het academiejaar in kwestie;
- 2° het aantal studiepunten van de opleidingsonderdelen waarvoor de betrokken student in het academiejaar in kwestie is ingeschreven, waarbij het aantal studiepunten wordt gespecificeerd van de opleidingsonderdelen die de betrokken student in het verleden al heeft gevolgd, maar waarvoor hij niet geslaagd was;
- 3° de datum waarop en het aantal studiepunten waarvoor een student zich tijdens het academiejaar in kwestie heeft uitgeschreven voor opleidingsonderdelen.

Informatie in verband met de opleiding, opleidingsonderdelen en hiermee verbonden verworven en niet-verworven studiepunten waarvoor de student tijdens andere academiejaren in binnen- of buitenland was ingeschreven, wordt door de student aan de dienst meegedeeld.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens in §1 moeten worden meegedeeld.

AFDELING II

Meeneembaarheid van de studietoelage

Artikel 28

In geval van meeneembaarheid van de studietoelage wordt er een onderscheid gemaakt tussen horizontale en verticale mobiliteit.

Bij horizontale mobiliteit is de student ingeschreven voor een geaccrediteerde, als nieuw erkende of tijdelijk erkende opleiding aan een ambtshalve geregistreerde instelling en volgt de student in het kader van die opleiding een of meer opleidingsonderdelen in een andere gemeenschap van België of in een ander land binnen of buiten de Europese Hogeronderwijsruimte, waarbij dit opleidingsonderdeel integraal deel uitmaakt van de opleiding waarvoor de student is ingeschreven.

Bij verticale mobiliteit is de student ingeschreven voor een opleiding aan een instelling in een andere gemeenschap of in een ander land binnen of buiten de Europese Hogeronderwijsruimte.

Artikel 29

Binnen en buiten de Europese Hogeronderwijsruimte kunnen studenten, zowel bij horizontale als verticale mobiliteit, in aanmerking komen voor een studietoelage.

Artikel 30

§1. In afwijking van artikel 20 moet de opleiding in kwestie die gevolgd wordt in het kader van verticale mobiliteit:

- 1° door de bevoegde overheid in de gemeenschap of het land in kwestie erkend zijn, of gevolgd worden aan een door de bevoegde overheid erkende instelling; en
- 2° leiden tot een door de bevoegde overheid erkend diploma.

De opleiding die in het verleden voldeed aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, maar waarvan de erkenning van de opleiding of de instelling vervallen is voor de student binnen de normale opleidingsduur de opleiding heeft voltooid, wordt eveneens beschouwd als een opleiding die voldoet aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid.

§2. Als de student in geval van verticale mobiliteit een opleiding volgt buiten de Europese Hogeronderwijsruimte, geldt als aanvullende voorwaarde dat er voor de te volgen opleiding geen gelijkwaardige opleiding bestaat tussen de volgens de bepalingen van het structuurdecreet geaccrediteerde, als nieuw erkende of tijdelijke erkende opleidingen. Om die voorwaarde te beoordelen, wint de dienst het advies in van NARIC-Vlaanderen.

§3. Onverminderd het bepaalde in §§1 en 2 moet de betrokken student, om in aanmerking te komen voor een studietoelage voor een opleiding in het kader van verticale mobiliteit, voldoen aan een van de volgende voorwaarden:

- 1° de student heeft zijn hoofdverblijfplaats in het Vlaamse Gewest;
- 2° de student heeft een diploma secundair onderwijs, uitgereikt door een door het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming gefinancierde, gesubsidieerde of erkende instelling;
- 3° de student heeft aan een ambtshalve geregistreerde instelling een diploma hoger onderwijs behaald voor een bacheloropleiding of masteropleiding, als vermeld in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2004 tot vaststelling van de lijst van de bachelor- en de masteropleidingen in het hoger onderwijs in Vlaanderen, zoals gewijzigd, of voor een hiermee overeenstemmende opleiding, beëindigd voor de inwerkingtreding van het structuurdecreet.

Artikel 31

Voor de toepassing van artikel 24 wordt voor opleidingen, gevolgd in het kader van verticale mobiliteit, na advies van de betrokken overheid of NARIC-Vlaanderen, beoordeeld op welke kredieten, vermeld in artikel 21, de studiepunten in mindering moeten worden gebracht.

Artikel 32

In afwijking van artikel 27 deelt de student die een opleiding volgt in het kader van verticale mobiliteit alle gegevens in verband met de in de andere gemeenschap of in het buitenland gevolgde opleiding en de behaalde resultaten aan de dienst mee op basis van inschrijvingsbewijzen, diploma's en attesten, uitgereikt door de bevoegde overheid in de gemeenschap of in het land in kwestie.

TITEL IV

Financiële voorwaarden

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Artikel 33

Om te bepalen of een leerling of student in aanmerking komt voor een toelage, wordt uitgegaan van de leefeenheid van de betrokken leerling of student en het referentie-inkomen van zijn leefeenheid.

HOOFDSTUK II

Categorieën van leefeenheden

Artikel 34

§1. Er wordt rekening gehouden met de volgende categorieën van leefeenheden:

- 1° de leefeenheid waar de leerling of student zijn hoofdverblijfplaats heeft bij één of beide ouders van wie zijn afstamming vaststaat;
- 2° de leefeenheid waar de leerling of student ingevolge een gerechtelijke uitspraak, een tussenkomst van een comité voor bijzondere jeugdzorg of van een andere publiekrechtelijke overheid of instelling fiscaal ten laste is van een andere natuurlijke persoon dan de ouders van wie zijn afstamming vaststaat, of de leefeenheid waar de leerling of student minstens drie jaar zijn hoofdverblijfplaats heeft bij of fiscaal ten laste is van een andere

natuurlijke persoon dan een of beide ouders van wie zijn afstamming vaststaat;

3° gehuwde leerlingen of studenten;

4° zelfstandige leerlingen of studenten;

5° alleenstaande leerlingen of studenten.

§2. Als een leerling of student bij de berekening van zijn toelage wordt beschouwd als een persoon die behoort tot een bepaalde leefeenheid, kan hij bij de berekening van een toelage van een andere leerling of student niet worden beschouwd als een persoon die behoort tot een andere leefeenheid.

§3. De Vlaamse Regering geeft een nadere begripsomschrijving van de verschillende categorieën van leefeenheden op basis waarvan de toelage van de leerling of student wordt berekend, en bepaalt de persoon of personen van wie het referentie-inkomen in aanmerking wordt genomen bij de berekening van de toelage.

§4. Bij het bepalen van de leefeenheid waartoe een leerling of student behoort, wordt eerst nagegaan of de leerling of student voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van gehuwde leerlingen of studenten, vermeld in §1, 3°, zo niet of de leerling of student voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van zelfstandige leerlingen of studenten, vermeld in §1, 4°, zo niet of de leerling of student voldoet aan de voorwaarden van de categorie van leefeenheid waar de leerling of student zijn hoofdverblijfplaats heeft bij één of beide ouders van wie zijn afstamming vaststaat, vermeld in §1, 1°, zo niet of de leerling of student voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van de leefeenheid waar de leerling of student verblijft bij een andere natuurlijke persoon, vermeld in §1, 2°.

Als wordt vastgesteld dat de leerling of student niet behoort tot een van de categorieën van leefeenheid, vermeld in §1, 1°, 2°, 3° of 4°, wordt nagegaan of de leerling of student voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van alleenstaande leerling of student, vermeld in §1, 5°.

Als wordt vastgesteld dat de leerling of student niet behoort tot een van de categorieën van leefeenheden, vermeld in §1, wordt de leerling of student beschouwd als een persoon die behoort tot de categorie van leefeenheid, vermeld in §1, 1° of 2°, waarbij desgevallend wordt uitgegaan van de laatste hoofd-

verblijfplaats van de student of leerling bij een ouder van wie zijn afstamming vaststaat of bij een andere natuurlijke persoon, als vermeld in §1, 2°.

§5. Als een leerling of student bij zijn aanvraag aan geeft dat hij behoort tot een leefeenheid als vermeld in §1, 3°, 4° of 5°, maar overeenkomstig §4 deel uitmaakt van een leefeenheid als vermeld in §1, 1° of 2°, worden de gegevens over de inkomsten bij de toekenning of afwijzing van de aanvraag niet door de dienst meegedeeld aan de aanvrager.

HOOFDSTUK III

Referentie-inkomen

Artikel 35

§1. Het referentie-inkomen bestaat uit:

1° het gezamenlijk belastbaar inkomen;

2° het afzonderlijk belastbaar inkomen;

3° tachtig procent van de aan de persoon of personen van wie het referentie-inkomen voor de berekening van de toelage in aanmerking wordt genomen en aan de ten laste zijnde kinderen uitbetaalde onderhoudsgelden, voor zover die nog niet begrepen zijn in het gezamenlijk belastbaar inkomen, vermeld in punt 1°;

4° tweemaal het geïndexeerd kadastraal inkomen vreemd gebruik en eenmaal het geïndexeerd kadastraal inkomen dat voor eigen beroepsdoel-einden wordt aangewend;

5° de inkomensvervangende tegemoetkoming, toegekend in het raam van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkoming aan gehandicapten;

6° het leefloon, toegekend in het raam van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie;

7° het bestaansminimum, toegekend in het raam van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum;

8° de niet-belastbare beurs, vermeld in artikel 53 van het koninklijk besluit van 27 augustus 1993 tot

uitvoering van artikel 90, 2°, tweede lid, van het Wetboek van Inkomstenbelastingen, voor zover die onderworpen is aan sociale zekerheid.

§2. Als het referentie-inkomen, vermeld in §1, voor minstens zeventig procent bestaat uit vervangingsinkomsten, worden die vervangingsinkomsten vermindert met een bedrag dat gelijk is aan de forfaitaire aftrek voor beroepskosten die op fiscaal vlak wordt toegepast op bezoldigingen en baten.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop het referentie-inkomen op basis van buitenlandse inkomsten wordt bepaald, waarbij de geldende regels van het Wetboek der Inkomstenbelastingen gevolgd worden.

Artikel 36

De leerling of student van wie het referentie-inkomen van de leefeenheid waartoe hij behoort de maximum-inkomsgrens, vermeld in artikel 43, niet overschrijdt, wordt voor de toepassing van dit decreet beschouwd als rechthebbende op een toelage.

Artikel 37

De Vlaamse Regering bepaalt het in aanmerking te nemen kalenderjaar waarop het referentie-inkomen wordt bepaald, de uitzonderingen hierop als het inkomen van het kalenderjaar waarin het school- of academiejaar in kwestie begint vermoedelijk lager ligt dan het inkomen van het in aanmerking te nemen kalenderjaar of als de leerling of student pas na het in aanmerking te nemen kalenderjaar voldoet aan de voorwaarden van de leefeenheid waartoe hij behoort, alsmede de attesten op basis waarvan het referentie-inkomen wordt aangetoond.

HOOFDSTUK IV

Kadastraal inkomen

Artikel 38

Het kadastraal inkomen van de leefeenheid wordt gewogen om te bepalen of de leerling of student in aanmerking komt voor een toelage.

Een leerling of student heeft geen recht op een toelage als het verdrievoudigd geïndexeerd kadastraal inkomen vreemd gebruik van de personen van wie het referentie-inkomen overeenkomstig artikel 34 als uitgangspunt wordt genomen voor de berekening van het referentie-inkomen hoger is dan twintig procent van het referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, verminderd met tweemaal het geïndexeerd kadastraal inkomen vreemd gebruik en eenmaal het geïndexeerd kadastraal inkomen dat voor eigen beroepsdoeleinden wordt aangewend, vermeld in artikel 35, eerste lid, 4°.

Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing als het referentie-inkomen van de leefeenheid geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit bestaansminimum of leefloon, of voor minstens zeventig procent bestaat uit alimentatiegelden, vervangingsinkomsten of een inkomensvervangende tegemoetkoming, toegekend in het raam van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkoming aan gehandicapten.

De Vlaamse Regering bepaalt het in aanmerking te nemen kalenderjaar waarop het kadastraal inkomen wordt bepaald, de uitzonderingen hierop als het inkomen van het kalenderjaar waarin het school- of academiejaar in kwestie begint vermoedelijk lager ligt dan het inkomen van het in aanmerking te nemen kalenderjaar of als de leerling of student pas na het in aanmerking te nemen kalenderjaar voldoet aan de voorwaarden van de leefeenheid waartoe hij behoort, alsmede de attesten op basis waarvan het kadastraal inkomen wordt aangetoond.

HOOFDSTUK V

Bedrag van de toelage

AFDELING I

Algemene bepalingen

Artikel 39

§1. Een leerling of student heeft recht op een volledige toelage als het referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, gelijk is aan of lager is dan de voor zijn leefeenheid in aanmerking te nemen minimuminkomsgrens, vermeld in artikel 43.

§2. Een leerling of student heeft geen recht op een toelage als het referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, hoger is dan de voor zijn leefeenheid in aanmerking te nemen maximuminkomensgrens, vermeld in artikel 43.

§3. Als het in aanmerking te nemen referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, hoger is dan de minimuminkomensgrens, vermeld in artikel 43, doch lager is dan de maximuminkomensgrens, vermeld in artikel 43, wordt een toelage verleend waarvan het bedrag gelijk is aan het bedrag van de volledige toelage, vermeld in artikel 49, eerste lid, artikel 50, of artikel 51, §1, vermenigvuldigd met de coëfficiënt van de formule (maximuminkomensgrens min referentie-inkomen)/(maximuminkomensgrens min minimuminkomensgrens).

§4. De student ontvangt een uitzonderlijke toelage als het in aanmerking te nemen referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, gelijk is aan of lager is dan een tiende van de maximuminkomensgrens, vermeld in artikel 43, en als hij voldoet aan een van de volgende voorwaarden:

- 1° de student valt onder het toepassingsgebied van artikel 34, §1, 3°, 4° en 5°;
- 2° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit vervangingsinkomsten;
- 3° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit alimentatiegelden;
- 4° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit leefloon, toegekend in het raam van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, of uit bestaansminimum, toegekend in het raam van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op bestaansminimum;
- 5° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit een inkomensvervangende tegemoetkoming, toegekend in het raam van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan gehandicapten.

§5. De leerling ontvangt een uitzonderlijke toelage als het in aanmerking te nemen referentie-inkomen,

vermeld in artikel 35, gelijk is aan of lager is dan een tiende van de maximuminkomensgrens, vermeld in artikel 43, en als hij voldoet aan een van de volgende voorwaarden:

- 1° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit vervangingsinkomsten;
- 2° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit alimentatiegelden;
- 3° het in aanmerking te nemen referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit leefloon, toegekend in het raam van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, of uit bestaansminimum, toegekend in het raam van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op bestaansminimum;
- 4° het referentie-inkomen bestaat voor minstens zeventig procent uit een inkomensvervangende tegemoetkoming, toegekend in het raam van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan gehandicapten.

In afwijking van het eerste lid komt de leerling in het voltijds secundair onderwijs niet in aanmerking voor een uitzonderlijke toelage als hij aan een van volgende voorwaarden beantwoordt:

- 1° de leerling is intern, als vermeld in artikel 44, tweede lid;
- 2° de leerling zit in het eerste, tweede of derde leerjaar van de vierde graad van het beroepssecundair onderwijs;
- 3° de leerling behoort tot een leefeenheid als vermeld in artikel 34, §1, 3°, 4° en 5°.

§6. Een leerling of student heeft recht op de minimumtoelage als het referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, gelijk is aan de maximuminkomensgrens, vermeld in artikel 43.

Artikel 40

In afwijking van artikel 39 heeft een leerling in het kleuteronderwijs recht op een schooltoelage als het referentie-inkomen, vermeld in artikel 35, gelijk is

aan of lager is dan de voor zijn leefeenheid in aanmerking te nemen maximuminkomensgrens, vermeld in artikel 43.

Artikel 41

§1. Bij het vastleggen van de minimum- en maximuminkomensgrens wordt rekening gehouden met de volgende factoren:

- 1° het aantal personen ten laste in de leefeenheid;
- 2° het aantal studenten aanwezig in de leefeenheid die tijdens het school- of academiejaar in kwestie hoger onderwijs volgen;
- 3° het aantal personen aanwezig in de leefeenheid die fiscaal als gehandicapt worden aangemerkt.

§2. De waarde van elke factor wordt uitgedrukt in punten.

Artikel 42

§1. De volgende personen en categorieën worden voor de berekening van de minimum- en maximuminkomensgrenzen gelijkgesteld met een punt:

- 1° elke persoon in de leefeenheid die fiscaal ten laste is van de persoon of personen van wie het referentie-inkomen voor de berekening van de toelage in aanmerking wordt genomen;
- 2° elke leerling of student in de leefeenheid die niet meer fiscaal ten laste is van de persoon of personen van wie het referentie-inkomen voor de berekening van de toelage in aanmerking wordt genomen omdat hij bestaansmiddelen heeft gehad, op voorwaarde dat hij niet in aanmerking komt voor het statuut van gehuwde, zelfstandige of alleenstaande leerling of student;
- 3° elke persoon van wie het referentie-inkomen voor de berekening van de toelage in aanmerking wordt genomen, en die op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie fiscaal als gehandicapt wordt aangemerkt;
- 4° de categorie van leefeenheid die valt onder het toepassingsgebied van artikel 34, §1, 1°, 2° of 3°.

§2. In afwijking van §1 wordt elke persoon die valt onder §1, 1° of 2°, en die op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie als gehandicapt wordt aangemerkt, met twee punten gelijkgesteld.

§3. Voor elke persoon die valt onder het toepassingsgebied van artikel 42, §1, 1° of 2°, en die buiten de kandidaat hoger onderwijs volgt tijdens het school- of academiejaar in kwestie, wordt bij de aanvraag van een studietoelage hoger onderwijs één punt bijgeteld en worden bij de aanvraag van een schooltoelage zo veel punten bijgeteld als er hogeronderwijsstudenten aanwezig zijn in de leefeenheid, min een punt.

§4. Voor elke persoon van wie het inkomen op basis van artikel 34, §1, 1° en 2°, en op basis van artikel 34, §3, in aanmerking wordt genomen bij het samenstellen van het referentie-inkomen, en die buiten de kandidaat hoger onderwijs volgt tijdens het school- of academiejaar in kwestie, wordt een punt toegekend.

§5. Als de leerling of de student zijn hoofdverblijfplaats heeft bij een leefeenheid die bestaat uit een ouder van wie zijn afstamming vaststaat en uit een of meer niet-verwanten waarvan hij niet fiscaal ten laste is, wordt er voor de berekening van de minimum- en maximuminkomensgrenzen een punt afgetrokken, tenzij de niet-verwanten niet beschikken over financiële middelen als vermeld in artikel 35, §1, 1°, 2°, 3°, 4° en 8°.

§6. Als de leerling of student deel uitmaakt van een leefeenheid met een natuurlijke persoon zoals bedoeld in artikel 34, §1, 2°, en er in deze leefeenheid tevens één of meerdere niet-verwanten zijn, wordt er voor de berekening van de minimum- en de maximuminkomensgrenzen een punt afgetrokken, tenzij deze niet-verwanten niet beschikken over financiële middelen zoals bedoeld in artikel 35, §1, 1°, 2°, 3°, 4° en 8°.

Artikel 43

§1. De minimum- en maximuminkomensgrenzen worden vastgelegd aan de hand van een puntensysteem, gaande van nul tot twintig:

- 1° de minimuminkomensgrens stemt voor een leefeenheid met nul punten overeen met 6573,55 euro en voor een leefeenheid met twintig punten met 31.177,76 euro;
- 2° de maximuminkomensgrens stemt voor een leefeenheid met nul punten overeen met 14.489,77 euro en voor een leefeenheid met twintig punten met 75.362,09 euro.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regeling inzake de bepaling van de minimum- en maximuminkomensgrenzen.

Artikel 44

Voor de berekening van het bedrag van de toelage in het voltijds secundair en hoger onderwijs wordt er een onderscheid gemaakt naargelang de leerling of student al dan niet in een internaat of op kamers verblijft.

De volgende leerlingen worden beschouwd als interne leerlingen:

- 1° de leerling die gedurende het schooljaar in kwestie minstens vijf maanden verblijft in een door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidiëerd internaat;
- 2° de leerling die gedurende het schooljaar in kwestie een huurovereenkomst heeft gesloten voor minstens vijf maanden met betrekking tot een woonst die zich op een ander adres dan zijn hoofdverblijfplaats bevindt;
- 3° de leerling die in het buitenland een opleiding volgt;
- 4° de gehuwde, zelfstandige of alleenstaande leerling.

De volgende studenten worden beschouwd als kotstudenten:

- 1° de student die zich overeenkomstig zijn diplomacontract heeft ingeschreven voor respectievelijk een volledig academiejaar of een semester en die een huurovereenkomst heeft gesloten voor respectievelijk minstens acht of vier maanden met betrekking tot een woonst die zich op een ander adres dan zijn hoofdverblijfplaats bevindt;
- 2° de student die een opleiding volgt in het buitenland;
- 3° de gehuwde, zelfstandige of alleenstaande student.

De student die zich overeenkomstig zijn diplomacontract heeft ingeschreven voor een periode die korter is dan een semester, wordt beschouwd als niet-kotstudent.

Artikel 45

Het bedrag van de toelage is afhankelijk van het door de betrokkene gevolgde onderwijs en van de hoogte van het referentie-inkomen.

Artikel 46

De bedragen, vermeld in artikelen 43, 48, 49, 50 en 51, worden jaarlijks voor de aanvang van het school- of academiejaar geïndexeerd op basis van het indexcijfer van de consumptieprijzen, vermeld in hoofdstuk II van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop die indexering wordt toegepast.

Artikel 47

Alle bedragen inzake inkomensgrenzen en toelagebedragen gelden voor een volledig school- of academiejaar, ongeacht het ogenblik waarop de betrokkene zijn aanvraag indient.

AFDELING II

Schooltoelage basisonderwijs

Artikel 48

Voor leerlingen in het kleuteronderwijs bedraagt de schooltoelage 45 euro.

Artikel 49

Voor leerlingen in het lager onderwijs bedraagt een volledige schooltoelage 90 euro.

De uitzonderlijke schooltoelage bedraagt voor leerlingen in het lager onderwijs 120 euro.

De minimumschooltoelage bedraagt 60 euro.

Het uiteindelijke bedrag van de schooltoelage wordt afgerond tot twee cijfers na de komma.

AFDELING III

Schooltoelage voltijds secundair onderwijs en deeltijds leerplichtonderwijs

Artikel 50

§1. Bij de berekening van het bedrag van de toelage in het voltijds secundair onderwijs wordt eerst nage-

gaan of de leerling in het eerste, tweede of derde leerjaar van de vierde graad van het beroepssecundair onderwijs zit, zo niet of hij voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van gehuwde, zelfstandige of alleenstaande leerling, vermeld in artikel 34, zo niet of de leerling in het derde leerjaar van de derde graad van het technisch secundair onderwijs of beroepsonderwijs zit.

§2. Voor leerlingen in het voltijds beroepssecundair onderwijs van het eerste, het tweede of het derde leerjaar van de vierde graad bedraagt de volledige schooltoelage:

1° 2633 euro voor interne leerlingen;

2° 701 euro voor externe leerlingen.

De minimumschooltoelage voor externe en interne leerlingen bedraagt 584 euro.

§3. Voor gehuwde, zelfstandige en alleenstaande leerlingen in het voltijds secundair onderwijs is het bedrag van de volledige toelage gelijk aan 1546 euro.

De minimumschooltoelage bedraagt 308,40 euro.

§4. Voor leerlingen in het derde leerjaar van de derde graad van het voltijds technisch secundair onderwijs en voltijds beroepssecundair onderwijs bedraagt de volledige schooltoelage:

1° 741,60 euro voor interne leerlingen;

2° 372 euro voor externe leerlingen.

De uitzonderlijke toelage bedraagt 470,40 euro.

De minimumschooltoelage bedraagt:

1° 308,40 euro voor interne leerlingen;

2° 84 euro voor externe leerlingen.

§5. Voor andere leerlingen in het voltijds secundair onderwijs dan de leerlingen vermeld in §2 tot en met §4, bedraagt de volledige schooltoelage:

1° 618 euro voor interne leerlingen;

2° 310 euro voor externe leerlingen.

De uitzonderlijke toelage bedraagt 392 euro.

De minimumschooltoelage bedraagt:

1° 257 euro voor interne leerlingen;

2° 70 euro voor externe leerlingen.

§6. Voor leerlingen in het deeltijds leerplichtonderwijs, bedraagt de volledige schooltoelage 180 euro.

De uitzonderlijke toelage bedraagt 250 euro.

De minimumschooltoelage bedraagt 60 euro.

§7. Het uiteindelijke bedrag van de schooltoelage wordt afgerond tot twee cijfers na de komma.

AFDELING IV

Studietoelage hoger onderwijs

Artikel 51

§1. Voor studenten die voor zestig studiepunten toelagegerechtigd zijn, bedraagt de volledige studietoelage:

1° 3253,61 euro voor kotstudenten;

2° 1952,80 euro voor niet-kotstudenten.

§2. Voor studenten die voor zestig studiepunten toelagegerechtigd zijn, bedraagt de uitzonderlijke studietoelage:

1° 4380,55 euro voor kotstudenten;

2° 2833,79 euro voor niet-kotstudenten.

§3. De minimumstudietoelage bedraagt 210,24 euro.

§4. Het uiteindelijke bedrag van de studietoelage wordt afgerond tot twee cijfers na de komma.

Artikel 52

§1. Als de student voor minder dan zestig studiepunten toelagegerechtigd is, wordt het bedrag van de studietoelage als volgt berekend:

1° een kotstudent ontvangt dertig procent van de studietoelage die hij zou ontvangen als hij voor zestig studiepunten toelagegerechtigd zou zijn, vermeerderd met het resterende zeventig procent

dat wordt gedeeld door zestig en vermenigvuldigd met het aantal studiepunten waarvoor hij toelagegerechtigd is;

- 2° een niet-kotstudent ontvangt twintig procent van de studietoelage die hij zou ontvangen als hij voor zestig studiepunten toelagegerechtigd zou zijn, vermeerderd met het resterende tachtig procent dat wordt gedeeld door zestig en vermenigvuldigd met het aantal studiepunten waarvoor hij toelagegerechtigd is.

§2. In afwijking van §1 wordt voor de student die voor minder dan dertig studiepunten toelagegerechtigd is, het bedrag van de studietoelage dat hij zou ontvangen als hij voor zestig studiepunten toelagegerechtigd zou zijn, gedeeld door zestig en vermenigvuldigd met het aantal studiepunten waarvoor hij toelagegerechtigd is.

§3. Een student die zich tijdens een academiejaar tweemaal inschrijft voor een halftijds studietraject, wordt voor de berekening van het bedrag van de studietoelage beschouwd als een student die een voltijds studietraject volgt.

TITEL V

Procedurele voorwaarden

HOOFDSTUK I

Aanvraag

AFDELING I

Algemene bepalingen

Artikel 53

De aanvraag voor een toelage wordt door de aanvrager bij de dienst ingediend vanaf 15 augustus en uiterlijk op 30 juni van het school- of academiejaar in kwestie.

De aanvraag die wordt ingediend na 30 juni van het school- of academiejaar in kwestie wordt niet meer behandeld.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de aanvraag voor een toelage moet worden ingediend.

Artikel 54

Als een dossier voor de aanvraag van een toelage onvolledig werd ingediend, moeten de gevraagde documenten op straffe van afsluiting zonder gevolg uiterlijk op 31 december van het kalenderjaar dat volgt op het einde van het school- of academiejaar in kwestie aan de dienst worden bezorgd, tenzij:

- 1° de in aanmerking te nemen inkomsten nog niet werden nagezien door de Federale Overheidsdienst Financiën;
- 2° een bezwaarschrift of een verzoekschrift tot ambtshalve ontheffing van belasting werd ingediend overeenkomstig artikel 366 tot en met 376 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen, of een vordering voor de rechtbank werd ingeleid.

In geval van de uitzonderingen, vermeld in het eerste lid, 1° en 2°, moeten de door de Federale Overheidsdienst Financiën in het kader van lid 1 nageziene inkomsten worden overgemaakt aan de dienst uiterlijk zes maanden na het verkrijgen ervan.

Artikel 55

De toelage wordt op zijn vroegst uitbetaald vanaf 1 september van het school- of academiejaar in kwestie.

AFDELING II

Schooltoelage kleuter- en leerplichtonderwijs

Artikel 56

De toelage wordt uitbetaald op een rekening van de wettelijke vertegenwoordiger van de betrokken leerling bij wie de betrokken leerling op 31 december van het schooljaar in kwestie zijn hoofdverblijfplaats heeft, tenzij een meerderjarige leerling voorafgaand aan de uitbetaling van de toelage de dienst verzoekt de toelage uit te betalen op een andere rekening.

De Vlaamse Regering kan gevallen bepalen waarin ter bescherming van de financiële belangen van de leerling kan worden afgeweken van het eerste lid.

AFDELING III

Studietoelage hoger onderwijs

Artikel 57

De studietoelage wordt uitbetaald op een rekening van de student, tenzij de student voorafgaand aan de uitbetaling de dienst verzoekt de toelage uit te betalen op een andere rekening.

Artikel 58

Als een voorschot op de studietoelage door een studentenvoorziening werd betaald aan de student, wordt dat bedrag door de dienst terugbetaald aan de studentenvoorziening, voor zover de student recht heeft op een studietoelage.

Dat bedrag kan, ongeacht het voorschot, nooit hoger zijn dan de studietoelage waarop de student recht heeft.

Het eventuele positieve saldo ten voordele van de student wordt rechtstreeks aan de student uitbetaald.

Een studentenvoorziening kan de dienst verzoeken om het eerste lid tot en met het derde lid met betrekking tot de door haar betaalde voorschotten niet toe te passen.

HOOFDSTUK II

Herziening

Artikel 59

Als zich met betrekking tot de nationaliteitsvoorwaarde, de pedagogische voorwaarden of de financiële voorwaarden, vermeld in dit decreet, wijzigingen voordoen, kan de aanvrager tot zes maanden na de kennisname van de nieuwe feiten vragen aan de dienst om zijn dossier te herzien.

Artikel 60

In de volgende gevallen kan op initiatief van de dienst het dossier worden herzien:

- 1° als de toelage onjuist werd berekend, al dan niet op basis van bedrieglijke handelingen, valse verklaringen of willens en wetens onvolledige verklaringen;
- 2° als de toelage werd berekend op basis van een inkomen dat nog niet nagezien werd door de Federale Overheidsdienst Financiën en als nadien blijkt dat het vermoedelijk inkomen verschillend is van het nagezien inkomen;
- 3° na de kennisname van feiten waaruit blijkt dat een van de voorwaarden voor toekenning van een toelage niet was vervuld.

Artikel 61

Als de herziening van het dossier aanleiding geeft tot een hogere toelage, wordt het positieve saldo bijbetaald.

HOOFDSTUK III

Terugvordering

AFDELING I

Algemene bepalingen

Artikel 62

In de gevallen, vermeld in artikelen 59 en 60, wordt de toegekende en reeds uitbetaalde toelage waarop de betrokkene geen recht heeft, teruggevorderd.

Artikel 63

Sommen die onverschuldigd werden uitbetaald, zijn voorgoed verkregen door degenen die ze hebben ontvangen als de terugvordering daarvan niet gevraagd wordt binnen een termijn van vijf jaar, te rekenen vanaf 1 januari van het begrotingsjaar waarop de uitgave is aangerekend, tenminste als ze niet door

bedrieglijke handelingen, door valse verklaringen of door willens en wetens onvolledige verklaringen werden verkregen.

Artikel 64

De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten voor de terug te vorderen sommen, de terugvorderingsprocedure en de verhoudingsgewijze terugvordering, vermeld in artikel 66, evenals de verrekening van de opgenomen studiepunten.

Artikel 65

Het Bestuur van de Registratie en Domeinen is ambtshalve belast met het vervolgen, overeenkomstig de bepalingen van artikel 3 van de domaniale wet van 22 december 1994, van de volledige of gedeeltelijke invordering van de school- en studietoelagen.

AFDELING II

Schooltoelage leerplichtonderwijs

Artikel 66

In geval van uitschrijving in het lager onderwijs, het secundair onderwijs of in het deeltijds leerplichtonderwijs, wordt de toelage integraal teruggevorderd als de betrokken leerling uiterlijk vijftien kalenderdagen na de datum van uitschrijving niet opnieuw is ingeschreven in het lager onderwijs, het secundair onderwijs of in het deeltijds leerplichtonderwijs.

AFDELING III

Studietoelage hoger onderwijs

Artikel 67

Als de student zich uitschrijft voor de opleiding op basis waarvan hij een studietoelage heeft ontvangen en zich niet voor een andere opleiding, als vermeld in artikel 20, in hetzelfde academiejaar heeft ingeschreven, wordt de studietoelage teruggevorderd in verhouding tot het moment in het academiejaar waarop de student zich heeft uitgeschreven.

In afwijking van het eerste lid wordt de studietoelage in geval van uitschrijving integraal teruggevorderd

als de student zich overeenkomstig zijn diplomacontract had ingeschreven voor een periode die korter is dan een semester.

HOOFDSTUK IV

Beroepsprocedure

Artikel 68

Een georganiseerd beroep kan worden ingediend bij de dienst door:

- 1° de aanvrager die niet akkoord gaat met een negatieve beslissing over zijn aanvraag voor een toelage;
- 2° de aanvrager die vindt dat het bedrag van de toegekende toelage onjuist berekend is;
- 3° de aanvrager die niet akkoord gaat met een terugvordering als vermeld in artikelen 62, 65 en 66.

Het beroep wordt aangetekend ingediend binnen een termijn van zestig kalenderdagen die ingaat op de dag na de dag waarop het definitieve bedrag of de weigering van de toelage meegedeeld is, en moet juridische en feitelijke argumenten vermelden die de betrokkene aanvoert tot staving van zijn aanspraak.

Beroepen worden beantwoord binnen zestig kalenderdagen na de ontvangst ervan door de dienst.

In afwijking van artikel 34, §5, wordt het inkomen van de oudergerelateerde leefeenheid, vermeld in artikel 34, §1, 1° en 2°, in de beroepsbeslissing van de dienst meegedeeld aan de aanvrager die bij zijn aanvraag heeft aangegeven dat hij behoort tot een leefeenheid als vermeld in artikel 34, §1, 3°, 4° of 5°, doch met toepassing van artikel 34, §4, berekend werd op basis van het inkomen van de leefeenheden vermeld, in artikel 34, §1, 1° en 2°.

TITEL VI

Algemene overgangsbepalingen

Artikel 69

In afwijking van artikel 9 komen kandidaat-vluchtelingen, alsook hun kinderen die sinds hun min-

derjarigheid in België verblijven en niet zelf een asielaanvraag hebben ingediend, van wie de asielaanvraag ontvankelijk werd verklaard onmiddellijk voorafgaand aan het door de Koning, ingevolge artikel 78 van de wet van 15 september 2006 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, bepaalde tijdstip waarop deze wet integraal in werking treedt ofwel onmiddellijk voorafgaand aan de eerste dag van de dertiende maand na publicatie van voornoemde wet bij gebreke aan een door de Koning bepaalde datum, in aanmerking voor een toelage zolang hun procedure lopende is bij het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatslozen, bij de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen, of bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

TITEL VII

Overgangsbepalingen hoger onderwijs

Artikel 70

§1. Het studietraject dat reeds voor academiejaar 2004-2005 werd gevolgd, al dan niet met toekenning van een studietoelage of studiefinanciering, wordt in rekening gebracht bij de berekening van de kredieten, vermeld in artikel 21. Hierbij worden de volgende bepalingen in acht genomen:

1° de kredieten, vermeld in artikel 21, worden verminderd met:

- a) een bachelorkrediet als de student een opleiding, bekroond met een diploma van het hogeschoolonderwijs van één cyclus, met een diploma van de eerste cyclus van het hogeschoolonderwijs van twee cycli of met een diploma van de eerste cyclus van het academisch onderwijs, heeft voltooid;
- b) een masterkrediet als de student een opleiding, bekroond met een diploma van de tweede cyclus van het hogeschoolonderwijs van twee cycli of met een diploma van de tweede cyclus van het academisch onderwijs, heeft voltooid;
- c) een krediet voor het volgen van een lerarenopleiding als vervolgopleiding, als de student een lerarenopleiding als vervolgopleiding,

bekroond met een diploma voor geaggregeerde voor secundair onderwijs groep 2 of groep 3, heeft voltooid;

- d) het jokerkrediet als de student de jokerbeurs, vermeld in het decreet van 16 februari 2001, heeft opgebruikt.

2° elk reeds gevolgd studiejaar, wordt beschouwd als zestig opgenomen studiepunten, ook als de opleiding niet met een diploma werd bekroond.

§2. Het studietraject dat met een diplomacontract werd gevolgd vanaf academiejaar 2004-2005 tot de inwerkingtreding van dit decreet, al dan niet met de toekenning van een studietoelage, wordt in rekening gebracht bij de berekening van de kredieten, vermeld in artikel 21. Hierbij worden de volgende bepalingen in acht genomen:

1° voor academiejaar 2004-2005 worden voor de opleiding die nog niet het voorwerp was van flexibilisering, overeenkomstig het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, zestig studiepunten in mindering gebracht, tenzij de student aantoonst dat hij een halftijds traject heeft gevolgd. In dat geval worden dertig studiepunten in mindering gebracht;

2° voor academiejaar 2004-2005 worden voor de opleiding die reeds het voorwerp was van flexibilisering, overeenkomstig het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, de in dat academiejaar opgenomen studiepunten in mindering gebracht;

3° vanaf academiejaar 2005-2006 worden de per academiejaar opgenomen studiepunten in mindering gebracht op de kredieten, vermeld in artikel 21;

4° het jokerkrediet wordt in mindering gebracht als en in de mate dat de student het jokerkrediet, conform het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, heeft aangewend tijdens het academiejaar 2004-2005, 2005-2006 of 2006-2007.

In afwijking van het eerste lid worden de opleidingen die vanaf academiejaar 2004-2005 tot de inwer-

kingtreding van dit decreet in het buitenland gevolgd werden, in rekening gebracht bij de berekening van de kredieten, vermeld in artikel 21, als de gevolgde opleiding voldoet aan de bepalingen, vermeld in artikel 30, §1, waarbij elk gevolgd studiejaar beschouwd wordt als zestig opgenomen studiepunten, tenzij de student aantoonst dat hij een halftijds traject heeft gevolgd. In dat geval wordt het gevolgde studiejaar beschouwd als dertig opgenomen studiepunten.

§3. Voor de student die een opleiding volgt die nog het voorwerp uitmaakt van de omvorming naar de bachelor-masterstructuur, wordt afhankelijk van de gevolgde opleiding een bachelor- of masterkrediet geopend, waarop in overeenstemming met §2 studiepunten of kredieten in mindering worden gebracht.

BOEK III

Diverse bepalingen

Artikel 71

Artikel 12 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, vervangen bij het decreet van 18 november 2005, wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 12

Om te voldoen aan de nationaliteitsvoorwaarden die overeenkomstig artikel 61 noodzakelijk zijn om in aanmerking te komen voor selectieve voorzieningen van de studentenvoorzieningen, komen studenten met de Belgische nationaliteit in aanmerking, evenals de volgende categorieën van studenten die in België verblijven:

1° kinderen van onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op basis van een arbeidsovereenkomst gedurende een periode van twee jaar en uiterlijk op 31 december van het academiejaar in kwestie minstens twaalf maanden minstens 32 uur per maand in België werken of hebben gewerkt en die zich kunnen beroepen op artikel 12 van Verordening (EEG) 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie, en kinderen van onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die gedurende een

periode van twee jaar en uiterlijk op 31 december van het academiejaar in kwestie in België andere werkzaamheden dan werkzaamheden in loondienst verrichten of hebben verricht op basis van een inschrijving in de Kruispuntbank voor Ondernemingen of in het handelsregister;

2° onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op basis van een arbeidsovereenkomst gedurende een periode van twee jaar, onmiddellijk voorafgaand aan 31 december van het academiejaar in kwestie, minstens twaalf maanden minstens 32 uur per maand in België werken of hebben gewerkt en die zich kunnen beroepen op artikel 7 van Verordening (EEG) 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie, en onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die gedurende een periode van twee jaar, onmiddellijk voorafgaand aan 31 december van het academiejaar in kwestie, in België andere werkzaamheden dan werkzaamheden in loondienst verrichten of hebben verricht op basis van een inschrijving in de Kruispuntbank voor Ondernemingen;

3° onderdanen van een lidstaat van de Europese Unie die gedurende de periode, onmiddellijk voorafgaand aan 31 december van het academiejaar in kwestie, gedurende vijf jaar onafgebroken in België zijn verbleven, waarbij de termijn wordt bewezen door de inschrijving in het Rijksregister of door een gelijkwaardig attest, uit te reiken door het gemeentebestuur;

4° studenten met een buitenlandse nationaliteit die toegelaten of gemachtigd zijn tot een verblijf van onbeperkte duur in België, zoals bepaald bij de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

5° kandidaat-vluchtelingen van wie de asielaanvraag ontvankelijk is verklaard, alsook hun kinderen die sinds hun minderjarigheid in België verblijven en die niet zelf een asielaanvraag hebben ingediend;

6° buitenlandse onderdanen die in het kader van de strijd tegen de mensenhandel een aankomstverklaring hebben ontvangen, overeenkomstig artikel 5 van de wet van 15 december 1980, of die beschikken over een machtiging tot verblijf van meer dan drie maanden voor een beperkte of onbeperkte

duur, overeenkomstig artikel 9 tot en met 13 van de wet van 15 december 1980, geattesteerd door een gespecialiseerde onthaaldienst.”.

Artikel 72

In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 november 2005, wordt het opschrift van titel IV vervangen door wat volgt: “Verhouding tussen studietoelagen toegekend voor het hoger onderwijs en studentenvoorzieningen”.

Artikel 73

In artikel 73, 1°, 3° en 7°, van hetzelfde decreet wordt het woord “studiefinanciering” vervangen door de woorden “studietoelagen voor het hoger onderwijs”.

Artikel 74

Als een persoon in hetzelfde school- of academiejaar tegelijk voldoet aan de voorwaarden voor een school- en een studietoelage, heeft hij enkel recht op de hoogste toelage.

BOEK IV

Opheffingsbepalingen

Artikel 75

De wet van 19 juli 1971 betreffende de toekenning van studietoelagen, gewijzigd bij de decreten van 31 juli 1990, 8 juli 1996, 16 december 2001 en 14 februari 2003 wordt opgeheven, doch blijft gelden wat betreft de aanvragen die betrekking hebben op de schooljaren voorafgaand aan 2007-2008.

Artikel 76

Het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd bij het decreet van 18 november 2005, wordt opgeheven, met uitzondering van:

1° artikel 4;

2° artikel 5;

3° artikel 6, 4°, 23° en 24°;

4° artikel 12;

5° titel III;

6° titel IV;

7° titel V;

8° titel VI.

In afwijking van het eerste lid, blijft voornoemd decreet gelden wat betreft de aanvragen die betrekking hebben op de academiejaren 2004-2005 tot en met 2006-2007.

BOEK V

Inwerkingtreding

Artikel 77

Dit decreet treedt in werking op 1 juli 2007.

De bepalingen met betrekking tot de schooltoelage in het basisonderwijs en het deeltijdse leerplichtonderwijs treden in werking op 1 juli 2008, met uitzon-

dering van artikel 46 wat betreft de indexering van de inkomstengrenzen vermeld in artikel 43 dat in werking treedt op 1 juli 2007.

Brussel, 23 maart 2007.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Werk,
Onderwijs en Vorming,*

Frank VANDENBROUCKE

BIJLAGE

bij de memorie van toelichting:

REGULERINGSIMPACTANALYSE

RIA-RAPPORT

www.ond.vlaanderen.be/vereenvoudiging/impact

Betreft : Decreet betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap

1. KORTE BESCHRIJVING THEMA

Studiefinanciering is een selectieve maatregel die een bijdrage levert aan het wegwerken van financiële drempels voor die gezinnen waarvoor de onderwijskosten een te zware belasting zijn voor het gezinsbudget. Dit decreet regelt de toekenning van studiefinanciering in het basis-, secundair en hoger onderwijs.

2. PROBLEEM EN DOELSTELLINGEN

2.1. Probleemstelling

Cijfers leren ons dat de slaagkansen van leerlingen en studenten in het onderwijs stijgen, naarmate de instapleeftijd in het onderwijs van de betrokken leerlingen en studenten daalt. Met andere woorden: hoe jonger men start met onderwijs, hoe hoger de slaagkansen. Evenzeer is het zo dat ook het behalen van hogere kwalificaties zorgt voor meer kansen. Vroeg starten en voldoende lang studeren is dus de boodschap.

We moeten echter vaststellen dat studeren, of het nu gaat over een student aan de universiteit, of een kleuter in de eerste kleuterklas, een extra kost met zich brengt.

Kosteloos basisonderwijs

Momenteel gaat het decreet basisonderwijs ervan uit dat aan ouders geen bijdragen gevraagd kunnen worden voor alle materies die gekoppeld zijn aan het bereiken van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen ("echte onderwijskosten"). Concreet worden daar de kosten van activiteiten en schoolbenodigdheden mee bedoeld die echt nodig zijn om de eindtermen te halen. Enkele voorbeelden zijn de schoolboeken, fotokopieën, schriften, schoolagenda, schrijfgerief, maar ook woordenboeken en rekenmachines.

De Commissie Zorgvuldig Bestuur heeft in het verleden meermaals dat onderscheid geduid : potloden, gom, puntenslijper, passer, gradenboog, lat, stiften, schaar e.a. werden duidelijk gecatalogeerd als materialen, noodzakelijk in het kader van eindtermen en ontwikkelingsdoelen en zijn dus, toch voor wat het basisonderwijs betreft, kosteloos voor de ouders. De ouders zijn er dus niet toe gehouden de kosten die in dit verband gevraagd worden, te betalen. Een aantal andere diensten of goederen (kaftpapier, turnzak, ringmappen, boekentassen, schooletuis, e.a.) hoe nuttig ook, zijn evenwel niet noodzakelijk in het kader van eindtermen en ontwikkelingsdoelen en hiervoor kan dus een bijdrageregeling gelden.

Er stellen zich vandaag echter twee problemen. Om te beginnen blijkt de decretaal verplichte kosteloosheid voor de echte onderwijskosten nog steeds niet gerealiseerd. Heel wat scholen rekenen dit soort kosten nog steeds door aan ouders. De reden hiervoor is eenvoudig: scholen hebben zelf onvoldoende werkingsmiddelen om deze decretale verplichting na te leven.

Ten tweede kan men vaststellen dat naast de “echte onderwijskost” ouders dus een aantal schoolrekeningen gepresenteerd krijgen voor materialen en activiteiten die het onderwijs levendiger maken, maar niet strikt nodig zijn (bijvoorbeeld kaftpapier, ringmappen, boekentassen enz., maar ook het gebruik van tijdschriften, of extra-muros activiteiten zoals daguitstappen, theaterbezoek, film, en meerdaagse uitstappen zoals de bos- en zeeklassen).

Om een oplossing te bieden aan deze twee problemen zal de decretaal voorziene kosteloosheid vanaf het schooljaar 2007-2008 worden gerespecteerd door alle basisscholen, zowel voor kleuters als voor de leerlingen van het lager onderwijs. Voor de kosten die toch nog kunnen worden doorgerekend wordt stapsgewijze een plafonnering doorgevoerd in de vorm van een “dubbele maximumfactuur”: een zeer scherpe maximumfactuur voor uitgaven die verband houden met de aankoop van mappen, tijdschriften en de kosten voor extra-muros activiteiten van maximum één schooldag en een minder scherpe maximumfactuur voor meerdaagse uitstappen. Om de scholen in staat te stellen deze engagementen te realiseren werden de werkingsmiddelen aanzienlijk verhoogd.

Intussen blijven een aantal verworven principes behouden: de ouders moeten via de bijdrageregeling op voorhand zicht krijgen op de kosten die doorgerekend kunnen worden en de bijdrageregeling moet in de schoolraad (waarin de ouders vertegenwoordigd zijn) besproken worden. De Commissie Zorgvuldig Bestuur is de instantie die de overtredingen onderzoekt en eventueel sanctioneert.

Echter, een kordate uitvoering van het principe van de kosteloosheid verhindert niet dat ouders van leerlingen in het basisonderwijs nog steeds geconfronteerd worden met bepaalde kosten. Voor leerlingen in het kleuter – en lager onderwijs wordt in de Vlaamse Gemeenschap niet voorzien in financiële ondersteuning voor de gezinnen waarvoor de schoolfactuur het zwaarst doorweegt. Zoals eerder gesteld zal een dergelijke factuur altijd blijven bestaan, zelfs bij kordaat beleid dat gericht is op kosteloosheid voor alles wat samenhangt met de eindtermen en ontwikkelingsdoelen.

Bovendien stelt zich het probleem van de kleuterparticipatie. Zoals gezegd leren de cijfers ons dat de slaagkansen van leerlingen en studenten in het onderwijs stijgen, naarmate de instapleeftijd in het onderwijs van de betrokken leerlingen of studenten daalt. Hoe jonger men start met onderwijs, hoe hoger de slaagkansen. Echter, van de vijfjarigen participeert een op vijf kleuters niet in het kleuteronderwijs. Voor jongere kinderen liggen de cijfers nog lager. Het is dus van belang dat via allerhande acties en maatregelen er voor wordt gezorgd dat zoveel mogelijk kinderen aanwezig zijn op school van in de eerste kleuterklas.

In het lager onderwijs worden we geconfronteerd met het toenemende spijbelgedrag van de leerlingen. Leerlingen moet niet enkel inschreven zijn, ze moeten ook naar school gaan teneinde hun kansen later op de arbeidsmarkt ten volle te kunnen benutten.

Kostenbeheersing in het secundair onderwijs

Gezien de volledige kosteloosheid in het secundair onderwijs niet haalbaar is, is het van belang ook daar de kosten voor de ouders te drukken. Dit veronderstelt een beleid van

kostenbeheersing en beperking van de facturen. Niettegenstaande dit beleid, is ook studiefinanciering in het secundair onderwijs van het allergegrootste belang.

Zoals gezegd vertonen de wetgeving studiefinanciering hoger onderwijs¹ en de wetgeving studietoelagen voor het secundair onderwijs², momenteel grote verschillen. Hierdoor komen er in het secundair onderwijs proportioneel gezien veel minder leerlingen in aanmerking voor een studietoelage dan in het hoger onderwijs. De financiële voorwaarden om in aanmerking te komen voor een toelage in het secundair onderwijs, zijn immers veel minder gunstig dan voor het hoger onderwijs.

De bedragen en de wetgeving voor studiefinanciering in het secundair onderwijs in het algemeen werden al te lang niet meer aangepast. Zo werden in het academiejaar 2004 – 2005 maar iets meer dan 72.000 toelagen secundair onderwijs uitbetaald voor een totaalbedrag van 12.000.000 €. Dertien jaar eerder reikte de Vlaamse overheid nog ongeveer 107.000 toelagen voor een totaalbedrag van ongeveer 16.700.000 € uit. Er worden dus steeds minder toelagen uitgekeerd in het secundair onderwijs, voor een steeds kleiner totaalbedrag, terwijl dat totaalbedrag onder invloed van de indexeringen eigenlijk zou moeten stijgen.

Evolutie toekenningen en gemiddelde toelagen secundair onderwijs

JAAR	School-populatie	Toegekend	%	Totaal bedrag (€)	Gem. toelage (€)	Fictief bedrag/Leerling (€)
1991-1992	427.380	106.841	25,0 %	16.700.182	156,31	39
1992-1993	428.227	97.682	22,8 %	15.407.876	157,74	36
2003-2004	427.922	76.481	17,9 %	12.376.078	161,82	28,9
2004-2005	435.048	72.436	16,7 %	11.920.354	164,52	27,4

Verder worden leerlingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs, het deeltijds secundair zeevisserijonderwijs en in de leertijd momenteel uitgesloten van het recht op studiefinanciering, ondanks het feit dat zij reële schoolkosten moeten dragen.

Tot slot worden we in het secundair onderwijs en het deeltijds leerplichtonderwijs, nog meer dan in het basisonderwijs, geconfronteerd met toenemend spijbelgedrag. Met betrekking tot spijbelen, werd in juni 2006 het spijbelplan voorgesteld. Omdat de schooltoelagen op Vlaams niveau worden uitgewerkt en beheerd worden door het Ministerie van Onderwijs, worden de

¹ Decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en de studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap; besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.

² Wet van 19 juli 1971 betreffende de toekenning van studietoelagen; koninklijk besluit van 23 augustus 1972 tot vaststelling van de minvermogensgrens van de kandidaten voor een studietoelage; koninklijk besluit van 11 oktober 1972 betreffende de criteria voor het vaststellen van het bedrag van de studietoelagen; koninklijk besluit van 19 november 1972 tot vaststelling van de verschillende onderwijsniveaus; koninklijk besluit van 5 december 1973 tot vaststelling van de gevallen waarin mag worden afgeweken van de bepalingen van artikel 3 van de wet van 19 juli 1971 betreffende de toekenning van studietoelagen; koninklijk besluit van 1 februari 1978 waarbij het voordeel van de wet van 19 juli 1971 betreffende de toekenning van studietoelagen, wordt uitgebreid tot leerlingen die in het buitenland onderwijs volgen; koninklijk besluit van 1 februari 1978 waarbij het voordeel van de wet van 19 juli 1971 betreffende de toekenning van studietoelagen, wordt uitgebreid tot sommige categorieën van buitenlandse leerlingen die in België verblijven; besluit van de Vlaamse Regering van 14 mei 2004 tot vaststelling van de procedure voor het indienen van de aanvragen en van de voorwaarden tot het toekennen van de studietoelagen voor het secundair onderwijs.

toelagen mee gezien als één van de maatregelen die één van de belangrijke doelstellingen van het onderwijsbeleid, opgenomen in het spijbelplan, realiseren .

Studietoelagen hoger onderwijs

Wat de studiefinanciering in het hoger onderwijs betreft, werden in het recente verleden al heel wat inspanningen gedaan. Een onderzoek dat recent onder leiding van professor Bea Cantillon op dit vlak werd gevoerd rond alternatieve vormen van studiefinanciering, leert ons dat het systeem van studietoelagen in het hoger onderwijs nu behoorlijk functioneert. Het is dan ook voorlopig niet de bedoeling te raken aan het stelsel voor het hoger onderwijs . Toch stellen zich in verband met de wetgeving voor het hoger onderwijs ook enkele problemen, meer bepaald in relatie tot de vigerende wetgeving in het secundair onderwijs.

Zoals gezegd vertonen de wetgeving studiefinanciering voor het hoger onderwijs en de wetgeving studietoelagen voor het secundair onderwijs momenteel grote verschillen. Omwille van de verschillen in toekenningsvoorwaarden, komen proportioneel veel minder leerlingen uit het secundair onderwijs dan uit het hoger onderwijs in aanmerking voor een toelage. Zo kan het gebeuren dat een leerling niet in aanmerking komt voor een studietoelage secundair onderwijs, daar waar zijn broer of zus in het hoger onderwijs wel in aanmerking komt voor een studiefinanciering. Naast het feit dat het moeilijk te verantwoorden is waarom het begrip minvermogen anders gedefinieerd wordt afhankelijk van het studieniveau, bestaat er door de verschillende regelgeving het gevaar dat leerlingen die de overstap naar het hoger onderwijs maken, geen aanvraag voor een studietoelage indienen omdat ze er in het secundair onderwijs ook geen kregen. Bovendien bestaat er een reëel risico dat bepaalde leerlingen hierdoor zelfs niet de overstap naar het hoger onderwijs maken.

Door de huidige uiteenlopende wetgeving tussen het secundair en het hoger onderwijs, bestaat er op dit ogenblik tevens grote onduidelijkheid en verwarring rond verschillende termen die worden gehanteerd, namelijk de studietoelage (de financiële tegemoetkoming van de Vlaamse Gemeenschap voor leerlingen in het secundair onderwijs), studiebeurs (...) en studiefinanciering (de financiële tegemoetkoming van de Vlaamse Gemeenschap voor studenten in het hoger onderwijs). Het nieuwe decreet wenst hieraan tegemoet te komen.

De vrije juridische beleidsruimte wordt wat de studietoelagen voor het hoger onderwijs betreft, beperkt door het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, waarvan de principes behouden dienen te blijven.

2.2. Doelstellingen

Het decreet betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap heeft verschillende doelstellingen:

1. meer gezinnen in het secundair onderwijs voor wie de schoolfactuur het zwaarst doorweegt, financieel ondersteunen, alsook de uitgekeerde bedragen optrekken;
2. gezinnen in het basisonderwijs voor wie de schoolfactuur het zwaarst doorweegt, financieel ondersteunen;

3. de gelijke behandeling van leerlingen en studenten bij het beoordelen van hun financiële situatie;
4. de kleuterparticipatie verhogen in het kleuteronderwijs en spijbelen tegengaan in het lager en secundair onderwijs;
5. meer eenvormigheid en duidelijkheid brengen in de gebruikte termen rond “studietoelagen”, “studiebeurzen”, en “studiefinanciering”;
6. gezinnen in het deeltijds leerplichtonderwijs voor wie de schoolfactuur het zwaarst doorweegt, financieel ondersteunen.

Bij het realiseren van bovenstaande doelstellingen, dient in het kader van de ondersteuning van de onderwijskosten rekening gehouden te worden met het Vlaamse regeerakkoord waarin de kosteloosheid van het basisonderwijs en de kostenbeperking van het secundair onderwijs wordt aangekondigd, evenals maatregelen om het hoofd te bieden aan de spijbelproblematiek. Bij het uitwerken van nieuwe regelgeving wordt eveneens rekening gehouden met de beleidsbrief van Onderwijs en Vorming voor de periode 2006-2007 waarbij aangekondigd wordt dat studiefinanciering uitgebreid en vereenvoudigd wordt, en verscheidene maatregelen worden voorgesteld om de spijbelproblematiek aan te pakken.

3. OPTIES OM DE DOELSTELLINGEN TE REALISEREN

3.1. meer leerlingen in het secundair onderwijs financieel ondersteunen en een hogere gemiddelde schooltoelage

3.1.1. Optie 1: nuloptie

De bestaande wetgeving voor studietoelagen in het secundair onderwijs blijft ongewijzigd.

3.1.2. Optie 2: studiefinanciering voor S.O. naar analogie met de inkomstengrenzen van het H.O. met gemiddeld hogere toelagen tot gevolg

Een nieuw stelsel van *schooltoelagen* voor het secundair onderwijs wordt uitgewerkt, waarbij de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een toelage in het secundair onderwijs, gelijk worden gelegd met de voorwaarden die gelden voor het hoger onderwijs. Aangezien de voorwaarden die gelden in het hoger onderwijs gunstiger zijn dan die in het secundair onderwijs, zullen op die manier een groot aantal gezinnen meer in aanmerking komen voor een schooltoelage secundair onderwijs en zal de gemiddelde toelage stijgen.

Er wordt een *verhoogde schooltoelage* uitgekeerd voor leerlingen die het 7de jaar technisch secundair onderwijs of het 7de jaar beroepssecundair onderwijs volgen. Deze leerlingen, die normaal gesproken al aan het werk zouden kunnen gaan, doen immers een bijzondere inspanning om zich te specialiseren, en (in het geval van BSO-leerlingen) om een volwaardig diploma van hoger secundair onderwijs te verwerven. Dat verdient een bijzondere aanmoediging waardoor hun toelage 20% hoger zal liggen dan een gewone schooltoelage. Er worden eveneens hogere toelagebedragen voorzien voor leerlingen in de vierde graad, aangezien deze onderwijsvorm een tussenschakel is tussen het secundair onderwijs en het hoger onderwijs. Tot slot worden hogere toelagebedragen toegekend aan gehuwde,

zelfstandige en alleenstaande leerlingen. Deze groep leerlingen verdient eveneens een bijzondere aanmoediging om hun secundair diploma te behalen, gelet op de situatie waarin zij zich bevinden. Teneinde te vermijden dat deze beperkte groep van voornoemde leerlingen een lagere toelage ontvangen dan onder de wet van 1971, is het noodzakelijk om de verhoogde toelage in te voeren.

3.1.3. Optie 3: verhoogde kinderbijslag

Door de kinderbijslag op te trekken, worden de schoolkosten van alle gezinnen verlicht.

3.2. gezinnen in basisonderwijs financieel ondersteunen

3.2.1. Optie 1: nuloptie

Die gezinnen voor wie de schoolfactuur het zwaarst doorweegt, worden niet extra ondersteund, niettegenstaande de vrij hoge kosten in het kleuter – en lager onderwijs.

3.2.2. Optie 2: invoering schooltoelage

Via de invoering van een *schooltoelage* voor kleuters en leerlingen in het basisonderwijs kunnen we de studiekost voor een aantal gezinnen sterk beperken.

3.2.3. Optie 3: verhoogde kinderbijslag

Door de kinderbijslag op te trekken, worden de schoolkosten van alle gezinnen verlicht.

3.3. gelijke behandeling van leerlingen en studenten bij het beoordelen van hun financiële situatie

3.3.1. Optie 1: nuloptie

De financiële voorwaarden om in aanmerking te komen voor een school- of studietoelage is verschillend naar gelang het studieniveau (basis, secundair of hoger onderwijs). Het hangt bijgevolg van het gevolgde studieniveau af of een leerling of student al dan niet als minvermogend wordt beschouwd.

3.3.2. Optie 2: eenvormige definitie van het begrip ‘minvermogendheid’

Een grondige hervorming wordt doorgevoerd, waarbij kinderen van gezinnen die financieel zwak staan, vanaf de eerste kleuterklas tot en met het hoger onderwijs in aanmerking komen voor een financiële tegemoetkoming en dit op basis van gelijke voorwaarden (met uitzondering van de voorwaarden gelieerd aan het studieniveau).

3.4. kleuterparticipatie verhogen en spijbelen tegengaan in het lager en secundair onderwijs

3.4.1. Optie 1: nuloptie

Er is geen instrument om de kleuterparticipatie op te trekken. Leerlingen in het secundair onderwijs die hardnekkig spijbelen krijgen ondanks hun gebrek aan participatie studiefinanciering.

3.4.2. Optie 2: sensibiliseringscampagnes en strengere controle op de leerplicht

Mogelijke acties betreffen ondermeer het in kaart brengen van de niet ingeschreven kleuters, sensibiliseringsmaatregelen en het versterken van de omkadering en ondersteuning voor het kleuteronderwijs.

De burgers worden geïnformeerd over de consequenties van spijbelgedrag in het lager en secundair onderwijs. Een spijbelplan wordt geïntroduceerd dat geen verband houdt met de toekenning van een toelage: hardnekkig spijbelen wordt sneller gesignaleerd aan het parket.

3.4.3. Optie 3: schooltoelage afhankelijk van schoolparticipatie

Een schooltoelage in het kleuteronderwijs wordt afhankelijk gesteld van de aanwezigheid van de betrokken kleuter. Het aantal dagen dat een kleuter dient aanwezig te zijn, is afhankelijk van de leeftijd van het kind. Is een kind tijdens een bepaald schooljaar niet genoeg aanwezig, dan wordt de schooltoelage van het volgende schooljaar pas uitbetaald indien blijkt dat de leerling tijdens dat schooljaar wel voldoende dagen aanwezig was.

Een schooltoelage wordt in het leerplichtonderwijs, in aanvulling op het spijbelplan, op dubbele wijze gekoppeld aan de leerplicht. Om een schooltoelage te kunnen krijgen

- a) moet de leerling in het begin van september ingeschreven zijn om het recht op een studietoelage/schooltoelage te openen voor het lopende jaar;
- b) mag de leerling vastgelegde grenzen van schoolverzuim en spijbelen niet overschrijden (30 halve dagen). Zoniet krijgen de ouders een verwittiging dat een nieuwe aanvraag voor een studie- of schooltoelage voor het eerstvolgende schooljaar moet samengaan met een engagement om het schoolverzuim en spijbelen terug te dringen. Gebeurt dat niet in dat eerstvolgende schooljaar, dan kan de nieuwe studietoelage eventueel niet uitgekeerd of zelfs teruggevorderd worden. Het gaat hierbij niet om een hardvochtig sanctioneringsbeleid, maar vooral om een preventieve aanpak, waarbij aan jongeren en ouders de kans wordt gegeven om “zich te herpakken”.

3.4.4 meer controle op straat

De politie kan meer controles uitvoeren en spijbelende leerlingen opsporen.

3.5. meer eenvormigheid en duidelijkheid brengen in de gebruikte termen

3.5.1. Optie 1: nuloptie

Studiefinanciering betreft de financiële tegemoetkoming van de Vlaamse Gemeenschap aan studenten in het hoger onderwijs. Studietoelagen zijn de financiële tegemoetkomingen van de Vlaamse Gemeenschap aan leerlingen in het secundair onderwijs. Daarnaast bestaan er nog tal van andere financiële tegemoetkomingen, zoals de studiebeurzen van de Provinciale Commissie voor Studiebeurzenstichtingen, Socrates-Erasmusbeurzen, doctoraatsbeurzen voor wetenschappelijk onderzoek, etc.

Er wordt geen nieuw decreet opgesteld en de huidige termen blijven gehanteerd.

3.5.2. Optie 2: informatiecampagne

De burgers en andere betrokkenen proberen zoveel mogelijk te informeren via allerhande kanalen (brochures, opleidingen, informatie-dagen, etc.) over de verschillende bestaande financiële tegemoetkomingen voor leerlingen en studenten van de Vlaamse Gemeenschap

3.5.3. Optie 3: één overkoepelend decreet over studiefinanciering voor alle studieniveaus, waarbij studiefinanciering de algemene term wordt voor schooltoelagen in het basis- en secundair onderwijs en de studietoelagen in het hoger onderwijs

Door het bundelen in één decreet van de schooltoelage basisonderwijs en secundair onderwijs en de studietoelage hoger onderwijs, worden de gebruikte termen eenvormig gemaakt. De

term studiefinanciering wordt de verzamelnaam voor de financiële tegemoetkomingen in het basis, secundair en hoger onderwijs via het toekennen van schooltoelagen aan leerlingen in het basis en secundair onderwijs en studietoelagen aan studenten in het hoger onderwijs.

3.6. gezinnen in het deeltijds leerplichtonderwijs voor wie de schoolfactuur het zwaarst doorweegt, financieel ondersteunen

3.6.1. Optie 1: nuloptie

De schooltoelage blijft voorbehouden aan studenten die voltijds onderwijs volgen.

3.6.2. Optie 2: maatregelen treffen zodat er een plaats van tewerkstelling is voor alle leerlingen in het deeltijds onderwijs

De Vlaamse Regering kan het in het kader van het deeltijds onderwijs in dienst nemen van leerlingen aantrekkelijker maken door een geheel aan wetgevende maatregelen te treffen

3.6.3. Optie 3: minvermogende deeltijdse leerlingen komen in aanmerking voor een schooltoelage

Het recht op een schooltoelage wordt uitgebreid naar alle leerlingen die een vorm van deeltijds onderwijs volgen die erkend is in het kader van het vervullen van de deeltijdse leerplicht.

4. VOOR- EN NADELEN VAN ELKE OPTIE

4.1. OMSCHRIJVING VAN DE DOELGROEPEN

Het decreet betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap heeft als doelgroep die gezinnen waarvoor de onderwijskosten van leerlingen en studenten, van in de kleuterklas tot en met het hoger onderwijs, het zwaarst doorwegen.

Het decreet richt zich voornamelijk op de minderbegoede ouder van de leerplichtige leerling. Het decreet richt zich ook – zij het minder direct – tot de individuele leerling.

In ondergeschikte orde richt het decreet zich eveneens tot de maatschappij, aangezien deze baat ondervindt indien alle leerlingen blijven participeren op school en zodoende uiteindelijk een diploma behalen en klaar zijn voor de arbeidsmarkt.

Zijdelings richt het decreet zich ook tot de scholen, aangezien deze bepaalde informatie moeten aanleveren.

4.2. VOORDELEN VAN ELKE OPTIE

4.2.1. meer leerlingen in het secundair onderwijs financieel ondersteunen en een hogere gemiddelde schooltoelage

4.2.1.1. Bij de nuloptie

Nihil.

4.2.1.2. Optie 2: studiefinanciering voor S.O. naar analogie met de inkomstengrenzen van het H.O. met gemiddeld hogere toelagen tot gevolg

Door de nieuwe wetgeving zullen vanaf schooljaar 2007-2008 ongeveer 37 000 leerlingen méér in aanmerking komen voor een schooltoelage secundair onderwijs, en zal bovendien de *gemiddelde* toelage stijgen van 164 euro naar ongeveer 260 euro (een gemiddelde betekent uiteraard dat de stijging voor sommigen veel belangrijker zal zijn, en voor anderen minder belangrijk).

4.2.1.3 Optie 3: verhoogde kinderbijslag

Door de kinderbijslag op te trekken, worden de schoolkosten van alle gezinnen verlicht. Deze maatregel kan ingevoerd worden zonder dat dit tot een administratieve lastenverhoging voor de burger leidt, aangezien er door de burger geen aanvraag moet ingediend worden om te genieten van deze financiële ondersteuning.

4.2.2. gezinnen in basisonderwijs financieel ondersteunen

4.2.2.1. Bij de nuloptie

Nihil.

4.2.2.2. Optie 2: invoering schooltoelage

Als we de huidige voorwaarden voor een studietoelage in het hoger onderwijs toepassen in het basisonderwijs, zal daar één op vier leerlingen in aanmerking komen voor een schooltoelage. Dit betekent dat voor het kleuteronderwijs 25 % van de 234.963 leerlingen (aantal in 04-05) in aanmerking zal komen voor een schooltoelage, wat neer komt op in totaal 59.000 schooltoelagen voor het kleuteronderwijs. Voor het lager onderwijs zal 25 % van 420.678 leerlingen (aantal in 04-05) in aanmerking komen, wat neer komt op in totaal 105 000 schooltoelagen voor lager onderwijs. Zoals gezegd zullen er steeds bepaalde schoolkosten blijven bestaan, ook met de toepassing van het principe van de kosteloosheid van het basisonderwijs. De schooltoelage voor het basisonderwijs is een selectieve financiële ondersteuning voor deze gezinnen waarvoor deze reële schoolkosten een gevoelige hap uit het gezinsbudget betekenen.

De nieuwe regelgeving kan tevens dienen als mogelijke indicator van sociaal-economische achterstand in het nieuwe financieringssysteem. Het is de bedoeling dat tegen het einde van de huidige legislatuur de financiering van scholen wordt gebaseerd op de kenmerken van leerlingen en scholen. Relevante kenmerken van leerlingen hebben te maken met sociaal-economische en sociaal-culturele eigenschappen van hun thuismilieu. Maar deze kenmerken vertalen in betrouwbare indicatoren, op basis waarvan men scholen kan subsidiëren of financieren, is bijzonder delicaat.

Als we tot een studiefinancieringssysteem komen waarbij we voor het kleuteronderwijs en voor het volledige leerplichtonderwijs ongeveer 25% van de kleuters en de leerlingen betoelagen, dan beschikken we potentieel over een robuuste en stabiele indicator voor socio-economische achterstelling. Samen met andere leerlinggebonden indicatoren kan hij ingezet worden voor het nieuwe financieringssysteem van de scholen.

De verdeling van de huidige gok-lestijden gebeurt op basis van gok-indicatoren die weliswaar een goede “proxy” zijn voor sociale achterstelling, maar een dubbel nadeel hebben: ze zijn gebaseerd op een verklaring op eer en bovendien zijn ze deels ook gevoelig aan de economische conjunctuur (werkloosheid). Daarom wordt gezocht naar indicatoren die een

even goede “proxy” zijn, die robuust en stabiel zijn en waarvoor we, vooral, noch de scholen noch de leerlingen “verklaringen op eer” moeten vragen.

4.2.2.3 Optie 3: verhoogde kinderbijslag

Door de kinderbijslag op te trekken, worden de schoolkosten van alle gezinnen verlicht. Deze maatregel kan ingevoerd worden zonder dat dit tot een administratieve lastenverhoging voor de burger leidt, aangezien er door de burger geen aanvraag moet ingediend worden om te genieten van deze financiële ondersteuning.

4.2.3. gelijke behandeling van leerlingen en studenten bij het beoordelen van hun financiële situatie

4.2.3.1. Bij de nuloptie

Nihil.

4.2.3.2. Optie 2: eenvormige definitie van het begrip ‘minvermogenheid’

Door de invoering van een nieuw decreet, zullen ook minder begoede gezinnen met leerlingen uit het basisonderwijs in aanmerking komen voor een financiële tegemoetkoming.

Door het gelijkleggen van de voorwaarden voor een schooltoelage secundair onderwijs met de voorwaarden voor een studietoelage hoger onderwijs, komen meer gezinnen in aanmerking voor een toelage secundair onderwijs en zal de gemiddelde toelage secundair onderwijs stijgen.

Door het begrip ‘minvermogenheid’ voor alle studieniveaus eenduidig te definiëren, wordt de wetgeving inzake studiefinanciering transparanter en duidelijker. De criteria die gelden voor het secundair onderwijs en het basisonderwijs zullen worden afgestemd op de criteria die nu gelden voor het hoger onderwijs. Concreet betekent dit dat indien een gezin met kinderen in verschillende onderwijsniveaus in aanmerking komt voor een toelage voor één van de kinderen, dat gezin per definitie ook in aanmerking komt voor een toelage voor de kinderen in de andere onderwijsniveaus. Daardoor vermijden we niet alleen dat beslissingen van de overheid ongeloofwaardig overkomen (waarom wordt mijn kind in het hoger onderwijs anders beoordeeld dan mijn kind in het lager onderwijs?). Het motiveert ook de ouders om hun kinderen te laten verder studeren, want nog voor hun zoon of dochter – die in het verleden een schooltoelage kreeg - aan de hogere studies begint, weten ze dat ze in aanmerking komen voor een studietoelage.

Door de leerlingen en studenten ongeacht het studieniveau gelijk te behandelen, kunnen de aanvragen ten slotte gebaseerd worden op een **uniek gezinsdossier**. Hierdoor dalen de administratieve lasten voor de burger en de overheid, aangezien de aanvraag voor alle leerlingen en studenten binnen een gezin een toelage zullen kunnen aanvragen via één enkel aanvraagformulier. De verwerking van de aanvragen zal op basis van het uniek gezinsdossier door één ploeg dossierbehandelaars gebeuren voor hoger, secundair en basisonderwijs. Dit heeft het voordeel dat een dossier van het begin tot het einde door dezelfde dossierbehandelaar zal opgevolgd worden voor alle leerlingen en studenten binnen datzelfde gezin. Dit zal de snelheid van de behandeling ten goede komen.

4.2.4. kleuterparticipatie verhogen en spijbelen tegengaan in lager en secundair onderwijs

4.2.4.1. Bij de nulloptie

Nihil wat betreft het stimuleren van de kleuterparticipatie. Wat betreft maatregelen tegen spijbelen, wordt schoolverzuim aangepakt via een systeem van controle door de scholen waarbij desgevallend het parket wordt ingeschakeld.

4.2.4.2. Optie 2: sensibiliseringscampagnes en strengere controle op de leerplicht

Kleuters zullen meer participeren en het aantal spijbelaars in het lager en secundair onderwijs zal dalen.

4.2.4.3. Optie 3: schooltoelage afhankelijk stellen van schoolparticipatie

De nieuwe regelgeving zal bijkomende incentives geven aan ouders van kleuters om hun kinderen niet enkel in te schrijven in het kleuteronderwijs, maar hen ook daadwerkelijk naar de school te brengen. De kleuter zal hierbij baat ondervinden, aangezien door de actieve participatie aan het schoolgebeuren sociale structuren opgebouwd worden en leer- en taalvaardigheden gestimuleerd worden.

Met betrekking tot het secundair onderwijs kunnen de bijkomende maatregelen inzake schooltoelagen – naast de controle door de scholen en de samenwerking met het parket – ouders een extra prikkel geven teneinde hen aan te moedigen om het spijbelgedrag van hun kinderen aan te pakken. De registratie van spijbelen is immers het hoogst bij scholen, aangezien aanwezigheden nauwgezet geregistreerd worden. De koppeling van schooltoelagen aan spijbelgedrag zal een gunstig effect voor de leerlingen hebben, aangezien het risico op uitval zonder diploma hierdoor beperkt wordt.

Bovendien zijn er ook positieve effecten naar de maatschappij toe.

4.2.4.4 Optie 4: meer controle op straat

Wanneer de politie meer controles uitvoert op spijbelende kinderen, is dit een krachtig signaal voor zowel de ouder als de betrokken leerling.

4.2.5. meer eenvormigheid en duidelijkheid brengen in de gebruikte termen

4.2.5.1. Bij de nulloptie

Nihil.

4.2.5.2. Optie 2: informatiecampagne

De burgers krijgen meer duidelijkheid.

4.2.5.3. Optie 3: één overkoepelend decreet over studiefinanciering voor alle studieniveaus, waarbij studiefinanciering de algemene term wordt voor schooltoelagen in het basis- en secundair onderwijs en de studietoelagen in het hoger onderwijs

De onduidelijkheid bij de burger verdwijnt wat betreft de gebruikte termen. De wetgeving wordt duidelijker door het bundelen van de tegemoetkomingen op de verschillende niveaus.

4.2.6. gezinnen in het deeltijds leerplichtonderwijs voor wie de schoolfactuur het zwaarst doorweegt, financieel ondersteunen

4.2.6.1. Optie 1: nuloptie

Er zijn geen voordelen verbonden aan deze optie.

4.2.6.2. Optie 2: maatregelen treffen zodat er een plaats van tewerkstelling is voor alle leerlingen in het deeltijds onderwijs

Meer leerlingen dan vandaag het geval is zullen een plaats van tewerkstelling vinden, en zullen bijgevolg een vergoeding ontvangen. Met deze vergoeding kan de kost die onderwijs met zich brengt, gedragen worden.

4.2.6.3. Optie 3: minvermogende deeltijdse leerlingen komen in aanmerking voor een schooltoelage

Leerlingen in het deeltijds onderwijs die het moeilijk hebben om de studiekosten te dragen, worden financieel ondersteund. Als bijkomende opportuniteit kan deze financiële ondersteuning fungeren als een incentive om de schoolparticipatie te verhogen, aangezien het recht op een schooltoelage gekoppeld kan worden aan de aanwezigheid van de leerling.

4.3. NADELEN PER OPTIE

4.3.1. meer leerlingen in het secundair onderwijs financieel ondersteunen en een hogere gemiddelde studietoelage

4.3.1.1. Bij de nuloptie

Leerlingen in het secundair onderwijs krijgen geen hogere toelage en er komen steeds minder leerlingen uit het secundair onderwijs in aanmerking voor een toelage.

4.3.1.2. Optie 2: schooltoelage voor S.O. naar analogie met de inkomstengrenzen van het H.O. met gemiddeld hogere toelagen tot gevolg

Burgers, intermediairs en onderwijsinstellingen dienen op de hoogte te worden gebracht van de nieuwe voorwaarden.

4.3.1.3. Optie 3: verhoogde kinderbijslag

Kinderbijslag is een federale materie, waardoor de Vlaamse Gemeenschap bijgevolg niet bevoegd is. Bovendien kan op die manier geen directe koppeling gemaakt worden tussen de onderwijskosten en het bedrag van de toelage: de onderwijskosten in Vlaanderen en Wallonië zijn immers niet noodzakelijk dezelfde. Ten slotte is kinderbijslag een universele maatregel, met zware budgettaire implicaties tot gevolg, zodat de verhoogde kinderbijslag enerzijds ook bij vermogende gezinnen terechtkomt. Anderzijds zal een universele maatregel niet volstaan voor de werkelijk minvermogende gezinnen.

4.3.2. gezinnen in basisonderwijs financieel ondersteunen

4.3.2.1. Bij de nuloptie

Die gezinnen voor wie de schoolfactuur het meest doorweegt, worden niet financieel ondersteund.

4.3.2.2. Optie 2: schooltoelage voor S.O. naar analogie met de inkomstengrenzen van het H.O. met gemiddeld hogere toelagen tot gevolg

De invoering van een schooltoelage in het basisonderwijs betekent een administratieve belasting gezien het feit dat de ouders een aanvraag voor een schooltoelage zullen moeten indienen bij de dienst.

4.3.2.3. Optie 3: verhoogde kinderbijslag

Kinderbijslag is een federale materie, waardoor de Vlaamse Gemeenschap bijgevolg niet bevoegd is. Bovendien kan op die manier geen directe koppeling gemaakt worden tussen de onderwijskosten en het bedrag van de toelage: de onderwijskosten in Vlaanderen en Wallonië zijn immers niet noodzakelijk dezelfde. Ten slotte is kinderbijslag een universele maatregel, met zware budgettaire implicaties tot gevolg, zodat de verhoogde kinderbijslag enerzijds ook bij vermogende gezinnen terechtkomt. Anderzijds zal een universele maatregel niet volstaan voor de werkelijk minvermogende gezinnen.

4.3.3. gelijke behandeling van leerlingen en studenten bij het beoordelen van hun financiële situatie

4.3.3.1. Bij de nuloptie

Door afhankelijk van het studieniveau verschillende definities van het begrip 'minvermogendheid' te hanteren, komen leerlingen en studenten voor het ene studieniveau niet en voor het andere wel in aanmerking. Hierdoor is er een reëel gevaar dat leerlingen in de valse veronderstelling dat zij niet in aanmerking komen voor een studietoelage, niet de overstap naar het (dure) hoger onderwijs maken. Verder wordt het gegeven dat in eenzelfde gezin een student in het hoger onderwijs wel in aanmerking komt voor een toelage maar zijn broer in het secundair onderwijs niet, op ongeloof en onbegrip onthaald bij de burger.

De verwerking van de aanvragen gebeurt door twee verschillende ploegen die gespecialiseerd zijn in de wetgeving van het hoger of het secundair onderwijs, zodat de burger ook tweemaal een aanvraagformulier moet indienen.

4.3.3.2. Optie 2: eenvormige definitie van het begrip 'minvermogendheid'

Burgers, intermediairs en onderwijsinstellingen dienen op de hoogte te worden gebracht van de nieuwe voorwaarden.

4.3.4. Kleuterparticipatie verhogen en spijbelen tegengaan in lager en secundair onderwijs

4.3.4.1. Bij de nuloptie

De kleuterparticipatie niet verhogen en het spijbelen niet tegengaan, vermindert de slaagkansen van de leerlingen uit die bevolkingsgroepen die het het hardst nodig hebben. Uiteindelijk heeft dit ook een negatief gevolg voor de maatschappij aangezien leerlingen die het leerplichtonderwijs verlaten zonder diploma te behalen, vaker ten laste van de maatschappij vallen.

4.3.4.2. Optie 2: sensibiliseringscampagnes en strengere controle op de leerplicht

Nihil.

4.3.4.3. Optie 3: schooltoelage afhankelijk van schoolparticipatie

De scholen moeten de gegevens over spijbelen bezorgen aan de centrale overheid, met een lichte stijging van de administratieve lasten tot gevolg.

Wanneer een leerling blijft spijbelen, zal de schooltoelage worden teruggevorderd. Dit betekent dat de ouders de toelage via een afbetalingsplan moeten terugbetalen. Deze terugbetaling brengt administratieve lasten met zich.

4.3.4.4. Optie 4: meer controle op straat

Het behoort niet tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap om het aantal controles door de politie te verhogen. Bovendien zijn politiecontroles geen gerichte aanpak voor de spijbelproblematiek : de kans op ‘betrapping’ blijft klein.

4.3.5. meer eenvormigheid en duidelijkheid brengen in de gebruikte termen

4.3.5.1. Bij de nuloptie

Het behouden van de verschillende termen zorgt voor onduidelijkheid en verwarring voor de burgers, het personeel van de onderwijsinstellingen, de begeleidingsdiensten, de schoolbesturen, de onderwijsbesturen etc.

De wetgeving blijft vervat in verschillende decreten, waardoor er onduidelijkheid en verwarring blijft.

4.3.5.2. Optie 2: informatiecampagne

De wetgeving en termen blijven voor verwarring zorgen.

4.3.5.3. Optie 3: één overkoepelend decreet over studiefinanciering voor alle studieniveaus, waarbij studiefinanciering de algemene term wordt voor schooltoelagen in het basis- en secundair onderwijs en de studietoelagen in het hoger onderwijs

De burgers, intermediairs en onderwijsinstellingen dienen op de hoogte te worden gebracht van de nieuwe wetgeving.

4.3.6. gezinnen in het deeltijds leerplichtonderwijs voor wie de schoolfactuur het zwaarst doorweegt, financieel ondersteunen

4.3.6.1. Optie 1: nuloptie

Bepaalde leerlingen in het deeltijds onderwijs die het moeilijk hebben om de schoolkosten te betalen, ontvangen geen enkele vorm van ondersteuning. Het is voor bepaalde studenten immers onmogelijk om ingeschakeld te worden in het arbeidsproces, of zij slagen er niet in om een geschikte arbeidsplaats te vinden, zodat zij niet zelf kunnen voorzien in financiële middelen om de schoolkosten te dragen. Er zijn geen stimuli om de schoolparticipatie in het deeltijds onderwijs op te trekken.

4.2.6.2. Optie 2: maatregelen treffen zodat er een plaats van tewerkstelling is voor alle leerlingen in het deeltijds onderwijs

Ondanks deze maatregelen zal er steeds een beperkt percentage leerlingen zijn dat geen geschikte arbeidsplaats kan vinden. Verder zijn er leerlingen die omwille van hun beperkingen niet ingeschakeld kunnen worden in het reguliere, bezoldigde arbeidscircuit. Er zijn geen stimuli om de schoolparticipatie in het deeltijds onderwijs op te trekken.

4.2.6.3. Optie 3: minvermogende deeltijdse leerlingen komen in aanmerking voor een schooltoelage

Er zijn geen nadelen verbonden aan deze optie.

4.4. EFFECTEN VOOR ANDERE REGELGEVING

Naast de gevolgen voor de wetgeving met betrekking tot de studiefinanciering hoger onderwijs en de schooltoelagen secundair onderwijs (cfr. voetnoot 1 en 2), zijn er effecten voor de regelgeving voor het basisonderwijs, het secundair onderwijs en het deeltijds onderwijs. De regelgeving van deze studieniveaus zal immers moeten voorzien in registratie van aanwezigheden en afwezigheden van hun leerlingen.

4.5. ANDERE EFFECTEN

-Kindeffecten

Door de stijgende kleuterparticipatie en het dalende aantal spijbelaars, zullen de slaagkansen van de leerlingen in de betrokken gezinnen stijgen, en zullen deze kinderen meer kansen krijgen op de arbeidsmarkt.

-Brusseltoets

Het voorgesteld decreet is van toepassing op alle leerlingen die zijn ingeschreven in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende en gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor het basis of secundair onderwijs en voor de studenten die een geaccrediteerde of erkende opleiding volgen aan een ambtshalve geregistreerde instelling van de Vlaamse Gemeenschap. Bijgevolg is het decreet tevens van toepassing op alle leerlingen en studenten die ingeschreven zijn aan een dergelijke onderwijsinstelling van de Vlaamse Gemeenschap die gevestigd is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

-Effecten voor lokale besturen: personeel, werkingskosten, investeringen, ontvangsten

Er zijn voor de lokale besturen geen effecten met betrekking tot personeel, werkingskosten, investeringskosten of ontvangsten.

-Effecten voor de Vlaamse Gemeenschap: personeelsbestand, personeelsbegroting, begrotings- en informaticabudgetten

Er is een impact inzake personeel, begroting en informaticabudgetten.

A. Subsidies : simulaties

Teneinde de budgettaire weerslag inzake de uit te betalen toelagebedragen in te schatten werden diverse simulaties uitgevoerd.

In deze **eerste simulatie** werd nagegaan welk budget nodig zou zijn voor de invoering van de nieuwe reglementering voor het **secundair onderwijs**, vergeleken met het voeren van constant beleid.

De simulatie werd uitgevoerd op het bestand aanvragen studietoelagen secundair onderwijs van het schooljaar 2004-2005 (meest recente volledig afgewerkte schooljaar).

De volgende financiële voorwaarden die van toepassing zijn voor het hoger onderwijs in het decreet van 30 april 2004 werden toegepast voor secundair onderwijs:

1.1. de KI-test werd aangepast:

- KI van het eigen woonhuis/huurwoning wordt niet meer in aanmerking genomen

- het KI van de eigendommen buiten woonhuis en buiten eigendommen aangewend voor eigen beroepsdoeleinden, wordt verdrievoudigd (ipv de huidige verdubbeling)
 - het referentie-inkomen waaraan het KI wordt getoetst, wordt verhoogd met de uitgekeerde bedragen aan bestaansminimum en aan tegemoetkomingen mindervaliden en met het bedrag aan kapitaalsaflossingen, levensverzekeringspremies en overgedragen uitgaven (deze bedragen worden niet langer afgetrokken van het inkomen waarop het recht op studietoelage wordt berekend - wat wel het geval was voor het bestand SO 04-05)
 - de uitzonderingsregel (KI-test niet van toepassing) geldt enkel voor kandidaten van wie het in aanmerking te nemen referentie-inkomen geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit het bestaansminimum of voor minstens 70% bestaat uit alimentatiegelden, uit vervangingsinkomsten of uit tegemoetkomingen mindervaliden (cumulatief).
- 1.2. het referentiebedrag waarop het recht op en het bedrag van de toelage wordt berekend, wordt aangepast: ipv éénmaal het KI vreemd gebruik bij te tellen, wordt het KI vreemd gebruik tweemaal in aanmerking genomen (het kadastraal inkomen dat wordt aangewend voor eigen beroepsdoeleinden wordt, zoals nu het geval is, maar éénmaal in aanmerking genomen); de door de applicatie gekende bedragen aan bestaansminimum, aan tegemoetkomingen mindervaliden en het bedrag aan kapitaalsaflossingen, levensverzekeringspremies en overgedragen uitgaven worden eveneens bijgeteld.
- 1.3. de ontbrekende ouder in éénoudergezinnen wordt als persoon ten laste bijgeteld.
- 1.4. Wat de bepaling van het recht op en het bedrag van de toelage betreft, worden de inkomstenschijven SO 04-05 vervangen door de maximum-, minimum- en 1/10 maximuminkomstengrens HO 04-05
- 1.5. Voor het bepalen van het bedrag van minimumtoelage, maximumtoelage en uitzonderlijke toelage werd uitgegaan van volgend scenario:

Volgende bedragen aan toelagen werden opgenomen in de simulatie, toekenning van bedrag gebeurt via volgend getrapt systeem:

1. behoort de leerling tot de categorie 4de graad, dan berekening bedrag 4de graad (zie rij 4de graad); zo niet stap 2
2. behoort de leerling tot de categorie gehuwde/alleenstaande/zelfstandige leerlingen, dan berekening bedrag gehuwde/alleenstaande/zelfstandige leerlingen (zie rij gehuwde/alleenstaande/zelfstandige leerling); zo niet stap 3
3. behoort de leerling tot de categorie interne leerlingen, dan berekening bedrag interne leerlingen (minimumtoelage 257 euro – maximumtoelage 618); in voorkomend geval in combinatie met 7de BSO/TSO (minimumtoelage 308,4 – maximumtoelage 741,60); zo niet stap 4
4. behoort de leerling tot de restcategorie: minimumtoelage 70, maximumtoelage 310 en uitzonderlijke toelage 392; in voorkomend geval in combinatie met 7de BSO/TSO (minimumtoelage 84, maximumtoelage 372 en uitzonderlijke toelage 470,40)

	minimumtoelage extern (inkomen = of < maximumgrens maar >minimumgrens)	minimumtoelage intern (inkomen = of < maximumgrens maar >minimumgrens)	maximumtoelage extern (inkomen < of = minimumgrens maar > 1/10 maximumgrens)	maximumtoelage intern (inkomen < of = minimumgrens maar > 1/10 maximumgrens)	uitzonderlijke toelage extern (inkomen < of = 1/10 maximumgrens)
4 ^{de} graad	584	584	701	2.633	701
Gehuwd/zelfstandig/ alleenstaand leerling (Steeds barema intern voor deze categorie)	308,4	308,4	1.546	1.546	1.546
7de tso/bso	84,00	308,4	372	741,60	470,40
restcategorie	70,00	257	310	618	392,00

De budgettaire meerkost op basis van de resultaten van de simulatie op het databestand SO 04-05 toont een meerkost van **12.227.053 euro**.

Door de verhoging van de inkomstengrenzen zal het aantal aanvragers SO evenwel stijgen. Aangezien voor het HO dezelfde grenzen gelden, wordt voor de schatting van de toename van het aantal aanvragers SO uitgegaan van het percentage toelagetrekkers HO 04-05 vergeleken met de totale studentenpopulatie, geëxtrapoleerd naar de leerlingenpopulatie 04-05.

- aantal toelagetrekkers HO 04-05: 35.411
- studentenpopulatie HO 04-05: 158.190
- percentage toelagetrekkers: 22,38%

Gezien de grotere deelname aan het secundair onderwijs van lagere inkomstencategorieën, wordt het percentage potentiële toelagetrekkers SO geschat op 25%.

- leerlingenpopulatie SO 04-05 (gewoon voltijds + BUSO): 452.441
- aantal potentiële toelagetrekkers SO 04-05: 25% van 452.441=113.110
113.110 min 94.024 (zie aantal toelagegerechtigden op basis van de simulatie)
= 19.086 bijkomende toelagetrekkers SO

De budgettaire meerkost van de bijkomende toelagetrekkers wordt geraamd op 19.086 X 263,15€ (gemiddelde toelage simulatie) = **5.022.481 euro**. Dit bedrag dient echter teruggebracht te worden tot een lager niveau, aangezien de gemiddelde toelage van de bijkomende toelagetrekkers een stuk lager ligt dan het algemene gemiddelde.

Het aantal kandidaten dat in het schooljaar 2004-2005 werd afgewezen wegens te hoge inkomsten en nu (binnen de uitgevoerde simulatie) door de gewijzigde regelgeving wél in aanmerking komt voor een studietoelage bedraagt 18.449 (voor een totaal bedrag van 2.676.117 euro; gemiddelde toelage van 145,05 euro).

De gemiddelde toelage van deze kandidaten (in de simulaties) ligt een stuk lager dan de gemiddelde toelage van de hele groep toelagegerechtigden (in de simulaties) omdat deze kandidaten uitsluitend terug te vinden zijn in de inkomstencategorieën die het dichtst bij de maximum inkomstengrenzen aanleunen (aangezien ze tijdens het schooljaar 04-05 werden afgewezen wegens te hoge inkomsten).

Het geraamde aantal bijkomende toelagetrekkers is dan ook in deze categorie te situeren zodat het een realistischer schatting is om voor het aantal geraamde bijkomende toelagetrekkers een berekening te maken op basis van de gemiddelde toelage van de kandidaten die door de gewijzigde regelgeving nu wel in aanmerking komen voor een toelage.

Indien de toelagen van de bijkomende toelagetrekkers volgens deze manier worden berekend, geeft dit het volgende resultaat: $19.086 \times 145,05\text{€} = \mathbf{2.768.424 \text{ euro i.p.v. } 5.022.481 \text{ euro}}$.

Teneinde de budgettaire meerkost zo accuraat mogelijk te benaderen, dient eveneens rekening gehouden te worden met de gewijzigde pedagogische voorwaarden. Door de vereenvoudiging van de pedagogische voorwaarden (toelagegerechtigd tot 22 jaar, geen afwijzingen meer wegens o.a. niet geslaagd zijn tijdens niet-leerplichtige periode) zal het aantal “andere afwijzingen” (dit zijn de niet-financiële afwijzingen; deze afwijzingen omvatten afwijzingen om pedagogische redenen, afwijzingen op nationaliteit en een te verwaarlozen aantal afwijzingen i.v.m. studies buitenland) sterk dalen.

Bij “andere afwijzingen” werden in 04-05 341 kandidaten afgewezen op gebied van nationaliteit. Aangezien de nationaliteitsvoorwaarden niet ruimer worden, dienen deze buiten de berekening gehouden te worden. Het aantal “andere afwijzingen” bedraagt bijgevolg $2.813 - 341 = 2.472$. De budgettaire meerkost van meer flexibele pedagogische voorwaarden wordt bijgevolg geraamd op $2.472 \times 263,15\text{€} = \mathbf{650.507 \text{ euro}}$.

Op basis van de voorafgaande veronderstellingen bedraagt de **totale budgettaire meerkost** bijgevolg:

12.227.053 euro
2.768.424 euro
<u>650.507 euro</u>
15.645.984 euro

In een **tweede simulatie** werd nagegaan welk budget nodig zou zijn voor de invoering van de nieuwe reglementering voor het **basisonderwijs**.

Aangezien er geen gegevens beschikbaar zijn betreffende het basisonderwijs werd de simulatie opnieuw uitgevoerd op het bestand secundair onderwijs. Aangezien aantallen en doorsnee van de bevolking voor beide groepen erg gelijkend zijn, is de betrouwbaarheidsgraad van deze simulatie erg hoog.

Het uitgangspunt van deze simulatie is dat er:

- in het kleuteronderwijs een vast toelagebedrag wordt toegekend aan alle kleuters waarvan de aanvraag voldoet aan de voorwaarden gesteld door het voorontwerp van decreet;
- in het lager onderwijs variabele toelagebedragen worden toegekend conform de voorwaarden van het voorontwerp van decreet.

Uit de simulaties bleek dat 59.000 kleuters zullen beantwoorden aan de financiële en overige voorwaarden van het decreet.

Onderstaande tabel geeft de budgettaire weerslag weer wanneer er in het kleuteronderwijs een vaste toelage van 45 euro wordt toegekend.

Aantal toelagegerechtigde kleuters	Toelagebedrag	Totaal
59.000	45	2.655.000 euro

Voorts werd aan de hand van simulaties vastgesteld dat er in het lager onderwijs 105.000 toelagetrekkers zullen zijn. Met een minimumtoelage van 60 euro, een maximumtoelage ten bedrage van 90 euro, en een uitzonderlijke toelage van 120 euro, zal de gemiddelde toelage 77,06 euro bedragen. Dit betekent dat de budgettaire weerslag van het lager onderwijs begroot wordt op 8.091.300 euro.

Aantal toelagegerechtigde leerlingen L.O.	Gemiddeld toelagebedrag	Totaal
105.000	77,06	8.091.300 euro

Uit de simulaties volgt dat de totale budgettaire impact van de schooltoelagen in het basisonderwijs begroot wordt op **10.746.300 euro**.

In een derde simulatie werd nagegaan welk budget nodig zou zijn voor de invoering van de nieuwe reglementering voor het deeltijds leerplichtonderwijs.

Uit cijfers blijkt dat dit type onderwijs 11.000 leerlingen telt. Aangezien de doelgroep van minder kapitaalkrachtige gezinnen van leerlingen die BSO volgen vergelijkbaar is met de doelgroep van gezinnen met leerlingen die DBSO/leertijd volgen zal het procentuele aandeel van BSO-toelagegerechtigden (van de simulatie) op de totale populatie BSO-leerlingen, een indicatie geven van het percentage toelagegerechtigden DBSO/leertijd.

- aantal leerlingen BSO 04-05 (2de, 3de graad en modulair): 72.718
- aantal toelagegerechtigden BSO in de simulatie: 21.790
- percentage toelagegerechtigden: 29,97% = 30%

De volgende berekeningen budgettaire impact werden uitgevoerd, rekening houdend met:

- 30% potentieel toelagegerechtigden op een totale populatie van 11.000 leerlingen = 3.300 potentiële toelagegerechtigden

Rekening houdend met het feit dat de gemiddelde toelage van de toelagegerechtigde leerlingen in de 2de en de 3de graad 149,46 euro is, wordt de budgettaire nood geraamd op afgerond **494.000 euro**.

Aangezien de financiële, pedagogische en nationaliteitsvoorwaarden voor het hoger onderwijs ongewijzigd blijven, is er voor dat studieniveau geen budgettaire impact. De **totale budgettaire impact** van het voorontwerp en het besluit op het vlak van subsidies bedraagt bijgevolg **26.887.000 euro**.

Totale meerkost toelagen per begrotingsjaar :

2007	2008	2009
11.734.000	24.078.000	26.887.000

B. Werkingskosten

Het voorontwerp van decreet en ontwerp van besluit heeft omwille van twee redenen een impact op de werkingskosten. Enerzijds dient er een nieuwe applicatie ontwikkeld te worden, die aangepast is aan de nieuwe wetgeving. Anderzijds brengt een toename van het aantal aanvragen, een stijging van de werkingskosten met zich.

In wat volgt wordt een jaarlijks overzicht van de bijkomende budgettaire noden qua werkingskosten gemaakt voor de periode 2007-2010, waarbij een onderscheid gemaakt wordt tussen recurrente en eenmalige kosten.

2007

Personeel afdeling Studietoelagen

Statutaire aanwervingen:

- 1x A1
- 5x C1
- 3x B1

- 1x A1

Verantwoording:

In 2007 dienen voorbereidingen getroffen te worden om de praktische opstart van academiejaar 07-08 voor te bereiden. Door de voorwaarden voor de studietoelagen van het S.O. gelijk te schakelen met deze van het H.O., ontstaan er immers grotere noden inzake communicatie, informatiecampagnes, de coördinatie van logistieke behoeften zoals aanvraagformulieren, e.a. Tevens moet de implementering van de uitvoering van de nieuwe wetgeving voorbereid worden.

Deze adjunct van de directeur zal in academiejaar 08-09 de aansturing van de dossierbehandeling van dossiers van het lager en het kleuteronderwijs op zich nemen. Aangezien de adjunct reeds de vereiste expertise zal moeten verworven hebben vooraleer hij deze aansturing kan verlenen, dient deze persoon reeds op 1 juli 2007 in dienst genomen te worden.

Kostprijs:

De eenheidskost van een adjunct van de directeur bedraagt 40.863 euro. Aangezien het personeelslid dient uitgerust te worden met een laptop (eenmalige kost van 1.600 euro) en

³ Vanaf 2010 blijft de meerkost constant op het niveau van 2009, uitgezonderd indexaanpassingen. Deze middelen zijn voorzien op de onderwijsbegroting (PR 35.10 BA 34.01).

de andere uitrustingskosten op 5.000 euro geraamd worden (waarvan 2.500 euro eenmalig), bedraagt de totale kost van aanwerving 47.463 euro op jaarbasis.

Gelet op het feit dat de aanwerving pas op 1 juli plaatsvindt, en de twaalfde maand toegerekend wordt op het volgende begrotingsjaar, worden de recurrente kosten voor 2007 proportioneel verminderd tot 5/12^e.

Recurrente kosten	Eenmalige kosten
17.026 (lonen)	1.600 (PC)
1.042 (forfaitair rugzakje)	2.500 (uitrustingskosten)
18.068 (totaal)	4.100 (totaal)

De totale kost van de aanwerving van een A1 bedraagt in 2007 bijgevolg 22.168 euro.

- 5x C1

Verantwoording:

In het academie- /schooljaar 07-08 wordt het uniek gezinsdossier ingevoerd, waardoor de aanvragen van het S.O. en deze van het H.O. van kinderen van eenzelfde gezin tegelijk behandeld worden. Dit brengt met zich dat alle aanvragen die op papier worden ingediend voortaan centraal ingescand dienen te worden, wat de werkdruk van de logistieke ploeg in Brussel aanzienlijk doet toenemen. Een versterkende factor hierbij is dat naast het feit dat de centrale ploeg de registratie van de aanvragen van het S.O. bij op zich zal nemen, het aantal aanvragen van het S.O. zelf ook zal stijgen, gelet op de gelijkschakeling van de voorwaarden met deze van het H.O.

Simulaties tonen aan dat er dankzij de aanpassing van de wetgeving van het S.O., 37.000 leerlingen meer in aanmerking zullen komen voor een schooltoelage. Aangezien er bij constant beleid 74.808 leerlingen een schooltoelage ontvangen, zullen er in 07-08 bijgevolg afgerond 112.000 leerlingen toelagerechtigd zijn. Aangezien de praktijk leert dat er een gemiddeld afwijzingspercentage van 23% is dient het aantal aanvragen hiermee verhoogd te worden. Dit betekent dat de logistieke ploeg voor het S.O. 135.000 aanvragen te verwerken zal krijgen. Gelet op het feit dat er gemiddeld 1,24 personen per gezinsdossier zijn, betekent dit een volume van 109.000 gezinsdossiers.

Aangezien er in het H.O. jaarlijks 43.000 gezinsdossiers verwerkt dienen te worden door de logistieke ploeg, zou dit theoretisch een totaal van 152.000 te verwerken gezinsdossiers betekenen. Gelet op het feit dat er gezinnen zijn waarin zich kinderen in het S.O. en het H.O. bevinden, wordt dit cijfer evenwel teruggebracht tot 120.000 gezinsdossiers.

De centrale logistieke ploeg krijgt bijgevolg 80.000 gezinsdossiers extra te verwerken. Om deze toename aan dossiers te kunnen opvangen worden 5 nieuwe personeelsleden voorzien. Gelet op de aard van de taken – scanning van documenten en digitaal toewijzen aan het juiste dossier – is de graad van medewerker vereist.

Deze vijf medewerkers worden op 1 juli 2007 in dienst genomen, zodat ze voldoende voorbereid zijn op de taken die zij vanaf 1 september zullen moeten uitvoeren.

Opgemerkt wordt dat er geen personeelsleden van het S.O. overgeplaatst kunnen worden naar Brussel, om de logistieke ploeg bij te staan. In het S.O. gebeurt de logistieke verwerking momenteel door de dossierbehandelaars zelf. Aangezien er vanaf 07-08 evenwel een stijging van 37.000 individuele aanvragen zal plaatsvinden, is de huidige personeelsbezetting vereist om deze toename qua dossierbehandeling op te vangen.

Kostprijs:

De eenheidskost van de aanwerving van een medewerker bedraagt 26.421,34 euro. Deze personeelsleden dienen evenwel uitgerust te worden met een laptop van 1.600 euro (eenmalige kost). Verder worden de algemene uitrustingskosten geraamd op 5.000 euro, waarvan de helft eenmalig is.

De meerkost van de aanwerving van 5 medewerkers bedraagt bijgevolg 165.106,7 euro op jaarbasis. Gelet op het feit dat de aanwerving evenwel gebeurt op 1 juli en de twaalfde maand aan het volgende begrotingsjaar toegerekend wordt, worden de recurrenente kosten voor 2007 herleid tot 5/12^e.

Recurrente kosten	Eenmalige kosten
55.044 (lonen)	8.000 (PC's)
5.208 (forfaitair rugzakje)	12.500 (eenmalige uitrustingskosten)
60.252 (totaal)	20.500 (totaal)

De totale kostprijs van 5 C1's bedraagt in 2007 bijgevolg 80.752 euro.

- 3x B1

Verantwoording:

Wanneer de regelgeving over schooltoelagen in het kleuter en het lager onderwijs in 2008-2009 in voege zal treden, dienen bijkomende dossierbehandelaars aangetrokken te worden. Deze dossierbehandelaars moeten worden aangestuurd door deskundigen, die de rol van celhoofd zullen vervullen. Rekening houdend met de noodzakelijke opleiding die de deskundigen vooraf moeten ontvangen, dienen zij reeds op 1 juli 2007 in dienst te worden genomen. Op die manier kunnen zij de nodige opleiding ontvangen zodat zij actief kunnen meewerken aan een volledig academie- /schooljaar, en het daaropvolgende academiejaar grondig voorbereid zijn om hun taken zelfstandig uit te voeren.

Een bijkomende opportuniteit is dat wanneer deze deskundigen reeds in 2007 worden aangeworven, zij tegelijk met de huidige dossierbehandelaars kunnen opgeleid worden inzake de wetgeving S.O. en H.O. Momenteel beheersen de dossierbehandelaars immers slechts een type wetgeving. Met de invoering van het uniek gezinsdossier, zullen zij zowel de wetgeving van het S.O. als deze van het H.O. (en later het B.O.) moeten beheersen.

Aangezien er in 2008 32 nieuwe dossierbehandelaars zullen worden aangeworven (cf. infra), zijn 3 nieuwe celhoofden voldoende. De huidige celhoofden sturen immers gemiddeld elk 10 dossierbehandelaars aan. Uiteraard zullen zij naast de dagelijkse aansturing van hun dossierbehandelaars nog andere taken krijgen, zoals het beantwoorden van bezwaarschriften en klachten, contacten onderhouden met intermediairs, aanwezigheid op infodagen, ...

Kostprijs:

De eenheidskostprijs van een deskundige bedraagt 30.560 euro. Rekening houdend met de aanschaf van een laptop en de algemene uitrustingskosten, dient er per deskundige een budget van 37.160 euro voorzien te worden.

De meerkost van de aanwerving van 3 deskundigen wordt bijgevolg bepaald op 111.480 euro op jaarbasis. Gelet op het feit dat de aanwerving op 1 juli 2007 gebeurt en de betaling van de twaalfde maand aan het volgende begrotingsjaar toegerekend wordt, worden de recurrente kosten voor 2007 evenwel herleid tot 5/12^e.

Recurrente kosten	Eenmalige kosten
38.200 (lonen)	4.800 (PC's)
3.125 (forfaitair rugzakje)	7.500 (uitrustingskosten)
41.325 (totaal)	12.300 (totaal)

De totale kost van 3 B1's in 2007 bedraagt bijgevolg 53.625 euro.

ICT

Indien de applicatie studietoelagen bij het begin van schooljaar 2008-2009 aangepast moet zijn om ook aanvragen van het basisonderwijs te behandelen, moeten in 2007 gestart worden met de ontwikkeling van de nodige software.

De analyse en het ontwerpen zal in 2007 afgerond zijn. De eigenlijke bouw van de applicatie zal eveneens starten in 2007.

De totale (eenmalige) kostprijs van dit IT-project wordt door EDS-Telindus geraamd op 650.000 euro. Hiervan zal de helft nodig zijn in 2007, zijnde 325.000 euro.

De exploitatiekosten van de Woningendatabank voor het H.O. ten slotte, bedragen in 2007 bij constant beleid 21.000 euro. De afdeling Studietoelagen dient immers een vergoeding van 0,4235 euro (incl. BTW) te betalen per elektronische bevraging van de Woningendatabank (per kandidaat, zijnde 49.576). Ten gevolge van de integratie van de behandeling van de dossiers van het S.O. in de applicatie, dient er ook een bijdrage betaald te worden voor de raadpleging van de Woningendatabank. Aangezien er in 2007 voor het S.O. (periode september – december 2007) 85.136 individuele aanvragen ingediend zullen worden, bedraagt deze (wekerende) meerkost in 2007 afgerond 36.000 euro.

Allerhande werkingskostenA) Samenwerking met de Vlaamse Infolijn

De kostprijs van de samenwerking met de Vlaamse Infolijn bedraagt in 2007 bij constant beleid 403.000 euro, waarmee 6 medewerkers gefinancierd worden. Gelet op de invoering van het uniek gezinsdossier en de implementatie van de nieuwe applicatie, waardoor de Vlaamse Infolijn een leesrecht heeft in het digitaal dossier, wordt er in 2007 geen meerkost verwacht.

B) Formulieren

Gelet op de invoering van het uniek gezinsdossier en de mogelijkheid tot het indienen van een digitale aanvraag, wordt er geen meerkost voorzien.

C) Berichtgevingen

Gelet op de toename van dossiers in het S.O., zal er ook een stijging zijn van het aantal te versturen brieven. Meer bepaald wordt geraamd dat 120.000 ontvangstmeldingen, 10.000 vragen naar bijkomende inlichtingen en ten slotte 30.000 berichtgevingen over het al dan niet in aanmerking komen van de leerling, meer verstuurd worden.

Aangezien een brief van de afdeling Studietoelagen gemiddeld 2 bladzijden telt, bedraagt de totale meerkost van deze 160.000 brieven 81.504 euro. De kostprijs van druk en papier per bladzijde bedraagt immers 0,0165 euro. De kostprijs van de enveloppering bedraagt 2.624 euro (0,0164 euro per vensterenveloppe). De verzendingskosten bedragen 73.600 euro (0,46 cent per brief).

Overzicht meerkosten 2007

	Recurrente kosten	Eenmalige kosten	Totaal kosten (afgerond)
1 x A1	18.068 (*)	4.100	22.168
5 x C1	60.252 (*)	20.500	80.752
3 x B1	41.325 (*)	12.300	53.625
ICT	36.000	325.000	361.000
Allerhande werkingskosten	81.504	0	81.504
Totaal (afgerond)	238.000	362.000	600.000

(*) Deze recurrente personeelskosten vertegenwoordigen in 2007 slechts 5/12^e van de jaarlijkse kost van een VTE. In 2008 worden deze kosten verrekend aan 12/12^e (cf. infra).

2008

Personeel afdeling Studietoelagen

- 1) Meerkosten van wervingen van 2007, doch gedeeltelijk ten laste van 2008
- 2) Nieuwe statutaire wervingen:
 - 8x C1 (logistieke ploeg)
 - 32x C1 (dossierbehandeling)

- 1x A

In 2007 werd een adjunct van de directeur aangeworven in de maand juli. In 2008 zal er dus een meerkost zijn wat betreft de recurrente kosten in de maanden januari tot en met juni, evenals de maand december van het voorgaande begrotingsjaar. Deze worden geraamd op 25.295 euro.

Recurrente kosten 7/12
23.837 (lonen)
1.458 (forfaitair rugzakje)

25.295 (totaal)

- 5x C1

In 2007 werden 5 medewerkers aangeworven in de maand juli. In 2008 zal er dus een meerkost zijn wat betreft de recurrente kosten in de maanden januari tot en met juni, evenals de maand december van het voorgaande begrotingsjaar. Deze worden geraamd op 84.355 euro.

Recurrente kosten 7/12
77.063 (lonen)
7.292 (forfaitair rugzakje)
84.355 (totaal)

- 3x B1

In 2007 werden 3 deskundigen aangeworven in de maand juli. In 2008 zal er dus een meerkost zijn wat betreft de recurrente kosten in de maanden januari tot en met juni, evenals de maand december van het voorgaande begrotingsjaar. Deze worden geraamd op 57.855 euro.

Recurrente kosten 7/12
53.480 (lonen)
4.375 (forfaitair rugzakje)
57.855 (totaal)

- 8x C1

Verantwoording:

In het schooljaar 2008-2009 zullen leerlingen in het kleuter en het lager onderwijs in aanmerking kunnen komen voor een schooltoelage, evenals de leerlingen in het deeltijds onderwijs. Simulaties hebben aangetoond dat 172.850 leerlingen in aanmerking zullen komen voor deze toelage. Rekening houdend met een afwijzingspercentage van 23% , betekent dit dat de afdeling Studietoelagen 213.000 individuele aanvragen extra te verwerken zal krijgen. Vertaald naar het aantal gezinsdossiers, betekent dit een surplus van 178.000 gezinsdossiers. In de totaliteit zal de logistieke ploeg van de afdeling Studietoelagen bijgevolg 298.000 gezinsdossiers moeten verwerken.

Om dit werkvolume op te vangen, zijn nog eens 8 bijkomende logistieke medewerkers nodig. In verhouding is dit minder dan het aantal logistieke medewerkers dat er in 2007 werd aangeworven. Er wordt evenwel verwacht dat er in 2008 meer dossiers digitaal zullen worden ingediend, waardoor de behandeltijd per dossier terugloopt. Het scanningsproces is in dit geval immers vaak overbodig.

Kostprijs:

De eenheidskost van de aanwerving van een medewerker bedraagt 26.421,34 euro. Deze personeelsleden dienen evenwel uitgerust te worden met een laptop van 1.600 euro

(eenmalige kost). Verder worden de algemene uitrustingskosten geraamd op 5.000 euro, waarvan de helft eenmalig is.

De meerkost van de aanwerving van 8 logistieke medewerkers bedraagt bijgevolg afgerond 264.171 euro op jaarbasis. Gelet op het feit dat de aanwerving evenwel gebeurt op 1 april en de twaalfde maand op het volgende begrotingsjaar wordt aangerekend, worden de recurrente kosten van 2008 herleid tot 8/12^e.

Recurrente kosten	Eenmalige kosten
140.914 (lonen)	12.800 (PC's)
13.333 (forfaitair rugzakje)	20.000 (uitrustingskosten)
154.247 (totaal)	32.800 (totaal)

De totale kostprijs van de werving van acht C1's in 2008 bedraagt bijgevolg 187.047 euro.

- 32x C1

Verantwoording:

In 2007 kan de stijging van het aantal dossiers (37.000) in het secundair onderwijs wat betreft de eigenlijke dossierbehandeling opgevangen worden door het huidige personeelsbestand. Dankzij de ingebruikname van de nieuwe applicatie in het S.O. kan de dossierbehandeling immers sneller verlopen.

In 2008 zal de afdeling Studietoelagen echter afgerond 300.000 gezinsdossiers moeten behandelen. Momenteel behandelt een dossierbehandelaar afgerond 2.200 gezinsdossier per jaar: 55 voltijdse eenheden behandelen 77.000 gezinsdossiers in het S.O. en 42.000 gezinsdossiers in het H.O. Dankzij de ingebruikname van de applicatie en de invoering van het uniek gezinsdossier wordt verwacht dat het aantal behandelde dossiers per dossierbehandelaar op jaarbasis zal stijgen. Bovendien zal in gevolge minder complexe wetgeving een dossierbehandelaar meer dossiers kunnen afhandelen.

Aangezien een gezinsdossier tengevolge van herzieningen en het opvragen van bijkomende gegevens bij de burger gemiddeld 2,3 keer door een dossierbehandelaar behandeld dient te worden vooraleer het afgehandeld is, bedraagt het jaarlijks te verwerken aantal gezinsdossiers 690.000. Rekening houdend met het gegeven dat een dossierbehandelaar 40 dossiers per werkdag kan behandelen en er jaarlijks gemiddeld 200 werkdagen zijn, kan deze dossierstroom verwerkt worden door 87 VTE's. Wanneer het huidige personeelsbestand van dossierbehandelaars in mindering gebracht wordt (55 VTE's), betekent dit dat er een bijkomende nood van 32 voltijdse dossierbehandelaars is.

Kostprijs:

De eenheidskost van de aanwerving van een medewerker bedraagt 26.421,34 euro. Deze personeelsleden dienen evenwel uitgerust te worden met een laptop van 1.600 euro (eenmalige kost). Verder worden de algemene uitrustingskosten geraamd op 5.000 euro, waarvan de helft (meubilair en dergelijke) eenmalig is.

De totale kostprijs van de aanwerving van 32 dossierbehandelaars wordt bijgevolg geraamd op 1.056.683 euro. Gelet op het feit dat de aanwerving evenwel gebeurt op 1 april, worden de recurrente kosten van 2008 herleid tot 8/12^e.

Onderstaande tabel bevat een kostendetail, opgesplitst in weerkerende en eenmalige kosten.

Recurrente kosten	Eenmalige kosten
563.655 (lonen)	51.200 (PC's)
53.333 (forfaitair rugzakje)	80.000 (uitrustingskosten)
616.988 (totaal)	131.200 (totaal)

De totale kostprijs van 32 C1's bedraagt in 2008 bijgevolg 748.188 euro.

ICT

In 2008 wordt de bouw van de nieuwe applicatie afgerond, en wordt deze applicatie getest. De eenmalige kostprijs hiervan bedraagt 325.000 euro. Om de applicatie steeds operationeel te houden, wordt er door EDS een weerkerende jaarlijkse kost van 10.000 euro aangerekend.

Verder moet een nieuwe server aangekocht worden teneinde het gestegen aantal dossiers hardwarematig te kunnen opvangen. De aankoop van de servers betekent een eenmalige kost van 12.000. De recurrente onderhoudskosten van deze applicatie server worden geraamd op 3.000 euro per jaar.

Ten slotte dienen de budgettaire noden becijferd te worden om de meerkost van de raadpleging van de Woningendatabank voor de dossiers van het S.O. in de periode januari – augustus 2008 te bepalen, evenals voor het B.O. in de periode september – december 2008. De meerkost wat betreft de Woningendatabank voor het S.O. bedraagt in 2008 16.308 euro (38.507 aanvragen in sept-dec).

Wat betreft het B.O. wordt de kostprijs voor het gebruik van de Woningendatabank in 2008 geraamd op 63.000 euro. Er worden in de periode september – december immers 147.600 individuele aanvragen verwacht.

Recurrente kosten	Eenmalige kosten
10.000 (beheerskosten applicatie)	325.000 (bouw applicatie)
3.000 (onderhoud server)	12.000 (aankoop server)
79.308 (Woningendatabank)	
92.308 (totaal)	337.000 (totaal)

De totale kostprijs voor ICT in 2008 bedraagt bijgevolg 429.308 euro.

Allerhande werkingskosten

A) Samenwerking met de Vlaamse Infolijn

Op het niveau van 2007 worden er door de Vlaamse Infolijn 20.000 gezinsdossier per medewerker behandeld. Aangezien de aanvrager in 2008 via internet zelf de status van

zijn dossier zal kunnen opvolgen, zal het aantal te behandelen dossiers per VTE evenwel kunnen stijgen tot 25.000.

Gelet op de stijging van het aantal gezinsdossier in academiejaar 2008-2009 tot een volume van 300.000, zal de Infolijn 6 medewerkers dienen bij aan te werven.

De kostprijs van de samenwerking met de Vlaamse Infolijn zal bijgevolg stijgen tot 800.000 euro. De meerkost bedraagt bijgevolg 400.000 euro.

B) Formulieren & briefwisseling

Aangezien er in 2008 175.000 nieuwe gezinsdossiers zullen ingediend worden, dienen er meer aanvraagformulieren gedrukt te worden. Aangezien er meer formulieren verspreid moeten worden dan dat er finaal ingediend worden, wordt het aantal aanvragen normaliter vermenigvuldigd met een factor 1,75. Aangezien men echter ook digitaal aanvragen zal kunnen indienen, wordt deze factor teruggebracht tot 1,4. Er dienen voor het B.O. bijgevolg 245.000 aanvraagformulieren gedrukt te worden.

De eenheidsprijs van een formulier wordt geraamd op 21 cent. De meerkost van deze extra formulieren, inclusief index, bedraagt bijgevolg afgerond 51.450 euro.

Gelet op de behandeling van dossiers in het B.O., zal er ook een stijging zijn van het aantal te versturen brieven. Meer bepaald wordt geraamd dat 175.000 ontvangstmeldingen, 20.000 vragen naar bijkomende inlichtingen en ten slotte 170.000 berichtgevingen over het al dan niet in aanmerking komen van de leerling, meer verstuurd worden.

Aangezien een brief van de afdeling Studietoelagen gemiddeld 2 bladzijden telt, bedraagt de totale meerkost van deze 365.000 brieven 185.931 euro. De kostprijs van druk en papier per bladzijde bedraagt immers 0,0165 euro. De kostprijs van de enveloppering bedraagt 5.986 euro (0,0164 euro per vensterenveloppe). De verzendingskosten bedragen 167.900 euro (0,46 cent per brief).

De totale kostprijs van de aanvraagformulieren en de briefwisseling bedraagt bijgevolg 237.381 euro.

C) Informatiecampagne

Er dient een informatiecampagne opgestart te worden om bekend te maken dat schooltoelagen toegekend worden voor het lager en het kleuteronderwijs, en mensen op te roepen een aanvraag in te dienen.

In eerste instantie dienen er 6.000 affiches bijgedrukt te worden, aangezien elke lagere school, kleuterschool en syntra een affiche toegestuurd dient te krijgen. Het betreft bijgevolg een verdubbeling van het huidige aantal affiches. De meerkost hiervan wordt geraamd op 800 euro.

Verder dient er een brochure ontworpen te worden, die de regelgeving over studiefinanciering in het H.O., S.O., deeltijds onderwijs en het B.O. uitgebreid toelicht. De afdeling Studietoelagen drukt momenteel 52.000 brochures voor een populatie van

155.000 studenten. Indien deze verhouding doorgetrokken wordt naar het totale aantal studenten en leerlingen in het H.O., S.O., deeltijds onderwijs en het B.O., doch rekening gehouden wordt met het feit dat 1 brochure per gezin volstaat, betekent dit dat er 342.000 brochures dienen gedrukt te worden. De meerkost van het drukken van 290.000 extra exemplaren wordt geraamd op 96.000 euro.

Aangezien de lay-out van de brochures H.O. onlangs werd aangepast, kan deze overgenomen worden voor de nieuwe brochure. De kostprijs van de conceptanalyse van de nieuwe brochure kan bijgevolg teruggebracht worden tot 50%, en wordt bijgevolg geraamd op 14.000 euro.

Er dienen eveneens folders voor het L.O. gedrukt en verspreid te worden. Om het benodigde aantal exemplaren te bepalen, worden er naar analogie met de folders in het S.O. een folder per 10 leerlingen aan de scholen voor lager onderwijs bezorgd. Er dienen bijgevolg 45.000 folders voor de lagere scholen gedrukt te worden. Aangezien een belangrijke doelgroep voor de schooltoelagen in het L.O. in de derde kleuterklas zit, dienen de ouders van deze kleuters ook een folder te ontvangen. Het aantal benodigde folders voor deze gerichte campagne wordt geraamd op 100.000. Ten slotte dienen de intermediaire instellingen zoals vakbonden, OCMW's, gemeenten en bibliotheken folders te ontvangen. Dit brengt het totale aantal gewenste folders voor het lager onderwijs op 210.000. De kostprijs van het ontwikkelen en drukken van deze folders wordt geraamd op 6.000 euro.

Om richtbaarheid te geven aan de schooltoelage voor het kleuteronderwijs, dienen er ook voor dit onderwijsniveau folders gedrukt en verspreid te worden. Overeenkomstig de prognoses zullen de ouders van ongeveer 73.000 kleuters een aanvraag indienen voor een schooltoelage. Aangezien sommige gezinnen meer dan 1 kind tellen, wordt het aantal benodigde folders teruggebracht tot 61.000 exemplaren. De kostprijs van druk en ontwikkeling hiervan wordt geraamd op 2.000 euro.

Gelet op het feit dat de afdeling Studietoelagen totaal nieuwe doelgroepen moet bereiken, volstaat een campagne met louter folders wellicht niet. Studietoelagen voor het lager, het kleuteronderwijs en het deeltijds onderwijs is immers een totaal nieuw gegeven. Het is bijgevolg aangewezen om bij het begin van schooljaar 08-09 een campagne op te zetten door advertenties te plaatsen in weekbladen. De kostprijs hiervan bedraagt 170.000 euro.

Verder kunnen televisie- en radiospots uitgezonden worden. Een dertig seconden durende spot op radio en televisie garandeert een maximale bekendheid bij gezinnen met lagere inkomens. De ontwikkeling van een radio en tv-spot kost 5.000 euro, respectievelijk 50.000 euro. De aankoop van de zendtijd wordt geschat op 90.000 euro voor de radio, en 200.000 euro voor televisie. De kostprijs van deze mediacampagne wordt bijgevolg geraamd op 345.000 euro.

Overzicht meerkosten 2008

	Recurrente kosten	Eenmalige kosten	Totaal
1x A1 (7/12^e)	25.295	0	25.295
5x C1 (7/12^e)	84.355	0	84.355
3x B1 (7/12^e)	57.855	0	57.855
8 x C1 (8/12^e)	154.247	32.800	187.047

32x C1	616.988	131.200	748.188
ICT applicatie	10.000	325.000	335.000
ICT server	3.000	12.000	15.000
Woningendatabank	79.308	0	79.308
Vlaamse infolijn	400.000	0	400.000
Formulieren & briefwisseling	237.381	0	237.381
Campagne	104.800	529.000	633.800
Recurrente kosten 2007	238.000	////////////////////////////////////	238.000
Totaal excl. recurrente kosten 2007	1.774.000	1.030.000	2.804.000
Totaal incl. recurrente kosten 2007	2.012.000	1.030.000	3.042.000

2009

ICT

De (recurrente) meerkost van het gebruik van de woningendatabank voor het B.O. en het deeltijds onderwijs ten opzichte van 2008 wordt geraamd op 24.309 euro. In de periode januari – augustus 2008 wordt het aantal individuele aanvragen immers geschat op 57.400.

Personeel afdeling Studietoelagen

Aanwervingen:

- 1) Meerkosten van wervingen van 2008, doch gedeeltelijk ten laste van 2009
 - 2) Nieuwe statutaire wervingen:
 - 2x C1 (terugvorderingen)
 - 2x B1 (boekhouding terugvorderingen)
- 8x C1

In 2008 werden 8 medewerkers aangeworven in de maand april. In 2009 zal er dus een meerkost zijn wat betreft de recurrente kosten in de maanden januari tot en met maart, evenals de maand december van het voorgaande begrotingsjaar. Deze worden geraamd op 77.124 euro.

Recurrente kosten
70.457 (4/12 ^e lonen)
6.667 (4/12 ^e forfaitair rugzakje)
77.124 (totaal)

- 32x C1

In 2008 werden 32 medewerkers aangeworven in de maand april. In 2009 zal er dus een meerkost zijn wat betreft de recurrente kosten in de maanden januari tot en met maart, evenals de maand december van het voorgaande begrotingsjaar. Deze worden geraamd op 308.495 euro.

Recurrente kosten
281.828 (4/12 ^e lonen)
26.667 (4/12 ^e forfaitair rugzakje)
308.495 (totaal)

- 2x C1

Verantwoording:

In 2009 zal er voor het eerst teruggevorderd dienen te worden in het S.O. In schooljaar 2007-2008 kan de aanvrager zijn aanvraag voor een schooltoelage immers laten berekenen op basis van het vermoedelijk inkomen van 2007. In 2009 zullen deze dossiers opnieuw gecontroleerd worden om te na te gaan of de werkelijke inkomsten van 2007 afwijken van wat destijds doorgegeven werd.

Uit ervaringen die de afdeling Studietoelagen opgedaan heeft in het H.O., blijkt dat 20 % van de dossiers afgehandeld wordt op basis van het vermoedelijk inkomen. Tijdens het academiejaar 2005-2006 werden 10.000 dossiers ingediend op basis van het vermoedelijk inkomen. Aangezien er in 2007-2008 92.400 gezinsdossiers worden toegekend (120.000 – 23%), zal het aantal dossiers dat ingediend wordt op basis van het vermoedelijk inkomen oplopen tot 18.500.

Om de extra dossiers op basis van vermoedelijk inkomen (8.500) in 2009 te herzien, zijn er twee aanvullende medewerkers nodig.

Kostprijs:

De eenheidskost van de aanwerving van een medewerker bedraagt 26.421,34 euro. Deze personeelsleden dienen evenwel uitgerust te worden met een laptop van 1.600 euro (eenmalige kost). Verder worden de algemene uitrustingskosten geraamd op 5.000 euro, waarvan de helft (meubilair en dergelijke) eenmalig is.

Aangezien de terugvorderingen reeds vanaf de maand april starten, dienen de medewerkers in dienst te treden op 1 januari 2009.

De onderstaande tabel bevat het kostendetail, opgedeeld in weerkerende en eenmalige kosten.

Recurrente kosten	Eenmalige kosten
52.843 (lonen)	3.200 (PC's)
5.000 (forfaitair rugzakje)	5.000 (uitrustingskosten)
57.843 (totaal)	8.200 (totaal)

De totale kostprijs van twee C1's in 2009 bedraagt 66.043 euro.

Personeel boekhouding

- 2x B1

Wanneer de dossiers die ingediend werden op basis van het vermoedelijk inkomen door de afdeling Studietoelagen herzien worden, leidt 60% van de dossiers tot een volledige of gedeeltelijke terugvordering.

De stijging van 8.500 herzieningen heeft bijgevolg een impact op de boekhouding, aangezien zij de terugbetaling van de toelagen opvolgen. Gelet op de complexiteit van afbetalingsplannen, het contacteren van de schuldenaar en desgevallend de confrontatie met andere schuldeisers, is de graad van deskundige aanbevolen.

Volgens de prognoses zullen er 5.100 terugvorderingdossiers meer zijn dan in 2008. Aangezien er momenteel jaarlijks 5.000 terugvorderingdossiers zijn en deze opgevolgd worden door 2 voltijdse eenheden, volstaat een aanwerving van 2 bijkomende deskundigen.

Aangezien de terugvorderingen reeds in april starten, dienen de deskundigen op 1 januari aangeworven te worden. Hierdoor wordt voldoende tijd voorzien voor de noodzakelijke opleidingen.

Kostprijs:

De eenheidskostprijs van een deskundige bedraagt 30.560 euro. Rekening houdend met de aanschaf van een laptop en de algemene uitrustingskosten, dient er per deskundige een budget van 37.160 euro voorzien te worden.

Recurrente kosten	Eenmalige kosten
61.120 (lonen)	3.200 (PC's)
5.000 (forfaitair rugzakje)	5.000 (uitrustingskosten)
66.120 (totaal)	8.200 (totaal)

De totale meerkost van twee deskundigen in 2009 bedraagt bijgevolg 74.320 euro.

Allerhande werkingskosten

Briefwisseling

Gelet op de stijging van het aantal dossiers in het S.O. in 2007-2008, zullen er eveneens meer dossiers op basis van het vermoedelijke inkomen behandeld zijn. Aangezien deze dossiers in 2009 herzien zullen worden op basis van het werkelijke inkomen, zullen er 1.700 leerlingen een schrijven moeten ontvangen waarin een bijbetaling aangekondigd wordt, en 5.100 leerlingen een mededeling tot terugvordering moeten ontvangen.

Aangezien een brief van de afdeling Studietoelagen gemiddeld 2 bladzijden telt, bedraagt de totale meerkost van deze 6.800 brieven 3.464 euro. De kostprijs van druk en papier per bladzijde bedraagt immers 0,0165 euro. De kostprijs van de enveloppering bedraagt 112 euro (0,0164 euro per vensterenveloppe). De verzendingskosten ten slotte bedragen 3.128 euro (0,46 cent per brief).

Overzicht meerkosten 2009

	Recurrente kosten	Eenmalige kosten	Totaal
8x C1 (4/12^e)	77.124	0	77.124
32x C1 (4/12^e)	308.495	0	308.495
ICT	24.309	0	24.309
Personeel Studietoelagen (2x C1)	57.843	8.200	66.043
Personeel boekhouding (2x B1)	66.120	8.200	74.320
Allerhande werkingskosten	3.464	0	3.464
Recurrente kosten 2007 - 2008	2.012.000	////////////////////////////////////	2.012.000
Totaal excl. recurrente kosten 07-08	538.000	17.000	555.000
Totaal incl. recurrente kosten 07-08	2.550.000	17.000	2.567.000

2010

Personeel afdeling Studietoelagen

Statutaire aanwervingen:

- 4x C1
- 4x B1

- 4x C1

Verantwoording:

In het academiejaar 2008-2009 zullen ongeveer 300.000 dossiers worden ingediend. Dit betekent dat er 231.000 gezinsdossiers toekenningen (23% afwijzingen) zullen zijn, waarvan er 46.200 (20%) op basis van het vermoedelijk inkomen afgehandeld zullen zijn. Ten opzichte van 2009 impliceert dit een toename van 27.700 herzieningen.

Gelet op de activiteit van de cel terugvorderingen, wordt deze vaker door de burger gecontacteerd dan de reguliere dossierbehandeling. Bovendien dient de cel terugvorderingen eveneens de door de burger ingezonden afbetalingsplannen door te nemen. Hierdoor wordt het aantal herzieningen dat een VTE per werkdag kan behandelen geraamd op 30. Gelet op het feit dat een voltijdse eenheid in 2010 ongeveer 6.000 dossiers per jaar kan herzien, zijn er in 2010 acht medewerkers nodig om de herzieningen te kunnen behandelen. Aangezien de terugvorderingsploeg in 2009 4,5 VTE's telt, volstaat de werving van 4 bijkomende voltijdse medewerkers.

Deze personeelsleden dienen op 1 januari in dienst te worden genomen zodat zij de nodige opleiding kunnen ontvangen. De terugvorderingen starten immers reeds vanaf april.

Kostprijs:

De eenheidskost van de aanwerving van een medewerker bedraagt 26.421,34 euro. Deze personeelsleden dienen evenwel uitgerust te worden met een laptop van 1.600 euro (eenmalige kost). Verder worden de algemene uitrustingskosten geraamd op 5.000 euro, waarvan de helft (meubilair en dergelijke) eenmalig is.

De meerkost van de aanwerving van vier medewerkers wordt bijgevolg bepaald op 131.485 euro op jaarbasis.

De onderstaande tabel bevat het kostendetail, opgedeeld in weerkerende en eenmalige kosten.

Recurrente kosten	Eenmalige kosten
105.685 (lonen)	6.400 (PC's)
10.000 (forfaitair rugzakje)	10.000 (uitrustingskosten)
115.085 (totaal)	16.400 (totaal)

Personeel boekhouding

- 4x B1

Verantwoording:

Een toename van 27.700 herzieningen ten opzichte van 2009 brengt een stijging van 14.000 terugvorderingen met zich. Aangezien de terugvorderingen die betrekking hebben op de schooltoelagen voor het basisonderwijs, met lagere toelagebedragen, is de administratieve afhandeling van deze dossiers eenvoudiger. Gelet op de lagere toelagebedragen, zal de terugbetaling van deze dossiers immers sneller verlopen. Geraamd wordt dat een voltijdse eenheid voor het basisonderwijs de terugbetaling van 4.000 dossiers per jaar kan opvolgen. Er zijn bijgevolg additioneel 4 voltijdse eenheden nodig.

Aangezien de terugvorderingen reeds in april starten, dienen de deskundigen op 1 januari aangeworven te worden. Hierdoor wordt voldoende tijd voorzien voor de noodzakelijke opleidingen.

Kostprijs:

De eenheidskostprijs van een deskundige bedraagt 30.560 euro. Rekening houdend met de aanschaf van een laptop en de algemene uitrustingskosten, dient er per deskundige een budget van 37.160 euro voorzien te worden

De totale meerkost van vier deskundigen bedraagt bijgevolg 148.640 euro.

Recurrente kosten	Eenmalige kosten
122.240 (lonen)	6.400 (PC's)
10.000 (forfaitair rugzakje)	10.000 (uitrustingskosten)
132.240 (totaal)	16.400 (totaal)

Allerhande werkingskosten

Briefwisseling

Gelet op de stijging van het aantal dossiers in het S.O. in 2007-2008, zullen er eveneens meer dossiers op basis van het vermoedelijke inkomen behandeld zijn. Aangezien deze dossiers in 2009 herzien zullen worden op basis van het werkelijke inkomen, zullen er 5.540 leerlingen een schrijven moeten ontvangen waarin een bijbetaling aangekondigd wordt, en 16.600 leerlingen een mededeling tot terugvordering moeten ontvangen.

Aangezien een brief van de afdeling Studietoelagen gemiddeld 2 bladzijden telt, bedraagt de totale meerkost van deze 22.140 brieven 11.278 euro. De kostprijs van druk en papier per bladzijde bedraagt immers 0,0165 euro. De kostprijs van de enveloppering bedraagt 363 euro (0,0164 euro per vensterenveloppe). De verzendingskosten ten slotte bedragen 10.184 euro (0,46 cent per brief).

Overzicht meerkosten 2010

	Recurrente kosten	Eenmalige kosten	Totaal
4x C1	115.085	16.400	131.485
7x B1	132.240	16.400	148.640
Allerhande werkingskosten	11.278	0	11.278
Recurrente kosten 2007 - 2009	2.550.000	////////////////////////////////////	2.550.000
Totaal excl. recurrente kosten 07-09	259.000	33.000	292.000
Totaal incl. recurrente kosten 07-09	2.809.000	33.000	2.842.000

Meerkost t.o.v. voorgaande begrotingsjaar

	2007	2008	2009	2010
Lonen	157.000	+ 1.066.000	+ 362.000	+ 265.000
ICT	361.000	+ 105.000	- 313.000	0
Allerhande werkingskosten	82.000	+ 1.271.000	- 525.000	+ 12.000
Totaal	600.000	+ 2.442.000	- 476.000	+ 277.000

Kostprijs per begrotingsjaar (t.o.v. constant beleid 2006)

	2007	2008	2009	2010
Lonen	157.000	1.223.000	1.585.000	1.850.000
ICT	361.000	466.000	153.000	153.000
Allerhande werkkingskosten	82.000	1.353.000	828.000	840.000
Totaal	600.000	3.042.000	2.566.000	2.843.000

-Overige toetsen : armoedetoets

Er is een positief effect inzake bestrijding van de armoede omdat:

- die gezinnen die leerlingen hebben in het basisonderwijs en voor wie de schoolfactuur het zwaarst doorweegt, een financiële tegemoetkoming zullen krijgen op basis van hun gezinsinkomen;
- die gezinnen die leerlingen hebben in het secundair onderwijs en voor wie de schoolfactuur het zwaarst doorweegt, een hogere financiële tegemoetkoming zullen krijgen op basis van hun gezinsinkomen en de gevolgde opleiding.

4.6. GEKOZEN OPTIES**Doelstelling 1:**

Wat betreft de doelstelling om meer leerlingen in het secundair onderwijs financieel te ondersteunen en een hogere gemiddelde toelage toe te kennen, is uit een vergelijking van de voor- en nadelen gebleken dat optie 2, zijnde de studiefinanciering voor het S.O. naar analogie met de inkomstengrenzen van het H.O. behandelen met gemiddeld hogere toelagen tot gevolg, aangewezen is. Dit is de enige manier waarop de Vlaamse Gemeenschap de vooropgestelde doelstelling kan bereiken. Tegelijk blijven de administratieve lasten van deze optie zeer beperkt.

Doelstelling 2:

Teneinde gezinnen in het basisonderwijs financieel te ondersteunen, wordt er voor geopteerd om een schooltoelage voor het basisonderwijs in te voeren. Dankzij deze selectieve tussenkomsten kunnen de overheidsmiddelen gericht aangewend worden om de kosteloosheid van het basisonderwijs te garanderen. Dit voordeel weegt op tegen het nadeel dat de burger ondervindt door de stijging van de administratieve lasten om een aanvraag voor een schooltoelage in te dienen.

Doelstelling 3:

Uit een vergelijking van de verschillende opties is gebleken dat de enige manier om leerlingen en studenten gelijk te beoordelen bij hun financiële situatie, het hanteren van een identieke definitie van het begrip 'minvermogenheid' over de verschillende studieniveaus heen is. De nadelen van de optie zijn zeer beperkt, aangezien de gelijklegging van de financiële voorwaarden in het secundair onderwijs met deze van het hoger onderwijs een eenmalig gebeuren is. Bovendien wordt deze administratieve last gecompenseerd door het feit dat de eenvormige definitie de invoering van het uniek gezinsdossier mogelijk maakt.

⁴ De budgettaire noden inzake ICT zijn voorzien binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming. De nodige middelen voor de allerhande werkkingskosten dienen extra voorzien te worden op de begroting. Inzake de gestegen personeelsbehoeften zal enerzijds onderzocht worden hoe hiervoor intern een deel van de middelen kan worden vrijgemaakt. Anderzijds zal gelet op het grote aantal extra personeelsleden dat nodig is om dit decreet uit te voeren, op basis van het personeelsplan, extra middelen moeten worden voorzien op de apparaatskredieten.

Doelstelling 4:

Teneinde de kleuterparticipatie te stimuleren en het spijbelgedrag terug te dringen, dienen zich twee valabele oplossingen aan: zowel sensibiliseringsacties en strengere controles op de leerplicht als de invoering van een schooltoelage die afhankelijk is van de schoolparticipatie, zullen er in zekere mate toe bijdragen tot het realiseren van deze doelstelling. Aangezien het effect echter sterker is wanneer de strengere controles op de leerplicht gekoppeld worden aan de participatie-afhankelijke schooltoelage, wordt deze laatste optie verkozen.

Doelstelling 5:

Teneinde meer duidelijkheid en transparantie te brengen inzake de gebruikte terminologie, wordt er voor geopteerd om één nieuw overkoepelend decreet over studiefinanciering in te voeren, waarbij de studiefinanciering de verzamelterm wordt voor schooltoelagen in het basis- en secundair onderwijs, en studietoelagen in het hoger onderwijs. Deze optie biedt als enige een blijvende oplossing aan voor de huidige misverstanden omtrent de inhoud van de verschillende toelagen, met slechts een zeer beperkte eenmalige administratieve last tot gevolg.

Doelstelling 6:

Teneinde gezinnen in het deeltijds leerplichtonderwijs voor wie de schoolfactuur het zwaarst doorweegt financieel te ondersteunen, wordt er voor geopteerd om naar analogie met het voltijds secundair onderwijs schooltoelagen in te voeren. Deze optie is doeltreffend om de schoolkosten te helpen dragen en creëert bovendien de opportuniteit om de participatie aan deze vorm van onderwijs toe te doen nemen.

5. UITWERKING, UITVOERING EN EVALUATIE

5.1. Juridisch technische uitwerking

De voor- en nadelen van de verschillende opties wijzen erop dat één decreet, waarin de individuele financiële tegemoetkomingen voor minvermogende gezinnen met leerlingen of studenten in het basis, secundair of hoger onderwijs worden gebundeld, de meeste voordelen biedt.

Juridisch technisch is hiervoor een nieuw decreet betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap nodig. De oude wetgeving met betrekking tot de studietoelagen in het secundair onderwijs en de studiefinanciering in het hoger onderwijs, zal worden opgeheven.

5.2. Wijzigingen in de taakinhoud op het onderwijsveld

De onderwijsinstellingen worden gevraagd de gegevens in verband met de aan- en afwezigheden van hun leerlingen te bezorgen aan de dienst.

5.3. Wijzigingen inzake administratieve lasten op het onderwijsveld

5.3.1. invloed op het onderwijsveld

- Schooltoelage secundair onderwijs en deeltijds leerplichtonderwijs:
 - De infolder secundair onderwijs en de bijhorende aanvraagformulieren worden nu ook jaarlijks verspreid. Er is bijgevolg geen stijging van de administratieve lasten.

- Wat betreft het secundair onderwijs, beschikt Instellingen en Leerlingen reeds over de gegevens met betrekking tot de in- en uitschrijvingen en ongewettigde afwezigheden. Wat betreft dit laatste, moet er evenwel een bijkomende zending komen op het einde van het schooljaar. Daar de scholen de gegevens over ongewettigde afwezigheden het hele jaar dienen te registreren, blijft de administratieve last beperkt tot het zenden, en niet het vaststellen, van de gegevens. De kostprijs van deze zending wordt geschat op **18.148 euro** (1.037 scholen x 1 uur x 17,50 euro per uur).

- Ook in het DBSO en in het deeltijds zeevisserijonderwijs worden al gegevens over inschrijvingen en ongewettigde afwezigheden gezonden. De bijkomende last is bijgevolg beperkt tot de bijkomende zending die op het einde van het schooljaar dient plaats te vinden. De administratieve kost van deze zending wordt geraamd op **858 euro** (49 scholen x 1 uur x 17,50 euro per uur).

- In de leertijd worden er momenteel al gegevens over inschrijvingen en ongewettigde afwezigheden gezonden, doch aan Syntra Vlaanderen. Er zal bijgevolg door Syntra Vlaanderen op het einde van het schooljaar een zending dienen te gebeuren aan Instellingen en Leerlingen. De kostprijs van deze zending wordt geraamd op **17,50 euro**.

- Aangezien er van leerlingen in het deeltijds leerplichtonderwijs (DBSO en leerrecht) een voltijds engagement wordt gevraagd, dienen de ongewettigde afwezigheden ook betrekking te hebben op de periode van werkplekleren. Hiertoe zal de werkgever moeten doorgeven wanneer een leerling ongewettigd afwezig was tijdens het werkplekleren. De administratieve lasten hiervan worden geraamd op **74.250 euro** (11.000 leerlingen waarvan de helft werkt x gemiddeld 15 afwezigheden = 165.000 meldingen x 2 minuten per telefonische melding x 27 euro per uur voor een ondersteunend administratief medewerker).

- Schooltoelage basisonderwijs (vanaf schooljaar 2007-2008):

- Er dienen aanvraagformulieren en infofolders schooltoelage basisonderwijs te worden verdeeld; dit brengt geen administratieve lastenverhoging met zich aangezien er nu ook al folders worden verdeeld in het basisonderwijs.

- De registratie van de derde schooldag gebeurt in de feiten vandaag al; deze informatie wordt enkel niet doorgezonden naar de centrale overheid. De zending van de inschrijvingsgegevens en aan- en afwezigheden van de 420.000 leerlingen lager onderwijs voor de derde schooldag (3 codes) gebeurt door een opsteller. Deze zending gebeurt evenwel niet alleen in het kader van studietoelagen, maar ook met het oog op de uitvoering van het spijbelactieplan. Het aandeel van de afdeling Studietoelagen wordt bepaald op 25%, aangezien dit het aantal toelagetrekkers is. Kostprijs: 420.000 leerlingen x 1 minuut = 7.000 uur x 17,50 euro x 0,25 = **30.625 euro**

Teneinde vast te stellen of een leerling niet meer dan dertig halve dagen gespijbeld heeft, dient er een bijkomende zending te komen op het einde van het schooljaar. Aangezien de eigenlijke registratie hiervan ook vandaag gebeurt, bedraagt de administratieve last van deze informatieverplichting (zending) **40.898 euro** (2.337 scholen x 1 uur x 17,50 euro per uur).

Ten slotte dienen de in- en uitschrijvingen in het lager onderwijs geregistreerd én gezonden te worden naar Instellingen en Leerlingen. Dit dient te gebeuren door een opsteller. Het gros van de inschrijvingen tijdens een schooljaar wordt evenwel geregistreerd tijdens de registratie van de derde schooldag. Enkel wanneer het in- en uitschrijvingen in de loop van het schooljaar betreft, is er sprake van een bijkomende informatieverplichting. Het aantal leerlingen dat zich in de loop van het lager onderwijs

uitschrijft en vervolgens inschrijft in een andere school, wordt geraamd op 20.000. De registratie van elk van deze leerlingen zal evenwel tweemaal gebeuren: de uitschrijving bij de oude school, en de herinschrijving bij de nieuwe school. De afdeling Studietoelagen zal evenwel geen exclusief gebruik maken van deze informatie: deze gegevens zullen ook worden gebruikt in het kader van de controle op de leerplicht. Dit past in het ruimere kader van het spijbelactieplan. Aangezien 25 procent van de leerlingen in aanmerking komt voor een schooltoelage, worden de administratieve lasten voor 25 procent aangerekend. De standaardtijd voor het registreren en zenden van een inschrijving wordt geraamd op 5 minuten, aangezien deze meldingen telkens per individuele leerling dienen te gebeuren, in tegenstelling tot in het begin van het schooljaar. De kostprijs van de registratie en zending van de gegevens inzake in- en uitschrijven wordt geraamd op : $20.000 \times 2 \times 5 \text{ minuten} = 200.000 \text{ minuten} = 3.333 \text{ uur} \times 17,50 \text{ euro per uur} = 58.328 \text{ euro} \times 0,25 = \mathbf{14.582 \text{ euro}}$

De aanwezigheid van de 235.000 kleuters in het kleuteronderwijs dient te worden geregistreerd in de databank; hier kan er wel een stijging van de administratieve lasten worden geconstateerd. Hoewel de scholen vandaag al verplicht zijn om deze gegevens te registreren, zenden zij dit nog niet naar de centrale overheid. De scholen dienen deze gegevens éénmaal op het einde van het schooljaar te bezorgen. Geschat wordt dat de eenmalige zending door de opsteller van de 2.218 kleuterscholen 1 dag in beslag neemt per school. De kostprijs van deze informatieverplichting bedraagt bijgevolg **326.046 euro** ($2.218 \times 8,4 \text{ uur} \times 17,50 \text{ euro per uur}$).

- Conclusie: de totale toename van administratieve lasten voor de scholen bedraagt **505.425 euro**. Het merendeel van deze lasten zullen gedragen worden door de kleuterscholen. Gemiddeld bedraagt de administratieve lastenstijging voor een kleuterschool 147 euro ($326.046 \text{ euro} : 2.218 \text{ kleuterscholen}$).

5.3.2. invloed op de burger

- Dankzij de gelijklegging van de financiële voorwaarden die gelden in het secundair onderwijs met deze van het hoger onderwijs, komen 37.000 individuele leerlingen in aanmerking voor een schooltoelage. Dit betekent dat er ongeveer 45.000 extra leerlingen een aanvraag zullen indienen voor een toelage. In termen van gezinsdossiers, betekent dit een stijging met 37.000.

De stijging van het aantal aanvragen, impliceert noodzakelijkerwijze eveneens een toename van de administratieve lasten. Teneinde de kostprijs van de informatieverplichtingen voor de ouder van de leerling te becijferen, wordt een onderscheid gemaakt naargelang een papieren of een digitale aanvraag wordt ingediend. Geschat wordt dat er 23.125 gezinsdossiers elektronisch zullen worden ingediend. Het invullen en versturen van een digitale aanvraag kost de burger in totaal 25 minuten :

- website zoeken 2 minuten
- inloggen 2 minuten
- formulier invullen 20 minuten
- verzenden 1 minuut

De administratieve lasten voor de burgers bedragen bijgevolg **165.729 euro** ($23.125 \times 25 \text{ min.} \times 17,20 \text{ euro per uur}$), inclusief out of pocket kosten.

Het aantal ouders dat via de klassieke weg een papieren gezinsdossier zal indienen voor het secundair onderwijs, wordt geraamd op 13.875. Aangezien de aanvraagformulieren aan de school bezorgd worden, dienen de ouders zich naar de school te begeven om dit formulier te bekomen. Dit neemt een half uur in beslag. Het invullen (20 minuten) en versturen (10 minuten) van de aanvraagformulieren wordt eveneens geraamd op een half uur. De administratieve lasten voor de burger, inclusief out of pocket kosten, worden bijgevolg begroot op **238.650 euro**.

Wat betreft het deeltijds leerplichtonderwijs komen additioneel 3.300 leerlingen in aanmerking, en zullen wellicht 4.100 leerlingen een aanvraag indienen. Verwacht wordt dat 2.600 leerlingen een digitale aanvraag indienen, en 1.500 leerlingen dit op papier zullen doen. De bijkomende administratieve lasten worden bijgevolg begroot op **44.433 euro** ((2.600 x 25 minuten x 17,20) + (1.500 x 1 uur x 17,20)).

- De invoering van een schooltoelage voor het basisonderwijs (zowel kleuter- als lager onderwijs) vanaf schooljaar 2008-2009 betekent eveneens een bijkomende administratieve lastenverhoging. Er wordt geschat dat deze maatregel het aantal gezinsdossiers zal verhogen met 175.000 dossiers (gezinsdossiers waarin uitsluitend aanvragen voorkomen voor kleuters en/of leerlingen in het lager onderwijs) waarvan 35.000 digitale aanvragen en 140.000 aanvraagdossiers op papier. Uiteraard is een lastenverhoging onvermijdelijk aangezien dit een nieuwe maatregel betreft die voorheen onbestaand was, waarvoor een aanvraag dient te worden ingediend. De administratieve lasten voor ouders die voor hun kinderen een digitale aanvraag indienen, wordt geraamd op **250.833 euro**, inclusief out of pocket kosten (35.000 x 25 min. x 17,20 euro per uur).
De administratieve lasten voor ouders die een papieren aanvraag indienen, wordt begroot op **1.204.000 euro** (140.000 x 1 uur x 17,20 euro per uur, inclusief out of pocket kosten).
- Gelet op de toename van het aantal te behandelen aanvraagdossiers, wordt verwacht dat het huidige aantal beroepsprocedures (250 per jaar) zal verviervoudigen. Geschat wordt dat het uitschrijven van een gemotiveerd bezwaarschrift 60 minuten in beslag neemt, en dat het aangetekend versturen ervan nog eens 40 minuten duurt. De toename van de administratieve lasten wordt bijgevolg geraamd op **28.667 euro** (1.000 x 100 minuten x 17,20 euro per uur).
- Door de versoepeling van de voorwaarden voor het secundair onderwijs en de invoering van een schooltoelage in het basisonderwijs, zullen meer leerlingen in aanmerking komen voor studiefinanciering. Door deze stijging en het feit dat voortaan ook in het secundair onderwijs zal worden teruggevorderd, stijgt het aantal potentiële terugvorderingen tot 217.000. Aangezien gemiddeld 20 procent van de aanvragen herzien wordt omdat ze ingediend werden op basis van de vermoedelijke inkomsten, en 40 procent van deze groep resulteert in een terugvordering, zullen er 17.360 extra terugvorderingen plaatsvinden, verdeeld volgens de volgende studieniveaus:
 - secundair onderwijs 8.960
 - lager onderwijs 8.400
 Rekening houdend met een gemiddelde toelage van afgerond 260 euro in het secundair onderwijs en 70 euro in het lager onderwijs, evenals met het gegeven dat de terugbetaling in maandelijkse schijven van 50 euro gebeurt, dient de burger gemiddeld

4 maal een betalingsopdracht te geven via de aangeleverde voorgedrukte overschrijvingsformulieren. De administratieve lasten worden bijgevolg geschat op **59.718 euro** (3 min. x 4 x 17.360 x 17,20 euro per uur). Bijkomend dient de burger schriftelijk een afbetalingsplan voor te stellen. Aangezien het schrijven en versturen van deze brief 30 minuten in beslag neemt, wordt deze bijkomende administratieve last geraamd op **149.296 euro** (30 x 17.360 x 17,20 euro per uur).

- Momenteel bestaan er gezinsdossiers hoger onderwijs (alle aanvragen voor studietoelagen hoger onderwijs binnen een gezin worden gegroepeerd in één aanvraag=gezinsdossier hoger onderwijs) en gezinsdossiers secundair onderwijs (alle aanvragen voor studietoelagen secundair onderwijs binnen een gezin worden gegroepeerd in één aanvraag=gezinsdossier secundair onderwijs). Vanaf school- en academiejaar 2007-2008 zal het “supergezinsdossier” worden ingevoerd aangezien, de pedagogische voorwaarden buiten beschouwing gelaten, de voorwaarden voor het bekomen van een toelage identiek zijn voor hoger en voor secundair onderwijs. Vanaf school- en academiejaar 2008-2009 wordt dit uitgebreid met het lager onderwijs en het kleuteronderwijs. De aanvragen voor een toelage van een gezin, of het nu een aanvraag hoger onderwijs en/of een aanvraag secundair onderwijs en/of een aanvraag lager onderwijs en/of een aanvraag kleuteronderwijs betreft, worden gegroepeerd in één gezinsdossier. Voor het school- en academiejaar 2007-2008 zal dit een vermindering van de administratieve lasten met zich brengen. Momenteel zijn er namelijk 143.000 gezinsdossiers (die nu nog apart behandeld worden door de cellen hoger onderwijs en door de cellen secundair onderwijs) waarvan er 80.000 gezinsdossiers zijn met enkel (een) aanvra(a)g(en) voor secundair onderwijs, 20.000 gezinsdossiers waarin enkel een studietoelage of studietoelagen hoger onderwijs word(t)(en) aangevraagd en 23.000 gezinnen die zowel een aanvraag voor hoger als voor secundair onderwijs hebben ingediend (wat resulteerde in 23.000 gezinsdossiers secundair extra en 23.000 gezinsdossiers hoger onderwijs extra). Aangezien deze laatste categorie van gezinnen vanaf school- en academiejaar 2007-2008 maar één dossier hoeven in te dienen in plaats van twee, wordt er geschat dat dit een vermindering met 23.000 dossiers betekent tot een totaal aantal gezinsdossiers van 120.000.

Hiernaast is er nog een andere belangrijke factor die de administratieve lasten zal verlagen. Door het gelijkleggen van de voorwaarden van het secundair onderwijs met deze die gelden in het hoger onderwijs, zal het bestaande verwerkingsprogramma hoger onderwijs worden uitgebreid voor het secundair onderwijs. Hierdoor zal de burger opmerkelijk minder informatie moeten aanleveren, zoals een aanslagbiljet, documenten die aantonen dat gezinsleden gehandicapt zijn, kadastrale inkomsten, een attest dat de leerling geslaagd is, ...Het verzamelen van deze attesten neemt veel tijd in beslag, waardoor het indienen en versturen van een aanvraag vooralsnog 3,5 uur duurt. Onder de nieuwe regelgeving zal het indienen van een aanvraag sterk teruglopen. De administratieve lasten worden voortaan immers beperkt tot 1 uur (30 minuten verplaatsing naar school om aanvraagformulieren te halen, 20 minuten om ze in te vullen en nog eens 10 minuten om de aanvraag te versturen). Dit betekent dat de administratieve lastenverlaging voor de 80.000 ouders die een gezinsdossier voor het secundair onderwijs indienen, **3.440.000 euro** (80.000 x 2,5 uur x 17,20) bedraagt.

De administratieve lastenverlaging die gewonnen wordt door de invoering van het ‘supergezinsdossier’, waardoor er 23.000 dossiers niet langer twee keer ingediend moeten worden, is ook belangrijk. Aangezien er voor de 23.000 overlappende gezinsdossiers die betrekking hebben op het secundair onderwijs voortaan slechts een

blad papier moet worden bijgevoegd in het aanvraagdossier hoger onderwijs, is de administratieve lastenverlaging gelijk aan het verschil tussen het indienen van het volledige dossier en de inspanningen die voortaan nodig zijn om dat ene blad in te vullen. Het invullen van deze bladzijde neemt slechts 5 minuten in beslag, waardoor de administratieve lastenverlaging begroot wordt op **1.367.350 euro** ($23.000 \times 17,40 \times (210 \text{ minuten} - 5 \text{ minuten})$).

- De invoering van het digitaal aanvraagformulier zal een bijkomende vermindering van de administratieve lasten betekenen voor het school- en academiejaar 2007-2008. Wat de 80.000 gezinsdossiers (uitsluitend aanvragen) secundair onderwijs betreft, wordt er geschat dat er 50.000 aanvragen nog traditioneel op papier zullen worden ingediend en 30.000 aanvragen via digitale weg. Het invullen en versturen van een digitale aanvraag kost de burger in totaal 25 minuten :
 - website zoeken 2 minuten
 - inloggen 2 minuten
 - formulier invullen 20 minuten
 - verzenden 1 minuut
 Aangezien het aanvragen en indienen van een papieren aanvraag 60 minuten duurt, bedraagt de winst per aanvraag 35 minuten. De administratieve lastenverlaging wordt bijgevolg begroot op **301.000 euro** ($30.000 \times 35 \text{ min.} \times 17,20 \text{ euro per uur}$)
 Wat de 43.000 gezinsdossiers (uitsluitend aanvragen) hoger onderwijs en gezinsdossiers die een combinatie secundair en hoger onderwijs betreffen, wordt er geschat dat er nog 20.000 aanvraagformulieren op papier zullen worden ingediend en 23.000 als digitale aanvraag. Dit betekent een vermindering van de administratieve lasten met **230.766 euro** ($23.000 \times (60-25 \text{ min.}) \times 17,20 \text{ euro per uur}$).
- Een andere factor die een lastenverlaging tot gevolg heeft, is de precisering dat de studiefinanciering voortaan betaald wordt op een rekening. Wanneer een toelage voor het secundair en hoger onderwijs werd uitbetaald via circulaire cheque (5% van het aantal toelagen), bracht dit voor de burger immers belangrijke administratieve lasten met zich. Voortaan dient de burger zich niet langer te verplaatsen naar de bank, noch moet hij transactiekosten (1,24 euro) betalen voor het innen van zijn toelage. Aangezien er in 07-08 73.415 toelagen zullen worden uitbetaald, zouden volgens de vroegere regelgeving 3.670 toelagen via circulaire cheque worden uitbetaald. De verlaging van de administratieve lasten is bijgevolg gelijk aan **36.113 euro** ($3.670 \times 1,24 + 3.670 \times 30 \text{ minuten} \times 17,20 \text{ euro per uur}$).

5.3.3. Algemeen resultaat administratieve lasten

De administratieve lastenstijging die gepaard gaat met het invoeren van nieuwe regelgeving wordt gecompenseerd dankzij de doorgedreven automatisering en digitalisering van de dossierbehandeling voor het secundair onderwijs en de invoering van het uniek gezinsdossier. Algemeen is er een daling van de administratieve lasten van **2.728.478 euro**.

5.4. Uitvoering van de nieuwe regelgeving

Een nieuw besluit ter uitvoering van het decreet betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, dat betrekking heeft op de schooltoelage voor het basisonderwijs en de studietoelage van het secundair en hoger onderwijs, dient te worden opgesteld.

De burger, onderwijsinstellingen en intermediairs zullen op de hoogte worden gebracht van de nieuwe wetgeving door middel van een grondige informatiecampaagne.

De applicatie ter berekening van de studietoelagen in het hoger onderwijs dient uitgebreid voor de schooltoelagen in het basis en secundair onderwijs.

5.5. Evaluatie van de nieuwe regelgeving

Jaarlijks, naar aanleiding van het opmaken van de rekeningen, maakt de Vlaamse Regering de statistieken bekend betreffende de evolutie van de relevante parameters inzake school- en studietoelagen in het basis, secundair en hoger onderwijs (aantal toelagetrekkers, per provincie, verhouding kotstudent – niet kotstudent, per instelling,...). Deze resultaten worden tevens gepubliceerd in een jaarverslag. Wat betreft de studietoelagen voor het hoger onderwijs, is de samenwerking met de studentenvoorzieningen van de hogeronderwijsinstellingen geformaliseerd binnen het landelijk overlegplatform. Binnen dit platform vervullen de studentenvoorzieningen wat betreft de studietoelagen voor het hoger onderwijs een signaalfunctie naar het beleid toe, waarbij zij de noden van studenten vertolken en eventuele bijsturingen aan het decreet kunnen voorstellen.

5.6. Handhaving en sanctionering

Er wordt voorzien in sluitende controlemechanismen om te garanderen dat de voorgestelde regelgeving correct wordt toegepast. De administratie beschikt over tal van linken met externe officiële databanken (rijksregister, woningendatabank, interface met de Federale Overheidsdienst Financiën) zodat de behandeling van het dossier op basis van correcte gegevens gegarandeerd is. De correctheid van de gegevens over aanwezigheid en spijbelen van leerlingen zal eveneens verzekerd worden, aangezien deze data geverifieerd wordt door verificateurs. Indien naar aanleiding van interne controles toch eventuele vergissingen in dossiers worden vastgesteld, voorziet het decreet in de herziening en desgevallend terugvordering of bijbetaling van de betrokken dossiers.

6. CONSULTATIE

Het voorontwerp van decreet is het voorwerp geweest van informeel overleg met vertegenwoordigers van de ouderverenigingen (Raad voor Ouders van het Gemeenschapsonderwijs – ROGO, Koepel van Ouderverenigingen van het Officieel Gesubsidieerd Onderwijs – KOOGO), de werknemersorganisaties (ACW, ABVV, KWB) en de Gezinsbond.

Er was bovendien overleg met de Vlaamse ombudsman, met de Beweging van Mensen met Laag Inkomen en Kinderen v.z.w., met de collega's van de afdeling beleidsvoorbereiding basisonderwijs, van de afdeling beleidsvoorbereiding secundair onderwijs en van de afdeling hogescholen en de afdeling universiteiten van het Ministerie van Onderwijs, met collega's van andere ministeries (met name de wijziging in verband met vreemdelingenwetgeving en de bijzondere jeugdzorg), en met collega's van de ons omringende landen (wijziging in verband met EU-wetgeving en EU-rechtspraak).

Op basis van dit overleg, kwamen de aanwezigheidsdrempels in het kleuteronderwijs tot stand, evenals de regeling inzake het meedelen van inkomstgegevens en de overgangsmaatregelen voor personen met een ontvankelijke asielaanvraag. Bovendien werd gewezen op het belang om bij de uitvoering van de regelgeving een grote informatiecampagne te voeren, gelet op de invoering van de schooltoelagen in het basisonderwijs.

Tijdens het overleg werd eveneens de vraag gesteld of het niet mogelijk was om ook een schooltoelage toe te kennen aan leerlingen in het deeltijds secundair onderwijs. Naar aanleiding van de adviezen van de Vlaamse Onderwijsraad en de Sociaal-economische raad van Vlaanderen werd beslist om in te gaan op deze vraag, gelet op het feit dat niet alle leerlingen er in slagen om in het kader van hun opleiding inkomsten te verwerven, ondanks het feit dat zij reële studiekosten moeten dragen.

7. INFORMATIE VOOR DE INSPECTIE VAN FINANCIËN

Effecten voor onderwijsbegroting

De budgettaire noden inzake ICT zijn voorzien binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming. De middelen die nodig zijn om de subsidies (school- en studietoelagen) uit te betalen werden eveneens voorzien op de meerjarenbegroting van Onderwijs (PR35.10 BA 34.01).

De nodige middelen voor de allerhande werkingskosten dienen extra voorzien te worden op de begroting. Inzake de gestegen personeelsbehoeften zal enerzijds onderzocht worden hoe hiervoor intern een deel van de middelen kan worden vrijgemaakt. Anderzijds zal gelet op het grote aantal extra personeelsleden dat nodig is om dit decreet uit te voeren, op basis van het personeelsplan, extra middelen moeten worden voorzien op de apparaatskredieten.

Voor een integrale bespreking wordt verwezen naar punt 4.5 ‘Andere effecten: effecten voor de Vlaamse Gemeenschap’.

8. SAMENVATTING

[op te nemen in de Nota aan de Vlaamse Regering]

De studietoelagen voor leerlingen in het secundair onderwijs worden geregeld door de Wet van 19 juli 1971 betreffende de toekenning van studietoelagen. Studiefinanciering in het hoger onderwijs werd geregeld in het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en de studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. Dit decreet trad in werking op 1 juli 2004 en werd gewijzigd door het decreet van 18 november 2005 tot wijziging van voormeld decreet.

Teneinde gelijke voorwaarden in te stellen voor het verkrijgen van een studietoelage, ongeacht het studieniveau, wordt een nieuw decreet betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap geïntroduceerd, waarin de regelgeving voor het verkrijgen van een schooltoelage in het basisonderwijs of het secundair onderwijs en een studietoelagen in het hoger onderwijs wordt gebundeld en de voorwaarden voor de drie studieniveaus worden gelijkgelegd. Hierdoor zullen in het secundair onderwijs meer gezinnen in aanmerking komen voor een schooltoelage en zal de gemiddelde toelage stijgen. Ook gezinnen met leerlingen in het kleuter en lager onderwijs zullen voortaan in aanmerking komen voor een schooltoelage. Tegelijkertijd wordt de toelage in het basis en secundair onderwijs afhankelijk gesteld van de aan- en afwezigheden van de betrokken leerling, waardoor de slaagkansen van de betrokken leerlingen, en hieruit volgend hun kansen op de arbeidsmarkt, aanzienlijk zullen stijgen.

De verschillende opties en respectievelijke voor- en nadelen tonen aan dat aan de gestelde doelstellingen optimaal tegemoet kan worden gekomen via een nieuw decreet, waarin alle studieniveaus worden gebundeld.

De vraag tot het inwinnen van het wetgevingstechnisch en taalkundig advies werd op 20 november 2006 gesteld. De documenten werden conform dit advies, dat op 22 november toe kwam, aangepast.

Gelet op het feit dat dit decreet in werking treedt op 1 juli 2007, werd het advies aan de Inspectie van Financiën gevraagd bij hoogdringendheid. Zij verleende op 24 november 2006 een gunstig advies, mits de totale budgettaire weerslag opgevangen wordt binnen de meerjarenbegroting. De Minister van Begroting gaf een gunstig advies op 14 december 2006 met het oog op de adviesvraag voor VLOR en SERV, doch wenste met het oog op het inwinnen van advies bij de Raad van State aanvullende budgettaire informatie te ontvangen om zich er van te verzekeren dat de budgettaire noden voor de subsidies correct ingeschat werden, en bevestigde dat de volledige meerkost opgevangen moet worden binnen de meerjarenbegroting.

De Vlaamse Regering heeft op 15 december 2006 beslist haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp. Daarbij gelastte deze tot het inwinnen van het advies van de Vlaamse Onderwijsraad en van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen bij hoogdringendheid.

Aangezien de SERV terecht stelt dat leerlingen in het deeltijds onderwijs reële studiekosten moeten dragen en dat zij niet steeds betaalde arbeid verrichten, wordt het decreet uitgebreid naar alle vormen van deeltijds onderwijs die in het kader van de leerplicht erkend worden. Gelet op het gegeven dat het begin en einde van dit deeltijds onderwijs verschillend is dan dat van het reguliere onderwijs, kunnen de bepalingen inzake tijdige aanwezigheid op de derde schooldag niet langer behouden worden. Bovendien werd de kritiek geuit dat deze maatregel als gevolg zou hebben dat kansarme kinderen – die vaker van school veranderen – onbeoogd door deze maatregel getroffen zouden worden.

9. CONTACTINFORMATIE

9.1. Contactpersonen

John De Plecker, kabinetsmedewerker
Raymonda Verdyck, Wnd. administrateur-generaal AHOVO

Vlaamse Gemeenschap Departement Onderwijs
Koning Albert II laan 15,
1210 Brussel
e-mail: john.deplecker@vlaanderen.be; raymonda.verdyck@ond.vlaanderen.be
tel: 02/552.68.62 (John De Plecker), 02/553.86.56 (Raymonda Verdyck)